

**Ruská 355/7, 353 01 Mariánské Lázně,
příspěvková organizace**

**ŠVP pro vyšší stupeň osmiletého gymnázia a čtyřleté gymnázium
(3. verze – SVP_VG_22_03)**

Zpracovány podle: RVP G

„ŠKOLA PRO BUDOUCNOST“

**„Účelem veškeré výchovy je probudit génia v člověku.“
(Pythagoras)**

Obsah (1. část)

1	Identifikační údaje.....	- 3 -
1.1	Název ŠVP	- 3 -
1.2	Předkladatel	- 3 -
1.3	Vzdělávací programy, studijní formy.....	- 3 -
1.4	Zřizovatel.....	- 3 -
1.5	Platnost dokumentu	- 3 -
2	Charakteristika školy.....	- 4 -
2.1	Stručná charakteristika školy.....	- 4 -
2.2	Velikost školy.....	- 4 -
2.3	Charakteristika pedagogického sboru	- 4 -
2.4	Vybavení školy.....	- 5 -
2.5	Charakteristika žáků	- 6 -
2.6	Mezinárodní spolupráce, dlouhodobé projekty	- 6 -
2.7	Spolupráce s rodiči a dalšími subjekty	- 7 -
3	Charakteristika školního vzdělávacího programu „Škola pro budoucnost“	- 9 -
3.1	Cíle ŠVP	- 9 -
3.1.1	Gymnaziální obory.....	- 9 -
3.2	Zaměření školy (gymnaziální obory)	- 9 -
3.3	Profil absolventa gymnázia	- 10 -
3.4	Organizace přijímacího řízení	- 11 -
3.5	Organizace maturitní zkoušky	- 11 -
3.6	Realizace prevence rizikového chování	- 11 -
3.7	Realizace bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a požární prevence	- 12 -
3.8	Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami.....	- 12 -
3.8.1	Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocování PLPP žáka se speciálními vzdělávacími potřebami.....	- 14 -
3.8.2	Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocování IVP žáka se speciálními vzdělávacími potřebami.....	- 14 -
3.9	Zabezpečení výuky žáků nadaných a mimořádně nadaných.....	- 15 -
3.9.1	Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocování PLPP a IVP žáka nadaného a mimořádně nadaného	- 15 -
3.10	Výchovné a vzdělávací strategie	- 16 -
3.11	Začlenění průřezových témat	- 17 -
4	Učební plány	- 21 -
4.1	Učební plán vyššího stupně osmiletého gymnázia a čtyřletého gymnázia....	- 21 -
4	Učební osnovy.....	- 25 -
5	Vlastní hodnocení školy.....	- 25 -
5.1	Vlastního hodnocení školy	- 25 -
5.1.1	Podmínky ke vzdělávání	- 25 -
5.1.2	Průběh vzdělávání	- 26 -
5.1.3	Podpora školy žákům a spolupráce s rodiči	- 26 -
5.1.4	Výsledky vzdělávání žáků.....	- 27 -
5.1.5	Řízení školy, kvalita personální práce, kvalita DVPP	- 27 -
5.1.6	Úroveň výsledků práce školy vzhledem k podmínkám vzdělávání a ekonomickým zdrojům.....	- 27 -
6	Hodnocení výsledků vzdělávání žáků.....	- 27 -
6.1	Pravidla pro hodnocení žáků	- 27 -
6.1.1	Způsoby hodnocení	- 27 -
6.1.2	Kritéria hodnocení.....	- 29 -
6.1.3	Získávání podkladů a stanovení podmínek pro hodnocení a klasifikaci- 30 -	- 30 -

1 Identifikační údaje

1.1 Název ŠVP

Škola pro budoucnost

1.2 Předkladatel

Gymnázium a obchodní akademie Mariánské Lázně, příspěvková organizace

Ruská 355/7

353 01 Mariánské Lázně

www.goaml.cz

IČ: 47723394

REDIZO: 600008991

IZO: 478 423

Statutární zástupce: Mgr. Klára Tesařová

Telefon: 354 624 166

E-mail: goaml@goaml.cz; tesarova@goaml.cz

1.3 Vzdělávací programy, studijní formy

Kód oboru	Vzdělávací program	Forma studia	Stupeň vzdělání
79-41-K/81 79-41-K/41	Vyšší stupeň osmiletého gymnázia Čtyřleté gymnázium	Denní	Střední vzdělání s maturitní zkouškou

1.4 Zřizovatel

Karlovarský kraj se sídlem v Karlových Varech

Závodní 353/88

360 06 Karlovy Vary

Tel.: 353 502 111

Fax: 353 331 509

E-mail: epodatelna@kr-karlovarsky.cz

1.5 Platnost dokumentu

Pro 1. ročník a pro kvintu je od 1. 9. 2025 platná 3. verze ŠVP podle RVP G 2022.

Č. j. GOA/290/2025

Razítko školy:

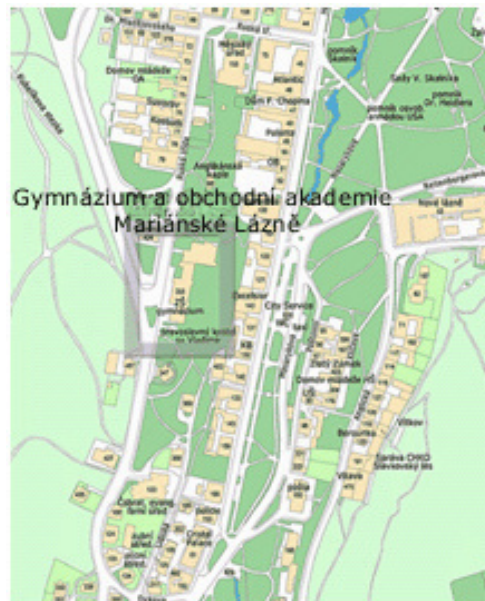
Podpis ředitele:

2 Charakteristika školy

2.1 Stručná charakteristika školy

Gymnázium a obchodní akademie Mariánské Lázně sídlí v Ruské ulici jako sloučená škola ze dvou subjektů Gymnázia Mariánské Lázně a Obchodní akademie Mariánské Lázně od 1. 9. 2007 pod stávajícím názvem. Historie školy sahá do roku 1945 – založení gymnázia, resp. do roku 1953 – založení obchodní akademie. Poloha školy je v centru města, přesto v klidné části. Škola je dobře dosažitelná MHD.

Škola nabízí uchazečům tři vzdělávací obory, a to osmileté gymnázium, čtyřleté gymnázium a obchodní akademii.

2.2 Velikost školy

Kapacita školy: 544

Osmileté gymnázium: 300

Čtyřleté gymnázium: 240

Obchodní akademie: 370

V jednotlivých oborech školy se jedná o maximální povolený počet žáků.

Škola má ve školním roce 16 tříd; z toho 12 tříd gymnázia (8 tříd osmiletého gymnázia a 4 třídy čtyřletého gymnázia) a 4 třídy obchodní akademie. Celkový počet žáků čítá cca 400 až 480.

2.3 Charakteristika pedagogického sboru

Vzhledem k obvyklé naplněnosti působí na škole cca 40 až 45 pedagogických pracovníků, ve kterém je téměř polovina mužů. Pedagogický sbor je téměř plně kvalifikovaný, většina učitelů vyučuje na plný úvazek, menší část učitelů pracuje na částečný úvazek nebo jako externí pracovník. Někteří pedagogové působí na škole dlouhodobě a v pedagogickém sboru je také vysoký podíl absolventů školy. Přijímání nových zaměstnanců je organizováno podle potřeby obsazení vyučovacích hodin a probíhá dle obecně platných pravidel.

Učitelé se pravidelně účastní DVPP v akreditovaných střediscích v Karlových Varech, v KVC Sokolov a školení v Praze a jiných městech ČR. DVPP je realizováno z finančních prostředků školy, případně za podpory operačních programů.

Na škole působí pedagogové se speciálním pověřením, a to výchovný poradce, metodik školní prevence, koordinátor ICT, koordinátor EVVO, koordinátor spolupráce se zaměstnavateli, kariérový poradce, školní psycholog a koordinátor ŠVP.

Zázemí pro učitele tvoří kabinety, které sdílí 2-5 pedagogických pracovníků školy. Každý učitel má k dispozici notebook s připojením na síťové služby (internet, tiskárna/kopírka). Multifunkční zařízení pro potřeby učitelů se nachází ve sborovně v prvním patře a na chodbě ve 3. patře budovy.

Vedení školy je tříčlenné: ředitel a dva zástupci. Při řešení úkolů vyplývajících z chodu školy nebo při tvorbě strategií se zúčastňují diskuse zaměstnanci dle organizační struktury školy a kompetencí v náplních dle pověření.

2.4 Vybavení školy

Škola sídlí v budově v Ruské ulici. Gymnázium a obchodní akademie využívá 16 kmenových učeben. Ve třetím patře budovy se nacházejí odborné učebny pro výuku přírodovědných předmětů (chemie, fyziky a biologie) a dvě jazykové laboratoře. Učebny jsou vybaveny moderními pomůckami pořízenými z realizace projektů a z prostředků školy. Další odborné učebny školy jsou zeměpisná učebna s interaktivním dataprojektorem a učebna výtvarné výchovy (2. patro), jazyková laboratoř (1. patro), počítačová učebna s 32 počítačovými sestavami, odborná IT učebna (s 3D tiskárnami, robotickými sestavami, virtuálními brýlemi aj.), nahrávací studio (přízemí školy).

Každá jazyková laboratoř je vybavena interaktivním dotykovým displejem a SW pro podporu výuky cizích jazyků. PC sestavy jsou pravidelně obnovovány, instalován zde nejnovější operační systém a MS Office. Jazyková laboratoř (1. patro) je také doplněna kancelářským vybavením, díky kterému je plně využitelná také pro výuku specializovaných předmětů Fiktivní firma. Tři učebny jsou vybaveny interaktivními tabulemi, jedna interaktivním dataprojektorem, ve všech učebnách je audiovizuální možnost připojení notebooku.

Škola disponuje vlastní tělocvičnou s nezbytným zázemím s pravidelně obnovovaným sportovním náradím. Pro pořádání společenských akcí je tělocvična vybavena přenosným ozvučením.

Žáci oceňují i možnost kopírování a tisku a díky nově zřízené počítačové síti v rámci projektu Konektiva GOAML z operačního programu Spravedlivá transformace mohou využít všechna dostupná zařízení na všech patrech budovy školy. Škola má ve všech místnostech a společných prostředích WIFI, která je kompatibilní se sítí EDUROAM.

V letech 2013–2015 proběhla rekonstrukce fasády včetně hydroizolace budovy. Průběžně probíhají rekonstrukce učeben a kabinetů pro pedagogický sbor včetně nového vybavení. Ve školním roce 2020/21 došlo k úpravě venkovního areálu školy pro podporu výuky ve venkovním prostředí – zahrada za podpory projektu Státní fond životního prostředí ČR. Veškerá činnost v zahradě si klade za cíl uplatňovat metody výuky zaměřené na poznávací činnosti žáků, tímto dojde k efektivnější realizaci plnění klíčových kompetencí, mezipředmětových vztahů a průřezových témat především v oblasti přírodních věd. Ve volných hodinách nebo o hlavní přestávce v případě příznivého počasí mohou i zde využít žáci dva pingpongové stoly pořízené v rámci participativního rozpočtu Karlovarského kraje.

Žáci mají možnost stravování v Domově mládeže a školní jídelně Mariánské Lázně, jehož zřizovatelem je Karlovarský kraj. Jídelna se nachází asi 5 minut od budovy školy. Přímo v budově školy se nachází školní bufet, který je otevřen v době vyučování.

Žáci mají k dispozici školní knihovnu, jejíž knižní fond je soustavně doplňován a aktualizován. Pro snadnější výběr literatury ke čtení jsou v některých kmenových učebnách zřízeny knihovničky, v nichž se nachází zpravidla nejnovější tituly k četbě pro žáky dané věkové skupiny. Evidence knižního fondu prochází v současnosti procesem digitalizace pro efektivnější obslužnost a dostupnost žákům.

Škola disponuje pro ukládání svrchního oblečení, přezůvek a dalších osobních věcí šatními skřínkami. Skříňka je žákům přidělena zpravidla na dobu studia. Každou skříňku si žáci zabezpečí vlastním visacím zámekem. Jednu skříňku sdílí zpravidla dva žáci.

Ve společných prostorách šaten jsou k dispozici dvě otevřené místnosti pro žáky, v nichž je umístěn pingpongový stůl, školní lavice, židle nebo pohovky pro trávení volných hodin. Je zde umístěna také nabíjecí stanice pro žákovské přístroje s USB vstupem.

Dle potřeby se zajišťuje výmalba učeben, společných prostor, dále dochází k obnovování lavic, židlí a dalšího mobiliáře učeben. Učebny jsou vybavovány novou technikou a novými pomůckami.

2.5 Charakteristika žáků

Současný počet žáků na škole je cca 460 žáků, z toho cca 340 v gymnaziálních oborech a cca 120 v oboru obchodní akademie. Gymnázium a obchodní akademie otevírá pravidelně jednu třídu osmiletého gymnázia, jednu třídu čtyřletého gymnázia a jednu třídu obchodní akademie.

Žáci gymnaziálních oborů jsou převážně z Mariánských Lázní a bezprostředního okolí (Planá, Teplá, Lázně Kynžvart, Velká Hleďsebe...). Žáci obchodní akademie dojíždějí do školy i z větších vzdáleností (Cheb, Horní Slavkov, Františkovy Lázně, Tachov, Stříbro...). Někteří žáci využívají internátu, jehož zřizovatelem je Karlovarský kraj.

Atmosféra mezi žáky je převážně přátelská. Mimořádné události nebo incidenty mezi žáky řeší pedagogové dle své náplně a pověření, závažnější situace se řeší většinou výchovnou komisí.

Ve škole funguje již dlouhodobě Rada studentů, která pracuje na demokratických principech a ve které jsou zástupci všech tříd. Činnosti Rady studentů koordinuje pověřený pedagog školy. S požadavky a výsledky jednání je seznamováno vedení školy prostřednictvím předsedy Rady studentů či pověřeného pedagoga. Rada studentů přispívá svými aktivitami ke komunitnímu fungování a prohlubování sounáležitosti žáků se školou.

2.6 Mezinárodní spolupráce, dlouhodobé projekty

Škola několik let spolupracuje s Euregio Egrensis a díky této spolupráci má možnost několik žáků ročně studovat v německém příhraničí (Selb, Hof, Bayreuth, Weiden). Pravidelně se zapojujeme do mezinárodního projektu s partnerským Gymnáziem Johanna Keplera ve Weiden.

Škola se účastní projektů vyhlašovaných KK a MŠMT, předmětových a sportovních soutěží organizovaných MŠMT.

V rámci **OP Vzdělávání pro konkurenceschopnost** bylo realizováno celkem 6 projektů. Celková částka získaná z OPVK od roku 2009 se přiblížila k 9 mil. Kč.

Ve školním roce 2019/2020 se škola zapojila do realizace projektů z OP Výzkum, věda a vzdělávání **ŠABLONY II** a ve školním roce 2020/21 do projektu **Implementace krajského akčního plánu II**. Celkové finanční prostředky z těchto dvou projektů činí cca. 4,5 mil. Kč.

Ve školním roce 2020/2021 škola realizovala projekt „**Úprava venkovního areálu GOAML pro podporu výuky ve venkovním prostředí**“ v rámci výzvy Státního fondu životního prostředí ČR – Přírodní zahrady – Vybudování a úpravy venkovních areálů a pozemků ZŠ a SŠ a organizací působících v oblasti EVVO (NPŽP 7/2019 – 6.1.C c). Celkové náklady jsou cca. 0,5 mil. Kč.

Ve školním roce 2022/23 se škole podařilo úspěšně podat žádost o dotaci v rámci projektu **Šablony Operační program Jan Ámos Komenský GOAML** a to získáním příspěvku na další vzdělávání, dlouhodobější nové a moderní metody učení, personální šablony na školního psychologa, koordinátora praxe a kariérového poradce. Celková dotace je ve výši téměř 2 mil. Kč.

Ke konci školního roku 2024/2025 se podařilo úspěšně podat žádost do navazujícího projektu a to **OP JAK II. GOAML**, pokračováním v podpoře shodných aktivit jako v období předchozím, tedy personální šablony – školní psycholog, koordinátor praxe a kariérový poradce, a podpůrných aktivit jako je další vzdělávání. Celková podpora s 5% spoluúčastí pro naši školu je ve výši 1 746 057,00 Kč.

Ke konci školního roku 2022/2023 a na počátku 2023/2024 podala škola úspěšně dvě projektové žádosti z Operačního programu Spravedlivá transformace 2021-2027 na realizaci projektu **Konektivita GOAML** ve výši očekávaných nákladů 7 166 432 Kč a

Moderní učebny GOAML s očekávanými náklady 8 197 573,88 Kč. V současné době (srpen 2025) se oba projekty realizují a očekává se řádné dokončení do 31. 12. 2025. Dle zamýšleného plánu bude škola mít velmi efektivně fungující moderní počítačovou síť, nově vybudované dvě jazykové laboratoře, nahrávací studio a zajištěný bezbariérový přístup do nejvyššího patra budovy.

V rámci výzvy Operačního programu Spravedlivá transformace podala škola ke konci školního roku 2024/2025 žádost o finanční podporu na **Adaptační kurzy** pro nastupující žáky ve školních letech 2026 a 2027. Celková dotace pro zajištění třídních adaptačních pobytů je vyčíslena na 512 209 Kč s dobou realizace do 31. 12. 2027.

Od školního roku 2021/2022 se škola zapojuje do projektu **#NENECHSE** s podporou zřizovatele, která spočívá ve 100 výukových hodinách sebeobran pro skupiny žáků během celého školního roku. Tato aktivita je ročně podpořena částkou 100 000 Kč.

V rámci podpory talentovaných žáků byli ve školním roce 2023/2024 podpořeni dva žáci zapojením do projektu **CTM**. Studijní program připravující nadané žáky na AP zkoušky v různých oblastech zájmu. Každoročně jsou dle zájmu žáků tyto studijní aktivity podporovány dle možností poskytnutých finančních prostředků a jejich výše se pohybuje okolo 100 000 Kč ročně pro přibližně 6 žáků. Výběr zapojených žáků provádí škola. Studium v rámci mimoškolní individuální výuky realizuje společnost CTM, vše probíhá v anglickém jazyce.

Žáci školy jsou od roku 2022/2023 podporováni ve vlastním rozvoji svých dovedností a motivováni proškolenými pedagogy formou zapojení se do projektu **DofE**. Zřizovatel podporuje ročním příspěvkem úhrady licence ve výši 10 000 Kč.

V rámci výzvy vyhlašované OŠMT pravidelně podáváme projektovou žádost na realizaci adaptačních kurzů pro nově nastupující ročníky. Dvoudenní adaptační kurz přispívá k vytvoření komunikativní a kooperativní skupiny a přátelsky laděnému psychosociálnímu klimatu třídy.

Škola každý rok organizuje v posledním kalendářním týdnu (před vánočními prázdninami) tzv. **projektový týden** pro žáky nižšího stupně osmiletého gymnázia. Žáci jsou rozděleni do skupin, ve kterých jsou zástupci všech ročníků nižšího gymnázia, a plní úkoly z několika oborů na dané téma. Výstupem je kolektivní prezentace nabytých informací, znalostí a zkušeností. V projektovém týdnu se monitoruje spolupráce mezi žáky, schopnost komunikace a vzájemné tolerance. Sleduje se, jak si žáci umí být nápomocni, jak umí pracovat se zdroji informací a jak je zpracovávají do podoby informativní prezentace. Cílem projektového týdne je rozvoj všech klíčových kompetencí a snaha o začlenění největšího počtu průřezových témat.

Pro žáky vyššího stupně gymnázia se každý rok organizují tzv. **oborové dny**. Součástí oborových dnů jsou exkurze, dlouhodobější badatelské činnosti a výzkumy tematicky zaměřených činností (dle předmětů nebo mezipředmětových vztahů) v daném oboru na konkrétně vybrané téma. Oborové dny mají např. charakter projektového vyučování, tematické exkurze, laboratorních prací. Cílem oborových dnů je rozvoj klíčových kompetencí žáků a prohloubit zájem o vybraný obor. Pro žáky kvinty a 1. C jsou určeny oborové dny zaměřené na geologii.

Pro zajištění distančního vzdělávání využívá škola platformu MS Teams a jako hlavní komunikační médium se žáky a zákonnými zástupci žáků systém Bakaláři.

Podle možností školy jsou organizovány exkurze do zahraničí.

2.7 Spolupráce s rodiči a dalšími subjekty

Gymnázium a obchodní akademie organizuje dvakrát ročně pravidelné třídní schůzky s rodiči, pro nově nastupující žáky jsou organizovány zvláštní třídní schůzky a to v červnu před nástupem do školy. Škola umožňuje kdykoliv individuální konzultace a učitelé kontaktují rodiče dle potřeby. Každý učitel je dostupný e-mailem, jednotná adresa pedagogických pracovníků školy je prijmeni@goaml.cz.

Škola používá školní informační systém Bakaláři, ve kterém mají rodiče přímý kontakt s třídním učitelem, zasílají jeho prostřednictvím omluvenky a další sdělení. Dále systém nabízí možnost kontrolovat studijní výsledky, docházku svých dětí, hlasování formou anket, komunikaci se všemi vyučujícími i vedením školy.

Rodiče jsou také zastoupeni ve **Školské radě**, která zasedá minimálně dvakrát ročně, a volby se konají každé tři roky.

Škola spolupracuje s Pedagogicko-psychologickou poradnou a Speciálně pedagogickým centrem; s orgány místní samosprávy a státní správy.

V rámci zajištění odborné praxe žáků oboru obchodní akademie spolupracuje škola s různými subjekty v Mariánských Lázních.

Dále škola spolupracuje s ÚSP PRAMEN v Mnichově u Mariánských Lázní, kdy dochází i ke kontaktu s klientkami Domova pro osoby se zdravotním postižením. Žáci se aktivně účastní projektů tohoto zařízení, např. Festivalu porozumění.

Škola dobře spolupracuje s dalšími organizacemi ve městě i kraji, s Městskou knihovnou, se ZUŠ Fryderyka Chopina, v jejíchž souborech vystupuje mnoho žáků, a Městským domem dětí a mládeže Dráček aj.

3 Charakteristika školního vzdělávacího programu „Škola pro budoucnost“

3.1 Cíle ŠVP

3.1.1 Gymnaziální obory

Cíle ŠVP jsou dány RVP ZV a RVP G. Náš ŠVP si je představuje následovně.

Cílem vzdělávacího programu je **ŽÁK**, který:

- je připraven pro studium na VŠ, popř. pro uplatnění na trhu práce.
- aktivně hovoří dvěma světovými jazyky.
- se orientuje v digitálním prostředí – bezpečně, sebejistě, kriticky a tvořivě využívá všechny formy digitálních technologií při práci, při učení, ve volném čase i při zapojování do společnosti a občanského života.
- aktivně přistupuje ke svým povinnostem.
- zná svá práva a nekonfliktním způsobem je vyžaduje.
- je komunikativní, přátelský ke svému okolí a je ochoten pomáhat ostatním, aktivně podporovat aktivity školy i třídního kolektivu.

Cílem vzdělávacího programu je **ŠKOLA**, která:

- se vyvíjí, modernizuje a reaguje na aktuální potřebu svých žáků.
- má moderně zařízené učebny, využívá ICT technologií.
- nabízí volitelné předměty a umožňuje individuální přístup k žákům.
- má plně kvalifikovaný pedagogický sbor, který se dále vzdělává.
- má a neustále si udržuje vysoký standard.
- nemá problémy s patologickými jevy, a pokud se vyskytnou, aktivně je řeší.

3.2 Zaměření školy (gymnaziální obory)

Gymnázium je všeobecně vzdělávací obor školy poskytující střední vzdělání s maturitní zkouškou stejně tak i obchodní akademie jako odborný obor poskytující střední vzdělání s maturitní zkouškou. Cílem školy je výchova všestranně i odborně vzdělaného žáka, který je motivován k celoživotnímu vzdělávání, vychováván k tvořivému a logickému myšlení, je připraven k řešení různorodých problémových situací.

Gymnázium si neklade za cíl určitou specializaci. Cílem vzdělávacího programu je žák, kterému se škola v rámci možností individuálně věnuje, podporuje jeho schopnosti a motivuje ho k lepším výsledkům. Na gymnáziu dochází k určité diferenciaci zejména ve dvou posledních ročnících studia (septima – oktáva, 3. ročník – 4. ročník), a to volbou vhodných volitelných předmětů. Žák si sám volí blok předmětů, které nejlépe odpovídají jeho budoucím potřebám.

Gymnázium připravuje žáky pro budoucnost, kterou u nich vidí na VŠ v České republice nebo v zahraničí, popř. na jiné škole terciárního typu; a pro flexibilní schopnost přizpůsobování se proměnlivostem požadavků trhu práce, celoživotnímu seberozvoji.

3.3 Profil absolventa gymnázia

Absolvent gymnázia:

- je člověk se všeobecným vzděláním, který má jasně vyprofilovaný hlubší zájem o konkrétní obor, jemuž se po studiu gymnázia bude věnovat.
- ovládá minimálně jeden cizí jazyk slovem i písmem a další jazyk ovládá na výborné komunikativní úrovni.
- má vytvořené dobré studijní návyky. Umí používat různé zdroje informací, vyhodnocovat je a zpracovávat pro další potřebu. Při zpracovávání těchto informací aktivně používá výpočetní techniku, používá textové editory, tabulkové editory a prezentace jako výsledek své práce.
- akceptuje hodnoty občanské společnosti, přijatelným způsobem prosazuje svá práva a plní své povinnosti.
- uvědomuje si hodnoty zdravého způsobu života s důrazem na správnou výživu, sport a ochranu zdraví.
- je zodpovědný vůči životnímu prostředí s ohledem na udržitelný rozvoj
- uvědomuje si své přednosti, kvality, ale i rezervy a hranice, odpovědně se rozhoduje o své další profesní orientaci a uchází se o další studium na odpovídající vysoké škole v ČR i v zahraničí.
- se vyjadřuje věcně, správně, srozumitelně a přesně v mateřském jazyce; mluví bez zábran na veřejnosti, otevřeně vyjadřuje své postoje a pocity, argumentuje a obhajuje svůj vlastní názor.
- chápe vzdělávání jako svou celoživotní investici.
- v míře odpovídající svým schopnostem disponuje všemi klíčovými kompetencemi popsány v oddíle Výchovné a vzdělávací strategie

3.4 Organizace přijímacího řízení

Cílem vzdělávacího programu „Škola pro budoucnost“ je otevírat každý školní rok jednu třídu (30 žáků) osmiletého gymnázia, jednu třídu (30 žáků) čtyřletého gymnázia a jednu třídu (30 žáků) obchodní akademie.

Přijímací řízení vychází z platné legislativy a je v souladu s § 59 - 64 zákona č. 561/2004 Sb. v platném znění, dále pak s vyhláškou č. 422/2023 Sb. v platném znění.

Do prvního ročníku nižšího stupně osmiletého gymnázia jsou přijímáni žáci z 5. třídy ZŠ. Do vyššího stupně osmiletého gymnázia postupují žáci kvarty, kteří úspěšně absolvovali nižší stupeň osmiletého gymnázia. Podle potřeby může škola vypsat přijímací řízení na doplnění kvinty (VG).

Podmínkou pro přijetí do oborů čtyřletého gymnázia a obchodní akademie je splnění požadavků pro přijetí podle pravidel přijímacího řízení stanovených pro příslušný školní rok.

Ředitel zveřejní na internetových stránkách a v informačním systému DIPSY nejpozději do konce ledna plánované počty přijímaných žáků pro následující školní rok a kritéria přijímacího řízení. Uchazeči do všech oborů vzdělání s maturitní zkouškou budou podrobeni centrálně zadávané jednotné přijímací zkoušce z českého jazyka a literatury a matematiky, organizované Centrem pro zjišťování výsledků vzdělávání (Cermat).

Přijímací zkoušky se konají v termínu podle harmonogramu příslušného školního roku. V případě volných míst pro jednotlivé obory vyhlašuje škola další kola přijímacího řízení. Aktuální informace se průběžně zveřejňují na www.goaml.cz.

Případné změny v organizaci přijímacího řízení vyplývají z legislativních změn, popř. z rozhodnutí zřizovatele školy.

3.5 Organizace maturitní zkoušky

Maturitní zkouška vychází z platné legislativy a je v souladu se zákonem č. 561/2004 Sb., § 77-82, 151, 184 (Školský zákon) v platném znění, dále pak s vyhláškou o ukončování studia č. 177/2009 Sb., v platném znění.

Termíny a organizace maturitní zkoušky budou pro každý aktuální školní rok zveřejněny na webových stránkách školy www.goaml.cz.

Pozn.: Maturitní zkouška podléhá změnám legislativy, a proto je organizace podmíněna aktuálně platnými zákony, vyhláškami. Z tohoto důvodu bude během září příslušného školního roku zveřejněno na webových stránkách školy stanovení nabídky, formy a termínů konání povinných a nepovinných zkoušek profilové části maturitní zkoušky pro daný školní rok.

3.6 Realizace prevence rizikového chování

Žáci jsou po celou dobu vzdělávání vedeni k tomu, aby chápali hodnotu zdravého životního stylu, osvojovali si pozitivní sociální chování a rozvíjeli svou osobnost a nedošlo u nich k vytváření nežádoucích závislostí. Cílem působení je navodit optimální školní klima: vytvořit pocit bezpečí, sounáležitosti a spolupráce, včetně zaměření se na wellbeing.

Škola se zaměřuje na nespécifickou primární prevenci různými aktivitami: pro nastupující ročníky jsou realizovány adaptační kurzy, ve všech ročnících dále probíhají jednou měsíčně také tzv. třídnické hodiny, které mohou být realizovány také nad tento rámec v případě potřeby.

Škola má vytvořeno školní poradenské pracoviště, spolupracuje se školskými poradenskými zařízeními, v souvislosti s potřebami žáků jsou využívány nabídky

regionálních center. Preventivní aktivity jsou pravidelně vyhodnocovány, škola se zapojuje do systému evidence preventivních aktivit. Na základě evaluace vzniká každý školní rok Minimální preventivní program, pro realizaci jeho aktivit škola pravidelně žádá o dotace z prostředků kraje či MŠMT.

3.7 Realizace bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a požární prevence

Žáci jsou po celou dobu vzdělávání vedeni k tomu, aby chápali bezpečnost práce jako nedílnou součást péče o zdraví své i svých spolužáků, znali a dodržovali základní předpisy týkající se bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a požární prevence, osvojili si návyky a zásady bezpečné a zdraví neohrožující pracovní činnosti včetně zásad ochrany zdraví při práci u zařízení se zobrazovacími jednotkami (monitory, displeji apod.), rozpoznali možnost nebezpečí úrazu nebo ohrožení zdraví a byli schopni zajistit odstranění závad a možných rizik, byli vybaveni vědomostmi o zásadách poskytování první pomoci při náhlém onemocnění nebo úrazu a dokázali první pomoc sami poskytnout.

3.8 Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Způsob zajišťování vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných a mimořádně nadaných vychází z vyhlášky MŠMT ČR č. 27/2016 Sb, v platném znění.

Škola zajišťuje vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami prostřednictvím školního poradenského pracoviště, které je složeno z výchovného poradce, metodika školní prevence, kariérového poradce, školního psychologa a zástupce ředitele.

Žákem se speciálními vzdělávacími potřebami se rozumí osoba, která k naplnění svých vzdělávacích možností nebo k uplatnění nebo užívání svých práv na rovnoprávném základě s ostatními potřebuje poskytnutí podpůrných opatření. Podpůrnými opatřeními se rozumí nezbytné úpravy ve vzdělávání a školských službách odpovídající zdravotnímu stavu, sociokulturnímu prostředí nebo jiným životním podmínkám žáka. Žáci se speciálními vzdělávacími potřebami mají právo na bezplatné poskytování podpůrných opatření školou a školským zařízením.

Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami probíhá na naší škole výhradně formou integrace do běžných tříd. Při jejich vzdělávání se uplatňují metody používané při výuce žáků bez těchto potřeb, mohou však být podle potřeby individuálně upraveny.

Výchovný poradce koordinuje tvorbu a komunikaci mezi jednotlivými subjekty na zajištění řádného průběhu podpory žáků se speciálními vzdělávacími potřebami. Spolupracujeme s PPP (Pedagogicko-psychologická poradna) a se SPC (Speciálně pedagogická centra).

Gymnázium a obchodní akademií jsou pro úspěšné vzdělávání žáků se **speciálními vzdělávacími potřebami** zabezpečeny následující podmínky:

- Bezbariérový přístup do přízemí a prvního patra budovy GOAML (od prosince 2025 po celé budově)
- Individualizace vzdělávacího procesu – obsah, forma, metody, hodnocení a organizace vzdělávacího procesu (PLPP, IVP)
- Pomoc při zajištění kompenzačních pomůcek v souladu s přílohou č. 1 vyhlášky č. 27/2016 Sb., v platném znění
- Možnost individuálních konzultací
- Respektování odlišných stylů učení jednotlivých žáků

- f) Respektování pracovního tempa žáků a poskytování dostatečného času na zvládnutí úkolů
- g) Spolupráce s PPP, SPC, případně dalšími subjekty
- h) Intenzivní kontakt se žákem a s jeho rodiči
- i) Technická podpora studia
- j) Individualizace vzdělávacího procesu s ohledem na sociální situaci žáka – odložení klasifikace, možnost individuálních konzultací
- k) Aktivita související s maximálním zapojením těchto žáků do života školy

3.8.1 Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocování PLPP žáka se speciálními vzdělávacími potřebami

Podpůrná opatření prvního stupně (PLPP) představují minimální úpravu metod, organizace a hodnocení vzdělávání a jsou poskytována žákovi, u kterého se projevuje potřeba úprav ve vzdělávání nebo školských službách a zapojení v kolektivu. PLPP sestavuje v souladu s § 10 vyhlášky 27/2016 Sb. (o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných) výchovný poradce ve spolupráci s třídními učiteli a s učiteli vyučovacích předmětů, žákem a zákonným zástupcem žáka, není-li žák zletilý.

Pokud by k naplnění vzdělávacích potřeb žáka nepostačovalo poskytování podpůrných opatření prvního stupně, doporučí škola žákovi využití poradenské pomoci školského poradenského zařízení za účelem posouzení jeho speciálních vzdělávacích potřeb.

Kontrola účinnosti opatření přijatých PLPP se provádí čtvrtletně projednáním na pedagogických radách, závěry jsou součástí záznamu z těchto pedagogických rad.

3.8.2 Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocování IVP žáka se speciálními vzdělávacími potřebami

Individuální vzdělávací plán (IVP) se zpracovává v souladu s § 3 a 4 vyhlášky 27/2016 Sb. (o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných), na základě doporučení školského poradenského zařízení a souhlasu zletilého žáka nebo zákonného zástupce nezletilého žáka.

Individuální vzdělávací plán je závazným dokumentem pro zajištění speciálních vzdělávacích potřeb žáka, přičemž vychází ze školního vzdělávacího programu a je součástí dokumentace žáka ve školní matrice. Individuální vzdělávací plán je zpracován bez zbytečného odkladu, nejpozději však do 1 měsíce ode dne, kdy škola obdržela doporučení a informovaný písemný souhlas zletilého žáka nebo zákonného zástupce nezletilého žáka. Individuální vzdělávací plán může být doplňován a upravován v průběhu celého školního roku podle potřeb žáka.

Za zpracování a provádění individuálního vzdělávacího plánu zodpovídá ředitel školy. Individuální vzdělávací plán zpracovává výchovný poradce ve spolupráci s třídními učiteli a s učiteli vyučovacích předmětů, školským poradenským zařízením, žákem a zákonným zástupcem žáka, není-li žák zletilý.

Ředitel školy může nezletilému žákovi se sociokulturním či zdravotním znevýhodněním, který již splnil povinnou školní docházku, na žádost zákonného zástupce či samotnému zletilému žákovi uzpůsobit podmínky vzdělávání Individuálním vzdělávacím plánem dle § 18 zákona č. 561/2004 Sb. a § 5 vyhlášky č. 13/2005 Sb., v platném znění. Součástí žádosti žáka obvykle bývá lékařské potvrzení, dokládající znevýhodnění žáka.

Kontrola účinnosti opatření přijatých IVP se provádí čtvrtletně projednáním na pedagogických radách, závěry jsou součástí záznamu z těchto pedagogických rad.

3.9 Zabezpečení výuky žáků nadaných a mimořádně nadaných

Gymnázium a obchodní akademie podporuje tyto žáky v účasti na různých soutěžích, na předmětových olympiádách, a také na středoškolské odborné činnosti – škola nabízí odbornou pomoc při zpracování seminárních prací a SOČ.

Ředitel školy může mimořádně nadaného nezletilého žáka na žádost zákonného zástupce či samotného mimořádně nadaného zletilého žáka přeřadit do vyššího ročníku bez absolvování předchozího ročníku. Součástí žádosti žáka, který plní povinnou školní docházku, je vyjádření školského poradenského zařízení a praktického lékaře pro děti a dorost. Podmínkou přeřazení je vykonání zkoušek ze vzdělávacího obsahu nebo části vzdělávacího obsahu ročníku, který žák nebude absolvovat. Obsah a rozsah zkoušek stanoví ředitel školy.

Ve vyšších ročnících umožňuje a podporuje škola studium v zahraničí. Pro zvláště nadané žáky, výrazné talenty a reprezentanty umožňuje škola studium podle individuálního vzdělávacího plánu, popř. odložení klasifikace.

Během výuky dochází k diferenciaci podle schopností žáka, aby pro něj byla výuka co nejvíce efektivní. Tato diferenciaci je výraznější ve volitelných předmětech, cvičeních a jazykových konverzacích. Žák může navštěvovat semináře ve vyšších ročnících, popř. větší množství seminářů.

Ředitel školy může nadanému nezletilému žákovi, který již splnil povinnou školní docházku, na žádost zákonného zástupce či samotnému nadanému zletilému žákovi uzpůsobit podmínky vzdělávání Individuálním vzdělávacím plánem dle § 18 zákona 561/2004 Sb. a § 5 vyhlášky 13/2005 Sb., v platném znění. Součástí žádosti žáka obvykle bývá potvrzení o rozvíjení nadání žáka jiným subjektem (např. sportovním klubem).

3.9.1 Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocování PLPP a IVP žáka nadaného a mimořádně nadaného

Individuální vzdělávací plán (IVP) popř. plán pedagogické podpory (PLPP) se zpracovává v souladu s § 28 a § 29 vyhlášky 27/2016 Sb. Vychází ze školního vzdělávacího programu školy, závěrů psychologického a speciálně pedagogického vyšetření a žádosti zletilého žáka nebo zákonného zástupce žáka.

IVP a PLPP jsou závazné dokumenty pro zajištění vzdělávacích potřeb nadaného nebo mimořádně nadaného žáka a je součástí dokumentace žáka ve školní matrice.

Za zpracování a provádění IVP a PLPP zodpovídá ředitel školy. Individuální vzdělávací plán zpracovává výchovný poradce ve spolupráci s třídními učiteli a s učiteli vyučovacích předmětů, ve kterých se projevuje mimořádné nadání žáka, školským poradenským zařízením, žákem a zákonným zástupcem žáka, není-li žák zletilý.

IVP a PLPP je zpracován bez zbytečného odkladu, nejpozději však do 1 měsíce ode dne, kdy škola obdržela doporučení a žádost zletilého žáka nebo zákonného zástupce žáka. IVP a PLPP může být doplňován a upravován v průběhu celého školního roku podle potřeb žáka. Může být vypracován i na dobu kratší, než je školní rok.

Poskytování vzdělávání podle IVP a PLPP lze pouze na základě písemného informovaného souhlasu zletilého žáka nebo zákonného zástupce žáka.

Kontrola účinnosti opatření přijatých IVP, PLPP se provádí čtvrtletně projednáním na pedagogických radách, závěry jsou součástí záznamu z těchto pedagogických rad.

3.10 Výchovné a vzdělávací strategie

Škola cíleně utváří a rozvíjí klíčové kompetence žáků následujícími strategiemi:

Kompetence k učení

V základní výuce i v laboratorních pracích jsou žáci organizací hodiny vedeni ke skupinové práci, jejíž výsledky i průběh vyhodnocují, obhajují. Do vyučování jsou zařazovány činnosti, které podporují zvědavost, iniciativu, tvořivost a zodpovědný přístup ke vzdělání.

Ve výuce jsou používány metody práce tak, aby se žáci vědomě i nevědomě naučili učit se – např. práce s textem, vyhledávání informací, tvorba referátů apod. Důraz je kladen také na reflexe individuálních a skupinových činností, jež podporují vytváření a zdokonalování kompetence k učení.

Kompetence k řešení problémů

Prostupují celou výukou na gymnáziu, žáci jsou problémovými úkoly vedeni k tomu, aby získané poznatky dovedli tvořivým způsobem aplikovat. Problémové úkoly, které musí žáci řešit, se netýkají jen probíraného učiva, ale také samotné metakognice – tedy postupů, jak řešit problémovou situaci či úkol. Vytváření této kompetence napomáhá také dramika, jejímž prostřednictvím se žáci učí např. řešení modelových situací.

Kompetence občanské

Žáci jsou vedeni k aktivní účasti ve školním životě. Ve škole funguje Rada studentů, v níž žáci řeší s vedením školy různé problémy či náměty. Vedení školy usiluje o to, aby byla ve škole mezi učiteli a žáky vstřícná atmosféra. Rada studentů je jednou z cest, jak tohoto cíle dosáhnout. Prostřednictvím zařazování regionální problematiky v jednotlivých předmětech je v žácích upevňován zdravý patriotismus – sounáležitost s obcí, regionem. Žáci se seznamují se školním řádem, se svými právy a povinnostmi.

Výchova k občanským kompetencím je realizována ve výuce jednotlivých předmětů tak, aby na žáky působila přirozeně a byla v souladu s předchozím vzděláváním.

Kompetence komunikativní

Tyto kompetence jsou rozvíjeny jak při běžné školní činnosti, tak také při mimoškolních akcích. K rozvoji dovednosti komunikovat přispívá i důraz na aktivizační metody ve výuce, při nichž žák komunikuje jak se svými kamarády, tak se spolužáky, kteří jsou mu méně sympatičtí. K rozvoji komunikace přispívá také Rada studentů, jakákoli týmová práce, integrační kurzy pro první ročníky studia, program prevence sociálně patologických jevů.

Kompetence sociální a personální

Jsou získávány v průběhu studia jasnými pravidly pro soužití ve škole, vytvořenou atmosférou demokracie a přátelství. Učitel je vnímán jako spolupracovník, rádce a přirozená autorita. Uvedené hodnoty a vztahy mají své právní vymezení ve školním řádu. K upevňování těchto kompetencí napomáhají taktéž mimoškolní akce.

Rozdělení funkcí ve třídě vede žáky k větší sounáležitosti, soudržnosti a spoluzodpovědnosti.

Kompetence k podnikavosti (pouze pro VG a čtyřleté gymnázium)

Získávají žáci především prostřednictvím realizace samostatné práce a využíváním nejrůznějších aktivizačních výukových metod; kdy je kladen důraz zejména na samostatné kritické uvažování žáka. Žák je veden k zodpovědnosti za své rozhodování a systematickou kontrolou učitelem veden k důslednosti v dokončování započatých činností. K rozvoji kompetencí k podnikavosti vede např. tvorba a prezentování referátů při výuce, vytváření

a obhajoba seminárních prací či práce výchovného poradce zejména v oblasti výběru profese.

Kompetence digitální

Jsou získávány během celého studia, tak aby žák ovládal běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívá je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti; samostatně rozhoduje, které technologie, pro jakou činnost či řešený problém použít.

Žák získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu. K tomuto účelu vytváří a upravuje digitální obsah, kombinuje různé formáty, vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků, využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce.

Žák chápe význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamuje se s novými technologiemi, kriticky hodnotí jejich přínosy a reflektuje rizika jejich využívání, předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky.

3.11 Začlenění průřezových témat

Osobnostní a sociální výchova

Osobnostní a sociální výchova prochází výukou všech vzdělávacích oborů. Žáci poznávají sami sebe, učí se budovat zdravé sociální vztahy a spolupráci. Sami organizují vlastní čas, v tomto směru také participují na realizaci výuky. Učí se efektivně komunikovat, tvořivě pracovat, relaxovat a hledat pomoc v potížích. Žáci jsou vedeni ke zdravému sebeprosazování a korektnímu sebeprojevu. V prostorách školy i na mimoškolních akcích jsou vedeni k respektování řádu školy.

Výchova demokratického občana

Žáci jsou prostřednictvím pojetí výuky i řízení školy vedeni k demokratickému způsobu rozhodování a respektování principů demokracie. Škola žáky vychovává k aktivnímu zapojení do každodenního školního života. Na škole funguje tzv. Rada studentů – tvořená zástupci jednotlivých tříd. Žáci se učí formulovat a obhajovat své postoje a práci. Znají a využívají svá práva a nároky, respektují, že jsou s nimi spojeny také povinnosti a přiměřená míra zodpovědnosti.

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

Průřezové téma je realizováno především v humanitních předmětech, kde je součástí výuky poznávání Evropy a jejich zemí. Žáci uvažují o naší vlasti jako o nedílné součásti Evropy. V humanitních i přírodovědných oborech se žáci seznamují s důsledky globálních vlivů na životní prostředí. Informatiku využívají pro získávání a zpracování informací.

Multikulturní výchova

Multikulturní výchova je realizována zejména v humanitní vzdělávací oblasti. Důraz je zde kladen na respektování jedinečnosti každého člověka a rovnost práv. Spolužáci – příslušníci národnostních menšin jsou v třídních kolektivech vítanými osobnostmi, které jsou chápány jako možnost vzájemného obohacení a rozšíření obzorů.

Žáci respektují, spolupracují a učí se nejen vzájemné kompetici, ale také solidaritě a pomoci.

Environmentální výchova

Prvky environmentální výchovy zařazují vyučující do výuky průběžně ve všech základních předmětech. Témata s ekologickou problematikou se objevují též jako náměty pro slohové či výtvarné práce. Žáci jsou vedeni k zodpovědnosti za životní prostředí i prostřednictvím třídění odpadu ve škole.

Mediální výchova

Průřezové téma je realizováno napříč humanitní a přírodovědnou vzdělávací oblastí. Ve všech předmětech žáci rozvíjejí své komunikační schopnosti, schopnosti stylizovat mluvený i psaný projev, veřejně s ním vystoupit a obhájit jej. Žáci si uvědomují vliv médií na život společnosti a učí se kriticky přistupovat k mediálním sdělením i sdělením obecně. Prostřednictvím práce v realizačním týmu rozvíjejí a posilují své vlastnosti sebekontroly, rozhodování, spolupráce a schopnosti uskutečnit své cíle.

Začlenění průřezových témat v jednotlivých předmětech a ročnících je uvedeno v následující tabulce.

Vyšší stupeň osmiletého gymnázia, čtyřleté gymnázium					
Název PT	Název TO	1. ročník Kvinta	2. ročník sexta	3. ročník septima	4. ročník oktáva
Osobnostní a sociální výchova	Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti	Tv, Fy, Ma, Inf, De, Ch, Čj, Nj, Aj, Vv, Hv	Ma, Fy, De, Ch, Čj, Nj, Aj, Vv, Hv	ZSV, Ma, Fy, Ch, Bi, Nj, Aj,	Ma, Čj, Nj, Aj,
	Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů	Tv, Ma, Inf, Fy, De, Ch, Čj, Bi, Nj, Hv	ZSV, Tv, Ma, Fy, Ch, Bi, Vv	ZSV, Tv, Ma, Fy, Ch, Bi, Vv	Tv, Ma,
	Sociální komunikace	Ma, Inf, Fy, Ch, Čj, Bi, Nj, Aj, Vv	Ma, Fy, Ch, Čj, Bi, Nj, Aj, Vv	ZSV, Ma, Fy, De, Ch, Čj, Bi, Nj, Aj	Ma, Inf, Čj, Nj, Aj
	Morálka všedního dne	Tv, Čj, Aj	ZSV, Tv, De, Čj,	De, Bi, Nj,	ZSV, Čj,
	Spolupráce a soutěž	Tv, Ma,	Tv, Ma, De, Nj, Aj,	ZSV, Ma, De, Nj, Aj,	ZSV, Tv, Ma, Inf, Aj
Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech	Globalizační a rozvojové procesy	De, Vv		ZSV, De	ZSV, Čj
	Globální problémy, jejich příčiny a důsledky	Ze, De	ZSV, De, Vv	Ze, De, Čj	ZSV
	Humanitární pomoc a mezinárodní rozvojová spolupráce		Ze, ZSV, De, Aj	De	
	Žijeme v Evropě	Fy, De, Ch, Čj, Aj, Vv, Hv	Ze, ZSV, Fy, De, Čj, Bi, , Aj, Vv, Hv	Ze, Fy, De, Ch, Čj, Bi,	ZSV, Čj, Nj
	Vzdělávání v Evropě a ve světě	Inf, De, Aj,		Aj	
Multikulturní výchova	Základní problémy sociokulturních rozdílů	Ze, De, Čj, Aj, Hv	Ze, De, Hv	Ze, ZSV, De, Čj, Nj, Aj,	Čj
	Psychosociální aspekty interkulturality	De, Vv	ZSV, De, Čj, Vv	De, Čj	
	Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí	De	ZSV, De, Čj	De	Čj
Environmentální výchova	Problematika vztahů organismů a prostředí	Ze, Bi, Vv	Bi	Bi, Nj	

	Člověk a životní prostředí	Ze, De, Ch, Bi, Aj, Vv, Hv	Fy, De, Ch, Čj, Bi, , Aj, Vv	Ze, ZSV, Fy, Ch, Bi	Nj,
	Životní prostředí regionu a České republiky	Ze, Bi	Bi, Aj	Ze	Čj
Mediální výchova	Média a mediální produkce	Ma, Fy, Ch, Čj, Bi, Aj, Vv	Ma, Fy, Ch, Bi	Ma, Fy, De, Ch, Čj, Aj	Ma
	Mediální produkty a jejich významy	Hv	ZSV, Vv, Hv	De, Čj, Bi	
	Uživatelé			Čj, Aj,	
	Účinky mediální produkce a vliv médií	Aj	ZSV, Čj, Vv	ZSV, De	Ma, Čj
	Role médií v moderních dějinách		Čj	ZSV, De	Inf, Čj

Pozn.: Realizace tematických okruhů jednotlivých průřezových témat probíhá integrací TO do všech vyučovaných předmětů. Je možno je realizovat i během oborových dnů a dalších aktivit vyplývajících z ŠVP (adaptační kurz, sportovně-turistický kurz apod.)

Pozn.: Naplnění TO jednotlivých průřezových témat v rámci předmětů, v nichž se žáci rozdělují do skupin, vytváří situaci, kdy TO průřezových témat nerealizují všichni žáci během svého studia. Jedná se o předměty: Hv, Vv. Jestliže je však přesto TO průřezového tématu naplněno u všech žáků za dobu studia, uvádíme jej normálním písmem; v opačném případě je v tabulce uvedeno kurzívou.

Ze stejného důvodu neuvádíme do tabulky naplnění TO průřezových témat volitelných předmětů.

Zkratky předmětů:

Čj – český jazyk a literatura

Ma – matematika

Ch – chemie

Fy – fyzika

Bi – biologie

Inf – informatika

Aj – anglický jazyk

Nj – německý jazyk

ZSV – základy společenských věd

De – dějepis

Ze – zeměpis

Vv – výtvarná výchova

Hv – hudební výchova

Tv – tělesná výchova

4 Učební plány

4.1 Učební plán vyššího stupně osmiletého gymnázia a čtyřletého gymnázia

Učební plán – vyšší stupeň osmiletého gymnázia, čtyřleté gymnázium					
	Kvinta 1. ročník	Sexta 2. ročník	Septima 3. ročník	Oktáva 4. ročník	celkem
Český jazyk a literatura	4	3	3	5	15
Anglický jazyk*	3	3	3	4	13
Německý jazyk*	3	3	3	4	13
Matematika*	4	4	3	4	15
Informatika*	2	1	1	-	4
Dějepis*	3	2	2	-	7
Základy společenských věd*	-	2	2	3	7
Zeměpis*	2	2	2	-	6
Fyzika*	2,67	2,67	2,67	-	8
Chemie*	2,67	2,67	2,67	-	8
Biologie*	2,67	2,67	2,67	-	8
Hudební výchova/ Výtvarná výchova ²	2	2	-	-	4
Tělesná výchova	2	2	2	2	8
Seminární práce	-	-	1	-	1
Volitelné semináře ³	-	2	2 2	3 3 3	15
Celková hodinová dotace	33	34	34	31	132

*Předměty je možno zvolit pro profilovou část maturitní zkoušky.

Učební plán – vyšší stupeň osmiletého gymnázia, čtyřleté gymnázium – vzdělávací oblasti						
Vzdělávací oblasti	Vyučovací předměty	Ročník				Σ
		1.	2.	3.	4.	
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura	4	3	3	5	15
	Anglický jazyk	3	3	3	4	13
	Německý jazyk	3	3	3	4	13
Člověk a společnost	Základy společenských věd	0	2	2	3	7
	Dějepis	3	2	2	-	7
Matematika a její Aplikace	Matematika	4	4	3	4	15
Člověk a příroda Člověk a zdraví Člověk a společnost Člověk a svět práce	Fyzika ⁵	2,67	2,67	2,67	-	8
	Chemie ⁵	2,67	2,67	2,67	-	8
	Biologie ⁵	2,67	2,67	2,67	-	8
	Zeměpis	2	2	2	-	6
Informatika a informační a komunikační Technologie	Informatika	2	1	1	-	4
Umění a kultura	Estetická výchova	2	2	-	-	4
Člověk a zdraví	Tělesná výchova	2	2	2	2	8
Volitelné vzdělávací aktivity	Volitelné semináře ³	-	2	4	9	15
	Seminární práce ⁴	-	-	1	-	1
Celková časová dotace		33	34	34	31	132

Učební plán – vyšší stupeň osmiletého gymnázia, čtyřleté gymnázium – disponibilní hodiny a rozdělení podle vzdělávacích oblastí				
Předmět	Vzdělávací oblast	Vzdělávací obor	Σ	Disp. hodiny
Český jazyk a literatura	Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura	15	3
Anglický jazyk	Jazyk a jazyková komunikace	Cizí jazyk	13	1
Německý jazyk	Jazyk a jazyková komunikace	Cizí jazyk	13	1
Matematika	Matematika a její aplikace		15	5
Dějepis	Člověk a společnost	Dějepis	7	1
Základy společenských věd	Člověk a společnost	Občanský a společenskovědní základ	6	1
		Výchova ke zdraví ⁴	1	
Zeměpis	Člověk a společnost Člověk a příroda	Geografie Geologie ¹	6	0
Biologie	Člověk a příroda	Biologie	5	2
	Člověk a zdraví	Výchova ke zdraví ⁴	1	
	Člověk a svět práce	Geologie ¹	2	
Fyzika	Člověk a příroda	Fyzika	6	2
	Člověk a svět práce		2	
Chemie	Člověk a příroda	Chemie	6	2
	Člověk a svět práce	Geologie ¹	2	
Informatika	Informatika a informační a komunikační technologie		4	0
Hudební výchova Výtvarná výchova ²	Umění a kultura	Hudební obor ² Výtvarný obor ²	4	0
Tělesná výchova	Člověk a zdraví	Tělesná výchova	8	0
Seminární práce	Volitelné vzdělávací aktivity		1	1
Volitelný seminář ³	Volitelné vzdělávací aktivity		15	7
Celkem			132	26

Poznámky k učebnímu plánu

¹ Vzdělávací obor geologie je implementován do předmětů biologie, zeměpis a chemie

² Žáci volí v 1. a 2. ročníku (kvinta a sexta) mezi hudební a výtvarnou výchovou

³ Žáci si volí v 2. ročníku (sexta) jeden dvouhodinový seminář, ve 3. ročníku (septima) 2 dvouhodinové semináře, ve 4. ročníku (oktáva) 3 tříhodinové semináře. Obsah, organizace, vzdělávací obor, realizovaná průřezová témata a další informace jsou popsány v učebních osnovách jednotlivých seminářů.

Nabídka volitelných seminářů:

2. ročník (sexta) - Seminář z ruského jazyka; Základy administrativních prací, Seminář z mediální výchovy, Seminář z ekonomické a finanční gramotnosti, Seminář z programování, Seminář z latiny

3. ročník (septima) - Seminář z ruského jazyka II; Seminář z latiny II.; Německá konverzace; Seminář z biologie; Seminář z chemie; Seminář z literatury; Seminář z matematiky; Seminář ze společenských věd; Seminář z práva

4. ročník (oktáva) - Německá konverzace; Seminář z biologie; Seminář z chemie; Seminář z literatury; Anglická konverzace; Seminář z dějepisu; Seminář z filozofie; Seminář ze zeměpisu; Seminář z fyziky; Seminář z matematiky

Seminář je pro daný ročník zpravidla otevírán při počtu dvanáct žáků. V maturitním ročníku je možné otevřít seminář i při nižším počtu žáků. O otevření daného semináře v daném školním roce rozhoduje ředitel školy.

⁴ Předmět **Biologie** integruje část vzdělávacího oboru **Výchova ke zdraví** – s časovou dotací 1 hodina. Jedná se o výuku Biologie člověka v septimě (3. ročník) – problematika nemocí, negativního vlivu kouření, stresu apod.

Předmět **Základy společenských věd** integruje do výuky vzdělávací obor **Výchova ke zdraví** s časovou dotací 1 hodina, a to v septimě (3. ročník) – psychologie – duševní zdraví, duševní hygiena.

⁵ Předměty **chemie, biologie a fyzika** integrují vzdělávací oblast **Člověk a svět práce**, a to s časovou dotací 0,67 hodiny v kvintě – septimě (1. ročník – 3. ročník) prostřednictvím laboratorních prací. Celkem se jedná o časovou dotaci 6 hodin.

4 Učební osnovy

Učební osnovy jednotlivých oborů a předmětů jsou nedílnou součástí ŠVP, ale pro svou rozsáhlost jsou řazeny na konec příslušného ŠVP, mají vlastní úvodní stránku a obsah.

Řazení gymnaziálních oborů školy je následující: 2. část ŠVP – učební osnovy VG a čtyřletého gymnázia vč. volitelných seminářů.

5 Vlastní hodnocení školy

Provádět vlastní hodnocení ukládá školám § 12 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů. Vlastní hodnocení slouží k poskytování nezbytné zpětné vazby o tom, jak se škole daří naplňovat stanovené výchovné a vzdělávací záměry. Představuje východisko pro zpracování výroční zprávy o činnosti školy a je jedním z podkladů pro hodnocení Českou školní inspekcí.

5.1 Vlastního hodnocení školy

1. Podmínky ke vzdělávání (prostorové a materiální, hygienické, bezpečnostní, psychosociální, personální, organizační a podmínky pro vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků mimořádně nadaných)
2. Průběh vzdělávání
3. Podpora školy žákům, spolupráce s rodiči, vliv vzájemných vztahů školy, žáků, rodičů a dalších osob na vzdělávání
4. Výsledky vzdělávání žáků
5. Řízení školy, kvalita personální práce, kvalita dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků
6. Úroveň výsledků práce školy, zejména vzhledem k podmínkám vzdělávání a ekonomickým zdrojům.

5.1.1 Podmínky ke vzdělávání

Z hlediska vnějších vlivů sledujeme především demografický vývoj ve spádové oblasti a případné hrozby a rizika z tohoto vývoje vyplývající pro naši školu. Z hlediska vnitřních vlivů se zaměřujeme na pravidelné posuzování technické úrovně vybavenosti s ohledem na finanční možnosti školy, a to prostřednictvím předsedů předmětových komisí, kteří každoročně odevzdávají náměty na nákupy vybavení pro jednotlivé obory. Kromě potřeb učitelů je přihlíženo i k zájmu žáků.

Klima školy

Klima školy je zjišťováno průběžně monitorováním vztahů mezi spolužáky a třídami jednotlivými vyučujícími a třídními učiteli, dále panelovými diskuzemi během pedagogických rad, pravidelnou komunikací s rodiči žáků zejména během rodičovských schůzek a komunikací školy s tzv. Radou studentů.

5.1.2 Průběh vzdělávání

Zaměřujeme se na hodnocení práce učitele a to formou hospitací vedoucích pracovníků školy či vzájemných hospitací pedagogů, dotazníkovým šetřením ze strany žáků, vlastní autoevaluaci pedagogického pracovníka a rozvojovým a hodnotícím pohovorem pedagogického pracovníka s vedením školy.

Hospitační činnost

Vedení školy provádí hospitage dle stanoveného ročního plánu. Vedení školy zjišťuje a hodnotí:

- soulad realizovaného ŠVP s RVP
- metody výuky s využitím aktivní účasti žáků
- chování učitele ve třídě, organizace a vedení výuky
- schopnost vytvářet příjemné prostředí a pracovní a tvůrčí atmosféru
- rozvoj klíčových kompetencí, práce s cílem hodiny
- využívání formativního hodnocení, kritického myšlení, sebehodnocení a vrstevnického hodnocení
- individualizace vzdělávání žáků, zvláště žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, žáků nadaných a mimořádně nadaných.

Po hospitaci provede hospitující s učitelem následný pohovor.

Hodnocení předsedy PK

Předseda PK odevzdává řediteli školy v závěru školního roku zprávu obsahující hodnocení práce předmětové komise, ve kterém se objevují úspěchy (např. umístění žáků v soutěžích, práce v porotách, DVPP) i neúspěchy jednotlivých pracovníků. Řediteli školy slouží tyto údaje jako podklady pro plánování aktivit dalšího období, případně řešení a odstranění nedostatků.

Autoevaluace pedagoga

Autoevaluaci (formou SWOT analýzy) vypracuje písemně pracovník každoročně na konci školního roku jako podklad k následnému hodnotícímu a rozvojovému pohovoru s ředitelem školy. V několika větech vystihne, co se mu v předchozích měsících podařilo a kde spatřuje rezervy. Zároveň upozorní ředitele školy na překážky a rizika ve své práci, ve kterých směrech by se rád dále vzdělával a rozvíjel a podobně. Součástí podkladu evaluace pedagoga je také tvorba profesního portfolia. Pro připomínky zaměstnance k způsobu fungování školy může zaměstnanec využít elektronický formulář.

5.1.3 Podpora školy žákům a spolupráce s rodiči

Sledujeme kvalitu školských poradenských služeb. Zaměřujeme se na umožnění přístupu k důležitým informacím žákům, pedagogům i rodičům a to prostřednictvím vnitřního informačního systému a internetu. Věnujeme pozornost pravidelné spolupráci se školskou radou. Ze specializovaných pracovišť se zaměřujeme především na spolupráci s PPP a SPC.

Sledujeme a vyhodnocujeme dodržování školního řádu. Na základě žádosti, doporučení ŠPZ a vlastního monitoringu vytváříme žákům se zdravotním, sociokulturním či jiným znevýhodněním podmínky pro rovnocenné vzdělávání.

5.1.4 Výsledky vzdělávání žáků

Rozborem konferenčních zpráv a klasifikace ve čtvrtletích a pololetích, panelovými diskuzemi či sdílením zkušeností pedagogů provádíme zobecnění trendů kvality dosahovaných výsledků vzdělávání. Sledujeme dosahování klíčových kompetencí, požadované úrovně znalostí a dovedností žáků podle ŠVP. Zaměřujeme se rovněž na vyhledávání příčin neúspěšnosti slabých žáků. Provádíme analýzu přestupků proti školnímu řádu a kázeňská opatření. Sledujeme úspěšnost absolventů při přijímání na VŠ případně jejich uplatnění v praxi.

5.1.5 Řízení školy, kvalita personální práce, kvalita DVPP

Vedoucí pracovníci školy, tj. ředitel školy a jeho zástupci, provádějí sebereflexi prostřednictvím analýzy úspěšnosti školy v konkurenci vzdělávacích institucí v regionu, sledováním médií a signálů rodičů a veřejnosti. Využívají zpětné vazby z jednání se školskou radou. Informace o kvalitě své práce získávají vyhodnocením připomínek zaměstnance k fungování školy, ke kvalitě řídicího procesu ve škole apod., které jsou vyplňovány zaměstnanci školy na konci školního roku. Vedení školy každoročně provádí zhodnocení efektivity a kvality vnitřních směrnic, organizační struktury, školního a klasifikačního řádu. Ke zkvalitňování řízení a fungování školy slouží také výsledky inspekční činnosti ČŠI, na jejichž základě přistupujeme k následným opatřením. K efektivní autoevaluaci přispívá také dlouhodobá práce s každoročně vydávaným dokumentem ČŠI Kritéria hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání.

5.1.6 Úroveň výsledků práce školy vzhledem k podmínkám vzdělávání a ekonomickým zdrojům

Pro účely dalšího rozvoje a budování image školy se snažíme získávat objektivní obraz školy na veřejnosti a v médiích. Zapojujeme se do soutěží vědomostních, dovednostních i sportovních. Usilujeme a budeme nadále usilovat a realizaci projektů vyhlášených zřizovatelem a dalšími institucemi.

6 Hodnocení výsledků vzdělávání žáků

Pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků vychází z platného Školního řádu Gymnázia a obchodní akademie Mariánské Lázně, příspěvková organizace a přesně charakterizuje, vymezuje, upřesňuje některé níže uvedené kapitoly. Tento dokument je nadřazený níže uvedenému textu.

6.1 Pravidla pro hodnocení žáků

6.1.1 Způsoby hodnocení

Stupně hodnocení výsledků vzdělávání žáků (stupně prospěchu a chování) a výchovná opatření jsou uvedeny ve vyhlášce č. 48/2005 Sb. o základním vzdělávání v platném znění a ve vyhlášce č. 13/2005 Sb., o středním vzdělávání a vzdělávání v konzervatoři ve znění pozdějších předpisů a v zákonu č. 561/2004 Sb. (školský zákon) v platném znění.

Hodnocení žáků probíhá v souladu s Pravidly pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků Gymnázia a obchodní akademie Mariánské Lázně, který je součástí školního řádu. Žáci naší školy jsou hodnoceni těmito **klasifikačními stupni**:

1 – výborný, 2 – chvalitebný, 3 – dobrý, 4 – dostatečný, 5 – nedostatečný.

Stupeň prospěchu

určuje učitel, který vyučuje příslušnému předmětu. Stupeň prospěchu se neurčuje jen na základě průměru z jednotlivých známek za příslušné období.

1 – výborný

Žák ovládá učebními osnovami požadované poznatky, fakta, pojmy, definice a zákonitosti uceleně, přesně a úplně a chápe vztahy mezi nimi. Pohotově vykonává požadované intelektuální a motorické činnosti. Samostatně a tvořivě uplatňuje osvojené poznatky a dovednosti pro řešení teoretických a praktických úkolů, při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí. Myslí logicky správně, zřetelně se u něho projevuje samostatnost a tvořivost.

Jeho ústní a písemný projev je správný, přesný a výstižný. Grafický projev je přesný a estetický.

Výsledky jeho činnosti jsou kvalitní, pouze s menšími nedostatky. Je schopen samostatně studovat vhodné texty.

2 – chvalitebný

Žák ovládá učebními osnovami stanovené poznatky, fakta, pojmy, definice a zákonitosti v podstatě uceleně, přesně a úplně. Pohotově vykonává požadované intelektuální a motorické činnosti. Samostatně a produktivně nebo podle menších podnětů učitele uplatňuje osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů, při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí. Myslí správně, v jeho myšlení se projevuje logika a tvořivost.

Ústní i písemný projev mívá menší nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. Kvalita výsledků činnosti je zpravidla bez podstatných nedostatků.

Grafický projev je estetický, bez větších nepřesností. Žák je schopen samostatně nebo s menší pomocí studovat vhodné texty.

3 – dobrý

Žák má v ucelenosti, přesnosti a úplnosti osvojení požadovaných poznatků, faktů, pojmů, definic a zákonitostí nepodstatné mezery. Požadované intelektuální a motorické činnosti nevykonává vždy přesně. Podstatnější nepřesnosti a chyby dovede za pomoci učitele korigovat. Osvojené poznatky a dovednosti aplikuje při řešení teoretických úkolů s chybami. Uplatňuje poznatky a provádí hodnocení jevů a zákonitostí podle podnětů učitele. Jeho myšlení je vcelku správné, není vždy tvořivé.

Ústní i písemný projev není vždy správný, přesný a výstižný. Grafický projev je méně estetický. Častější nedostatky se projevují v kvalitě výsledků jeho činnosti. Je schopen samostatně studovat dle návodu učitele.

4 – dostatečný

Žák má v ucelenosti, přesnosti a úplnosti osvojení poznatků závažné mezery. Při provádění požadovaných intelektuálních a motorických činností je málo pohotový a má větší nedostatky. V uplatňování osvojených poznatků a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se vyskytují závažné chyby. Při využívání poznatků pro výklad a hodnocení jevů není samostatný.

V logice myšlení se vyskytují závažné chyby, myšlení je zpravidla málo tvořivé. Jeho ústní i písemný projev má většinou vážné nedostatky ve správnosti, přesnosti a

výstižnosti. Výsledky jeho činnosti nejsou kvalitní, grafický projev je málo estetický. Závažné nedostatky a chyby dovede žák s pomocí učitele opravit. Při samostatném studiu má velké těžkosti.

5 – nedostatečný

Žák si požadované poznatky neosvojil uceleně, přesně a úplně, má v nich závažné a značné mezery. Jeho dovednost vykonávat požadované intelektuální a motorické činnosti má velmi podstatné nedostatky. V uplatňování osvojených vědomostí a dovedností při řešení teoretických i praktických úkolů se vyskytují velmi závažné chyby. Při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí nedovede své vědomosti uplatnit ani s podněty učitele. Neprojevuje samostatnost v myšlení, vyskytují se u něho časté logické nedostatky.

V ústním i písemném projevu má velmi závažné nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. Kvalita výsledků jeho činnosti a grafický projev jsou na nízké úrovni. Závažné nedostatky a chyby nedovede opravit ani s pomocí učitele. Nedovede samostatně studovat.

O průběhu vzdělávání jsou zákonní zástupci nezletilých i zletilých žáků osobně informováni dvakrát ročně na rodičovských schůzkách, konaných obvykle v listopadu a v dubnu. Dále mají zákonní zástupci možnost kdykoliv si domluvit schůzku s třídním učitelem a dalšími vyučujícími. Dálkový přístup k hodnocení žáků, chráněný přihlašovací procedurou vyžadující použití PINu, je umožněn prostřednictvím IS Bakaláři.

6.1.2 Kritéria hodnocení

Lze obecně konstatovat, že hodnocení vychází z míry osvojení klíčových kompetencí, jež jsou souborem předpokládaných vědomostí, dovedností, schopností, postojů a hodnot důležitých pro osobní rozvoj jedince, jeho zapojení do společnosti a budoucí uplatnění v životě. Hodnocení žáka je plně v kompetenci pedagoga.

1. Jsou zohledňovány individuální výsledky žáků a výchovná a vzdělávací strategie školy.
2. Kritéria hodnocení žáka se odvíjejí od klíčových kompetencí v jednotlivých předmětech.
3. Chování žáka žádným způsobem neovlivňuje hodnocení výsledků v daném vyučovacím předmětu.
4. V úvodní hodině vyučovaného předmětu v každém pololetí školního roku přiblíží vyučující žákům obsah učiva daného ŠVP a podmínky hodnocení v daném předmětu (počet písemných prací, možnost ústního zkoušení, ročníkové práce, seminární práce, referáty a prezentace, projekty, závěrečná opakování, domácí úkoly, laboratorní cvičení, výsledky skupinové práce, hodnocení aktivity při práci v hodině, portfolio žáka a jejich podíl na konečné známce v daném předmětu).
5. Hodnocení žáka s vysokou absencí (nad 30 %) je podrobně specifikováno v tzv. klasifikačním řádu, který je součástí školního řádu.
6. Není-li žák v některém předmětu hodnocen, je hodnocení provedeno dodatečnou zkouškou vykonanou ve stanoveném termínu. Termín a formu dodatečné zkoušky stanoví ředitel školy. Obsah a podmínky dodatečné zkoušky stanoví vyučující.
7. Vykazuje-li žák v průběhu klasifikačního období (za čtvrtletí) podstatné zhoršení prospěchu (o 2 a více stupňů) či vykazuje-li neprospěch, ohlásí učitel daného předmětu tuto

skutečnost třídnímu učiteli, který neprodleně vyrozumí průkazným způsobem rodiče, případně zákonné zástupce žáka. To platí i v případě zletilosti žáka.

8. Zkoušení je prováděno zásadně před kolektivem třídy. Učitel oznamuje žákovi výsledek každé klasifikace, klasifikaci zdůvodňuje a poukazuje na klady a nedostatky hodnocených projevů, výkonů nebo výtvorů. Po ústním, pohybovém a praktickém ověření schopností a dovedností oznámí učitel žákovi výsledek hodnocení okamžitě. Výsledky hodnocení písemných prací, grafických prací a projektů oznámí žákovi nejpozději do 14 dnů, v tomto termínu je opravené žákům také vrátí. Výjimku tvoří maturitní písemné práce, klasifikační slohové práce, seminární práce a projekty, čtvrtletní písemné práce z českého jazyka a literatury, matematiky a cizích jazyků.

9. V případě nepřítomnosti žáka při ověřování znalostí, schopností a dovedností je zcela na rozhodnutí učitele, kdy poskytne žákovi náhradní termín. Poskytne však žákovi přiměřený čas na doplnění a osvojení látky.

10. Učitel získá během pololetí dostatečný počet známek k závěrečné klasifikaci. Minimální počet známek je 3/1 hodina týdně; 4/2 hodiny týdně; 6/3 a více hodin týdně. Tento počet známek je minimální, ale nemusí být postačující pro klasifikaci žáka (specifikováno v klasifikačním řádu školy). Výsledná klasifikace nemusí být aritmetickým průměrem známek. Každá známka má jinou váhu, se kterou jsou žáci seznámeni **na začátku klasifikačního období**. Učitel dbá na rovnoměrné a průběžné získávání podkladů k hodnocení během celého klasifikačního období tak, aby nedocházelo k „hromadění“ zkoušení v období uzavírání hodnocení.

11. Písemné práce většího rozsahu, zkoušení delší než 20 minut učitel třídě předem oznámí. V jednom týdnu jsou povoleny maximálně 3 tyto práce a v 1 dnu maximálně 1 tato práce. Další práci v jednom dni či v jednom týdnu může učitel zařadit jen po dohodě se třídou.

12. Vyučující dodržuje zásady pedagogického taktu, zejména:

- nehodnotí žáky ihned po jejich návratu do školy po nepřítomnosti delší než jeden týden, zvláště v případě absence ze zdravotních či jiných závažných důvodů;
- v případě zadávání nové látky k samostatnému nastudování je nutné předem sdělit, jakým způsobem má být nastudována, jakou formou a v jakém rozsahu bude ověřována. Tento postup může být použit pouze jako doplňková forma výuky např. při plánované absenci vyučujícího.

13. Vyučující využívá formativního hodnocení práce a plnění úkolů žáků. Stejně tak vede žáky k osvojení si formativního přístupu, schopnostem konstruktivního a formativního hodnocení práce druhých i své vlastní za účelem neustálého osobního rozvoje.

14. Hodnocení v předmětu seminární práce a předmětu praxe je specifikováno v učebních osnovách a v Pravidlech pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků (klasifikační řád školy).

6.1.3 Získávání podkladů a stanovení podmínek pro hodnocení a klasifikaci

- soustavným diagnostickým pozorováním žáka
- soustavným sledováním výkonů a připravenosti žáka na vyučování
- různými druhy ověřování klíčových kompetencí (např. ústní, písemné, grafické, praktické, pohybové atd.) dle specifik jednotlivých předmětů

- analýzou výsledků různých činností žáka (např. aktivita při výuce, pozornost, zapojení do odborných exkurzí, laboratorních prací, výtvary činností atd.)
- mimořádnými výsledky žáka v některých činnostech, např. v předmětových soutěžích a olympiád
- portfoliem žáka v daném předmětu

**Ruská 355/7,
353 01 Mariánské Lázně, příspěvková organizace**

Učební osnovy

**vyšší stupeň osmiletého gymnázia (79 – 41 – K/81)
čtyřleté gymnázium (79 – 41 – K/41)
(3. verze podle RVP 2022)**

„ŠKOLA PRO BUDOUCNOST“

„Účelem veškeré výchovy je probudit génia v člověku.“

(Pythagoras)

Obsah (5. část – učební osnovy VG, čtyřleté G)

Český jazyk a literatura.....	3
Anglický jazyk.....	22
Další cizí jazyk – Německý jazyk 8G.....	57
Další cizí jazyk – Německý jazyk 4G.....	71
Matematika.....	88
Informatika.....	114
Dějepis.....	125
Základy společenských věd.....	146
Zeměpis.....	164
Fyzika.....	182
Chemie.....	193
Biologie.....	212
Výtvarná výchova.....	227
Hudební výchova.....	236
Tělesná výchova.....	241
Seminární práce.....	252
Seminář z ruského jazyka.....	257
Základy administrativních prací.....	266
Německá konverzace.....	271
Seminář z biologie.....	283
Seminář z chemie.....	289
Seminář z literatury.....	295
Seminář z matematiky.....	300
Seminář z mediální výchovy.....	309
Seminář ze společenských věd.....	316
Anglická konverzace.....	326
Seminář z dějepisu.....	330
Seminář z filozofie.....	336
Seminář ze zeměpisu.....	343
Seminář z fyziky.....	350
Seminář z ekonomické a finanční gramotnosti.....	354
Seminář z programování.....	359
Seminář z latiny.....	362

Učební osnovy předmětu **ČESKÝ JAZYK A LITERATURA**

Charakteristika předmětu

Obsah předmětu

Vyučovací předmět a vzdělávací obor *Český jazyk a literatura* vychází ze vzdělávacího obsahu vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace RVP G, která zaujímá stěžejní postavení ve výchovně-vzdělávacím procesu. Vzdělávací obsah předmětu *Český jazyk a literatura* tvoří na vyšším stupni gymnázia a v odpovídajících ročnících čtyřletého cyklu komplexní jednotku, ale je rozdělen do tří vzájemně propojených složek – *jazykové výchovy, slohové výchovy a literární výchovy*. Výuka předmětu v sobě integruje vědomosti a dovednosti z jiných vzdělávacích oblastí – Člověk a společnost, Umění a kultura a Informatika a informační a komunikační technologie.

Časové vymezení předmětu

Český jazyk a literatura (literární výchova, jazyková výchova a slohová výchova) se vyučuje ve všech ročnících osmiletého i čtyřletého cyklu v hodinových dotacích: kvinta a 1. ročník 4 hodiny, sexta a 2. ročník 3 hodiny, septima a 3. ročník 3 hodiny, oktáva a 4. ročník 5 hodin.

Realizovaná průřezová témata

V rámci předmětu *Český jazyk a literatura* jsou realizovány některé tematické okruhy těchto průřezových témat:

- Osobnostní a sociální výchova
- Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
- Multikulturní výchova
- Environmentální výchova
- Mediální výchova

Organizace výuky

V hodinách českého jazyka a literatury je využívána frontální výuka, skupinová práce, práce ve dvojicích i projektové vyučování. Do výuky jsou také zařazovány metody s využitím IC technologií. K tomu slouží učebny s dataprojektory, ozvučením, s možností zatemnění, s interaktivní tabulí a internetovým připojením. Jako doplňkové materiály se po celou dobu studia systematicky pracuje s Pravidly českého pravopisu (PČP), Internetovou jazykovou příručkou AV, se Slovníkem spisovné češtiny pro školu a veřejnost (SSČ), a Stručnou mluvnicí českou. Pro výuku není určena jedna učebnice, učitel pracuje s texty z různých zdrojů, používá audio či video ukázky děl. Při práci s literárními díly a zadávání samostatné četby se také vychází ze školního kánonu literárních děl, který je využitelný v průběhu celého studia, tedy nejen jako podklad k ústní maturitní zkoušce z českého jazyka a literatury.

Výuka předmětu je založena na výkladu, práci s textem, diskusi, psaných nebo mluvených žakovských příspěvcích k vybraným tématům, procvičování získaných vědomostí a dovedností písemně nebo ústně. Učitel využívá procvičování k získání podkladů pro klasifikaci, přičemž klade důraz na pozitivní hodnocení, je využíváno formativního hodnocení a vrstevnického hodnocení. Především ve slohové výchově učitel formuluje slovní hodnocení žakových písemných projevů. Vede žáky k rozvoji jejich pisatelských dovedností.

Výuka je podle možností doplňována návštěvami kulturních představení a výstav. Učitel také využívá filmových či zvukových ukázek.

Žáci jsou podporováni v účasti na soutěžích souvisejících s výukou českého jazyka a literatury. Jedná se o olympiádu v českém jazyce, popř. o různorodé soutěže tvůrčího psaní.

Organizace maturitní zkoušky

Maturitní zkouška z českého jazyka je povinná a má dvě části – státní a profilovou. Ve státní části žáci absolvují didaktický test, který je hodnocen možnostmi prospěl/neprospěl.

Profilová MZ z ČJL se skládá z písemné slohové práce (s hodnotou 40 %) a z ústní zkoušky (s hodnotou 60 %), kde je použit pracovní list s uměleckým a neuměleckým textem. Žáci využívají strukturu k analýze textu. Písemná zkouška je hodnocena dle bodové škály, hodnocení ústní zkoušky vychází z aktuálního výkonu.

Výchovné a vzdělávací strategie

Český jazyk a literatura má zásadní postavení ve vzdělávacím procesu na gymnáziu. Významně také přispívá k utváření a rozvoji klíčových kompetencí žáků.

Dobrá úroveň jazykové kultury patří k podstatným znakům všeobecné vyspělosti absolventa gymnázia. V **jazykové výchově** by žáci měli mateřský jazyk vnímat jako mnohostranný prostředek k vyjadřování vlastních potřeb, názorů, jako prostředek k řešení problémů i jako prostředek pro další celoživotní vzdělávání. Žáci získávají přiměřené poučení o jazyku jako východisku ke komunikaci v různých typech mluvených a psaných projevů. Rozvíjí se pisatelské dovednosti. V **literární výchově** to umožní budovat kompetence pro recepci a produkci textů a pro čtení s porozuměním, které povede k hlubokým čtenářským prožitkům. Žák tvořivě pracuje nejen s věcným, ale i s uměleckým textem, to přispívá k estetickému, emocionálnímu a etickému rozvoji jeho osobnosti. Tím by se měl v žákovi budovat pozitivní vztah k literatuře a k vytváření návyku individuální četby, která by jej měla provázet nejen po dobu dalšího studia, ale po celý jeho život. **Slohová výchova** napomáhá k tomu, aby žák zvládal základní pravidla mezilidské komunikace daného kulturního prostředí a respektoval je. Také žákovi pomáhá porozumět sobě samému a k pochopení své role v různých komunikačních situacích a k vymezení vlastního místa mezi různými komunikačními partnery. Formují se tak jeho hodnoty, vkus a upevňuje se jeho místo ve společnosti a v současném světě.

V hodinách **Českého jazyka a literatury** jsou pro rozvíjení a utváření klíčových kompetencí využívány následující postupy:

Kompetence k učení

Učitel:

- klade důraz na pozitivní motivaci žáků
- používá vhodné učební pomůcky a audiovizuální techniku a umožňuje žákům práci s nimi
- předkládá dostatek informačních zdrojů a vede žáky ke kritickému přístupu při jejich využívání
- zadáváním domácích úkolů, formulací otázek a problémů vede žáky k tomu, aby si získané informace doplňovali a porovnávali s různými zdroji informací
- seznamuje žáky se způsoby získávání informací a formami citování jejich zdrojů tak, aby je aktivně využívali
- výběrem samostatné neumělecké i umělecké četby a následným rozbořem textu prohlubuje poznatky o literárních dílech a současně tříbí vyjadřování

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- předkládá žákům texty, se kterými pracují a interpretují je
- vede diskuse, v nichž žák formuluje vlastní názor na literární dílo, autora
- nabízí jazyková a slohová cvičení, při kterých žák navrhuje řešení a upevňuje tak své poznatky o problematice
- vytváří modelové situace a vede žáka k jejich optimálnímu řešení s využitím kreativity i vlastních životních zkušeností
- klade důraz na analýzu přečtených textů a kritické posouzení jejich obsahu, porovnání jevů, zjištění shod a odlišností, třídění podle hledisek, zobecnění
- cílenými úkoly a rozbořem textů učí žáky zpracovávat text tak, aby jim byl oporou při samostatném studiu, aby dokázali samostatně zpracovaný text použít jako východisko pro argumentaci

Kompetence komunikativní

Učitel:

- používá odbornou terminologii a vyžaduje její efektivní užívání
- zařazuje skupinovou práci, při níž vede žáky ke spolupráci a vzájemné komunikaci
- nabízí vhodná témata k diskusi tak, aby žáci formulovali svá stanoviska, respektovali názor druhých a dodržovali zásady kultivovaného a věcně správného projevu
- učí žáky formulovat a obhajovat vlastní názor, argumentovat, klást otázky a reagovat na dotazy druhých
- dává žákovi možnost vystoupit před publikem a používat základní rétorická pravidla tak, aby dosáhl svého komunikačního záměru s ohledem na adresáta, prostředí a situaci

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- zařazuje práci ve skupině a klade důraz na vytvoření pravidel týmové práce a jejich respektování samotnými žáky
- posiluje sebedůvěru žáka a jeho samostatný rozvoj
- oceněním dobrých výkonů učí žáky vážit si své práce, práce učitele a práce ostatních žáků
- poskytuje zpětnou vazbu, kterou žák využije pro vyhodnocení svých úspěchů a neúspěchů a pro stanovení dalších cílů
- svým chováním motivuje žáky, aby své názory vyjadřovali nekonfliktní cestou, aby své požadavky a názory věcně zdůvodňovali a navrhovali a přijímali kompromisní řešení

Kompetence občanská

Učitel:

- respektuje žáka, ale důsledně vyžaduje plnění jeho povinností
- stanovuje požadavky a kritéria pro plnění úkolů a činností tak, aby žák měl zájem na jejich plnění a byl schopen čelit důsledkům svého jednání
- klade důraz na mezipředmětové vztahy (historické souvislosti, umělecké památky, tradice a kulturní dědictví)
- uvádí žáka do různých jazykových situací, v nichž musí obstát – formuluje jasně své myšlenky, soudy, požadavky – a tak prokazuje pozitivní vztah k mateřskému jazyku a k jeho kultivovanému užívání

Kompetence k podnikavosti

Učitel:

- dává žákovi příležitost, aby formuloval představy o svém dalším uplatnění
- formuluje problémové úkoly tak, aby žák uplatňoval tvůrčí způsob řešení a kreativitu
- vyžaduje zodpovědný přístup při plnění povinností a úkolů
- motivuje žáka k dosažení cílů, průběžně hodnotí jeho výsledky

Kompetence digitální

Učitel

- zadáváním vhodně volených úkolů zvyšuje digitální gramotnost žáků
- vede žáky k vyhledávání informací v různých digitálních zdrojích a akcentuje důležitost posuzování jejich důvěryhodnosti
- klade důraz na funkční použití jazykových prostředků vzhledem k webovému komunikačnímu prostředí
- používáním digitálních platforem vede žáky k práci se sdílenými učebními materiály, elektronickými formuláři či digitálními šablonami
- pomocí společných digitálních projektů posiluje vzájemnou kooperaci žáků
- prostřednictvím slohových a komunikačních i literárních úkolů upevňuje schopnost žáků vytvářet digitální obsahy v textových editorech či prezentačních aplikacích s důrazem na respektování citační etiky.

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Průřezová témata, vazby a přesahy	Hodnocení, realizace a poznámky
Žák: - vysvětlí pojem jazyk a řeč - objasní vztah myšlení a jazyka - vymezí a charakterizuje spisovnou a nespisovnou rovinu národního jazyka - objasní princip územní a sociální diferenciaci češtiny - vyhledá slova z různých vrstev češtiny a obhájí jejich funkčnost v textu - objasní klasifikaci českých hlásek a samohlásek - ovládá zásady spisovné výslovnosti - pro účinné dorozumívání vhodně užívá zvukové prostředky souvislé řeči - prokáže na samostatném písemném projevu znalost a schopnost uplatňování vybraných pravidel českého pravopisu	Obecné poučení o jazyku a řeči Jazyk a řeč Národní jazyk a jeho útvary Zvuková stránka jazyka Systém českých hlásek Zásady spisovné výslovnosti Zvukové prostředky souvislé řeči Grafická stránka jazyka Písmo, jeho vznik a druhy Základní pravidla českého pravopisu Vyjmenovaná slova Pravopis jmen a sloves	OSV – Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti (porozumění vlastní jedinečnosti) OSV – Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti (respektování přirozenosti a rozmanitosti projevů života) Inf – zdroje a vyhledávání informací	Všestranné jazykové rozbory, diktáty a pravopisná cvičení, jazykové hry, samostatná práce, skupinová práce. Dle potřeby je zařazována práce s digitálními nástroji (aplikace, platformy, internetové zdroje). Práce se PČP, SSČ a IJP. Během celého školního roku se zařazuje písemné zkoušení kratšího rozsahu. Operativně se hodnotí ústní projev, práce s textem, zvukovým materiálem nebo jiná forma prezentace. Zvládnutí větších tematických celků je prověřováno písemnými pracemi, které píše každý žák.

Žák: - rozlišuje druhy pojmenování podle stylistické a významové platnosti - vysvětlí význam frazeologických spojení - uplatňuje ve svých projevech vhodné výrazové prostředky podle jejich významu, funkce a ve vztahu k situaci a adresátovi - vysvětlí změny ve slovní zásobě - vyjmenuje významné slovníky a pracuje s nimi - vysvětlí vztah stylistiky k jiným jazykovědným disciplínám - objasní základní pojmy stylistiky - vymezí a charakterizuje jednotlivé funkční styly a slohové postupy - vhodně užívá jazykové prostředky v závislosti na komunikační situaci (připravenost/nepřipravenost, mluvenost/psanost) - připravuje vybrané mluvené a psané útvary stylu prostěsdělovacího a administrativního	Lexikologie Význam a druhy pojmenování Obohacování slovní zásoby Lexikografie Stylistika Funkční styly Slohotvorní činitele Styl prostěsdělovací – vybrané útvary Styl administrativní – vybrané útvary (pozdrav, prosba, omluva, telefonický rozhovor, dopis, žádost, referát, zkoušení, diskuse) Vyprávěcí postup	OSV – Sociální komunikace (způsoby chování a jednání) Inf – aplikační software MV – Média a mediální produkce (role médií v dějinách)	Žáci píší pravidelně slohové etudy, z nichž některé jsou hodnocené. Řečová cvičení. Slohová práce: vypravování

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Průřezová témata, vazby a přesahy	Hodnocení, realizace a poznámky
Žák: • porovná umělecký a neumělecký text • rozliší různé znakové systémy, např. mluveného i psaného jazyka, hudby, dramatického umění • uvědomí si funkce literatury ze strany autora i příjemce • identifikuje v textu námět, motiv, téma • orientuje se v principech kompoziční výstavby textu • rozpozná jazykové prostředky užívané v textu • identifikuje specifické prostředky básnického jazyka • rozpozná v textu figury a tropy a postihne jejich funkci • odhalí výskyt hláskové instrumentace Žák: • vysvětlí pojmy mytologie, mýtus, pověst • vyhledá v textu pohanské a křesťanské motivy • uvědomuje si rozdíl mezi fikčním a aktuálním světem • orientuje se v časoprostorových vztazích	Literární teorie Umění, jeho funkce a druhy Slovesnost a literatura jako druh umění Funkce literatury Složky literárního díla Tematický plán Kompoziční plán Jazykový plán Expresivní výrazy Oxymoron, epiteton, poetismus, přirovnání Metafora, metonymie Onomatopoeie Literární historie Mytologie, mýtus Starý a Nový zákon Řecká mytologie		Formální rozbor literárních ukázek.

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Průřezová témata, vazby a přesahy	Hodnocení, realizace a poznámky
Žák: • prokáže základní přehled o vývojovém kontextu světové a české literatury v určitém období • identifikuje podle charakteristických rysů základní literární směry a hnutí • charakterizuje hrdinu a rytíře jako literární typ • objasní podstatu parodie • rozliší adaptaci, převyprávění, travestii a objasní rozdíly mezi nimi • odhadne přibližné dobové zasazení díla na základě textových reálií a stylových či strukturních rysů Žák: • na základě textů vyloží význam vybraných osobností pro český národ • charakterizuje roli světce • vyloží pojem legenda, kronika, chorál • vysvětlí pojem renesance • zhodnotí specifickou vývoje české literatury v období renesance a baroka	Mimoevropské civilizace Antika Středověk Starší česká literatura Renesance Baroko	VMEGS – Žijeme v Evropě (evropské kulturní hodnoty a kořeny) VMEGS – Žijeme v Evropě (vnímání hodnot evropského kulturního dědictví) ZSV – filozofie v dějinách De – vzdělanost a umění ve středověké společnosti VMEGS – Žijeme v Evropě (významní Evropané) MV – Média a mediální produkce (vývoj médií)	Prezentace vlastní čtenářské zkušenosti, zájmové aktivity. Skupinová práce. Referáty.

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Průřezová témata, vazby a přesahy	Hodnocení, realizace a poznámky
Žák: - orientuje se v oblasti literárních druhů a žánrů - vymezí žánrově epos - uvede příklady eposu ze světové literatury - posoudí vývojové změny eposu - vystihne charakteristické rysy novely - rozpozná specifický strofický útvar - rozliší autora, vypravěče, postavy - porovná památky v jednotlivých literaturách a vystihne národnostní podstatu - uvědomí si rozdíl mezi příběhem a způsobem zprostředkování příběhu - analyzuje výstavbu textu - charakterizuje rytíře jako literární typ Žák: - rozliší dramatický text - definuje a charakterizuje na základě textu dramatické žánry - definuje zákon tří jednot, doloží princip fatalismu - orientuje se v kompoziční výstavbě tragédie - porovná texty téhož literárního žánru různých období - rozpozná přínos velkých autorských osobností	Vývojové změny literárních žánrů Literární druhy a žánry Epos – středověký, rytířský, renesanční Drama a divadlo Řecká komedie a tragédie Alžbětinské divadlo	MKV – Základní problémy sociokulturních rozdílů (náboženská nesnášenlivost) VMEGS – Žijeme v Evropě (postavení českých zemí v Evropě) VMEGS – Žijeme v Evropě (evropské kulturní hodnoty a kořeny) OSV – Morálka všedního dne (hodnotový žebříček) OSV – Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů (zodpovědnost v různých situacích)	Práce s odbornými informacemi. Diskuse. Hraní rolí. Divadelní představení a následný rozbor.

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Průřezová témata, vazby a přesahy	Hodnocení, realizace a poznámky
Žák: • odliší spisovné a nespisovné tvary • určí slovnědruhovou platnost slova • provede gramatický rozbor slovního tvaru • identifikuje v projevech morfologicky chybný tvar slova a opraví ho • funkčně užívá různé mluvnické tvary • chápe možnosti využití mluvnických kategorií při studiu cizích jazyků • provede morfémový a slovotvorný rozbor slovního tvaru • určí význam užitého slovotvorného prostředku • analogicky vyhledává příklady téhož druhu od- liší slova vzniklá různými způsoby	Morfologie Slovní druhy Mluvnické kategorie a tvary a jejich komunikativní funkce Slovotvorba Tvoření slov	MKV – Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí (jazyková rozrůzněnost v Evropě) OSV – Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti	Všestranné jazykové rozbory, diktáty a pravopisná cvičení, jazykové hry, samostatná práce, skupinová práce. Dle potřeby je zařazována práce s digitálními nástroji (aplikace, platformy, internetové zdroje). Práce se PČP, SSČ, SCS a IJP. Během celého školního roku se zařazuje písemné zkoušení kratšího rozsahu. Operativně se hodnotí ústní projev, práce s textem, zvukovým materiálem nebo jiná forma prezentace. Zvládnutí větších tematických celků je prověřováno písemnými pracemi, které píše každý žák. Slovotvorné a morfematické rozbory slova.

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Průřezová témata, vazby a přesahy	Hodnocení, realizace a poznámky
Žák: • prokáže na samostatném písemném projevu znalost a schopnost uplatňování vybraných pravidel českého pravopisu • najde pravopisné chyby a odstraní je • rozezná základní funkčněstylový a žánrový charakter publicistického textu • identifikuje dominantní funkci textu a záměr autora • rozezná společenskou a estetickou hodnotu publicistických textů • vyhodnotí kvalitu informací z různých zdrojů • nalezne a pojmenuje prostředky, které činí text publicistickým (aktualizace a automatizace) • odhalí manipulativní techniky v textech s persvazivní funkcí, • uvědomí si nutnost adresnosti volby jazykového útvaru, verbálních a neverbálních prostředků s ohledem na partnera • na základně získaných poznatků stylizuje vlastní publicistické texty	Grafická stránka jazyka Pravopis lexikální, morfologický, syntaktický Velká písmena Styl publicistický Zpravodajské žánry Mluvená a psaná publicistika Reklama	OSV – Sociální komunikace (přesná komunikace) VMEGS – Žijeme v Evropě EV – Člověk a životní prostředí MV – Účinky mediální produkce a vliv médií Inf – zdroje a vyhledávání informací, informační etika	Pravopisná cvičení a diktáty. Práce s defektními texty. Písemná slohová práce publicistického funkčního stylu (zpráva, reportáž, fejeton). Práce s publicistickými texty v tištěných médiích a na internetu. Vyhledávání a třídění informací.

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Průřezová témata, vazby a přesahy	Hodnocení, realizace a poznámky
Žák: - vysvětlí pojem klasicismus a osvícenství - rozpozná literární styl vysoký a nízký - porovná rozdíly v recepci textu v době jeho vzniku a v současnosti - určí dominantní funkce textu - identifikuje podle charakteristických znaků preromantismus a romantismus - rozliší umělecký text od neuměleckého, objasní rozdíly mezi fikčním a reálným světem a popíše, jakým způsobem se reálný svět promítá do literárního textu - rozliší autora, vypravěče, postavy - rozezná vyprávěcí způsoby - vysvětlí pojem antiteze, autostylizace a dokladuje v textu - určí metrické schéma, postihne jeho funkci - rozliší druhy verše (daktyl, trochej, jamb) - identifikuje podle charakteristických znaků realismus - orientuje se v principech kompoziční výstavby - rozezná vyprávěcí způsoby, rozliší monolog a dialog - identifikuje v textu námět, motiv, téma - specifikuje typ vypravěče, postavy - objasní termín typizace	Literární historie Renesance Baroko Klasicismus a osvícenství Národní obrození Preromantismus Romantismus Podoby romantismu v české literatuře Realismus Český realismus – venkov a historie Realistické divadlo 19.století	OSV – Morálka všedního dne (sociální a morální dilemata doby) VMEGS – Žijeme v Evropě (významní Evropané) MKV – Psychosociální aspekty interkulturality (respektování odlišností, uvědomění si vlastní kulturní identity) MV – Role médií v moderních dějinách (masová média) De – utváření novodobých národních společností VV – role subjektu v uměleckém procesu	Prezentace vlastních čtenářských zkušeností. Analýzy textů. Referáty. Skupinová práce, práce ve dvojicích.

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Průřezová témata, vazby a přesahy	Hodnocení, realizace a poznámky
Žák: - vhodně využívá a kombinuje jednotlivé funkční styly, slohové postupy a útvary - interpretuje komunikační účinky textu - efektivně a samostatně používá různé informační zdroje a respektuje zásady uvádění zdrojů informací - nalezne v textu potřebné informace a odliší podstatné od nepodstatných - vystihne hlavní myšlenku textu - vytvoří myšlenkově ucelený, strukturovaný a koherentní text - ovládá větněčlenský rozbor a rozbor souvětí - nalezne nedostatky a chyby ve výstavbě věty nebo souvětí a opraví je - vyjadřuje příslušnými spojovacími výrazy významové poměry - odhalí nedostatky v textové výstavbě na úrovni souřadné i podřadné a odstraní je - uvědomuje si užívání nepravidelností v syntaktické výstavbě projevu - odstraní stylisticky nevhodné nepravidelnosti ve výstavbě textu	Styl odborný Výkladový, popisný postup Základní principy koherence textu Členění textu Práce s odborným textem Úvahový postup Syntax Výpověď, promluva, věta, větný ekvivalent Skladební vztahy Motivované a nemotivované odchytky od pravidelné větné stavby	VMEGS – Žijeme v Evropě MKV – Základní problémy sociokulturních rozdílů (multikulturní společnost) EV – Člověk a životní prostředí (ochrana přírody a krajiny) MV – Média a mediální produkce (organizace práce v médiích; zpravodajství a publicistika) MV – Mediální produkty a jejich významy (veřejnoprávní a komerční média; rozbor reklamy; tvorba vlastních mediálních sdělení) MV – Uživatelé (vztah mezi mediálními produkty a skutečností) Inf – zpracování a prezentace informací OSV – Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů OSV – Sociální komunikace	Během celého školního roku se zařazuje písemné zkoušení kratšího rozsahu. Písemná slohová práce: popisný postup (popis, charakteristika, líčení), úvahový postup, Operativně se hodnotí ústní projev, práce s textem, zvukovým materiálem nebo jiná forma prezentace. Dle potřeby je zařazována práce s digitálními nástroji (aplikace, platformy, internetové zdroje). Zvládnutí větších tematických celků je prověřováno písemnými pracemi, které píše každý žák. Tvorba vlastních písemných projevů odborných a ústních projevů řečnických.

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Průřezová témata, vazby a přesahy	Hodnocení, realizace a poznámky
Žák: - identifikuje podle charakteristických rysů moderní umělecké směry - přiradí text k určitému literárnímu směru - vyhledá v textu tropy a postihne jejich funkci - odhalí výskyt hláskové instrumentace v textu - rozliší veršové a strofické členění - identifikuje volný verš - rozpozná specifické grafické uspořádání básně – kaligram, pásmo - vysvětlí specifičnost vývoje české literatury a vyloží její postavení v kontextu literatury světové - rozpozná přínos velkých autorských osobností světové literatury - vystihne vzájemnou inspiraci české a světové literatury – přibuznost, odlišnosti a jejich příčiny - prokáže porozumění celému textu i jeho částem - vystihne hlavní myšlenky v textu - postihne autorskou strategii - rozezná autora, vypravěče, lyrický subjekt - identifikuje v textu námět, motiv, téma	Literární historie Český realismus – venkov a historie Realistické divadlo 19.století Moderní umělecké směry devadesátých let 19. století Avantgardní meziválečné směry Česká meziválečná poezie Meziválečná světová próza Pražská německá literatura Česká meziválečná próza Literární teorie	ZSV – sociální konflikt ZSV – filozofie v dějinách De – proměny životního stylu Vv – obrazové znakové systémy De – první světová válka VMEGS – Globální problémy, jejich příčiny a důsledky (světové konflikty) MKV – Psychosociální aspekty interkulturality (důsledky, ke kterým vedou předsudky.) ZSV, De – demokracie	Analýza textu s ohledem na výběr jazykových prostředků Polemika nad knihou. Analýza textu.

• rozezná vyprávěcí způsoby, rozliší monolog a dialog • rozezná typy promluv – přímá řeč, nepřímá řeč, polopřímá řeč, nevlastní přímá řeč • orientuje se v principech kompoziční výstavby textu • orientuje se v časoprostorových vztazích • identifikuje na základě textu charakteristické rysy románu, povídky • posoudí vývojové změny v rámci žánru • identifikuje různé možné způsoby čtení a interpretace textu • posoudí text z hlediska naratologických kategorií •	Interpretace textu	OSV – Sociální komunikace	

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Průřezová témata, vazby a přesahy	Hodnocení, realizace a poznámky
Žák: - vyjmenuje a krátce charakterizuje vybrané lingvistické disciplíny - uvědomuje si vazby mezi disciplínami různých oborů - objasní vztah češtiny a slovanských jazyků - na vybraných textech vyloží základní rysy češtiny a vysvětlí zákonitosti jejího vývoje i současné vývojové tendence - v mluvených projevech využívá principy rétoriky - vnímá důležitost jazykové etiky - připraví a realizuje řečnické cvičení - využívá nonverbální prostředky - doplní podle smyslu vynechané části textu - odhadne pokračování textu nebo doplní jeho předcházející část, odhadne název textu - uspořádá části textu v souladu s textovou návazností - definuje základovou větnou strukturu - odliší základové a nezákladové větné členy - přetvoří základovou větnou strukturu podle zadání	Obecná jazykověda Čeština a slovanské jazyky Vývoj českého jazyka Etapy vývoje češtiny Významné osobnosti české jazykovědy od středověku po současnost Styl řečnický Objektivní a subjektivní slohotvorní činitelé Řečnický výcvik Syntax Text a mezitextová komunikace Základy valenční syntaxe	MKV – Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí (etnická a jazyková rozmanitost) OSV – Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti (tříbení logického myšlení)	Všestranná příprava k maturitní zkoušce. Rozbory, pravopisná cvičení, diktáty, korektury textů. Dle potřeby je zařazována práce s digitálními nástroji (aplikace, platformy, internetové zdroje). Během celého školního roku se zařazuje písemné zkoušení kratšího rozsahu. Operativně se hodnotí ústní projev, práce s textem, zvukovým materiálem nebo jiná forma prezentace. Zvládnutí větších tematických celků je prověřováno písemnými pracemi, které píše každý žák. Práce se složitějšími texty. Práce s částmi textu.

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Průřezová témata, vazby a přesahy	Hodnocení, realizace a poznámky
Žák: • uplatňuje již získané poznatky a dovednosti ze stylistiky • vytvoří myšlenkově ucelený, strukturovaný a koherentní text • rozvíjí své estetické cítění, fantazii a smyslové vnímání • zvolí formu písemného projevu adekvátně zadání a účelu textu • specifikuje typ vypravěče • rozezná typy promluv • identifikuje citát, parafrázi, plagiát • postihne smysl textu • vysvětlí důvody a důsledky různých interpretací téhož textu, porovná je a zhodnotí • odhalí eventuální dezinterpretace textu • rozliší texty spadající do oblasti tzv. literatury vážné, středního proudu a literárního braku a svůj názor argumentačně zdůvodní • ovládá různé možné způsoby čtení textu • odhadne eventuální dezinterpretaci textu • získané schopnosti a dovednosti tvořivě využívá v produktivních činnostech rozvíjejících jeho individuální styl	Styl administrativní Úřední písemnosti, doklady, formuláře Jednání s institucemi Životopis, motivační dopis, otevřený dopis. Styl umělecký Jazykové, kompoziční a tematické prostředky literárního díla Narativní postupy – řeč přímá, nepřímá, nevlastní přímá, polopřímá Typy kompozice Motiv a téma Mezitextové navazování	OSV – Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti (připravenost na změnu sociální role) EV – Životní prostředí regionu a České republiky ZSV – náročné životní situace Inf – aplikační software OSV – Sociální komunikace (tvořivá komunikace) MV – Role médií v moderních dějinách (manipulace slovem i obrazem) De – druhá světová válka Vv – umělecký proces a jeho vývoj	Písemná slohová práce: texty administrativního stylu. Tvůrčí psaní. Pokus o dramatizaci. příležitostné ukázky.

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Průřezová témata, vazby a přesahy	Hodnocení, realizace a poznámky
Žák: - posoudí vývojové změny v rámci dramatických žánrů - specifikuje žánry moderního a klasického divadla - porovná texty téhož žánru - samostatně interpretuje dramatické, filmové a televizní zpracování literárních děl - identifikuje směry a hnutí v poválečné světové literatuře 20. století - odhadne přibližné dobové zasazení díla - uvědomuje si rozdíl mezi příběhem a způsobem zprostředkování - uvědomuje si rozdíl mezi fikčním a aktuálním světem - rozpozná přínos velkých autorských osobností - uplatňuje prohloubené znalosti o struktuře literárního textu, literárních žánrech a literárněvědných termínech - postihne základní vlastnosti textu, principy jeho výstavby - prokáže porozumění textu i jeho částem	Literární historie Moderní drama a divadlo Syntetické divadlo Avantgardní směry v divadle Divadlo malých forem Neorealismus Magický realismus Existencialismus Postmoderna Nový román Sci--fi Fantasy Literatura proti společnosti Vývojová období poválečné české literatury 2. poloviny 20. století Funkce periodizace literatury Vývoj kontextu české a světové literatury Významné autorské osobnosti a jejich přínos	ZSV – filozofie v dějinách De – Evropa a svět po roce 1945 OSV – Morálka všedního dne (sociální a morální dilemata doby) VMEGS – Globalizační a rozvojové procesy (globalizace a kulturní změny) VMEGS – Žijeme v Evropě (historický vývoj českého národa) MKV – Základní problémy sociokulturních rozdílů MV – Účinky mediální produkce a vliv médií (hodnoty a životní styly nabízené médiu) De – pád komunistických režimů a jeho důsledky ZSV, De – ideologie	Referáty. Komparace literární předlohy a adaptace. Příležitostně filmové ukázky. Zprostředkování vlastního čtenářského či dramatického zážitku.

Učební osnovy předmětu **ANGLICKÝ JAZYK**

Charakteristika předmětu

Obsah předmětu

Vyučovací předmět **Anglický jazyk** vychází z obsahu vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace, vzdělávacího oboru Cizí jazyk. Vzdělávání v Cizím jazyce navazuje na úroveň jazykových znalostí a komunikačních dovedností odpovídající úrovni A2 a směřuje k dosažení výstupní úrovně B2 podle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky, kterou lze charakterizovat následovně: „Žák se jasně vyjadřuje, aniž by jazykově redukoval to, co chce sdělit. Má dostačující vyjadřovací prostředky k tomu, aby podal jasný popis, vyjádřil své názory, rozvíjel argumentaci bez většího hledání slov a k tomuto účelu používá některé druhy podřadných souvětí. Má všeobecně vysokou úroveň slovní zásoby, ačkoliv v malé míře dochází k záměnám a nesprávnému výběru slov, které však nezpůsobují problémy v komunikaci. Dobře ovládá gramatiku a jen občas se dopouští malých nebo nesystematických chyb, mohou se objevit menší nedostatky ve větné stavbě, ale nejsou časté a mohou být zpětně opraveny. Žák se vyhne závažným chybám ve formulacích, vyjadřuje se sebevědomě, srozumitelně a zdvořile v rámci formálních a neformálních funkčních stylů, které odpovídají dané situaci a osobám, kterých se to týká.“

Časové vymezení předmětu

Anglický jazyk je zařazen do výuky v 1. až 4. ročníku čtyřletého gymnázia a kvintě až oktávě osmiletého gymnázia. V 1., 2. a 3. ročníku (kvintě, sextě a v septimě) mu jsou věnovány 3 vyučovací hodiny týdně, ve 4. ročníku (oktávě) je výuka rozšířena o 1 hodinu tj. na 4 hodiny týdně. Výuka je realizována ve dvou proudech úrovně znalosti jazyka. První proud je určen pro žáky s nižší vstupní znalostí jazyka a vyučuje se od 1. ročníku čtyřletého gymnázia až do 4. ročníku. Zařazení do prvního proudu je určeno na základě rozřazovacího testu v úvodním týdnu 1. ročníku a znalostí jazyka odpovídá vstupní úrovni *elementary*. Druhý proud je společný pro čtyřleté i osmileté gymnázium a začíná v 1. ročníku čtyřletého gymnázia resp. v kvintě osmiletého gymnázia. Znalostí jazyka odpovídá druhý proud vstupní úrovni *pre-intermediate*. Oba proudy připravují na maturitní zkoušku v základní úrovni.

Schéma dělení výuky AJ do proudů

	Proudy	1. R + kvinta	2. R + sexta	3. R + septima	4. R + oktáva
G4	1. proud	elementary (10)	pre-intermediate (7)	pre-intermediate (3) intermediate (4)	intermediate (3) příprava k MZ
	2. proud	pre-intermediate (7)	pre-intermediate (3), intermediate (4)	intermediate (6) příprava k MZ	příprava k MZ
VG	2. proud	pre-intermediate (7)	pre-intermediate (3), intermediate (4)	intermediate (6) příprava k MZ	příprava k MZ

Silná čára vyznačuje rozřazovací test.

V závorce je uveden počet lekcí.

Příprava k MZ = příprava k maturitní zkoušce.

Realizovaná průřezová témata

V předmětu jsou realizována následující průřezová témata:

- Osobnostní a sociální výchova
- Multikulturní výchova
- Mediální výchova
- Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
- Environmentální výchova

Organizace výuky

Výuka anglického jazyka je vedena důsledně v cizím jazyce. Používané učebnice jsou koncipovány tak, aby plnily funkci jak klasické učebnice, tak pracovního sešitu, v němž dostatečné množství cvičení různých druhů umožňuje důkladné procvičení probíraného učiva. Všechny hodiny jsou dělené a skupiny pracují v běžných učebnách, v počítačové učebně a ve třídách vybavených dataprojektory nebo interaktivními tabulemi. Výuka je výrazně propojena nejen s mateřským jazykem, ale též s hudební a dramatickou výchovou, z nichž přebírá některé techniky např. hraní rolí, dramatizace, improvizace ap., využívá se nahrávek, písniček a jiných textů v interpretaci rodilých mluvčích. Do výuky jsou zařazovány i práce s internetem a různými tištěnými i audiovizuálními autentickými materiály.

Žáci gymnázia se také účastní konverzačních soutěží v anglickém jazyce. Hlavní důraz je kladen na olympiádu v anglickém jazyce (kategorie I B, II B a III).

Výuku anglického jazyka na gymnáziu doplňují semináře Anglická konverzace (vyučován ve 4. ročníku / oktávě) a Anglická literatura a tisk, který je vyučován ve 3. a 4. ročníku (septima, oktáva) a Maturitní opakování (4. ročník/ oktáva – 2 hodiny týdně). Učební osnovy těchto seminářů jsou součástí ŠVP.

Organizace maturitní zkoušky

Obsah předmětu Anglický jazyk splňuje požadavky pro základní úroveň společné části maturitní zkoušky.

Profilová část maturitní zkoušky, pokud je v daném školním roce součástí nabídky portfolia profilových zkoušek, je založena na ústní zkoušce před komisí (15 minut příprava, 15 minut zkoušení).

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel:

- pravidelně do hodin zařazuje práci samostatnou, ve dvojicích a skupinách s různými výstupy
- zadává žákům úkoly, aby samostatně vyhledávali a třídili informace z různých zdrojů (učebnice, internet, literatura, mapa)
- hodnotí práci žáků a učí žáka pracovat s chybou a různými aktivitami napomáhá žákům učit se hodnotit druhé
- napomáhá žákovi chápat návaznost učení anglického jazyka na ostatní cizí jazyky
- látku interpretuje jasně a srozumitelně, jazykové dovednosti procvičuje ve smysluplném kontextu, který je žákům blízký

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- navozením různých modelových situací stimuluje žáka k využívání získaných znalostí, fantazie, intuice a představivosti při jejich řešení, zejména pomocí metody hraní rolí s přihlédnutím k sociokulturním rozdílům v anglicky mluvících zemích
- upevňuje sebevědomí žáka a víru ve vlastní schopnosti

Kompetence komunikativní

Učitel:

- rozvíjí schopnosti žáka prezentovat a publikovat své názory a myšlenky v anglickém jazyce
- zadáváním skupinové práce a práce ve dvojicích vede žáky ke spolupráci a vzájemné komunikaci mezi vrstevníky, která napomáhá snížit jazykové bariéry
- užívá různé audio a video materiály a učí žáky porozumět i ne zcela jasnému a zřetelnému projevu
- učí žáka improvizovat v situacích, kdy má nedostatečnou slovní zásobu
- vede žáky k získání schopnosti plynulého ústního projevu

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- zařazuje do hodin kooperativní vyučování a týmovou práci, při které žáci procvičují osvojené jazykové prostředky a nacvičují hraní rolí
- podporuje skupinovou práci, při které se žák učí přijímat svou roli ve skupině a pomáhat ostatním žákům
- komunikuje s žáky formou dialogu, během kterého je žák schopen reflexe
- oceněním dobrých výkonů učí žáky vážit si své práce, práce učitele a práce ostatních žáků; usiluje o vytváření dobrých vztahů v žákovském kolektivu

Kompetence občanská

Učitel:

- zadává mluvní i písemné projevy, aby žáci museli formulovat vlastní postoje, hájit svá práva a práva ostatních a sledovat dění ve třídě, škole, v místě bydliště a v celé společnosti
- motivuje svou důsledností žáky k zodpovědnému plnění zadaných úkolů
- vybízí žáky ke sledování aktuálního dění doma, ale i ve světě, a tak lépe chápat některé souvislosti teoretické jazykové přípravy života v anglicky mluvících zemích.

Kompetence digitální:

Učitel:

- napomáhá žákům používat při práci vhodná digitální zařízení, aplikace a služby
- napomáhá žákům s výběrem technologií vhodných pro určitou činnost nebo řešený problém
- napomáhá žákům vyhledávat, získávat a kriticky posuzovat data, informace a digitální obsah
- zadává takové úkoly, kdy žáci mohou vytvářet a upravovat vlastní digitální obsahy za pomoci vhodných digitálních prostředků
- doporučuje žákům takové digitální technologie, které jim pomohou zautomatizovat rutinní činnosti, zefektivnit pracovní postupy a zkvalitnit výsledky jejich práce
- upozorňuje na nevhodné digitální technologie a seznamuje s negativním dopadem na tělesné a duševní zdraví žáků
- jedná eticky při komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí mezi všemi účastníky vzdělávacího procesu v daném vzdělávacím předmětu

Kompetence k podnikavosti

Učitel:

- využívá iniciativu a tvořivost žáků
- kontroluje plnění závazků a povinností
- usiluje s žáky o dosažení stanovených cílů, průběžně hodnotí výsledky
- s využitím exkurzí, přednášek, besed, referátů apod. ukazuje žákům přínos znalosti anglického jazyka a pomáhá jim získat představu o jeho uplatnění v různých oborech lidské činnosti

Konkretizovaný výstup – 1. ročník	Konkretizované učivo	Průřezová témata, vazby a přesahy	Hodnocení, realizace a poznámky
Žák: • rozumí krátkému čtenému osobnímu profilu • rozumí krátkému slyšenému rozhovoru lidí, vyměňující se informace o základních osobních údajích • představí se, popíše člena rodiny • zeptá se na osobní údaje a podobné otázky odpoví • zeptá se a odpoví na čas, den a období roku • rozumí slyšenému vyprávění mluvčího, který jednoduchým způsobem popisuje lidi, které denně potkává • v krátkém textu o anglické královně vyhledá žádané informace • postihne v slyšeném textu specifické informace • popíše sebe, svou rodinu, kamarády • povídá o svých zájmech, charakterizuje sebe v osobním dopise novému kamarádovi • stručně charakterizuje běžné sporty • popisuje svoje rutinní činnosti • zeptá se na zájmy a koníčky a na podobné otázky odpoví	Slovní zásoba: abeceda, čísla, čas, dny v týdnu, měsíce, roční období Gramatika: sloveso „být“, „mít“, osobní, přivlastňovací, ukazovací zájmena Výslovnost: intonace otázek Slovní zásoba: rodina, každodenní aktivity, sport a koníčky, údaje, datum Gramatika: přivlastňování, množné číslo podstatných jmen, přítomný čas prostý Výslovnost: koncové „-s“ Slovní zásoba: koníčky, volný čas, části těla Gramatika: Otázky v přítomném čase prostém, frekvenční příslovce, rozkazovací způsob	Čj – srovnání pojmenování slovních druhů (přivlastňovací zájmena/ possessive adjectives), srovnání tvorby otázky ZSV – představování, setkání s novými lidmi Čj – prvky osobního dopisu Zeměpis: monarchie dnes Osobnostní a sociální výchova, sociální komunikace Tv – části těla, běžné sporty, zdravé sporty Čj – porovnání tvorby rozkazovacího způsobu v ČJ a AJ ZSV – občan v demokratické společnosti, Člověk a svět práce	Žáci jsou zařazeni do 1. proudu na základě rozřazovacího testu v úvodu školního roku. Úroveň - elementary V průběhu celého školního roku se zařazují kratší písemné testy, ústní zkoušení, poslechové úlohy a domácí úkoly, jež slouží ke klasifikaci. Zvládnutí jednotlivých lekcí se ověřuje delšími písemnými prověřovacími pracemi. Operativně se hodnotí aktivita žáka v hodinách. Prezentace. Projektové úkoly.

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Průřezová témata, vazby a přesahy	Hodnocení, realizace a poznámky
Žák: • rozumí krátkému textu o vzdělávání • vyhledá v naučném textu o vzdělávání specifické informace • popíše typický den ve škole • zeptá se kamaráda na jeho školu, možnosti a povinnosti spojené s ní • ze slyšeného rozhovoru postihne, co mluví právě dělají • charakterizuje hudební festival • domluví si schůzku • přiřadí geografické pojmy k jejich zobrazením • rozumí jednoduchým textům o přírodě • porovná kvalitu a velikost dvou věcí • napíše pohled z prázdnin • v slyšené reklamě rozpozná, o kterých památkách se hovoří • rozumí telefonnímu vzkazu a zapíše ho • převypráví přečtený příběh • rozumí životopisnému příběhu a vyhledá specifické informace • jednoduchým způsobem popíše život slavné osobnosti	Slovní zásoba: vyučovací předměty, třída, nábytek, předložky místa Gramatika: vazba „there is / there are“ Výslovnost: intonace pokynů Slovní zásoba: oblečení, hudební nástroje, večírek, volný čas, předložky času Gramatika: přítomný čas průběhový, sloveso „moci/nemoci“, příslovce Výslovnost: koncové „- ing“ Slovní zásoba: geografické pojmy, kontinenty, míry, divočina, činnosti v přírodě, ubytování o dovolené Gramatika: stupňování přídav. jmen Slovní zásoba: místa a budovy, časové výrazy Gramatika: Minulý čas prostý, zápor a otázky Slovní zásoba: země, národnosti, životní události, volný čas, vyjádření sympatie Gramatika: Minulý čas nepravidelných sloves	Čj – porovnání názvů vyučovacích předmětů v ČJ a AJ OVS - Morálka všedního dne, Sociální komunikace EV - Člověk a životní prostředí Hv – hudební nástroje Čj – porovnání názvů hudebních nástrojů v ČJ a AJ diskuze o významu reklamy Biologie - ochrana přírody ČJ – tvorba vyprávění VMEGS - Žijeme v Evropě De – významné osobnosti v dějinách lidstva	

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Průřezová témata, vazby a přesahy	Hodnocení, realizace a poznámky
Žák: - sdělí, co měl k jídlu - objedná si jídlo a pití v kavárně nebo prodejně rychlého občerstvení - zeptá se kamaráda, co měl ke snídani a na stejnou otázku odpoví - v diskusi si vyměňuje názory o různých národních jídlech - sdělí, jaké dopravní prostředky běžně používá při cestování - oznámí, co právě udělal - diskutuje s kamarády o tom, proč se lidé stěhují do jiných zemí - dorozumí se na nádraží, koupí si jízdenku - rozumí informativnímu článku o možnostech práce pro studenty - popíše a stručně charakterizuje běžná povolání - sdělí, jaké má plány do budoucna - diskutuje s kamarády výhody a nevýhody brigády - pojmenuje běžné dopravní prostředky a způsoby cestování - běžnou slovní zásobou charakterizuje jednotlivé typy cestování - zeptá se kamaráda, co dneska dělal a na stejné otázky odpoví	Slovní zásoba: jídlo a pití, způsoby porcování Gramatika: počitatelná a nepočitatelná podstatná jména, určitý a neurčitý člen, vyjádření „několik, nějaký, něco“ Slovní zásoba: doprava, dopravní prostředky, počasí, frázová slovesa Gramatika: předpřítomný čas Výslovnost: časové údaje Slovní zásoba: povolání, pracoviště, písemná žádost Gramatika: vyjádření budoucího děje, „měl bych/neměl bych“ Výslovnost: koncovky podstatných jmen Slovní zásoba: doprava a dopravní prostředky Gramatika: předpřítomný čas, již/ještě ne, užití slovesa „mocht“ jako žádost	Zdravá výživa VMGES – Žijeme v Evropě „The Globe Theatre“ De – významné osobnosti v dějinách lidstva Ze – život a kultura různých zemí světa „Escape from the Jungle“ „A Gap Year“ – diskuse o možnostech pracovat jako student a jako absolvent. VMGES - Vzdělávání v Evropě a ve světě OVS - Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti VMGES - Globální problémy, jejich příčiny a důsledky (problémy imigrace)	Úroveň - elementary V průběhu celého školního roku se zařazují kratší písemné testy, ústní zkoušení, poslechové úlohy a domácí úkoly, jež slouží ke klasifikaci. Zvládnutí jednotlivých lekcí se ověřuje delšími písemnými prověřovacími pracemi. Operativně se hodnotí aktivita žáka v hodinách. Prezentace. Projektové úkoly.

Konkretizovaný výstup – 2. ročník	Konkretizované učivo	Průřezová témata, vazby a přesahy	Hodnocení, realizace a poznámky
Žák: • s vizuální oporou rozumí popisu osoby • rozumí rozhovoru mladých lidí o jejich volném čase • popíše vzhled a osobnost jiné osoby • vyměňuje si názory s kamarádem o povaze lidí • napíše svůj osobní profil do internetové „chatroom“ • rozumí čtené zprávě ze sportovního utkání • rozumí čtenému a slyšenému rozhovoru mladých lidí o jejich aktivitách v uplynulých dnech • pojmenuje běžné sporty • zeptá se na informace o zápase • stručně popíše sportovní událost • rozumí popisu města či venkova • vysvětlí směr cesty a zeptá se na něj • vyjmenuje výhody a nevýhody bydlení ve městě či na venkově • vede rozhovor nad plánkem města • vytvoří leták, ve kterém informuje o turistický zajímavém místě	Slovní zásoba: vzhled a charakter osoby, koníčky a zájmy Gramatika: přídavná jména, negativní předpony, modifikační příslovce, přítomný čas prostý vs přítomný čas průběhový, sloveso + infinitiv / gerundium Výslovnost: intonace v otázkách Slovní zásoba: sport, volný čas Gramatika: minulý čas prostý vs minulý čas průběhový Výslovnost: koncové „-ed“ Slovní zásoba: město a venkov, předložky pobytu, složená slova Gramatika: počítatelná a nepočítatelná podstatná jména, členy, neurčitá zájmena, vyjádření množství Výslovnost: určitý člen „the“	MV – Základní problémy sociokulturních rozdílů ZSV – charakter a osobnost člověka Čj: osobní profil Tv – známé druhy sportu Čj – článek do časopisu Čj – reklamní leták VMGES – Žijeme v Evropě	Úroveň – pre-intermediate

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Průřezová témata, vazby a přesahy	Hodnocení, realizace a poznámky
Žák: • stručně vyjádří svůj názor na shlédnutý film • porovná dva filmy • vytvoří písemný výtah obsahu filmu • pojmenuje druhy obchodů • uvede, do jakých obchodů rád/nerad chodí • diskutuje s kamarádem, jaký dárek koupit svému blízkému • vyhledá konkrétní informace o významných budovách • napíše neformální děkovný dopis • rozumí hlavní myšlence slyšeného a přečteného textu o způsobu používání mobilu • vyjádří názor na užitečnost technologie • napíše formální dopis – stížnost na funkčnost zakoupeného výrobku • rozumí slyšenému textu o chování lidí v různých zemích • vystihne hlavní body populárně-naučného textu • popíše způsoby stolování a chování se na návštěvě v ČR • vypráví o neobvyklých svátcích a jejich oslavách	Slovní zásoba: filmové žánry, přídavná jména, popisující film, typy TV programů Gramatika: přídavná jména na „-ed“ a „-ing“, stupňování přídavných jmen Slovní zásoba: nakupování, peníze, zvláštní příležitosti, budovy, v obchodě Gramatika: předpřítomný čas, minulý čas vs předpřítomný čas, otázka „Jak dlouho?“ Slovní zásoba: elektronické přístroje, místa Gramatika: frázová slovesa, vyjádření budoucího děje, nulový člen, „snad, možná“ Slovní zásoba: gesta, sociální aktivit, pozvání Gramatika: frázová slovesa, způsobová slovesa, podmínkové věty	Čj – pozitivní kritika filmu MV: Vztah k multikulturní společnosti a spolupráci s lidmi z různého kulturního světa Čj: neformální dopis VMEGS - Globalizace a rozvoj Čj – formální dopis Čj: neformální pozvání, přijetí a odmítnutí pozvání	

Konkretizovaný výstup – 3. ročník	Konkretizované učivo	Průřezová témata, vazby a přesahy	Hodnocení, realizace a poznámky
Žák: - pojmenuje hlavní globální problémy - vystihne hlavní body naučného textu o přírodní katastrofě - pojmenuje hlavní problémy v ČR - navrhne, jak zlepšit životní prostředí v jeho okolí - zeptá se na radu ve svízelné situaci a diskutuje o jejích možných následcích - pojmenuje běžné zločiny a projev vandalismu - gramaticky správně formuluje sled událostí a jeho činností během dne - vyjádří svůj názor na detektivky - vyhledá konkrétní informace v textu či rozhovoru o trestním činu - pojmenuje žánr literatury nebo druh publikace podle stručného popisu - rozumí slyšeným dotazníkovým otázkám - stručně charakterizuje známého spisovatele a jeho tvorbu - nahradí v textu vybraná slova vhodnými synonymy - simuluje interview se známým spisovatelem	Slovní zásoba: globální problémy, rady Gramatika: přípony podstatných jmen, 2. kondicionál Slovní zásoba: zločin a zločinci, extrém, výpověď o zločinu Gramatika: tvorba podstatných jmen pomocí přípon, hovorové výrazy Výslovnost: intonace zdůrazněného slova ve větě Slovní zásoba: publikace, knihy a texty, fikce, oddělení v knihkupectví Gramatika: trpný rod ve všech časech Výslovnost: přízvuk ve slovech	Čj – slohová práce MV – Média a mediální produkce Čj – kritika	Úroveň - pre-intermediate V průběhu celého školního roku se zařazují kratší písemné testy, ústní zkoušení, poslechové úlohy a domácí úkoly, jež slouží ke klasifikaci. Zvládnutí jednotlivých lekcí se ověřuje delšími písemnými prověřovacími pracemi. Operativně se hodnotí aktivita žáka v hodinách. Prezentace. Projektové úkoly.

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Průřezová témata, vazby a přesahy	Hodnocení, realizace a poznámky
Žák: - popíše kvalitu a vzhled oblečení - charakterizuje lidi své země, sdělí svůj názor na lidi jiných zemí - vypráví o lidech na fotografii - představí se a napíše o sobě a svých zálibách v strukturovaném osobním dopise - vede rozhovor o současných a minulých činnostech a dějích - povídá si s kamarádem o svých obvyklých činnostech a povinnostech a svém postoji či vztahu k nim - rozumí hlavnímu tématu slyšeného vyprávění a rozpozná pocity mluvčího - popíše svoje pocity - popíše život před mnoha lety, charakterizuje děje a věci, které jsou už záležitostí minulosti - popíše památnou událost svého života a reaguje na otázky posluchačů - stylisticky správně napíše vyprávění o události jednoho dne/večera zeptá se kamaráda na jeho pocity při různých příležitostech a na podobné otázky odpoví	Slovní zásoba: oblečení a móda složená přídavná jména, národnosti Gramatika: pořadí přídavných jmen ve větě, přítomný čas, statická a dynamická slovesa, vazba slovesa a infinitivu/ “-ing“ formy Slovní zásoba: pocity, amnézie, koncovky podstatných jmen, předpony přídavných jmen Gramatika: minulý čas, vazba “used to”, zvolací věty, vazba přídavného jména a předložky, pořadí slov, přídavná jména s koncovkou “-ed” a “-ing“, frázová slovesa Výslovnost: „used to“ Svátky a festivaly angloamerického světa	VMEGS - Žijeme v Evropě Ze – angloamerický svět Čj – porovnání stavby věty v ČJ a AJ, pořadí popisných přídavných jmen MV – Média a mediální produkce: Uživatelé; Účinky mediální produkce a vliv médií; Role médií v moderních dějinách Inf – elektronická komunikace OSV - Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti De – proměny životního stylu	Úroveň - intermediate

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Průřezová témata, vazby a přesahy	Hodnocení, realizace a poznámky
Žák: • rozumí hlavní myšlenke čteného popisu člověka a jeho práce • rozumí obsahu čtených inzerátů, které se týkají pracovní příležitosti • popíše osobu, věc nebo místo pomoci vedlejší věty • napíše žádost o práci • diskutuje s kamarády o výhodách a nevýhodách práce v zahraničí • zeptá se a odpoví na otázky při pracovním pohovoru • pojmenuje části těla a běžná zranění • v čteném textu rozliší děj, který probíhá od minulosti do současnosti a může pokračovat do budoucnosti • popíše nemoci, jejich příznaky a způsob léčby • stylisticky správně napíše neformální dopis, ve kterém informuje své blízké o novinkách ve svém okolí • vzájemně se s kamarádem ptají a odpovídají na otázky o tom, co dosud v životě udělali nebo dokázali • simuluje rozhovor pacienta a lékaře	Slovní zásoba: povolání a vyjádření rodu, místa a činnosti v práci, popis práce, koncovky podstatných jmen vyjadřující povolání, oddělitelná a neoddělitelná frázová slovesa Gramatika: vztažné věty vypustitelné a nevypustitelné Výslovnost: intonace otázek a zvolacích vět Slovní zásoba: části těla, vnitřní orgány, bolesti, symptomy, nemoci Gramatika: minulý čas a předpřítomný čas, předpřítomný čas průběhový Výslovnost: homonyma	MV - Účinky mediální produkce a vliv médií Čj – publicistika, novinářské útvary VMEGS - Žijeme v Evropě; Vzdělávání v Evropě a ve světě OSV – Člověk ve společnosti OSV – Seberegulace, efektivní řešení problémů Bi – patogenní mikroorganismy, zásady první pomoci Výchova ke zdraví	

Konkretizovaný výstup – 4. ročník	Konkretizované učivo	Průřezová témata, vazby a přesahy	Hodnocení, realizace a poznámky
Žák: - pojmenuje přístroje výpočetní techniky - gramaticky správně formuluje, co se stane v konkrétní dobu v budoucnosti blízké i vzdálené - napiše úvahu o tom, zda svět bude v budoucnu lepší nebo horší - povídá si s kamarádem, jak často využívají vybrané přístroje ICT - vyjádří souhlas či nesouhlas s názorem na vývoj věcí či událostí v budoucnosti - zeptá se kamaráda, co bude dělat v určité době v budoucnosti a na podobné otázky odpoví - pojmenuje běžné zločiny a projevy vandalismu - gramaticky správně formuluje sled událostí a jeho činností během dne - vyjádří svůj názor na detektivky - vyhledá konkrétní informace v textu či rozhovoru o trestním činu	Slovní zásoba: počítačová technika, předpony podstatných jmen, složená podstatná jména, ustálená spojení slovesa a podstatného jména Gramatika: tzv. nultý kondicionál, vyjádření spekulace a předpovědi, tzv. první kondicionál, budoucí čas prostý a průběhový, časové věty, slovesa s vazbou s infinitivem Slovní zásoba: zločin a zločinci, extrém, výpověď o zločinu Gramatika: tvorba podstatných jmen pomocí přípon, hovorové výrazy Výslovnost: intonace zdůrazněného slova ve větě	OSV – Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů Inf – Hardware, software, počítačové sítě MV – Role médií v moderních dějinách OSV - Morálka všedního dne MV - Média a mediální produkce Čj – detektivní román	Úroveň - intermediate V průběhu celého školního roku se zařazují kratší písemné testy, ústní zkoušení, poslechové úlohy a domácí úkoly, jež slouží ke klasifikaci. Zvládnutí jednotlivých lekcí se ověřuje delšími písemnými prověřovacími pracemi. Operativně se hodnotí aktivita žáka v hodinách.

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Průřezová témata, vazby a přesahy	Hodnocení, realizace a poznámky
Žák: - vyjádří svůj názor na vztahy přes internet - diskutuje s kamarády o výhodách a nevýhodách komunikace přes internet - představí se druhé osobě, zjistí o ní podrobnější informace a písemně, neformálním dopisem, reaguje na pozvání - se orientuje v mapě a dokáže vyjádřit základní geografické informace o ČR - dokáže přiblížit zajímavá města a jejich pamětihodnosti - dokáže pohovořit o hospodářství ČR - dokáže popsat a přiblížit nejdůležitější svátky a tradice ČR zaujme stanovisko k životnímu stylu v naší zemi - dokáže přiblížit své bydliště a podat základní informace o domě/bytě, ve kterém žije - dokáže popsat svůj pokoj a zařízení - umí popsat okolí svého bydliště	Slovní zásoba: schůzky a vztahy, časové výrazy, tři-slovná frázová slovesa Gramatika: 2. a 3. stupeň přídavných jmen a příslovčí, tzv. druhý kondicionál, práci věty, větné dodatky, časové předložky MATURITNÍ PŘÍPRAVA 1. Česká republika - Zeměpisná poloha, sousedící státy, obyvatelstvo - Povrch ČR, vodstvo - Průmysl a zemědělství - Města, lázeňská centra - Administrativa a politika - Svátky a tradice 2. Naše město - Pohovoř o svém městě/obci - Město, ve kterém studuji (Mariánské Lázně) - Můj dům/byt a jeho okolí.	MV - Média a mediální produkce, Mediální produkty a jejich významy Osobnostní a sociální výchova - sociální komunikace EV- Člověk a životní prostředí OSV - Sociální komunikace; Morálka všedního dne VMEGS - Žijeme v Evropě Ze - Česká republika VMEGS - Žijeme v Evropě Ze - Česká republika; Mariánské Lázně De - historie Mariánských Lázní Obn - politický systém ČR	

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Průřezová témata, vazby a přesahy	Hodnocení, realizace a poznámky
Žák: - orientuje se v geografických údajích - vyjmenuje a popíše tradiční svátky a zvyky - vyjmenuje a popíše vybrané památky a zajímavosti - orientuje se v kulturním a sportovním životě Spojeného království - charakterizuje Londýn jako hlavní město Spojeného království a jeho význam jako světové metropole - vysvětlí dopravní systém Londýna - popíše zajímavosti Londýna podle obrázků - lokalizuje Austrálii a Nový Zéland - charakterizuje klima a přírodní podmínky Austrálie a NZ - podle obrázků popíše hlavní atrakce Austrálie a Nového Zélandu - lokalizuje Kanadu, vysvětlí administrativní uspořádání - charakterizuje klima a přírodní podmínky Kanady, vysvětlí statut dominium - podle obrázků popíše pamětihodnosti	3. Velká Británie - Základní informace (zeměpisní údaje, státní zřízení) - Obyvatelstvo - Hospodářství (přírodní zdroje, průmysl a zemědělství) - Život ve Velké Británii - Zajímavá místa 4. Londýn - Všeobecné informace - Pamětihodnosti 5. Austrálie a Nový Zéland - Zeměpisná charakteristika - Obyvatelstvo - Hospodářství - Pamětihodnosti 6. Kanada - Zeměpisné údaje, provincie a teritoria. - Život v Kanadě - Zajímavé údaje a místa	VMEGS - Žijeme v Evropě Ze - Velká Británie VMEGS - Žijeme v Evropě Ze - Velká Británie VMEGS - ekonomický rozvoj a globalizace Ze - anglicky mluvící země Ze - oblasti cestovního ruchu; globalizace VMEGS - ekonomický rozvoj a globalizace Ze - anglicky mluvící země Ze - oblasti cestovního ruchu	

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Průřezová témata, vazby a přesahy	Hodnocení, realizace a poznámky
Žák: • charakterizuje polohu USA • vysvětlí význam USA jako světové mocnosti (hospodářská, kulturní, technologická, vojenská, ...) • vysvětlí význam měst New York a Washington, D.C. • vyjádří svůj názor na americkou literaturu a kulturu vůbec • pojmenuje a charakterizuje dílo a významné autory americké literatury • vyjádří se ke kvalitě prezentovaných děl • popíše děj a postavy díla, které sám četl • umí pohovořit o životě W. Shakespeara • vyjmenuje a stručně převypráví stěžejní díla W. Shakespeara • vybere si své oblíbené dílo od britského autora kromě W. Shakespeara a stručně ho převypráví	7. USA, New York a Washington D.C. - Základní údaje o USA, zajímavá místa - New York - Washington, D.C. 8. Četba, americká literatura - Knihy obecně - Počátky americké literatury - Autoři 19. století - Autoři 20. století - Vlastní četba americké literatury 9. Britská literatura (významní autoři) - Předrenesanční britská literatura - Renesance a humanismus - Autoři 18. a 19. století - Vlastní četba britské literatury	VMEGS - ekonomický rozvoj a globalizace Mediální výchova - média a mediální produkce Ze - anglicky mluvící země Ze - popis měst OSV- Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti Čj - literatura - četba, česká literatura, anglická a americká literatura OSV- Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti Čj - literatura - četba, anglická a americká literatura Ze - anglicky mluvící země	

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Průřezová témata, vazby a přesahy	Hodnocení, realizace a poznámky
Žák: • umí popsat jednotlivé druhy zábavy, jejich výhody a nevýhody • umí pohovořit o svých oblíbených televizních a divadelních pořadech a programech • je schopen popsat své filmové a hudební idoly • orientuje se v jednotlivých filmových a hudebních žánrech • umí vyjmenovat jednotlivé druhy přepravy, jejich výhody a nevýhody • dokáže pohovořit o typech ubytovacích zařízení, jejich kategorie a vybavení • je schopen si zajistit ubytovací a stravovací služby v anglicky mluvící zemi a využije nabízených služeb • je schopen popsat své cestovatelské zážitky • umí vyjmenovat jednotlivé druhy sportů a nároky na vybavení • je schopen popsat své zkušenosti se sportem • dokáže pohovořit o oblíbených sportech v anglicky mluvících zemích a v ČR • je schopen vyjmenovat a charakterizovat největší sportovní události roku	10. Kultura (kino, divadlo, hudba) - Film, televize, hudba - Jiné druhy umění - Vlastní kulturní zážitek - Životní styl 11. Cestování, doprava - Cestování, dopravní prostředky - Veřejná doprava - Dovolená v cizině (možná rizika) 12. Sport - Druhy sportů, vybavení - Můj sportovní život - Sport v anglicky mluvících zemích a v ČR. - Největší sportovní události	MKV - Psychosociální aspekty interkulturality OSV- Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti VMEGS - Žijeme v Evropě Tev - pravidla sportů Obn - volný čas, problémy volného času, pozitivní využívání volného času	

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Průřezová témata, vazby a přesahy	Hodnocení, realizace a poznámky
Žák: - popíše rutinní aktivity během všedního dne - dokáže popsat svůj typický víkend - vyjmenuje a přiblíží své oblíbené mimoškolní a víkendové aktivity a koníčky - umí pojmenovat jednotlivé členy rodiny a jejich obvyklé povinnosti a postavení v rodině - je schopen popsat vzhledové i charakterové vlastnosti člena rodiny nebo blízké osoby - dokáže hovořit o vztazích mezi lidmi - zvládá bohatou slovní zásobu jednotlivých typů bydlení, vybavení bytu/ domu - pohovoří o výhodách a nevýhodách jednotlivých typů bydlení a míst - vyjádří svůj názor a představu svého budoucího bydlení - je schopen popsat svoji školu a vyjádřit se k oblibě a užitečnosti vyučovacích předmětů - dokáže popsat běžný školní den - přiblíží a porovná vzdělávací systémy ČR, VB a USA - vyjádří svou představu o svém budoucím studiu	13. Denní program a volný čas - Všední den - Víkend - Volnočasové aktivity a koníčky 14. Rodina, blízké osoby, vztahy - Má rodina - Můj nejlepší přítel - Vztahy (seznámení, schůzky, rodiče a děti) - Rodinné tradice 15. Bydlení, život ve městě a na venkově - Mé město - Náš dům/byt - Můj pokoj 16. Život ve škole - Moje škola - Oblíbené předměty - Důležitost vzdělání - Školní systémy v ČR, VB a USA	OSV- Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti; OSV - Sociální komunikace; Morálka všedního dne OSV- Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti Obn - Člověk v lidském Společenství, kvalita mezilidských vztahů, komunikace a zvládání konfliktů OSV- Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti OSV- Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti OSV - Sociální komunikace; Morálka všedního dne	

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Průřezová témata, vazby a přesahy	Hodnocení, realizace a poznámky
Žák:			
- je schopen pohovořit o rozdílech a specifikách jednotlivých národních pokrmů a kuchyní - popíše stravovací návyky v ČR a anglicky mluvících zemích s ohledem na zdravý životní styl - orientuje se v tradičních svátečních pokrmech a zvycích v ČR a anglicky mluvících zemích - pohovoří o svých oblíbených pokrmech a nápojích a stravovacích návycích ve své rodině	17. Jídlo a pití - Mé stravovací návyky - Česká kuchyně, tradiční jídla - Britské a americké stravovací návyky - Zdravá strava	Tev – zdravý životní styl	
- popíše jednotlivé součásti oblečení a doplňky pro muže a ženy - zná názvy materiálů a jinou specifickou slovní zásobu na dané téma - pohovoří na téma vliv reklamy a módních trendů na odívání a prodej - je schopen vyjádřit svůj názor na značkové oblečení	18. Móda a oblečení - Oblečení a roční období - Součásti oblečení, materiály - Oblečení pro specifické příležitosti - Školní uniformy - Móda a módní doplňky	OSV- Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti Mediální výchova - média a mediální produkce	

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Průřezová témata, vazby a přesahy	Hodnocení, realizace a poznámky
Žák: - popíše jednotlivé typy obchodů a druhy zboží - vyjádří svůj názor na české nakupovací zvyklosti - vysvětlí výhody a nevýhody nakupování na internetu - shrne způsoby placení a vysvětlí jejich výhody a nevýhody	19. Nakupování - Druhy obchodů, tržiště - České nakupovací návyky - Nakupování na internetu - Způsoby placení	OSV- Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti Fig - Finance	
- ovládá specifickou slovní zásobu daného tématu - rozezná a popíše zdravý a nezdravý životní styl - umí dát příklady prevence nemocí - umí popsat části lidského těla a orgány - umí popsat svůj případný zdravotní problém a požádat o pomoc	20. Zdraví a nemoci, zdravý životní styl - Nemoci a jejich příznaky - Současná, tradiční a alternativní medicína. - U lékaře - Zdravý životní styl	Bi – biologie člověka	
- dokáže popsat jednotlivé profese - vyjadřuje své představy o budoucím povolání - dokáže se připravit na přijímací pohovor - umí napsat životopis a motivační dopis	21. Práce, profese, budoucí kariéra - Druhy prací a profesí - Plány na budoucí kariéru - Pracovní pohovor - Životopis	OSV- Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti; OSV - Sociální komunikace; Morálka všedního dne	

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Průřezová témata, vazby a přesahy	Hodnocení, realizace a poznámky
Žák: - vyjmenuje a vyjádří svůj názor na současné problémy lidstva - postihne příčiny těchto problémů - navrhne řešení některých problémů - je schopen zaujmout stanovisko k významu ochrany životního prostředí - vysvětlí pojem udržitelný rozvoj - umí vyjmenovat principy ekologického přístupu k životu - vysvětlí podobnosti a odlišnosti svátků u nás a v anglicky mluvících zemích - charakterizuje rodinné zvyklosti	22. Současné sociální a morální problémy - Ekonomické problémy (nezaměstnanost, sociální nerovnost a nerovnost pohlaví, přelidnění, atd.) - Morální problémy (kriminálnost, drogy, rasismus, náboženská netolerance, války, atd.) 23. Příroda a životní prostředí - Příroda a její ochrana - Globální ekologické problémy - Udržitelný rozvoj - Obnovitelné zdroje - Zásady ekologicky nezávadného života 24. Každodenní život v anglicky mluvících zemích, svátky, tradice - Denní režim, zvyklosti - Svátky a tradice ve Velké Británii - Svátky a tradice v USA	MKV - Psychosociální aspekty interkulturality De - historie válek v Evropě a ve světě ZSV - světová náboženství, genderová problematika Ze - demografie světa Bi – ekologie a ochrana přírody VMEGS - Žijeme v Evropě Ze – anglicky mluvící země	

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Průřezová témata, vazby a přesahy	Hodnocení, realizace a poznámky
Žák: - vyjmenuje nejrozšířenější noviny a časopisy u nás i v anglicky mluvících zemích - vyjádří svůj názor na kvalitu televizního vysílání a rádiových stanic - popíše svůj postoj k využívání počítače a internetu - hovoří o nebezpečnosti některých médií - spolupracuje se spolužáky a vyučujícím při přípravě osnovy k maturitním konverzačním tématům - formuluje problémové otázky - písemně formuluje stanovisko k tématu - vytváří osnovu pro mluvený projev	25. Hromadné sdělovací prostředky - Noviny a časopisy - Televize a rádio - Počítače a internet - Můj vztah k hromadným sdělovacím prostředkům MATURITNÍ PŘÍPRAVA - systematizace učiva - gramatická, lexikální a syntaktická cvičení - reálie České republiky a anglicky mluvících zemí - prohlubování dovednosti v oblastech poslech, čtení, psaní, mluvení - cvičné písemné slohové práce (požadavky ke společné části maturitní zkoušky z cizího jazyka)	Mediální výchova - média a mediální produkce	

Konkretizovaný výstup 1. ročník, kvinta	Konkretizované učivo	Průřezová témata, vazby a přesahy	Hodnocení, realizace a poznámky
Žák: • s vizuální oporou rozumí popisu osoby • rozumí rozhovoru mladých lidí o jejich volném čase • popíše vzhled a osobnost jiné osoby • sdílí názory s kamarádem o povaze lidí. o jejich pocitech • napíše svůj osobní profil do internetové „chatroom“ • rozumí čtené zprávě ze sportovního utkání • rozumí čtenému a slyšenému rozhovoru mladých lidí o jejich aktivitách v uplynulých dnech, o problémech mladých lidí • pojmenuje běžné sporty i adrenalinové • zeptá se na informace o zápase • stručně popíše sportovní událost • rozumí popisu města či venkova • vysvětlí směr cesty a zeptá se na něj • vyjmenuje výhody a nevýhody bydlení ve městě či na venkově • vede rozhovor nad plánkem města	Slovní zásoba: vzhled a charakter osoby, koníčky a zájmy, co mám rád Školní předměty Gramatika: přídavná jména, členy, negativní předpony, modifikační příslovce, přítomný čas prostý vs přítomný čas průběhový, sloveso + infinitiv / gerundium Výslovnost: intonace v otázkách Popis fotografie, pozvánka Vyjádření pocitů, vyprávění příběhu Slovní zásoba: sport, volný čas Gramatika: minulý čas prostý vs minulý čas průběhový Výslovnost: koncové „-ed“ Slovní zásoba: město a venkov, krajina, předložky pobytu, složená slova Gramatika: počítatelná a nepočítatelná podstatná jména, členy, neurčitá zájmena, vyjádření množství Výslovnost: určitý člen „the“	MV – Základní problémy sociokulturních rozdílů ZSV – charakter a osobnost člověka Čj – osobní profil Tv – známé druhy sportu Čj – článek do časopisu Čj – reklamní leták VMGES – Žijeme v Evropě	V průběhu celého školního roku se zařazují kratší písemné testy, ústní zkoušení, poslechové úlohy a domácí úkoly, jež slouží ke klasifikaci. Zvládnutí jednotlivých lekcí se ověřuje delšími písemnými prověřovacími pracemi. Operativně se hodnotí aktivita žáka v hodinách. Prezentace. Projektové úkoly.

Konkretizovaný výstup 1. ročník, kvinta	Konkretizované učivo	Průřezová témata, vazby a přesahy	Hodnocení, realizace a poznámky
Žák: • stručně vyjádří svůj názor na shlédnutý film • porovná dva filmy • vytvoří písemný výtah obsahu filmu • pojmenuje druhy obchodů • uvede, do jakých obchodů rád/nerad chodí • diskutuje s kamarádem, jaký dárek koupit svému blízkému • vyhledá konkrétní informace o významných budovách • napíše neformální děkovný dopis • rozumí hlavní myšlence slyšeného a přečteného textu o způsobu používání mobilu • vyjádří názor na užitečnost technologie • napíše formální dopis – stížnost na funkčnost zakoupeného výrobku • rozumí slyšenému textu o videohrách a zdraví • vystihne hlavní body populárně-naučného textu • předvídá při poslechovém cvičení • dosahuje souhlasu v diskuzi	Slovní zásoba: filmové žánry, přídavná jména, popisující film, typy TV programů Gramatika: přídavná jména na „-ed“ a „-ing“, stupňování přídavných jmen Slovní zásoba: nakupování, peníze, zvláštní příležitosti, budovy, v obchodě, reklama Gramatika: předpřítomný čas, minulý čas vs předpřítomný čas, otázka „Jak dlouho?“, vyjádření množství Slovní zásoba: elektronické přístroje, místa, digitální technologie, videohry Gramatika: frázová slovesa, vyjádření budoucího děje, nulový člen, předpony, modály Slovní zásoba: sociální aktivity, pozvání, dosažení souhlasu Gramatika: frázová slovesa, způsobová slovesa, podmínkové věty	Čj – pozitivní kritika filmu MV – Vztah k multikulturní společnosti a spolupráci s lidmi z různého kulturního světa Čj – neformální dopis Int – digitalizace VMGES – Globalizace a rozvoj Čj – formální dopis Čj – neformální pozvání, přijetí a odmítnutí pozvání	

Konkretizovaný výstup 1. ročník, kvinta	Konkretizované učivo	Průřezová témata, vazby a přesahy	Hodnocení, realizace a poznámky
Žák: - pojmenuje hlavní globální problémy - vystihne hlavní body naučného textu o přírodní katastrofě - pojmenuje hlavní problémy v ČR - navrhne, jak zlepšit životní prostředí v jeho okolí - zeptá se na radu ve svízelné situaci a diskutuje o jejích možných následcích - identifikuje kontext dialogu a monologu - gramaticky správně formuluje sled událostí a jeho činností během dne - vyjádří svůj názor na turismus - diskutuje o hledání povolání - popíše atraktivní turistická místa - diskutuje o nakupování - popíše způsoby placení - hovoří o službách - konstruuje dialog v obchodě - nahradí v textu vybraná slova vhodnými synonymy - napiše žádost o místo - diskutuje o celoživotním vzdělávání, o volbě povolání - popíše atraktivní turistické destinace - Naplňuje dovolenou, napíše blog - napiše názorový esej	Slovní zásoba: Počasí, přírodní katastrofy, globální oteplování, ochrana životního prostředí Klimatická změna Gramatika: stupňování přídavných jmen Frázová slovesa Použití <i>too</i> a <i>enough</i> Slovní zásoba: Svět práce, volba povolání Žádost o místo, životopis Gramatika: vyjádření budoucnosti, 1. podmínková věta, předpony Slovní zásoba: Turismus, cestování, prázdniny Gramatika: Předpřítomný čas v kontrastu s časem minulým Složená podstatná jména Slovní zásoba: V obchodě, nakupování, služby, způsoby platby, měna, peníze Gramatika: 2. podmínková věta Předminulý čas Vazba s infinitivem a -ing	Ze – Ekologie, ochrana životního prostředí Čj – žádost o místo, životopis	

Konkretizovaný výstup 2. ročník, sexta	Konkretizované učivo	Průřezová témata, vazby a přesahy	Hodnocení, realizace a poznámky
Žák: ● popíše zločin, typy zločinů ● charakterizuje práci policie ● vypráví o lidech na fotografii ● představí se a napíše stížnost ● vede rozhovor o současných a minulých činnostech a dějích, vynálezech ● povídá si s kamarádem o svých obvyklých činnostech a povinnostech a svém postoji či vztahu k nim ● popíše průběh zločinu, jehož byl svědkem ● popíše svoje pocity, rozpozná záměr mluvčího ● popíše život před mnoha lety, charakterizuje děje a věci, které jsou už záležitostmi minulosti ● popíše památnou událost svého života a reaguje na otázky posluchačů ● stylisticky správně napíše vyprávění o události jednoho dne/večera zeptá se kamaráda na jeho pocity při různých příležitostech	Slovní zásoba: Zločiny a zločinci Typy trestných činů Práce policie Složená podstatná jména Gramatika: Nepřímá řeč, časová souslednost Přípony přídavných jmen Slovní zásoba: Věda, materiály Moderní technologie, digitalizace Vynálezy Píšeme stížnost, formální dopis Gramatika: Trpný rod v přítomném a minulém čase, v předpřítomném a budoucím čase Slovesa s předložkou Kultura: Britové, film a TV, jazyk, literatura, podnikatelé, vynálezci	Čj – porovnání stavby věty v ČJ a AJ, pořadí popisných přídavných jmen MV – Média a mediální produkce: Uživatelé; Účinky mediální produkce a vliv médií; Role médií v moderních dějinách Inf – digitalizace, moderní technologie OSV – Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti De – proměny životního stylu	V průběhu celého školního roku se zařazují kratší písemné testy, ústní zkoušení, poslechové úlohy a domácí úkoly, jež slouží ke klasifikaci. Zvládnutí jednotlivých lekcí se ověřuje delšími písemnými prověřovacími pracemi. Operativně se hodnotí aktivita žáka v hodinách. Prezentace. Projektové úkoly.

Konkretizovaný výstup 2. ročník, sexta	Konkretizované učivo	Průřezová témata, vazby a přesahy	Hodnocení, realizace a poznámky
Žák: • hovoří o tom, jak prožil prázdniny • hovoří o přítomných a budoucích událostech • správně používá přídavná jména při popisu fotografie • diskutuje s kamarády o plánech a předpovídá budoucí události, činnosti • charakterizuje etapy lidského života, definuje vztahy mezi generacemi • hovoří gramaticky správně o minulých událostech • rozpozná záměr a přístup mluvčího • porozumí textu o dospívání a vztazích v rodině • konstruuje dialog o výměnném pobytu v zahraničí • napíše vzkaz • popíše své záliby, koníčky, volnočasové aktivity • hovoří o sportech, adrenalinových zážitcích • představí českou národní kuchyni, hovoří o národních jídlech v USA, VB a jiných zemích	Slovní zásoba: Prázdniny, dovolená Gramatika: kontrast přítomných časů Přídavná jména s koncovkami -ed, -ing Vyjádření budoucnosti, <i>will</i> a <i>going to</i> Člen určitý a neurčitý Slovní zásoba: Životní události a stádia, generace, mezigenerační vztahy a soužití, dospívání Výměnné programy Vzkaz Gramatika: kontrast minulých časů, čas minulý prostý, průběhový, předminulý Frázová slovesa, <i>used to</i> Slovní zásoba: Aktivity a sporty, volný čas, záliby, koníčky Sportovní události, místa Outdoorové aktivity, hry Jídlo a pití, národní kuchyně v anglicky mluvících zemích a České republice Blog Popis fotografie Adrenalinové sporty	MV – Účinky mediální produkce a vliv médií OSV – Člověk ve společnosti OSV – Seberegulace, efektivní řešení problémů Bi – patogenní mikroorganismy, zásady první pomoci Bi – zdravá výživa Výchova ke zdraví, zdravý životní styl TEV Sporty, pravidla her Ze – mezinárodní charakteristiky	

Konkretizovaný výstup 3. ročník, septima	Konkretizované učivo	Průřezová témata, vazby a přesahy	Hodnocení, realizace a poznámky
● v dialogu i souvislém projevu používá správně předminulé časy, složená podstatná a přídavná jména ● porozumí textu o outdoorových aktivitách ● diskutuje nad fotografiemi, zdůvodňuje svůj názor ● napíše blog, vyjádří, zdůvodní a obhájí své názory ● pojmenuje části těla a běžná zranění ● spekuluje o budoucnosti, odhaduje budoucí vývoj a děje ● popíše nemoci, jejich příznaky a způsob léčby ● hovoří o budoucích událostech ● vyhledá specifické informace ve slyšeném interview ● simuluje rozhovor pacienta a lékaře ● napíše slohový útvar, kdy vyjádří své názory na problémy mladých lidí	Gramatika: Předpřítomný čas prostý a průběhový v kontrastu s časem minulým Složená podstatná a přídavná jména Slovní zásoba: Lidské tělo, limity lidského těla Spekulace a předpovědi Části těla, vnitřní orgány, bolesti, symptomy, nemoci Biologické hodiny člověka, denní režim Zranění a nehody Popis pocitů Názorový esej Homonyma Gramatika: spekulace s will, may, might, could Předbudoucí čas prostý a průběhový Tvoření slov pomocí přípon Slovní druhy	OSZ – multikulturalismus Čj – samostatný ústní a písemný projev, vyjádření názoru mluvčího Bi -zdraví a nemoci	

Konkretizovaný výstup 3. ročník, septima	Konkretizované učivo	Průřezová témata, vazby a přesahy	Hodnocení, realizace a poznámky
Žák: • pojmenuje vybavení a příslušenství domu/bytu • reprodukuje vyslechnutý krátký text • napíše e-mail kamarádovi o novém domově • parafrázuje slovesa slyšená v nahrávce • domluví se na kompromisu s využitím vhodných výrazových prostředků • konstruuje dialog s 2. a 3. stupněm přídavných jmen • hovoří o imaginárních událostech • gramaticky správně formuluje věci a jevy, které by rád změnil • porozumí souvislému textu o alternativním bydlení • porovná fotografie odlišných typů bydlení • hovoří o digitálních technologiích a svých zkušenostech s nimi • správně používá množstevní výrazy • odliší fakta od názoru • správně používá minulé modály • porozumí textu o testování inteligence • napíše post na internetové fórum o novém digitálním zařízení	Slovní zásoba: Domov a bydlení Části domu, zahrada Popis pokoje, vybavení Složená podstatná jména Gramatika: 2. a 3. stupeň přídavných jmen a příslovčí, tzv. druhý kondicionál, práci věty, větné dodatky, časové předložky Výrazy some, any, much, many Použití do, make, take Slovní zásoba: Počítače, technologie, digitalizace, navigace Digitální technologie, přístroje Vyjádření názoru Školní předměty Gramatika: Přídavná jména s předložkou Množstevní výrazy Způsobová slovesa v minulosti, vyjádření pravděpodobnosti v minulosti	Čj – náležitosti neformálního dopisu EV – Člověk a životní prostředí OSV – Sociální komunikace; Morálka všedního dne; Poznávání a rozvoj vlastní Inf – digitální technologie MV – Média a mediální produkce Multimediální výchova	V průběhu celého školního roku se zařazují kratší písemné testy, ústní zkoušení, poslechové úlohy a domácí úkoly, jež slouží ke klasifikaci. Zvládnutí jednotlivých lekcí se ověřuje delšími písemnými prověřovacími pracemi. Operativně se hodnotí aktivita žáka v hodinách. Prezentace. Projektové úkoly.

Konkretizovaný výstup 3. ročník, septima	Konkretizované učivo	Průřezová témata, vazby a přesahy	Hodnocení, realizace a poznámky
- popíše charakter člověka pomocí podstatných a přídavných jmen - správně používá frázová slovesa - konstruuje určující a neurčující vztažné věty - domluví se na kompromisu s využitím vhodných výrazových prostředků - v poslechu vyhledá spojovací výrazy - diskutuje o pracovním pohovoru - řeší problém formou dialogu - porozumí souvislému textu o podnikání - vyměňuje si informace o typech zaměstnání - napíše názorový esej o práci a vzdělání - hovoří o svých názorech na umění - popíše typy umění - správně používá trpný rod - z poslechu rozpozná postoj mluvčího - diskutuje o textu o alternativním umění - charakterizuje přečtenou knihu - hovoří o četbě, knihách, literatuře, autorech	Slovní zásoba: Popis charakteru Osobnostní kvality Škola, vzdělání Školy v Británii Gramatika: určující a neurčující vztažné věty Frázová slovesa oddělitelná a neoddělitelná Spojovací výrazy Slovesné předložky Slovní zásoba: Umění, druhy umění Umělci Umělecké činnosti Kulturní a hudební události, aspekty hudby, show Poezie, literatura Gramatika: trpný rod vazba <i>have something done</i> Členy Neurčitá zájmena, vztažná zájmena	Výchova k celoživotnímu vzdělávání Čj – náležitosti názorového eseje OV Svět práce Výchova k podnikavosti Vv – výtvarné a divadelní umění Čj – literatura a poezie	Zvládnutí jednotlivých lekcí se ověřuje delšími písemnými prověřovacími pracemi. Operativně se hodnotí aktivita žáka v hodinách. Prezentace. Projektové úkoly.

Konkretizovaný výstup 3. ročník, septima	Konkretizované učivo	Průřezová témata, vazby a přesahy	Hodnocení, realizace a poznámky
Žák: • hovoří o používání mobilního telefonu, • charakterizuje výhody a nevýhody digitálních technologií • přeformuluje přímou řeč v nepřímou • tvoří správně nepřímé otázky • správně identifikuje hlavní myšlenku slyšeného textu, radioprogramu • porozumí textu o elektronických čtečkách • popíše fotografii • napíše příběh • hovoří o cestování a dopravě • mluví o neuskutečněných událostech v minulosti, minulých hypotézách • v poslechu odliší formální a neformální projev • správně používá věty s přičestím • osvojí si slovesné vazby • tvoří věty v trpném rodě • porozumí souvislému textu, diskutuje o něm • hovoří o plánech na prázdniny • napíše formální poptávku	Slovní zásoba: Vzkazy, telefonování Filmové žánry Digitální formáty Globální síť Čtečky v telefonu Gramatika: Nepřímá řeč Nepřímé otázky Frázová slovesa Slovesné vazby Slovní zásoba: Cestování a doprava Druhy dopravních prostředků Veřejná doprava Měrné jednotky Prázdninové aktivity Ubytování na dovolené Formální dopis Gramatika: 3. podmínková věta Věty s přičestím Trpný rod Slovesné vazby	MV – Média a mediální produkce Inf – internet, digitální kompetence Inf – technické vynálezy spojené s digitalizací Ze – globalizace Ma – převody jednotek Čj – náležitosti formálního stylu	

Konkretizovaný výstup 4. ročník, oktáva	Konkretizované učivo	Průřezová témata, vazby a přesahy	Hodnocení, realizace a poznámky
Žák: ● zachytí hlavní body přečteného populárně naučného textu ● vyhledá detailní informace v textu ● zaujme stanovisko k názoru druhého, vyjádří a obhájí svůj názor ● diskutuje o svých pocitech při prohlížení fotografií ● detailně popíše fotografii osoby ● rozumí slyšené novinové zprávě a na základě svých poznámek sdělí, o čem zpráva pojednávala ● hovoří o své vlasti ● hovoří o anglicky mluvících zemích, městech, zajímavostech, turistických destinacích, zvycích, literatuře	Gramatika: Časy a časová souslednost Tvoření otázek Otázky na podmět a předmět Stupňování přídavných jmen a příslovcí Slovní zásoba: Praha, Česká republika Velká Británie, Britové, Londýn, města v Británii Britská literatura	Ze – anglosaský svět, realie, města VMEGS – Žijeme v Evropě Ze – Velká Británie, Česká republika MKV – Psychosociální aspekty interkulturality Čj – literatura – četba, česká literatura, anglická a americká literatura	Souhrnná příprava k maturitní zkoušce: Nácvik DT, jazykové kompetence Komunikační kompetence Příprava k slohové maturitní práci Poslechový subtest DT státní maturity Souvislý samostatný ústní projev na dané téma Nácvik maturitních okruhů

Konkretizovaný výstup 4. ročník, oktáva	Konkretizované učivo	Průřezová témata, vazby a přesahy	Hodnocení, realizace a poznámky
Žák: • rozumí významu čteného i slyšeného • charakterizuje zemi podle typických obrázků • rozumí obsahu přečteného popisu země a určí, zda jde o osobní stanovisko autora nebo o populárně-naučnou informaci • vyjádří svůj názor sporty a koníčky lidí • rozumí problematice nakupování a služeb • vyjádří se k tématu bydlení, popíše domov, byt • diskutuje s kamarády o nejnovějších digitálních technologiích • vhodnými výrazy uvede dvojí stanovisko k problematice • pojmenuje a podrobně popíše důležité okamžiky v lidském životě • vyjádří a obhájí svůj názor, formuluje argumenty a podpoří je fakty • samostatně formuluje názory • vyhledává aktivně informace • pracuje s digitálními zdroji informací • zajímá se o probíranou problematiku v souvislostech, porovnává zdroje informací	Slovní zásoba: Rodina, domov, přátelé, vztahy Sporty a hry, koníčky, volný čas Můj domov, město, bydlení Nakupování a služby Kultura, kulturní zájmy Masmédia, digitální technologie Gramatika: Tvoření slov, slovní druhy Předpony a přípony Trpný rod Slovní zásoba: Příroda a životní prostředí Ekologie, změna klimatu Problémy moderního světa Morální a sociální problémy	OSV – Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti ZSV – psychologie, emoce VMEGS – Žijeme v Evropě Ze – globalizace, popis měst Digitální kompetence Ze – ekologická výchova, ochrana životního prostředí ZSV – morální a sociální problémy	Četba souvislých textů, práce s cizojazyčnými časopisy, literaturou Samostatná práce se zdroji-odborná literatura, internet

Konkretizovaný výstup 4. ročník, oktáva	Konkretizované učivo	Průřezová témata, vazby a přesahy	Hodnocení, realizace a poznámky
Žák: - komunikuje spontánně a gramaticky správně v oblasti okruhu témat týkajících se jeho zájmu - ovládá fráze a slovní zásobu ze širokého okruhu témat z každodenního života, např. sport, kultura, literatura, četba, cestování, prázdniny, volný čas, zájmy, rodina, škola, plány do budoucna, jídlo, oblékání atd. - ovládá detailní popis osoby a místa - vyjadřuje se k životu v anglicky mluvících zemích, disponuje znalostmi o jejich reáliích a základních historických událostech - hodnotí význam studia cizích jazyků, zejména anglického jazyka jako jazyka mezinárodní komunikace - orientuje se v základních pojmech anglosaské literatury - plynně a gramaticky správně hovoří na dané téma - správně formuluje věty a používá PTN - plánuje budoucí kariéru - uvědomuje si nezbytnost celoživotního vzdělávání - porovná systém škol a vzdělávání v anglicky mluvících zemích s ČR - představí svoji školu - hovoří o životě ve škole	Slovní zásoba: Každodenní život v anglicky mluvících zemích, svátky, tradice, obyčeje Cestování, doprava, dopravní prostředky, turismus USA, americká města, zajímavosti, historie, lidé Americká literatura, autoři Gramatika: Frázová slovesa Synonyma, antonyma Tázací dovětky Krátké odpovědi Prostředky textové návaznosti Slovní zásoba: Svět práce, moje budoucí kariéra, celoživotní vzdělávání Škola, život ve škole, vzdělávání Moje škola a můj vztah k ní	VMEGS – Žijeme v Evropě Ze – Velká Británie, Česká republika, anglosaské země Dě – historie USA Čj – americká literatura VMEGS – Žijeme v Evropě Ze – globalizace, popis měst MKV – Psychosociální aspekty interkulturality Čj – literatura – četba, česká literatura, anglická a americká literatura MKV – Psychosociální aspekty interkulturality	Orientace v mapě, GPS

Konkretizovaný výstup 4. ročník, oktáva	Konkretizované učivo	Průřezová témata, vazby a přesahy	Hodnocení, realizace a poznámky
• soustavně pracuje na řečových a čtenářských kompetencích • používá širokou slovní zásobu v jednotlivých maturitních okruzích • vhodně a správně používá gramatické prostředky • napíše strukturovanou slohovou práci podle zadání • produkuje souvislý text, ve kterém používá PTN. vhodnou gramatiku a širokou slovní zásobu, dodrží registr, člení práci do odstavců • rozliší formální a neformální jazykové prostředky	Gramatika: Nepřímá řeč, nepřímé otázky Modály Vyjádření pravděpodobnosti v přítomnosti a minulosti Předložkové vazby vyjádření množství Slovní zásoba: Austrálie, Nový Zéland Kanada Zdraví a nemoci, zdravý životní styl, u lékaře Jídlo a pití, národní kuchyně, zvyklosti v ČR, USA, VB Gramatika: Slovesné vazby Podmínkové věty Časové věty	MKV – Psychosociální aspekty interkulturality Čj – literatura – četba, česká literatura, anglická a americká literatura VMEGS – Žijeme v Evropě Ze – anglicky mluvící země Ze – multikulturní výchova Tev – výchova ke zdraví	

Učební osnovy předmětu NĚMECKÝ JAZYK

Charakteristika předmětu

Obsah předmětu

Vyučovací předmět *Německý jazyk* vychází z obsahu vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace, vzdělávacího oboru Cizí jazyk. Navazuje na poznání mateřského jazyka a má i podobné cíle, tj. jazykové znalosti, komunikační dovednosti, ale i některé cíle specifické jen pro cizí jazyk, které vyplývají z potřeb a života v současném světě. Aktivní znalost cizích jazyků je v současné epoše nezbytná jak z hlediska globálního, neboť přispívá k účinnější mezinárodní komunikaci, tak i pro osobní potřebu žáka, protože usnadňuje přístup k informacím a k intenzivnějším osobním kontaktům, čímž umožňuje vyšší mobilitu žáka.

Vzdělávání v Cizím jazyce navazuje podle Společného evropského referenčního rámce na úroveň jazykových znalostí a komunikačních dovedností odpovídajících úrovni A2 a směřuje k dosažení výstupní úrovně B1: „Žák se jasně vyjadřuje, aniž by jazykově redukoval to, co chce sdělit. Má dostačující vyjadřovací prostředky k tomu, aby podal jasný popis, vyjádřil své názory, rozvíjel argumentaci bez většího hledání slov a k tomuto účelu používá některé druhy podřadných souvětí. Má všeobecně vysokou úroveň slovní zásoby, ačkoliv v malé míře dochází k záměnám a nesprávnému výběru slov, které však nezpůsobují problémy v komunikaci. Dobře ovládá gramatiku a jen občas se dopouští malých nebo nesystematických chyb, mohou se objevit menší nedostatky ve větné stavbě, ale nejsou časté a mohou být zpětně opraveny. Žák se vyhne závažným chybám ve formulacích, vyjadřuje se sebevědomě, srozumitelně a zdvořile v rámci formálních a neformálních funkčních stylů, které odpovídají dané situaci a osobám, kterých se to týká.“

Časové vymezení předmětu

Vyučovací předmět *Německý jazyk* je zařazen do výuky v kvintě až oktávě osmiletého gymnázia. V kvintě až septimě jsou mu vymezeny tři vyučovací hodiny týdně, v oktávě je výuka rozšířena o jednu hodinu.

Realizovaná průřezová témata

V předmětu jsou realizována následující průřezová témata:

- Osobnostní a sociální výchova
- Multikulturní výchova
- Mediální výchova
- Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
- Environmentální výchova

Organizace výuky

Výuka německého jazyka je vedena důsledně v cizím jazyce podle učebnice Prima nakladatelství Fraus (4. díl), Super! 3 a Mit uns B1+ nakladatelství Hueber. V hodinách se dále využívají nejrůznější doplňkové učební materiály. Žáci mají k dispozici učebnici, pracovní sešit a CD nahrávky k učebnici i pracovnímu sešitu.

Všechny hodiny jsou půlené a skupiny pracují v běžných učebnách a ve třídách vybavených audiovizuální technikou. Výuka je výrazně propojena nejen s mateřským jazykem, ale též s hudební a dramatickou výchovou, z nichž přebírá některé techniky, např. hraní rolí, dramatizaci, improvizaci, využívá se nahrávek, písniček a jiných textů v interpretaci rodilých mluvčích. Do výuky je zařazována práce s internetem a různé tištěné i audiovizuální autentické materiály.

Žáci gymnázia se také účastní konverzačních soutěží v německém jazyce. Výuku německého jazyka na gymnáziu doplňuje seminář Německá konverzace, který je vyučován volitelně v septimě a oktávě. Učební osnovy semináře jsou součástí ŠVP.

Organizace maturitní zkoušky

Obsah předmětu Německý jazyk splňuje požadavky společné části maturitní zkoušky.

Profilová část maturitní zkoušky se skládá z písemné slohové práce a ústní zkoušky před komisí (15 minut příprava, 15 minut zkoušení). Ústní zkouška je zaměřena na jednotlivá konverzační témata. Jedná se o zkoušku monotematickou a pro gymnázium existují jednotné maturitní okruhy a otázky a zadání písemné slohové práce.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel:

- pravidelně do hodin zařazuje práci samostatnou, ve dvojicích a skupinách s různými výstupy
- zadává žákům úkoly, aby samostatně vyhledávali a třídili informace z různých zdrojů (učebnice, Internet, literatura, mapa)
- hodnotí práci žáků a učí žáka pracovat s chybou a různými aktivitami napomáhá žákům učit se hodnotit druhé
- napomáhá žákovi chápat návaznost učení německého jazyka na ostatní cizí jazyky
- látku uvádí jasně a srozumitelně, jazykové dovednosti procvičuje ve smysluplném kontextu, který je žákům blízký

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- navozením různých modelových situací stimuluje žáka k využívání získaných znalostí, fantazie, intuice a představivosti při jejich řešení, zejména pomocí

metody hraní rolí s přihlédnutím k sociokulturním rozdílům v německy mluvících zemích

- upevňuje sebevědomí žáka a víru ve vlastní schopnosti

Kompetence komunikativní

Učitel:

- rozvíjí schopnosti žáka prezentovat a publikovat své názory a myšlenky v německém jazyce
- zadáváním skupinové práce a práce ve dvojicích vede žáky ke spolupráci a vzájemné komunikaci mezi vrstevníky, která napomáhá snížit jazykové bariéry
- užívá různé audio a video materiály a učí žáky porozumět i ne zcela jasnému a zřetelnému projevu
- učí žáka improvizovat v situacích, kdy má nedostatečnou slovní zásobu
- vede žáky k získání schopnosti plynulého ústního projevu

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- zařazuje do hodin kooperativní vyučování a týmovou práci, při které žáci procvičují osvojené jazykové prostředky a nacvičují hraní rolí
- podporuje skupinovou práci, při které se žák učí přijímat svou roli ve skupině a pomáhat ostatním žákům
- komunikuje s žáky formou dialogu, během kterého je žák schopen reflexe
- oceněním dobrých výkonů učí žáky vážit si své práce, práce učitele a práce ostatních žáků; usiluje o vytváření dobrých vztahů v žakovském kolektivu

Kompetence občanská

Učitel:

- zadává mluvní i písemné projevy, aby žáci museli formulovat vlastní postoje, hájit svá práva a práva ostatních a sledovat dění ve třídě, škole, v místě bydliště a v celé společnosti
- motivuje svou důsledností žáky k zodpovědnému plnění zadaných úkolů
- vybízí žáky ke sledování aktuálního dění doma, ale i ve světě, a tak je učí lépe chápat některé souvislosti teoretické jazykové přípravy života v německy mluvících zemích

Kompetence k podnikavosti

- využívá iniciativu a tvořivost žáků
- kontroluje plnění závazků a povinností
- usiluje s žáky o dosažení stanovených cílů, průběžně hodnotí výsledky
- s využitím exkurzí, přednášek, besed, referátů apod. ukazuje žákům přínos znalosti německého jazyka a pomáhá jim získat představu o jeho uplatnění v různých oborech lidské činnosti

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Průřezová témata, vazby a přesahy	Hodnocení, realizace a poznámky
Žák: • hovoří o sportovních aktivitách • formuluje výmluvy a omluvy • provádí paměťová cvičení • používá modální slovesa v préteritu • hovoří o obavách a starostech • srovnává země • popíše zařízení pokoje a kam co umístit • vyplní formulář • hovoří o svátcích a tradicích • souhlasí a oponuje • zdvořile se zeptá • plánuje společné aktivity	Fitnes a sport Druhy sportů Zranění Préteritum slovesa <i>dürfen</i> + modální slovesa v préteritu shrnutí Výměna Místnosti v bytě Země a jejich zvyky Spojka <i>sondern</i> Předložky se 3.a 4.pádem – akuzativ Slovesa <i>stellen-stehen, legen-liegen</i> Naše svátky Svátky a tradice u nás a v německy mluvících zemích Nepřímé otázky začínající na W Sloveso <i>wissen</i>	OSV – Morálka všedního dne; Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti (smysluplné využití volného času) Tv – zdravotvěda MKV – Základní problémy sociokulturních rozdílů (srovnání německy mluvících zemí) MKV – Základní problémy sociokulturních rozdílů (srovnání německy mluvících zemí)	Během celého školního roku se operativně vzhledem k charakteru učiva prolíná ústní a písemné hodnocení ve formě skupinové či individuální. K hodnocení práce žáků je dále využívána samostatná práce, aktivní práce v hodině, krátké eseje a jiné formy hodnocení. Průběžně jsou zařazovány kapitoly z reálií německy mluvících zemí a specifická maturitní témata přiměřeně úrovni a zájmu žáků a obsahu učiva v konkrétním ročníku a v profilových maturitních otázkách.

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Průřezová témata, vazby a přesahy	Hodnocení, realizace a poznámky
Žák: • hovoří o hlavním městě Německa a jeho pamětihodnostech • zeptá se na cestu a popíše cestu • požádá o pomoc, zdvořile zjistí informace • naplánuje program pro volný čas • diskutuje o ochraně životního prostředí • popíše počasí • řekne, kde by chtěl žít a proč • hovoří o svých zálibách a antipatiích • naplánuje cestu, zakoupí jízdenky • seznámí se s hlavními městy a atrakcemi podél Rýna • naplánuje oslavu a obstará dárky • rozloučí se • hovoří o výhodách a nevýhodách • porozumí receptu	Berlin Památky Berlína Popis cesty Předložky místní –shrnutí Svět a životní prostředí Slovní zásoba k ochraně životního prostředí Krajina a místa v ní Počasí Spojka <i>trotzdem</i> Zápor: <i>keiner, niemand, nichts a nie</i> Tvorba slov Cestování podél Rýna Dopravní prostředky Cestování, plán na cestu Skloňování přídavných jmen, předložky, tvorba slov – opakování <i>Doporučeno v kvintě</i> Rozlučková party Dárky, příprava oslavy Slovesa se dvěma předměty	VMEGS – Žijeme v Evropě (Berlín – symbol rozdělení a sjednocení Evropy) MKV – Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí (multikulturní charakter města) Ze – Německo, Berlín De – historie Berlína EV – Problematika vztahů organismů a prostředí (vztah mezi životním prostředím a zdravím; škodlivé vlivy, které poškozuji zdraví) EV - Lidské aktivity a problémy životního prostředí (žák si je vědom toho, že sám svým chováním v přírodě ovlivňuje život ostatních) Bi, Čj, Z, Ov – průběžně OSV – Sociální komunikace (rozhovory mezi prodávacem a kupujícím, mezi dárcem a obdarovaným; pozvání)	

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Průřezová témata, vazby a přesahy	Hodnocení, realizace a poznámky
Žák: • naplánuje oslavu a obstará dárky • rozloučí se • hovoří o výhodách a nevýhodách • porozumí receptu • hovoří o mladých Evropanech • vyjadřuje omezení • uvádí výchyty (vyjmenovává) • předkládá alternativy • vyjadřuje přání • doptá se na informace podle svého zájmu • vyjadřuje radost/lítost • naplánuje cestu • prezentuje svou oblíbenou cestu • uvádí časové údaje, vyjádří dobu trvání • zeptá se na časový údaj • navrhne něco a reaguje na návrh • vyjádří, že někomu něco patří/nepatří • mluví o minulosti	<i>Opakování z kvinty</i> Rozlučková party Dárky, příprava oslavy Slovesa se dvěma předměty <u>Následuje změna učebnice (Super! 3)</u> Evropa <i>Cestování a mladí Evropané</i> Dvojčlenné spojky <i>zwar – aber, sowohl – als auch, entweder-oder</i> Konjunktiv II (vyjádření přání) Zájmenná příslovce <i>davon, daran</i> Slovesa a příd. jména s pevnými předložkami Plánování cesty <i>Vídeň</i> Časová předložka <i>bis zu</i> se 3. pádem <i>Brauchen</i> + podst. jméno Zápor + <i>brauchen (zu)</i> + infinitiv Neurčitá, přivlastňovací a záporná zájmena Slovesa v préteritu	OSV – Sociální komunikace (komunikace v různých situacích - pozdrav, představování, loučení; verbální a neverbální sdělovací dovednosti - technika a výraz řeči) Čj – srovnání německé a české gramatiky VMEGS – Žijeme v Evropě Ze – Evropa Dě – historické události německy mluvících zemí MKV – Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí	Během celého školního roku se zařazují písemné prověrky nebo ústní zkoušení, domácí úkoly, kreativní a projektové úkoly. Operativně se hodnotí ústní projev a aktivita při hodinách. Zvládnutí jednotlivých tematických celků je prověřováno písemnými pracemi, které píše každý žák. Průběžně jsou zařazovány kapitoly z reálií německy mluvících zemí a specifická maturitní témata přiměřeně úrovni a zájmu žáků a obsahu učiva v konkrétním ročníku a v profilových maturitních otázkách.

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Průřezová témata, vazby a přesahy	Hodnocení, realizace a poznámky
Žák: - řekne, kde se někdo/něco nachází - popíše nějaké místo a vzdálenost - omluví se za zpoždění - vysvětlí situaci - vyjádří dobu trvání - vyjmenuje zařízení bytu - uvádí, kde se co nachází - řekne, kam někdo něco dal - vyjadřuje domněnku - popíše svou rodinnou situaci - vyjádří nespokojenost - vyjadřuje svůj názor - klade zdvořilé otázky - vyjádří, na co se někdo ptá/ptal	Místa a budovy na mapě Místní předložky <i>vor, hinter, zwischen, neben</i> Neurčité zájmeno <i>irgend-</i> Dvojčlenná spojka <i>weder - noch</i> Přípustková vedl. věta se spojkou <i>obwohl</i> Účinkové vedl. věty se spojkami <i>so, dass/sodass</i> Bydlení a oslavy Zařízení bytu, pronájem bytu Předložky se 4. pádem <i>für, ohne</i> Předložky se 3. pádem <i>mit, außer</i> Místní předložky se 3. a 4. pádem Tvoření podst. jmen (<i>-ung</i>) Rodina Futurum I (vyjádření domněnky) Nepřímé doplňovací a zjišťovací otázky Tvoření podst. jmen (<i>-schaft</i>) Příd. jména s předponou <i>un-</i>	MV – Mediální produkty a jejich významy (využití moderních komunikačních prostředků k získávání informací o možnostech bydlení - inzeráty, internetové stránky apod.) OSV – Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti; Morálka všedního dne (využití volného času; vztahy s rodiči a sourozenci) ZSV - rodina, rodinné vztahy	

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Průřezová témata, vazby a přesahy	Hodnocení, realizace a poznámky
Žák: • zdvořile o něco požádá • zeptá se někoho, co si přeje • vyjádří přání • zeptá se ostatních na jejich názor • vyjádří, jak často něco dělá • uvede výhody a nevýhody • vyjádří domněnku • poradí někomu • porovná něco • popíše statistiku • vyjádří překvapení	Dárky Předložka <i>aus</i> Spojky uvozující hlavní a vedl. věty Komunikace <i>Nákup přes internet</i> Sociální média Trpný rod (přít. čas, perfektum), vyjádření původce děje Časové předložky <i>seit, vor</i> Konjunktiv II se slovesem <i>sollen</i> Výrazy s 2. pádem v mn. č. Dvojčlenná spojka <i>je – desto</i> Ukaz. zájmena <i>derselbe, dasselbe, dieselbe, dieselben</i> Zpodstatnělá příd. jména	MV – Účinky mediální produkce a vliv médií MKV – Základní problémy sociokulturních rozdílů VMEGS - Objevujeme Evropu a svět (získání praktických dovedností pro osobní a pracovní život v Evropě; seznámení se s historickým dědictvím Evropy)	

• popíše někoho • vyjádří úmysl • přesvědčí někoho	<i>Doporučeno v sextě</i> Vícejazyčnost, interkulturní zkušenosti Účelové vedl. věty s <i>um - zu/damit</i> Vedl. věty se spojkami <i>ohne-zu/ohne dass</i> 2. a 3. stupeň příd. jmen v přívlastku	MKV – Základní problémy sociokulturních rozdílů (srovnání německy mluv. zemí) De – historické osobnosti německy mluvících zemí OSV – Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti; Morálka všedního dne; Sociální komunikace	

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Průřezová témata, vazby a přesahy	Hodnocení, realizace a poznámky
Žák: - popíše někoho - vyjádří úmysl - přesvědčí někoho - souhlasí s někým, - odporuje někomu - navrhuje něco - reaguje protinávrhem - navrhne kompromis - píše o tom, co se stalo - hovoří o snech - hovoří o pocitech - popíše svou oblíbenou knihu - řekne, co rád/a dělá a co má rád/a - popíše své zvyky - odůvodní něco - vyjádří důsledky - formuluje domněnky o minulosti	<i>Opakování ze sexty</i> Vícejazyčnost, interkulturní zkušenosti Účelové vedl. věty s <i>um - zu/damit</i> Vedl. věty se spojkami <i>ohne-zu/ohne dass</i> 2. a 3. stupeň příd. jmen v přívlastku Umění a historie Kreativní práce Slovesa se zvrát. zájmeny ve 3. a 4. pádě Konjunktiv II přítomný a minulý Nereálná podmínka (<i>wenn/konj. II</i>) Trpný rod se způs. slovesy Příběhy, literatura Způs. slovesa v perfektu Préteritum – písemný projev Plusquamperfektum Časové vedl. věty se spojkami <i>sobald, solange, als; nachdem, bevor, seitdem</i> Směrová příslovce s předp. <i>hin-, her-</i> Spojky <i>darum, deswegen</i>	OSV – Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti; Morálka všedního dne; Sociální komunikace OSV – Sociální komunikace (volba povolání, vzdělání), Morálka všedního dne (ZSV – jedinec ve vývoji OSV – Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti	Během celého školního roku se zařazují písemné prověrky nebo ústní zkoušení, domácí úkoly, kreativní a projektové úkoly. Operativně se hodnotí ústní projev a aktivita při hodinách. Zvládnutí jednotlivých tematických celků je prověřováno písemnými pracemi, které píše každý žák. Průběžně jsou zařazovány kapitoly z reálií německy mluvících zemí a specifická maturitní témata přiměřeně úrovni a zájmu žáků a obsahu učiva v konkrétním ročníku a v profilových maturitních otázkách.

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Průřezová témata, vazby a přesahy	Hodnocení, realizace a poznámky
- Žák: vyjádří časovou posloupnost - vyjádří časovou soudobost - hovoří o někom - mluví o společných přáních a plánech - vyjadřuje se o minulosti - vyjádří nerozhodnost - projeví zájem - vyjádří zklamání - napíše formální e-mail - projeví empatickou reakci - vyzve někoho, aby něco udělal - definuje něco - hovoří o osobních zkušenostech - vyjadřuje svůj názor a odůvodní ho - vyjadřuje překvapení - předává informace a hodnotí je	Společnost a vzdělání Přání a plány Tvoření slov: příd. jména (-voll, -los), zdrobněliny (-chen) Časové vedl. věty s <i>als</i>, <i>wenn</i> Infinitiv s <i>zu</i> Výběr povolání Časové předložky <i>während</i>, <i>ab</i>, <i>zwischen</i>, <i>gegen</i> Časové vedlejší věty se spojkami <i>bis</i>, <i>während</i> Vztažná zájmena a jejich skloňování Vztažné věty <u>Následuje změna učebnice (Mit uns BI+)</u> Moje osoba Infinitiv s <i>zu</i> Nepřímé otázky	VMEGS – Vzdělávání v Evropě a ve světě ZSV – kultura, diskuse o školství Čj - žádost o studium, o zaměstnání OSV – Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti; Sociální komunikace OSV – Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti; Morálka všedního dne ZSV - charakter OSV - Hodnoty, postoje, praktická etika	

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Průřezová témata, vazby a přesahy	Hodnocení, realizace a poznámky
Žák: • udílí rady • přijímá a odmítá rady • vyjadřuje porozumění • podá zprávu a vypráví o nějaké události • prezentuje svůj oblíbený svátek • něco popíše a vysvětlí • vyjadřuje spokojenost/nespokojenost • projeví zájem • vyjádří přání, sympatii a antipatii • vede diskusi	Přátelství a láska Hodnoty, pocity Minulý čas – préteritum, perfektum, plusquamperfektum Svátky a zvyky Srovnání svátků a zvyků v ČR a německy mluvících zemích Časové věty - systemizace <i>Doporučeno v septimě</i> Bydlení Budovy, formy bydlení Stěhování Kauzální vztahy (odůvodňování) – spojky, příslovce, předložky s 2. p. Přípustkové vztahy – spojky, příslovce, předložky s 2. p.	OSV – Morálka všedního dne; Sociální komunikace ZSV - hodnoty MKV – Základní problémy sociokulturních rozdílů (srovnání německy mluvících zemí) MV – Mediální produkty a jejich významy (využití moderních komunikačních prostředků k získávání informací o možnostech cestování a ubytování - inzeráty, internetové stránky apod.)	

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Průřezová témata, vazby a přesahy	Hodnocení, realizace a poznámky
Žák: - vyjadřuje spokojenost/nespokojenost - projeví zájem - vyjádří přání, sympatii a antipatii - vede diskusi - hovoří o vztazích a konfliktech - pojmenuje typy rodin - vyjádří domněnku - formuluje pravidla - vyvodí závěry - popíše a vyhodnotí graf - porovná výsledky - vyjádří překvapení - shrne názory jiných	<i>Opakování ze septimy</i> Bydlení <i>Budovy, formy bydlení</i> Stěhování Kauzální vztahy (odůvodňování) – spojky, příslovce, předložky s 2. p. Přípustkové vztahy – spojky, příslovce, předložky s 2. p. Rodina <i>Vztahy, konflikty</i> <i>Typy rodin</i> Zájmenná příslovce <i>wo(r)</i> a <i>da(r)</i> Vztažná zájmena Peníze a konzum Oblečení Jídlo, stravování Účelové věty s <i>damit/um-zu</i> Vztažná zájmena <i>wo, was</i>	OSV – Morálka všedního dne (smysluplné využití volného času) ZSV – volný čas OSV – Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti; Morálka všedního dne; Sociální komunikace MKV – Základní problémy sociokulturních rozdílů (stravovací návyky u nás a v německy mluvících zemích)	Během celého školního roku se zařazují písemné prověrky nebo testy, ústní zkušeni a domácí úkoly, kreativní a projektové úkoly. Operativně se hodnotí ústní projev a aktivita při hodině. Zvládnutí větších tematických celků je prověřováno písemnými pracemi, které píše každý žák. Průběžně jsou zařazovány kapitoly z reálií německy mluvících zemí a specifická maturitní témata přiměřeně úrovni a zájmu žáků a obsahu učiva v konkrétním ročníku a v profilových maturitních otázkách.

• souhlasí s někým, oponuje někomu • vyjádří a odůvodní názor • něco popíše a vysvětlí • přijme radu • poskytne zpětnou vazbu • formuluje návrhy na zlepšení • vyjadřuje souhlas a nesouhlas • vyjadřuje domněnku • udílí rady • vyjadřuje porozumění • poskytuje zpětnou vazbu • srovnává výsledky • něco prezentuje	Škola Modální spojky <i>indem, ohne, anstatt</i> Místní předložky - systemizace Engagement Timemanagement Ochrana životního prostředí Trpný rod – prézens, préteritum, perfektum Dvojčlenné spojky <i>sowohl – als auch, weder – noch</i> Vzdělání a povolání Brigády Plány do budoucna Konjunktiv II přítomný: přání, nereálná podmínka, rady, nereálné srovnání Konjunktiv II minulý: přání, nereálná podmínka, nereálné srovnání	EV – Člověk a životní prostředí Bi – ochrana životního prostředí VMEGS – Humanitární pomoc a mezinárodní rozvojová spolupráce Čj – sloh VMEGS – Žijeme v Evropě; Vzdělávání v Evropě a ve světě MV - Fungování a vliv médií ve společnosti; Mediální produkty a jejich významy; Účinky mediální produkce a vliv médií (uvědomí si možnosti, kterými mu moderní technické prostředky pomohou ve výuce cizích jazyků a využívá jich) OSV – Spolupráce a soutěž	

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Průřezová témata, vazby a přesahy	Hodnocení, realizace a poznámky
Žák: - popíše graf - vyjádří následek - navrhne alternativy - uvádí pojmy v souvislostech - vypráví o vlastním životě	Sport a hry <i>Sport v ČR a v německy mluvících zemích</i> Zdraví a nemoc <i>Zdravý životní styl</i> Vedlejší věty s <i>so...dass/sodass</i> Dvojčlenná spojka <i>je-desto</i> Stupňování příd. jmen Srovnávání příd. jmen: <i>so...wie, als</i> MATURITNÍ OPAKOVÁNÍ a dovednostní trénink	EV – Problematika vztahů organismů a prostředí (vztah mezi životním prostředím a zdravím; škodlivé vlivy, které poškozují zdraví) Bi – lidské nemoci Tv – zdravotní věda VMEGS - Objevujeme Evropu a svět (získání praktických dovedností pro osobní a pracovní život v Evropě; seznámení se s historickým dědictvím Evropy) MKV – Základní problémy sociokulturních rozdílů (srovnání německy mluv. zemí) De – historické osobnosti německy mluvících zemí OSV – Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti; Morálka všedního dne; Sociální komunikace	

Učební osnovy předmětu **NĚMECKÝ JAZYK**

Charakteristika předmětu

Obsah předmětu

Vyučovací předmět *Německý jazyk* vychází z obsahu vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace, vzdělávacího oboru Cizí jazyk. Navazuje na poznání mateřského jazyka a má i podobné cíle, tj. jazykové znalosti, komunikační dovednosti, ale i některé cíle specifické jen pro cizí jazyk, které vyplývají z potřeb a života v současném světě. Aktivní znalost cizích jazyků je v současné epoše nezbytná jak z hlediska globálního, neboť přispívá k účinnější mezinárodní komunikaci, tak i pro osobní potřebu žáka, protože usnadňuje přístup k informacím a k intenzivnějším osobním kontaktům, čímž umožňuje vyšší mobilitu žáka.

Vzdělávání v Cizím jazyce navazuje podle Společného evropského referenčního rámce na úroveň jazykových znalostí a komunikačních dovedností odpovídajících úrovni A1 a směřuje k dosažení výstupní úrovně B1 u všech žáků. „Žák se jasně vyjadřuje, aniž by jazykově redukoval to, co chce sdělit. Má dostačující vyjadřovací prostředky k tomu, aby podal jasný popis, vyjádřil své názory, rozvíjel argumentaci bez většího hledání slov a k tomuto účelu používá některé druhy podřadných souvětí. Má všeobecně vysokou úroveň slovní zásoby, ačkoliv v malé míře dochází k záměnám a nesprávnému výběru slov, které však nezpůsobují problémy v komunikaci. Dobře ovládá gramatiku a jen občas se dopouští malých nebo nesystematických chyb, mohou se objevit menší nedostatky ve větné stavbě, ale nejsou časté a mohou být zpětně opraveny. Žák se vyhne závažným chybám ve formulacích, vyjadřuje se sebevědomě, srozumitelně a zdvořile v rámci formálních a neformálních funkčních stylů, které odpovídají dané situaci a osobám, kterých se to týká.“

Časové vymezení předmětu

Vyučovací předmět *Německý jazyk* je zařazen do výuky v 1. ročníku – 4. ročníku čtyřletého gymnázia. V 1. - 3. ročníku jsou mu vymezeny tři vyučovací hodiny týdně, ve 4. ročníku je výuka rozšířena o jednu hodinu.

Realizovaná průřezová témata

V předmětu jsou realizována následující průřezová témata:

- Osobnostní a sociální výchova
- Multikulturní výchova
- Mediální výchova
- Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
- Environmentální výchova

Organizace výuky

Výuka německého jazyka je vedena důsledně v cizím jazyce podle sady učebnic „Direkt interaktiv 1-3“ nakladatelství Klett. Žáci mají k dispozici učebnici s pracovním sešitem a CD nahrávky k učebnici i pracovnímu sešitu. Učebnice má plnou interaktivní podporu včetně didaktických videí. V hodinách se dále využívají nejrozličnější doplňkové učební materiály, v maturitním ročníku se příležitostně používá také cvičebnice „K maturitě bez obav“ – nakladatelství Klett.

Všechny hodiny jsou (vždy s ohledem na velikost třídy) půlené a skupiny pracují v běžných učebnách a ve třídách vybavených audiovizuální technikou. Výuka je propojena nejen s mateřským jazykem, ale též s hudební a dramatickou výchovou, z nichž přebírá některé techniky, např. hraní rolí, dramatizaci, improvizaci, využívá se nahrávek, písniček a jiných textů v interpretaci rodilých mluvčích. Do výuky jsou zařazovány i práce s internetem a různé tištěné i audiovizuální autentické materiály.

Žáci gymnázia se také účastní konverzačních soutěží v německém jazyce. Výuku německého jazyka na gymnáziu doplňuje seminář Německá konverzace, který je vyučován v septimě a oktávě a odpovídajících ročnících čtyřletého gymnázia. Učební osnovy semináře jsou součástí ŠVP.

Organizace maturitní zkoušky

Obsah předmětu Německý jazyk splňuje požadavky společné části maturitní zkoušky.

Profilová část maturitní zkoušky se skládá z písemné slohové práce a ústní zkoušky před komisí (15 minut příprava, 15 minut zkoušení). Ústní zkouška je zaměřena na jednotlivá konverzační témata. Jedná se o zkoušku monotematickou a pro gymnázium existují jednotné maturitní okruhy a otázky a zadání písemné slohové práce.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel:

- pravidelně do hodin zařazuje práci samostatnou, ve dvojicích a skupinách s různými výstupy
- zadává žákům úkoly, aby samostatně vyhledávali a třídili informace z různých zdrojů (učebnice, internet, literatura, mapa)
- hodnotí práci žáků a učí žáka pracovat s chybou a různými aktivitami napomáhá žákům učit se hodnotit druhé
- napomáhá žákovi chápat návaznost učení německého jazyka na ostatní cizí jazyky
- látku uvádí jasně a srozumitelně, jazykové dovednosti procvičuje ve smysluplném kontextu, který je žákům blízký

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- navozením různých modelových situací stimuluje žáka k využívání získaných znalostí, fantazie, intuice a představivosti při jejich řešení, zejména pomocí

metody hraní rolí s přihlédnutím k sociokulturním rozdílům v německy mluvících zemích

- upevňuje sebevědomí žáka a víru ve vlastní schopnosti

Kompetence komunikativní

Učitel:

- rozvíjí schopnosti žáka prezentovat a publikovat své názory a myšlenky v německém jazyce
- zadáváním skupinové práce a práce ve dvojicích vede žáky ke spolupráci a vzájemné komunikaci mezi vrstevníky, která napomáhá snížit jazykové bariéry
- užívá různé audio a video materiály a učí žáky porozumět i ne zcela jasnému a zřetelnému projevu
- učí žáka improvizovat v situacích, kdy má nedostatečnou slovní zásobu
- vede žáky k získání schopnosti plynulého ústního projevu

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- zařazuje do hodin kooperativní vyučování a týmovou práci, při které žáci procvičují osvojené jazykové prostředky a nacvičují hraní rolí
- podporuje skupinovou práci, při které se žák učí přijímat svou roli ve skupině a pomáhat ostatním žákům
- komunikuje s žáky formou dialogu, během kterého je žák schopen reflexe
- oceněním dobrých výkonů učí žáky vážit si své práce, práce učitele a práce ostatních žáků; usiluje o vytváření dobrých vztahů v žákovském kolektivu

Kompetence občanská

Učitel:

- zadává mluvní i písemné projevy, aby žáci museli formulovat vlastní postoje, hájit svá práva a práva ostatních a sledovat dění ve třídě, škole, v místě bydliště a v celé společnosti
- motivuje svou důsledností žáky k zodpovědnému plnění zadaných úkolů
- vybízí žáky ke sledování aktuálního dění doma, ale i ve světě, a tak je učí lépe chápat některé souvislosti teoretické jazykové přípravy života v německy mluvících zemích

Kompetence k podnikavosti

Učitel:

- využívá iniciativu a tvořivost žáků
- kontroluje plnění závazků a povinností
- usiluje s žáky o dosažení stanovených cílů, průběžně hodnotí výsledky
- s využitím exkurzí, přednášek, besed, referátů apod. ukazuje žákům přínos znalosti německého jazyka a pomáhá jim získat představu o jeho uplatnění v různých oborech lidské činnosti

Kompetence digitální

Učitel:

- ovládá potřebnou sadu digitálních zařízení, aplikací a služeb, využívá je při školní práci i při zapojení do veřejného života;
- digitální technologie a způsob jejich použití nastavuje a mění podle toho, jak se vyvíjejí dostupné možnosti a jak se mění potřeby výuky a jeho žáků;
- získává, posuzuje, spravuje, sdílí a sděluje data, informace a digitální obsah v různých formátech; k tomu volí efektivní postupy, strategie a způsoby, které odpovídají konkrétní situaci a účelu;
- vytváří, vylepšuje a propojuje digitální obsah v různých formátech; pomáhá žákům vyjadřovat se za pomoci digitálních prostředků;
- navrhuje prostřednictvím digitálních technologií taková řešení, která mu pomohou vylepšit postupy či technologie; dokáže poradit s technickými problémy;
- vyrovnává se s proměnlivostí digitálních technologií a posuzuje, jak vývoj technologií ovlivňuje různé aspekty života jedince a společnosti a životní prostředí, zvažuje rizika a přínosy;
- předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím ohrožujícím tělesné a duševní zdraví; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky, s ohleduplností a respektem k druhým a vede k tomu i žáky.

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Průřezová témata, vazby a přesahy	Hodnocení, realizace a poznámky
Žák: • přivítá se a rozloučí se • sdělí důležité informace o sobě • získává informace od ostatních • představí sebe i ostatní osoby • počítá od jedné do dvaceti • používá správnou německou výslovnost • časuje základní slovesa v jednotném a množném čísle • používá správný slovosled ve větách • sděluje informace o jiných osobách • pojmenuje činnosti týkající se zaměstnání • sděluje informace na téma národnosti své i ostatních • říká, jakými jazyky mluví • vyjmenuje vybrané názvy států a národností • počítá do 2000 • čte s porozuměním jazykově přiměřené texty a orientuje se v nich • porozumí jazykově přiměřeným dialogům, tvoří obdobné	1. Noví přátelé, první kontakty Osobní zájmena Přítomný čas pravidelných sloves Přítomný čas slovesa <i>sein</i> Zdvořilostní forma (vykání) Pořádek slov ve větě oznamovací a tázací Zájmy a záliby Kladná a záporná odpověď Tázací příslovce <i>Wo?</i> a předložka <i>in</i> Tázací zájmena <i>Wie?</i> a <i>Wer?</i> Číslovky 1-20 2. Z celého světa Lidé, národnosti, zaměstnání Přítomný čas pravidelných sloves Přítomný čas nepravidelných sloves Nepřímý pořádek slov ve větě oznamovací Tázací zájmeno <i>Was?</i> Příslovce <i>Woher?</i> a předložka <i>aus</i> Názvy jazyků Určení rodu podstatných jmen podle přípony Číslovky 21-2000	VMEGS - Objevujeme Evropu a svět (získání praktických dovedností pro osobní a pracovní život v Evropě; seznámení se s historickým dědictvím Evropy) Z, Čj, D OSV – Sociální komunikace (komunikace v různých situacích - pozdrav, představování, loučení; verbální a neverbální sdělovací dovednosti - technika a výraz řeči) Čj – srovnání německé a české gramatiky MKV – Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí	Během celého školního roku se vzhledem k charakteru učiva prolíná ústní a písemné hodnocení ve formě skupinové či individuální. K hodnocení práce žáků je dále využívána samostatná práce, referáty a jiné formy hodnocení. Průběžně jsou zařazovány kapitoly z reálií německy mluvících zemí a specifická maturitní témata přiměřené úrovni a zájmu žáků a obsahu učiva v konkrétním ročníku a v profilových maturitních otázkách.

[illegible]

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Průřezová témata, vazby a přesahy	Hodnocení, realizace a poznámky
Žák: • poradí někomu, jak se má stravovat • vyhledává v textu potřebné informace • vede dialog v souvislosti s tématem stravování a typická kuchyně • porozumí emailu a textům s jazykově přiměřeným obsahem a pracuje s nimi • určuje čas a denní dobu • pojmenuje činnosti v každodenním životě • vypráví o svém dnu • popisuje průběh dne jiných osob • používá slovesa s odlučitelnou předponou • napíše vzkaz kamarádovi/vede dialog s kamarádem s jazykově přiměřeným obsahem • vypráví o zájmech-svých i jiných osob • popisuje a charakterizuje osoby • vyjadřuje mínění o jiných lidech • vyjadřuje vztahy a vlastnictví • vede diskuzi a domluví se na něčem	Tvar <i>möcht</i>- v přítomném čase Složená slova Všeobecný podmět <i>man</i> Přídavná jména odvozená od vlastních jmen zeměpisných 6. Denní režim Čas a denní doba Každodenní činnosti Průběh dne Slovesa s předponami Slovesa s odluč. předponou a neodluč. předponou ve větě Časové údaje denní doby Předložky se 4. pádem Osobní zájmena ve 4. pádě Tázací zájmeno <i>Wer?</i> 7. Přátelé - vzhled a charakter člověka Zájmy a koníčky Popis osoby Dárky a oslavy Přítomný čas nepravidelných sloves 3. pád člen určitý a neurčitý 3. pád přivlast. a osobních zájmen Tázací zájmeno <i>Wer?</i> v 1., 3. a 4. pád	OSV – Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti; Morálka všedního dne (využití volného času) OSV - Poznávání lidí Charakteristika osoby, zájmová činnost Hv – hudební žánry Čj - charakteristika osoby	

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Průřezová témata, vazby a přesahy	Hodnocení, realizace a poznámky
Žák: - vypráví o zájmech-svých i jiných osob - popisuje a charakterizuje osoby - vyjadřuje mínění o jiných lidech - vyjadřuje vztahy a vlastnictví - vede diskuzi a domluví se na něčem - vypráví o nakupování - popisuje možnosti trávení volného času - formuluje, přijímá, odmítá nabídku - domlouvá schůzku - ovládá užití předložek se 3. a 4. pádem - rozezná a aktivně používá řadové číslovky - popisuje polohu objektů ve městě - ptá se na cestu a naviguje - ptá se a informuje o měst. dopravě - vypráví stručně o Mar. Lázních - popisuje svůj domov, vybavení	7. Vzhled a charakter člověka (přesah) Zájmy a koníčky Popis osoby Dárky a oslavy Přítomný čas nepravidelných sloves 3. pád člen určitý a neurčitý 3. pád přívl. a osobních zájmen Tázací zájmeno <i>Wer?</i> v 1., 3. a 4. pádu 8. Sejdeme se v Salcburku – nakupování Slovní zásoba k tématu – názvy obchodů, zboží, institucí Orientace v obchodním domě Zboží a jeho balení Předložky se 3. a 4. pádem Určení času Řadové číslovky 9. Bydlení, popis domu a bytu Místa a instituce ve městě Cestování městem, hromadná doprava Mariánské Lázně Můj domov, bydlení Slovesa <i>liegen, legen, stellen, stehen</i>	OSV - Poznávání lidí Charakteristika osoby, zájmová činnost Hv – hudební žánry Čj - charakteristika osoby OSV - Člověk ve společnosti Popis trávení volného času	Během celého školního roku se vzhledem k charakteru učiva prolíná ústní a písemné hodnocení ve formě skupinové či individuální. K hodnocení práce žáků je dále využívána samostatná práce, skupinová práce, referáty, a jiné formy hodnocení. Průběžně jsou zařazovány kapitoly z reálií německy mluvících zemí a specifická maturitní témata přiměřeně úrovni a zájmu žáků a obsahu učiva v konkrétním ročníku a v profilových maturitních otázkách.

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Průřezová témata, vazby a přesahy	Hodnocení, realizace a poznámky
Žák: - uvádí možnosti bydlení a jejich výhody a nevýhody - hovoří o svém vysněném bydlení - vypráví o školní exkurzi, o prázdninách, popisuje možnosti volnočasových aktivit - vede rozhovor na téma cestování a o zimních a letních aktivitách - orientuje se v reáliích Rakouska a Vídně - hovoří o cestování a dovolené v minulém čase - píše pozdrav z prázdnin - používá sloveso SEIN a HABEN v minulém čase - používá a rozpozná perfektum pravidelných a vybraných nepravidelných sloves - pojmenovává různé kulturní akce ve městě - domlouvá návštěvu kulturní nebo sportovní akce, zajišťuje vstupenky	Předložky se 3. a 4. pádem, předložky pro popis cesty 10. Cestování, dovolená - Rakousko, Vídeň Geografické informace o Rakousku a Vídni. Léto a zima v Rakousku. Turistické cíle Rakouska Minulý čas – préteritum a perfektum pravidelných a nepravidelných sloves Příslowecná určení času 11. Kulturní akce, cestování, veřejná doprava Slovní zásoba týkající se dopravních prostředků Jízdní řády a dopravní prostředků	VMEGS - Objevujeme Evropu a svět; Jsme Evropané; Evropa a svět nás zajímá Z – reálie MKV – Základní problémy OSV – Sociální komunikace (komunikace v různých situacích)	

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Průřezová témata, vazby a přesahy	Hodnocení, realizace a poznámky
Žák: - se orientuje v jízdním řádu a dopravních prostředcích - reaguje na nabídku ubytování, rezervuje cest a ubytování - ovládá časové předložky se 3. a 4. pádem - rozeznává a používá perfektum a préteritum - tvoří vedlejších věty se spojkami „dass“ a „weil“ - ovládá vazby sloves - hovoří o turistických cílech Německa - jmenuje významné produkty Německa - rozumí hlášení o dopravní situaci - orientuje se ve městě, rozumí navigaci a dopravnímu značení při cestách autem - dokáže se zorientovat ve městě, rozumí navigaci a dopravnímu značení při cestách autem - Stupňuje přídavná jména, srovnává - užívá předložky ve spojení se zeměpisnými názvy	Zajištění ubytování a komunikace v hotelu Minulý čas (perfektum nepravidelných sloves) Časové předložky Spojky „dass“ a „weil“ Préteritum způsobových sloves 12. Cestování, dovolená – Německo, Berlín Geografické informace o Německu Pamětihodnosti Berlína Navigace, hlášení o dopravní situaci Zeměpisné názvy a předložky Zvratná slovesa Stupňování přídavných jmen Srovnání	VMEGS - Objevujeme Evropu a svět; Jsme Evropané; Evropa a svět nás zajímá Z – reálie OSV - Člověk ve společnosti	

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Průřezová témata, vazby a přesahy	Hodnocení, realizace a poznámky
Žák: • pojmenuje různé druhy oblečení a módní doplňky • orientuje se v obchodním domě, vyjadřuje prosbu o pomoc nebo radu • mluví o oblečení ve spojení s různým počasím • popisuje vzhled osoby v oblečení • skloňuje přídavná jména	13. Móda, oblékání, životní styl Názvy oblečení, módních doplňků Oblékání při různých příležitostech Popis vzhledu osoby Skloňování přídavných jmen Tázací zájmena „welcher“, „Was für ein“	OSV - Člověk ve společnosti	

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Průřezová témata, vazby a přesahy	Hodnocení, realizace a poznámky
Žák: - pojmenuje různé druhy oblečení a módní doplňky - mluví o oblečení ve spojení s různým počasím - popisuje vzhled osoby v oblečení - skloňuje přídavná jména - pojmenuje jednotlivé části lidského těla - sděluje, jak se cítí a ptá se na totéž - uvádí názvy běžných nemocí, potíží - popisuje nemoci a délku jejich trvání - popisuje návštěvu lékaře, léčbu nemoci - vede rozhovor s lékařem a lékárníkem - uvádí zásady zdravého životního stylu - používá správný slovosled v souvětí souřadném - nazývá druhy sportů, hovoří o sportovních aktivitách a sportovním vybavení - interpretuje sportovní výsledky - hovoří o zdravém způsobu života - ovládá slovosled ve větách vedlejších	13. Móda, oblékání, životní styl (přesah) Názvy oblečení, módních doplňků Oblékání při různých příležitostech Popis vzhledu osoby Skloňování přídavných jmen Tázací zájmena „welcher“, „Was für ein“ 14. Zdraví, nemoci, lidské tělo, Lidské tělo Zdraví a nemoci, názvy léčeb. prostředků U lékaře, v lékárně Zdravý životní styl Souvětí souřadné (spojky souřadící) 15. Sport, zdravý styl života Sport, druhy sportu, sportovní akce a události Sportovní vybavení Zdravý způsob života Souvětí podřadné, spojky podřadící	OSV - Člověk ve společnosti OSV - Psychohygiena Zdravý vztah k sobě samému, zdraví člověka. Bi, Tv – lidské tělo	Během celého školního roku se vzhledem k charakteru učiva prolíná ústní a písemné hodnocení ve formě skupinové či individuální. K hodnocení práce žáků je dále využívána samostatná práce, skupinová práce, referáty, a jiné formy hodnocení. Průběžně jsou zařazovány kapitoly z reálií německy mluvících zemí a specifická maturitní témata přiměřeně úrovni a zájmu žáků a obsahu učiva v konkrétním ročníku a v profilových maturitních otázkách.

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Průřezová témata, vazby a přesahy	Hodnocení, realizace a poznámky
Žák: - žák ovládá slovní zásobu k tématu hudba, film - informuje o kulturních akcích a - užívá spojku „damit“, vazbu infinitivu s „zu“ a vazbu „um...zu“orientuje se v obchodním domě, vyjadřuje prosbu o pomoc nebo radu - porozumí novinovému článku a odliší „fake news“ od seriózních zpráv - hovoří o aktivitách spojených s novými médii - přispívá na sociální síť, píše jednoduchý článek - používá préteritum a perfektum ve větách - žák hovoří o své dosavadní cestě za vzděláním - poradí a klade podmínky v rámci výběru dalšího vzdělání	16. Kultura, umění, literatura Slovní zásoba k tématu film, hudba, výtvarné umění, literatura Popis literární, filmové postavy Vazba um..zu, spojka „damit“ Infinitiv s „zu, bez „zu“ Zkracování vedlejších vět s „dass“ 17. Komunikace a média Stará a nová média Technické prostředky dorozumívání – telefon, internet, sociální síť, Fake news Sociální síť a společnost Préteritum Použití préterita a perfekta Vedlejší věty vztažné 18. Vzdělání, studium Slovní zásoba k tématu studium, maturita, další studium Studium v autoškole Konjunktiv II	OSV - Člověk ve společnosti Čj, HV, VV MV - Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení (zpracování, vyhodnocování a využívání podnětů z médií; německá televize, internet) OSV – Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti; Sociální komunikace MKV – Základní problémy sociokulturních rozdílů	

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Průřezová témata, vazby a přesahy	Hodnocení, realizace a poznámky
Žák: • popisuje systém školství • píše životopis • používá konjunktiv II • ovládá další vazby sloves • jmenuje různá povolání a popisuje, čím se zabývají • používá konjunktiv při vyjadřování přání v oblasti práce, povolání • orientuje se v nabídce zaměstnání • vede pracovní pohovor a pracovní telefonicky hovor • čte pracovní nabídku a reaguje na ni písemně • píše motivační dopis	19. Povolání, práce, plány do budoucna Slovní zásoba – názvy povolání Sny, přání, životní cíle Pracovní nabídka, žádost o místo, motivační dopis, pracovní pohovor Konjunktiv II (pokračování) Budoucí čas	OSV – Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti; Sociální komunikace	

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Průřezová témata, vazby a přesahy	Hodnocení, realizace a poznámky
Žák: - jmenuje různá povolání a popisuje, čím se zabývají - používá konjunktiv při vyjadřování přání v oblasti práce, povolání - orientuje se v nabídce zaměstnání - vede pracovní pohovor a pracovní telefonicky hovor - čte pracovní nabídku a reaguje na ni písemně - píše motivační dopis - lokalizuje Švýcarsko v rámci Evropy - hovoří o zajímavých turistických lokalitách a významných městech ve Švýcarsku - diskutuje o významných osobnostech Švýcarska - uvede známé produkty švýcarského hospodářství - vede rozhovory spojené se službami v oblasti v cestovního ruchu, kultury, bankovních služeb - vyplňuje formuláře - používá trpný rod	19. Povolání, práce, plány do budoucna (přesah) Slovní zásoba – názvy povolání Sny, přání, životní cíle Pracovní nabídka, žádost o místo, motivační dopis, pracovní pohovor Konjunktiv II (pokračování) Budoucí čas 20. Švýcarsko Geografie Švýcarska, turistické cíle, švýcarské hospodářství Významná města Slovní zásoba k tématu služby Trpný rod	VMEGS - Objevujeme Evropu a svět; Jsme Evropané; Evropa a svět nás zajímá Z – reálie OSV - Člověk ve společnosti	Během celého školního roku se vzhledem k charakteru učiva prolíná ústní a písemné hodnocení ve formě skupinové či individuální. K hodnocení práce žáků je dále využívána samostatná práce, skupinová práce, referáty, a jiné formy hodnocení. Průběžně jsou zařazovány kapitoly z reálií německy mluvících zemí a specifická maturitní témata přiměřeně úrovni a zájmu žáků a obsahu učiva v konkrétním ročníku a v profilových maturitních otázkách.

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Průřezová témata, vazby a přesahy	Hodnocení, realizace a poznámky
Žák: • lokalizuje ČR v rámci Evropy • charakterizuje významné historické okamžiky ČR • hovoří o turistických cílech v ČR • jmenuje významné české osobnosti • jmenuje významné produkty českého hospodářství • hovoří o pamětihodnostech hl. města Prahy • charakterizuje blíže západočeské lázně • hovoří o lázeňství a turismu v KV • porozumí textu s ekologickým obsahem • popisuje jevy příznivé a nepříznivé pro životní prostředí • informuje o svých aktivitách a aktivitách druhých při ochraně životního prostředí • popisuje, jak se třídí odpad • uvede příklady zástupců fauny a flory, žijící v okolí	21. Česká republika, Praha Geografické informace o České republice a hlavním městě Praze Turistické cíle ČR Hospodářství ČR Náš region – Západočeské lázně Významné osobnosti Předložky se 2. pádem Slabé skloňování podstatných jmen Vazby sloves 22. Příroda a životní prostředí Životní prostředí a jeho ochrana Vztah člověka a životního prostředí Příroda kolem nás Fauna a flora Globální problémy, odpady a recyklace Plusquamperfektum Věty časové (spojky bevor, nachdem, als, wenn, seit(dem), bis)	VMEGS - Objevujeme Evropu a svět; Jsme Evropané; Evropa a svět nás zajímá Z – reálie EV - Vztah člověka k prostředí Bi, Z – ochrana přírodního prostředí, EVVO	

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Průřezová témata, vazby a přesahy	Hodnocení, realizace a poznámky
Žák: - charakterizuje významné svátky v německy mluvících zemích a v ČR - uvede tradice, které jsou se svátky spojené - vyhledává v textech a informačních materiálech podrobnosti o akcích a slavnostech - porovná tradiční české svátky a slavnosti s těmi z německy mluvících zemí - porovnává klasické zvyky a tradice svátků a slavností v ČR a německy mluvících zemích - ovládá gramatické, syntaktické a lexikální prvky jazyka ve čteném, poslechovém i psaném textu na úrovni B1 pro maturitní zkoušku - tvoří souvislé texty různých slohových útvarů na různá témata - plynule hovoří a diskutuje nad otázkami jednotlivých témat maturitních okruhů	23. Svátky, zvyky, tradice Svátky, zvyky, tradice Významné svátky v ČR a německy mluvících zemích Tradice a zvyky spojené se svátky MATURITNÍ OPAKOVÁNÍ Nácviková opakovací gramatická, syntaktická a lexikální cvičení pro přípravu k maturitní zkoušce Nácvik písemných slohových prací Shrnutí a opakování konverzačních témat k maturitní zkoušce	MKV - Multikulturalita (respekt ke kulturním a jiným odlišnostem ostatních zemí a národů) ZSV, Z, Čj - průběžně OSV – Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti; Sociální komunikace	

Učební osnovy předmětu **MATEMATIKA**

Charakteristika předmětu

Obsah předmětu

Vzdělávací obsah předmětu *Matematika* pro vyšší stupeň osmiletého gymnázia a odpovídající ročníky čtyřletého gymnázia vychází z oboru Matematika a její aplikace RVP G.

Časové vymezení předmětu

Matematika se realizuje ve všech ročnících, a to v následujících hodinových dotacích: kvinta (1. ročník) 4, sexta (2. ročník) 4, septima (3. ročník) 3 a oktáva (4. ročník) 4.

Realizovaná průřezová témata

- Osobnostní a sociální výchova
- Mediální výchova

Žádná další průřezová témata do matematiky v úplnosti nezařazujeme. Budeme se ale věnovat i dalším průřezovým tématům, jestliže se dají v matematice aplikovat, hlavně v kontextu se zadáním slovních úloh (environmentální výchova), úloh na statistiku a pravděpodobnost (výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech).

Organizace výuky

V hodinách matematiky se využívají tradiční metody výuky a jsou zařazovány nové metody s využitím IC technologií. K tomu slouží v roce 2006 zařízení učebna s interaktivní tabulí a s počítačem připojeným na internet. Aktivně se používá matematický software Cabri geometrie II, Geogebra, Math4you aj.

Pro výuku matematiky na gymnáziu se používají učebnice Matematika pro gymnázia, nakladatelství Prometheus. Jednotlivé díly učebnic jsou členěny do jednotlivých tematických celků a každý rok jsou probrány cca. 2 díly. Učebnice jsou uspořádány tak, aby je bylo možné použít při výkladu nové látky či jejím procvičování ve vyučovacích hodinách nebo v domácí přípravě žáků. K některým dílům učebnice je vydána sbírka příkladů.

Žáci gymnázia se účastní matematických soutěží. Hlavní důraz je kladen na matematickou olympiádu (kategorie C, B a A), logickou olympiádu, Náboj. Žáci jsou upozorňováni na akce, které jsou organizované vysokými školami – korespondenční kurzy, soutěže, dny otevřených dveří, prázdninové akce různých fakult matematiky apod.

Výuku matematiky na gymnáziu doplňuje Seminář z matematiky, který se vyučuje ve 3. a 4. ročníku (septima, oktáva). Učební osnovy tohoto semináře jsou součástí ŠVP.

Organizace maturitní zkoušky

Obsah přemětu Matematika splňuje požadavky základní úrovně maturitní zkoušky. Z požadavků pro vyšší úroveň maturitní zkoušky nejsou v hodinách matematiky probírána pouze komplexní čísla, která jsou obsahem matematického semináře.

Profilová část maturitní zkoušky má dvě části.

- a) Písemná práce v délce 120 minut.
- b) Ústní zkouška před komisí (15 minut příprava, 15 minut zkoušení).

Písemná práce je zaměřena na výpočty. Žák smí používat matematické tabulky a kalkulačku bez grafického displeje. Návrh výsledné známky z maturitní zkoušky zohlední písemnou práci 66,67 %.

Ústní zkouška před komisí je zaměřena na teorii a okrajově na výpočty. Tato zkouška je monotematická a pro gymnázium existují jednotné maturitní otázky.

Výchovné a vzdělávací strategie

Matematika na gymnáziu přispívá významně k utváření a rozvoji klíčových kompetencí žáků. Matematika názorně demonstrovuje přechod od konkrétního k abstraktnímu, vyžaduje různorodost postupů řešení, podporuje samostatnost, ale i nutnost spolupráce při řešení problémů. Pomáhá učit žáky formulovat myšlenky a obhájit je a přitom sledovat i jiný možný myšlenkový postup, který vede ke stejnému cíli. Hlavním cílem výuky je tedy naučit žáky definovat problém a určit strategie, které vedou k jeho vyřešení.

Matematika na gymnáziu rozvíjí matematickou gramotnost žáků a jejich geometrickou představivost. Osvojování matematického jazyka, systematickosti poznávání nových pojmů a zákonitostí napomáhá žákům při studiu všech oborů vč. humanitních.

Získané poznatky a dovednosti žáci aktivně využijí v reálném životě a v ostatních přírodovědeckých předmětech (fyzika, chemie, zeměpis, ekonomie, technika...) a okrajově v humanitních předmětech (výtvarná výchova, dějepis). Moderní technologie žáci chápou jako užitečné pomocníky při studiu matematiky.

Kompetence k učení

Učitel:

- rozvíjí u žáků logické myšlení správným užíváním matematických pojmů, definováním a charakterizováním pojmů různými způsoby, tříděním pojmů a nalézáním vztahů mezi nimi
- modelováním situací, kreslením náčrtků (používáním vhodného softwaru) v geometrii rozvíjí u žáků geometrickou a prostorovou představivost
- zařazuje vhodné slovní úlohy z běžného života, učí žáky odhadovat výsledek a na jejich základě prohlubuje význam matematiky pro praxi
- formou diskuse žáky nutí informace kriticky hodnotit a ověřovat z různých hledisek, ze získaných výsledků vyvozovat závěry

- zadáním samostatné práce rozvíjí v žácích schopnost získávat informace z různých informačních zdrojů (internet, učebnice, encyklopedie) a tyto informace zpracovávat a vyhodnocovat podle svých potřeb s využitím různých strategií k učení
- průběžným hodnocením výsledků práce žáků jim umožní posoudit jejich pokroky při učení, ujasnit si obtíže a rezervy své přípravy
- rozvíjí paměť žáků prostřednictvím zadávání numerických výpočtů a podporuje osvojování nezbytných matematických vztahů a algoritmů

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- dbá na to, aby žáci prováděli rozbor a zápisy algoritmů, při zápisu využívá matematický jazyk a symboliku
- podporuje logické postupy při řešení úloh
- vysvětluje matematizaci řešení slovních úloh
- důslednou spoluprací vede žáka ke správnému vyhodnocení výsledků řešení a zpracování výsledků do tabulek, grafů a přehledů
- řeší úlohy od jednodušších k složitějším
- zařazuje problémové úlohy, např. z matematických olympiád
- zařazuje problémové úlohy, které žák řeší z různých hledisek

Kompetence komunikativní

Učitel:

- používá odbornou terminologii a trvá na jejím používání
- dbá na to, aby se žáci vyjadřovali stručně a jasně s použitím matematického jazyka
- podporuje komunikaci žáků při řešení problémů
- vyžaduje komentář při řešení problémů
- vhodnými otázkami zjišťuje, zda žáci rozumí různým typům textů a obrazových materiálů
- ukazuje a zdůrazňuje postup při řešení úloh
 - společné čtení úlohy a její rozbor
 - matematizace problému
 - matematické řešení problému
 - posouzení reálnosti výsledku
 - zapsání slovní odpovědi

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- komunikuje s žáky formou dialogu, během kterého je žák schopen reflexe
- vede žáky tak, aby byli schopni odhadnout své možnosti
- zadáváním skupinové práce vede žáky ke spolupráci, vzájemné komunikaci. Žák se učí přijímat svou roli ve skupině a pomáhat ostatním žákům tím, že uplatňuje své individuální schopnosti, vědomosti a dovednosti
- oceněním dobrých výkonů učí žáky vážit si své práce, práce učitele a práce ostatních žáků

Kompetence občanská

Učitel:

- chápe vzdělání jako občanskou povinnost všech zúčastněných (učitel, žák a rodič) a aktivně se angažuje v tomto procesu
- motivuje svou důsledností žáky k zodpovědnému plnění zadaných úkolů
- podává představu o využití nabytých znalostí a dovedností v různých oborech lidské činnosti
- respektuje práva žáka, ale důsledně vyžaduje plnění jeho povinností
- podle možností zařazuje matematiku do problematiky veřejného života

Kompetence k podnikavosti

Učitel

- využívá iniciativu a tvořivost žáků, podporuje inovace
- usiluje s žáky o dosažení stanovených cílů, průběžně hodnotí výsledky
- zásadně dokončuje zahájené aktivity
- zařazuje matematiku do kontextu podnikání – daně, ekonomické problémy, statistická data apod.

Kompetence digitální

Učitel

- podporuje žáky v dovednosti používat různorodé aplikace vhodné pro výuku nejen matematiky
- podněcuje žáky k rozvoji informatického myšlení (dekompozice, vzory a sekvence, algoritmizace, abstrakce, generalizace, optimalizace a evaluace)

Žák využívá digitální technologie, aby:

- si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti
- zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy
- zkvalitnil výsledky své práce

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Průřezová témata, vazby a přesahy	Hodnocení, realizace a poznámky
Žák: - provádí aritmetické operace s přirozenými, celými, racionálními a reálnými čísly - užívá pojem opačné číslo a převrácená hodnota čísla - pracuje s různými tvary zápisu racionálních čísel a jejich převody, provádí operace se zlomky a desetinnými čísly - zařazuje čísla do příslušného číselného oboru - znázorňuje čísla na číselné ose - určuje absolutní hodnotu reálných čísel a aplikuje geometrický význam absolutní hodnoty - odhaduje výsledky numerických výpočtů - provádí operace s odmocninami, částečně odmocňuje, usměrňuje zlomky, upravuje číselné výrazy - rozlišuje prvočíslo a číslo složené - rozkládá přirozená čísla na prvočinitele - užívá vlastnosti dělitelnosti přirozených čísel k řešení úloh	<u>Učebnice: Základní poznatky z matematiky, Prometheus</u> Číselné obory Druhy čísel Přirozená čísla Celá čísla Racionální čísla Reálná čísla Absolutní hodnota reálného čísla Druhá a třetí odmocnina Elementární teorie čísel Znaky dělitelnosti Prvočísla a čísla složená	OSV – Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti (rozhovor s žáky, vhodné matematické problémy) Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů (organizace vlastní práce, řešení matematických problémů) Sociální komunikace Spolupráce a soutěž (týmová práce, obhajoba vlastního názoru, schopnost kompromisu) MV – Média a mediální produkce (příprava vlastních materiálů, využití médií pro získávání informací, prezentace na PC) Ch, Fy – výpočty během celého studia	Během celého školního roku se hodnotí: - souhrnné opakovací práce – (45 minut, váha známky 100 %) – závazné pro všechny žáky – obsah dán ŠVP - dílčí opakovací práce (váha známky 75 %) – obsah a forma je v kompetenci vyučujícího - ústní zkoušení (váha známky 75 %) – obsah a forma je v kompetenci vyučujícího Vyučující dále hodnotí aktivitu žáků v hodinách, domácí úkoly a další činnosti žáků. Váha těchto známek je v kompetenci vyučujícího. Pokud je součástí pololetí nebo výběru žáka portfolio, pak je váha 50% – 100%. Známka z portfolio nezlepší známku z prospěchu nedostatečný na dostatečný.

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Průřezová témata, vazby a přesahy	Hodnocení, realizace a poznámky
Žák: - nachází společný násobek a dělitel, určuje největší společný dělitel a nejmenší společný násobek přirozených čísel - rozezná, kdy je věta výrok - vytváří správné negace výroků obsahující slova každý, žádný, aspoň, právě, nejvýše - určuje pravdivostní hodnotu výroků jednoduchých i složených - užívá správně logické spojky a kvantifikátory - rozliší definici a větu, rozpozná předpoklad a závěr věty - zapisuje množinu výčtem prvků a charakteristickou vlastností - rozlišuje vztah inkluze a rovnosti, určuje sjednocení a průnik množin - zapisuje a znázorňuje intervaly a operuje s nimi - provádí operace s mocninami	Největší společný dělitel, nejmenší společný násobek Výroky Výrok a jeho negace Negace výroku s údajem o počtu Složené výroky (konjunkce, disjunkce, implikace, ekvivalence) Negace složených výroků Kvantifikované výroky a jejich negace Definice, věta a důkaz Množiny Základní množinové pojmy Vennovy diagramy Intervaly Mocniny s celým a přirozeným exponentem	Čj – matematická věta, výrok, negace ZSV – myšlenkové operace (psychologie)	

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Průřezová témata, vazby a přesahy	Hodnocení, realizace a poznámky
Žák: - sčítá, odčítá, násobí a dělí mnohočleny - rozkládá mnohočleny na součin vytýkáním a užitím vzorců - upravuje efektivně výrazy s proměnnými - určuje definiční obor výrazu a hodnotu výrazu - krátí a rozšiřuje lomené výrazy - sčítá, odčítá, násobí a dělí lomené výrazy, upravuje složený zlomek - vyjádří neznámou z fyzikálního, chemického a matematického vzorce	Mnohočleny Výraz Sčítání, násobení a dělení mnohočlenů Rozklad mnohočlenů Lomené výrazy Krácení a rozšiřování lomených výrazů Sčítání, násobení a dělení lomených výrazů Vyjádření neznámé ze vzorce		

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Průřezová témata, vazby a přesahy	Hodnocení, realizace a poznámky
Žák: - rozlišuje ekvivalentní a neekvivalentní úpravy při řešení rovnic - zdůvodňuje, kdy je zkouška nutnou součástí řešení - vhodně zapisuje množiny kořenů, diskutuje řešitelnost a počet řešení - řeší ekvivalentními úpravami lineární rovnice a nerovnice v různých číselných oborech - řeší rovnice a nerovnice v součinném tvaru, strukturuje řešení na základě logické úvahy - aplikuje rozklad polynomů na součin vytýkáním a užitím vzorců, užívá správně symboliku - řeší rovnice a nerovnice s absolutní hodnotou - řeší různými metodami soustavu dvou rovnic o dvou neznámých	<u>Učebnice: Rovnice a nerovnice, Prometheus</u> Rovnice, nerovnice a jejich řešení Ekvivalentní a neekvivalentní úpravy rovnic a nerovnic Důsledkové úpravy rovnic a nerovnic Lineární rovnice a nerovnice Lineární rovnice Lineární nerovnice Soustavy lineárních nerovnic Rovnice a nerovnice v součinném a podílovém tvaru Rovnice a nerovnice s absolutními hodnotami Soustavy rovnic a nerovnic O dvou neznámých S více neznámými	Fy – mechanika – pohyb hmotného bodu Ch – roztoky	Možnost práce se SW Geogebra.

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Průřezová témata, vazby a přesahy	Hodnocení, realizace a poznámky
Žák: - řeší neúplnou kvadratickou rovnici a úplnou řeší doplněním na čtverec, pomocí vzorce, rozkladem na součin kořenových činitelů - určuje počet řešení kvadratické rovnice v závislosti na diskriminantu - využívá vztahy mezi kořeny a koeficienty kvadratické rovnice k rozkladu kvadratického trojčlenu na součin kořenových činitelů - řeší rovnice s neznámou ve jmenovateli - řeší iracionální rovnice a nerovnice - při řešení rovnic s neznámou pod odmocninou stanovuje definiční obor rovnice a rozhoduje o nutnosti zkoušky - řeší soustavu lineární a kvadratické rovnice - analyzuje a řeší problémy, v nichž aplikuje řešení lineárních a kvadratických rovnic a jejich soustav - řeší rovnice a nerovnice s parametry, diskutuje podle podmínek počty řešení	Kvadratická rovnice a nerovnice Neúplná kv. rovnice Neúplná kv. nerovnice Vztahy mezi kořeny a koeficienty kv. rovnice Kvadratická nerovnice Rovnice vyšších řádů Iracionální rovnice a nerovnice Soustavy lineárních a kvadratických rovnic s více neznámými Rovnice řečené s použitím substituce Rovnice a nerovnice s parametry Rovnice a nerovnice s neznámou ve jmenovateli s par. Iracionální rovnice s par. Kvadratická rovnice s par.		

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Průřezová témata, vazby a přesahy	Hodnocení, realizace a poznámky
Žák: - používá správně geometrické pojmy: bod, přímka, polopřímka, rovina, polorovina, úsečka, úhly - vedlejší, vrcholové, střídavé, souhlasné, a objekty znázorňuje - užívá s porozuměním polohové a metrické vztahy mezi geometrickými útvary v rovině - při řešení úloh argumentuje s využitím poznatků vět o shodnosti a podobnosti trojúhelníků - aplikuje poznatky o trojúhelnících v úlohách početní geometrie - aplikuje poznatky o trojúhelnících v úlohách početní geometrie - spočítá různými způsoby obsah trojúhelníku ze zadaných parametrů	<u>Učebnice: Planimetrie, Prometheus</u> Rovinné útvary Bod, přímka, polorovina (polohové a metrické úlohy) Vzájemné polohy 2 přímek Odchylka 2 přímek Vzdálenost bodu a přímky Úhly Trojúhelníky Druhy trojúhelníků Výšky, těžnice, osy stran a úhlů, kružnice opsaná a vepsaná Shodnost trojúhelníků Podobnost trojúhelníků Euklidovy věty Pythagorova věta Obvod a obsah trojúhelníku	Vv, De – kubismus	

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Průřezová témata, vazby a přesahy	Hodnocení, realizace a poznámky
Žák: • pojmenuje, znázorňuje a správně užívá základní pojmy ve čtyřúhelníku a v dalších mnohoúhelnících • popisuje a užívá jejich vlastnosti • užívá s porozuměním poznatky o mnohoúhelnících (vlastnosti úhlopříček a kružnice opsané a vepsané) v úlohách početní geometrie • spočítá obsah a obvody čtyřúhelníku ze zadaných parametrů • pojmenuje, znázorňuje a správně užívá základní objekty v kružnici a kruhu, popisuje a užívá jejich vlastnosti, užívá polohové vztahy mezi body, přímkami a kružnicemi • aplikuje metrické vlastnosti o kružnicích a kruzích v úlohách početní geometrie • aplikuje poznatky o kružnici a kruhu v úlohách konstrukční geometrie • sestrojí trojúhelníky a čtyřúhelníky na základě zadaných parametrů, provede rozbor, zápis konstrukce a konstrukci trojúhelníku	Čtyřúhelníky Druhy čtyřúhelníků (různoběžníky, rovnoběžníky, lichoběžníky, deltoidy, tečnový a tětíkový čtyřúhelník) Vnitřní a vnější úhly, osy stran a úhlů, kružnice opsaná a vepsaná, úhlopříčky, výšky Pravidelné mnohoúhelníky a jejich konstrukce Obvody a obsahy čtyřúhelníků Kružnice a kruh Obvod kružnice Obsah kruhu Části kruhu Obvodové a středové úhly <i>Doporučno v 1. ročníku/kvintě</i> Konstrukční úlohy Základní geometrické konstrukce Konstrukce kružnic Apolloniovy úlohy Pappovy úlohy Konstrukce troj- a čtyřúhelníků		

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Průřezová témata, vazby a přesahy	Hodnocení, realizace a poznámky
Žák: • sestrojí trojúhelníky a čtyřúhelníky na základě zadaných parametrů, provede rozbor, zápis konstrukce a konstrukci trojúhelníku • sestrojí úsečku o délce iracionálního čísla • sestrojí délku úsečky danou výrazem • zobrazí v jakémkoliv shodném zobrazení bod, úsečku, přímku a libovolný rovinný útvar • aplikuje znalosti o shodných zobrazeních při konstrukcích trojúhelníků, čtyřúhelníků a v dalších konstrukčních úlohách • zobrazí v stejnolehlosti s libovolným koeficientem bod, úsečku, přímku a další rovinné útvary • aplikuje znalosti stejnolehlosti při řešení konstrukčních úloh • používá znalosti o stejnolehlosti dvou kružnic při konstrukci společných tečen dvou kružnic	<u>Učebnice: Planimetrie, Prometheus</u> <i>Opakování z 1. ročníku/kvinty</i> Konstrukční úlohy Základní geometrické konstrukce Konstrukce kružnic Apolloniovy úlohy Pappovy úlohy Konstrukce troj- a čtyřúhelníků Množiny bodů daných vlastností Konstrukce na základě výpočtu 4. geometrická úměrná Pyth. věta Euklidovy věty Shodná a podobná zobrazení Shodná zobrazení Osová souměrnost Středová souměrnost Posunutí Otáčení Podobná zobrazení Stejnolehlost Stejnolehlost kružnic	OSV – Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti (rozhovor s žáky, vhodné matematické problémy) Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů (organizace vlastní práce, řešení matematických problémů) Sociální komunikace Spolupráce a soutěž (týmová práce, obhajoba vlastního názoru, schopnost kompromisu) MV – Média a mediální produkce (příprava vlastních materiálů, využití médií pro získávání informací, prezentace na PC) Vv, De – souměrnost v uměleckých stylech	Během celého školního roku se hodnotí: 1. souhrnné opakovací práce – (45 minut, váha známky 100 %) – závazné pro všechny žáky – obsah dán ŠVP 2. dílčí opakovací práce (váha známky 75 %) – obsah a forma je v kompetenci vyučujícího 3. ústní zkoušení (váha známky 75 %) – obsah a forma je v kompetenci vyučujícího Vyučující dále hodnotí aktivitu žáků v hodinách, domácí úkoly a další činnosti žáků. Váha těchto známek je v kompetenci vyučujícího. Pokud je součástí pololetí nebo výběru žáka portfolio, pak je váha 50% – 100%. Známka z portfolioa nezlepší známku z prospěchu nedostatečný na dostatečný.

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Průřezová témata, vazby a přesahy	Hodnocení, realizace a poznámky
Žák: • rozumí různým zadáním funkce a používá pojmy: definiční obor, obor hodnot, hodnota funkce v bodě • rozpozná funkci z grafu • načrtne grafy požadovaných funkcí (zadaných jednoduchým funkčním předpisem) • stanovuje definiční obory a obory hodnot funkcí, modeluje reálné závislosti pomocí funkcí, určuje průsečíky grafu funkce s osami soustavy souřadnic • určuje vlastnosti funkcí, formuluje a zdůvodňuje vlastnosti studovaných funkcí • vytváří inverzní funkci k dané funkci, ovládá pojem složená funkce • využívá vlastnosti funkcí při řešení rovnic a nerovnic, při určování kvantitativních vztahů • pozná lineární funkci, načrtne její graf, objasní geometrický význam koeficientů a, b v předpisu funkce $y = ax + b$ • sestrojí graf lineární funkce s absolutními hodnotami	<u>Učebnice: Funkce, Prometheus</u> Funkce a její graf Pojem funkce, definiční obor funkce, obor hodnot funkce, graf funkce Základní vlastnosti funkcí Monotonie fce Extrémy fce Omezenost fce Periodická fce Sudost a lichost fce Inverzní funkce Složená funkce Lineární funkce (LF) Definice a předpis LF Graf LF Vlastnosti LF Graf LF s absolutní hodnotou	ZSV – ekonomie	Možnost využití SW Geogebra, Math4you apod.

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Průřezová témata, vazby a přesahy	Hodnocení, realizace a poznámky
Žák: • užívá pojem a vlastnosti přímé úměrnosti • určuje předpis lineární funkce z daných bodů nebo grafu funkce • pozná kvadratickou funkci, načrtne její graf, určí definiční obor a obor hodnot a intervaly monotonie • vysvětlí význam parametrů v předpisu kvadratické funkce, vypočítá souřadnice bodu, v němž nabývá funkce extrému (vrchol paraboly) • načrtne graf kvadratické funkce s absolutní hodnotou • řeší kvadratickou rovnici a nerovnici graficky • pozná lineární lomenou funkci, načrtne její graf, určí definiční obor a obor hodnot • řeší výrazy s mocninami a odmocninami s různými exponenty • vyjádří předpis inverzní funkce • načrtne graf libovolné mocninné a odmocninné funkce	Grafické řešení lineárních rovnic a nerovnic Grafické řešení soustav lineárních rovnic Kvadratická funkce (KF) Definice a předpis KF Graf KF Vlastnosti KF Graf KF s absolutní hodnotou Grafické řešení kvadratických rovnic a nerovnic Lineární lomená funkce (LLF) Nepřímá úměrnost Definice a předpis LLF Graf LLF Vlastnosti LLF Graf LLF s absolutní hodnotou Mocninné funkce (MF) MF s přirozeným exponentem MF s celým exponentem Inverzní funkce		

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Průřezová témata, vazby a přesahy	Hodnocení, realizace a poznámky
Žák: • načrtne graf exponenciální funkce, určuje její vlastnosti • řeší různými způsoby exponenciální rovnice • užívá logaritmus a jeho vlastnosti • načrtne graf logaritmické funkce, určuje její vlastnosti • vypočítá definiční obor logaritmické funkce • řeší různými metodami logaritmické rovnice	Definice n-té odmocniny počítání s odmocninami Mocniny s racionálním exponentem Exponenciální funkce graf logaritmické funkce vlastnosti exp. funkce přirozená exponenciála Exponenciální rovnice Logaritmická funkce logaritmus čísla graf log. funkce vlastnosti log. funkce věty o logaritmech přirozený a dek. logaritmus Logaritmické rovnice	Ch – výpočty pH Fy, Ch – výpočty – radioaktivní rozpadový zákon Bi – rozmnožování mikroorganismů	

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Průřezová témata, vazby a přesahy	Hodnocení, realizace a poznámky
Žák: - užívá pojmy orientovaný úhel a jeho velikost - převádí stupňovou míru na obloukovou a naopak - definuje goniometrické funkce v pravoúhlém trojúhelníku a v intervalu $\langle 0; 2\pi \rangle$, resp. $\langle -\pi/2; \pi/2 \rangle$, určuje jejich definiční obor a obor hodnot, užívá jejich vlastností - načrtne grafy goniometrických funkcí, určí jejich vlastnosti - určí hodnoty gon. funkcí z jednotkové kružnice - užívá vztahy mezi gon. funkcemi a používá je k řešení gon. rovnic	<u>Učebnice: Goniometrie, Prometheus</u> Goniometrické funkce (GF) GF ostrého úhlu Orientovaný úhel Stupňová a oblouková míra Jednotková kružnice Periodická funkce Funkce sinus, kosinus Grafy funkcí sinus a kosinus Funkce tangens a kotangens Grafy funkcí tangens a kotangens Goniometrické vzorce Základní vzorce mezi hodnotami gon. funkcí Součtové vzorce Vzorce dvojnásobného a polovičního úhlu Další goniometrické vzorce Goniometrické rovnice	Fy – kmitavý pohyb Ze – souřadnice	

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Průřezová témata, vazby a přesahy	Hodnocení, realizace a poznámky
Žák: - dokáže sinovou a kosinovou větu - vhodně používá sinovou a kosinovou větu při řešení aplikačních úloh - řeší příklady z praxe s využitím gon. funkcí	<i>Doporučeno ve 2. ročníku/sextě</i> Trigonometrie Sinová věta Kosinová věta Další trigonometrické věty		

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Průřezová témata, vazby a přesahy	Hodnocení, realizace a poznámky
Žák: - dokáže sinovou a kosinovou větu - vhodně používá sinovou a kosinovou větu při řešení aplikačních úloh - řeší příklady z praxe s využitím gon. funkcí - zobrazuje základní tělesa ve volném rovnoběžném promítání - rozlišuje základní geometrická tělesa - používá základní stereometrické věty v polohových úlohách - užívá základních vět a poznatků o vzájemné poloze přímek a rovin ke konstrukci rovinného řezu hranolem a jehlanem - užívá vrcholové a směrové roviny k určení průniku přímky s povrchem tělesa - popíše pojmy odchylka dvou přímek, přímky a roviny, dvou rovin a tyto odchylky určuje	<i>Opakování z 2. ročníku/sextu</i> Trigonometrie Sinová věta Kosinová věta Další trigonometrické věty <u>Učebnice: Stereometrie, Prometheus</u> Stereometrie Úvod do geometrie v prostoru Tělesa Volné rovnoběžné promítání Polohové vlastnosti Základní vztahy mezi body, přímkami a rovinami Vzájemná poloha dvou geom. útvarů Vzájemná poloha tří rovin Rovnoběžnost přímek a rovin Polohové konstrukční úlohy Řezy krychle a dalších těles Průnik přímky s povrchem tělesa Metrické vlastnosti Odchylka přímek Odchylka přímek a rovin	OSV – Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti (rozhovor s žáky, vhodné matematické problémy) Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů (organizace vlastní práce, řešení matematických problémů) Sociální komunikace Spolupráce a soutěž (týmová práce, obhajoba vlastního názoru, schopnost kompromisu) MV – Média a mediální produkce (příprava vlastních materiálů, využití médií pro získávání informací, prezentace na PC)	Během celého školního roku se hodnotí: - souhrnné opakovací práce – (45 minut, váha známky 100 %) – závazné pro všechny žáky – obsah dán ŠVP - dílčí opakovací práce (váha známky 75 %) – obsah a forma je v kompetenci vyučujícího - ústní zkoušení (váha známky 75 %) – obsah a forma je v kompetenci vyučujícího Vyučující dále hodnotí aktivitu žáků v hodinách, domácí úkoly a další činnosti žáků. Váha těchto známek je v kompetenci vyučujícího. Pokud je součástí pololetí nebo výběru žáka portfolio, pak je váha 50% – 100%. Známka z portfolioa nezlepší známku z prospěchu nedostatečný na dostatečný.

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Průřezová témata, vazby a přesahy	Hodnocení, realizace a poznámky
Žák: • počítá vzdálenost bodu od přímky a roviny, dvou rovnoběžných přímek, přímky a roviny s přímkou rovnoběžné, dvou rovnoběžných rovin • popíše všechna tělesa – podstavy, stěny, vrcholy, úhlopříčky atd. • odvodí vzorce pro objem a povrch hranolů, jehlanů a kuželů • aplikuje vzorce pro objem a povrch koule • s použitím tabulek spočítá objem a povrch komolých těles a částí koule • využívá poznatků ze stereometrie v příkladech z praxe	Vzdálenost bodu od přímky a roviny Vzdálenosti přímek a rovin Tělesa základní tělesa – krychle, kvádr, hranoly s různými podstavami jehlan a komolý jehlan s různými podstavami, kužel a komolý kužel rotační válec koule a její části povrchy a objemy těles		

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Průřezová témata, vazby a přesahy	Hodnocení, realizace a poznámky
Žák: - určí vzdálenost dvou bodů a souřadnice středu úsečky v rovině i v prostoru - aktivně ovládá pojmy: vektor a jeho umístění, souřadnice vektoru a velikost vektoru, provádí operace s vektory - určí lineární kombinaci vektorů, jejich závislost a nezávislost - spočítá skalární součin dvou vektorů a využívá jej k určení odchylky dvou vektorů - určí vektorový součin dvou vektorů a používá jej k určení obsahu rovnoběžníku - spočítá smíšený součin dvou vektorů a používá jej k určení objemu rovnoběžnostěnu - užívá různé způsoby analytického vyjádření přímky v rovině - zná geometrický význam koeficientů rovnic	<u>Učebnice: Analytická geometrie, Prometheus</u> Souřadnice Souřadnice v rovině a v prostoru Vzdálenost dvou bodů Střed úsečky Vektory Orientovaná úsečka Vektor Početní operace s vektory Lineární kombinace vektorů Závislé a nezávislé vektory Skalární součin Odchylka dvou vektorů Vektorový součin Smíšený součin Analytická geometrie v rovině Parametrické vyjádření přímky Obecná rovnice přímky Směrnice a úsekový tvar přímky	Fy – vektory, síla	

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Průřezová témata, vazby a přesahy	Hodnocení, realizace a poznámky
Žák: • aplikuje pojmy směrový a normálový vektor • zapíše rovnici úsečky a polopřímky • převede rovnici zadané přímky na jiný tvar • spočítá odchylku dvou přímek • určí vzájemnou polohu dvou přímek • spočítá průsečík dvou různoběžek • spočítá vzdálenost dvou rovnoběžek • charakterizuje jednotlivé kuželosečky, používá jejich vlastnosti a analytická vyjádření • převede obecnou rovnici kuželosečky na středový (vrcholový) tvar • určí souřadnice významných bodů kuželoseček (střed, ohniska, vrcholy) • určí rovnice asymptot u hyperboly • určí rovnici řídící přímky u paraboly • určí ze zadaných informací rovnice kuželoseček • určí vzájemnou polohu přímky a kuželosečky	Vzájemná poloha dvou přímek Souřadnice průsečíku různoběžek Vzdálenost dvou rovnoběžek Odchylka dvou přímek Kuželosečky Kružnice Definice kružnice Obecná rovnice kružnice Středová rovnice kružnice Kružnice a přímka Elipsa Definice a konstrukce elipsy Obecná rovnice elipsy Středová rovnice elipsy Elipsa a přímka <i>Doporučeno ve 3. ročníku/septimě</i> Hyperbola Definice a konstrukce hyperboly Obecná rovnice hyperboly Středová rovnice hyperboly Hyperbola a přímka		

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Průřezová témata, vazby a přesahy	Hodnocení, realizace a poznámky
Žák: - vypočítá rovnici tečny v bodě dotyku - vypočítá rovnice tečen z bodu ke kuželosečce - určí odchylku tečen vedených z bodu ke kuželosečce - užívá znalostí z analytické geometrie k řešení planimetrických problémů	Parabola Definice a konstrukce paraboly Obecná rovnice paraboly Vrcholová rovnice paraboly Parabola a přímka		

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Průřezová témata, vazby a přesahy	Hodnocení, realizace a poznámky
Žák: • aplikuje znalosti o funkcích při úvahách o posloupnostech a při řešení úloh o posloupnostech • určuje posloupnost vzorcem pro n-tý člen, graficky (v kartézské soustavě souřadnic i na číselné ose), výčtem prvků a rekurentně • formuluje a zdůvodňuje vlastnosti studovaných posloupností • používá důkaz matematickou indukcí • definuje aritmetickou a geometrickou plst, význam difference a kvocientu • aktivně používá základní vztahy pro AP a GP	<i>Opakování ze 3. ročníku/septimy</i> Hyperbola Definice a konstrukce hyperboly Obecná rovnice hyperboly Středová rovnice hyperboly Hyperbola a přímka Parabola Definice a konstrukce paraboly Obecná rovnice paraboly Vrcholová rovnice paraboly Parabola a přímka <u>Učebnice: Posloupnosti a řady, Prometheus</u> Posloupnosti a jejich vlastnosti Pojem posloupnosti Určení posloupnosti Rekurentní určení posloupnosti Vlastnosti posloupnosti (monotonie, omezenost) Důkaz matematickou indukcí Aritmetické a geometrické plsti Aritmetická posloupnost (AP) Definice, vztahy a vlastnosti Geometrická posloupnost (GP) Definice, vztahy a vlastnosti	OSV – Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti (rozhovor s žáky, vhodné matematické problémy) Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů (organizace vlastní práce, řešení matematických problémů) Sociální komunikace Spolupráce a soutěž (týmová práce, obhajoba vlastního názoru, schopnost kompromisu) MV – Média a mediální produkce (příprava vlastních materiálů, využití médií pro získávání informací, prezentace na PC) Účinky mediální produkce a vliv médií (čtení grafů, diagramů a statistických údajů) ZSV – ekonomie, základy finanční matematiky	Během celého školního roku se hodnotí: 1. souhrnné opakovací práce – (45 minut, váha známky 100 %) – závazné pro všechny žáky – obsah dán ŠVP 2. dílčí opakovací práce (váha známky 75 %) – obsah a forma je v kompetenci vyučujícího 3. ústní zkoušení (váha známky 75 %) – obsah a forma je v kompetenci vyučujícího Vyučující dále hodnotí aktivitu žáků v hodinách, domácí úkoly a další činnosti žáků. Váha těchto známek je v kompetenci vyučujícího. Pokud je součástí pololetí nebo výběru žáka portfolio, pak je váha 50% – 100%. Známka z portfolioa nezlepší známku z prospěchu nedostatečný na dostatečný.

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Průřezová témata, vazby a přesahy	Hodnocení, realizace a poznámky
Žák: - interpretuje z funkčního hlediska složené úrokování, aplikuje GP ve finanční matematice a dalších praktických problémech - vysvětlí geometrický význam definice limity posloupnosti - používá věty o limitách pro výpočet hodnoty limity posloupností - definuje pojem NGR - řeší rovnice s NGR - užívá znalostí problematiky posloupností a řad v dalších úlohách	Užití GP ve finanční matematice Limita posloupnosti a nekonečné řady Definice limity plsti Nevlastní limita plsti Konvergentní a divergentní plst Věty o limitách plsti Výpočty limit posloupností Čísla π, e jako limity plsti Nekonečná geometrická řada (NGR) Součet konvergentní NGR Záписy pomocí Σ Řešení rovnic s NGR		Během výuky se používá vhodný SW – Geogebra, MS Excel

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Průřezová témata, vazby a přesahy	Hodnocení, realizace a poznámky
Žák: - řeší jednoduché úlohy pomocí kombinatorických pravidel součtu a součinu - určí počty variací, permutací a kombinací bez opakování i s opakováním - počítá a upravuje výrazy s faktoriály a s kombinačními čísly, využívá vlastností kombinačních čísel - řeší rovnice s kombinačními čísly - ovládá Pascalův trojúhelník (vč. symboliky) - používá aktivně binomickou větu - určí n-tý člen binomického rozvoje - řeší reálné problémy s kombinatorickým podtextem - používá základní pojmy pravděpodobnosti - spočítá pravděpodobnost jevů (počet příznivých jevů / počet všech možných jevů) - vypočítá pravděpodobnost sjednocení a průniku dvou jevů	<u>Učebnice: Kombinatorika a pravděpodobnost, Prometheus</u> Kombinatorika Základní kombinatorická pravidla (součtu a součinu) Variace Permutace Faktoriál Kombinace Kombinační číslo Vlastnosti kombinačních čísel Pascalův trojúhelník Variace s opakováním Permutace s opakováním Kombinace s opakováním Binomická věta n-tý člen binomického rozvoje Pravděpodobnost Náhodný pokus, náhodný jev, jev jistý, jev nemožný, jev opačný Definice pravděpodobnosti jevů Součet prstí (sjednocení) jevů navzájem se vylučujících		

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Průřezová témata, vazby a přesahy	Hodnocení, realizace a poznámky
Žák: - rozezná dva nezávislé jevy - určí pravděpodobnost pomocí binomického rozdělení - určí pravděpodobnost jevu A podmíněného jevem B - využívá kombinatorických znalostí při výpočtu pravděpodobností - používá aktivně základní statistické pojmy - kriticky zhodnotí statistická data - volí vhodnou charakteristiku polohy - určí ze zadaných hodnot charakteristiky poloh i variability s použitím IT - prezentuje graficky soubor dat (grafy, tabulky, diagramy)	Definice nezávislých jevů Pravděpodobnost nezávislých jevů Binomické rozdělení (Bernoulliovo schéma) Podmíněná pravděpodobnost Statistika Základní pojmy (četnost, relativní četnost, soubor, statistická jednotka, statistický znak...) Charakteristiky poloh Aritmetický průměr Vážený aritmetický průměr Geometrický průměr Modus Medián Charakteristiky variability Rozptyl Směrodatná odchylka Mezikvartilová odchylka	Inf - Excel ZSV – sociologie, politologie, ekonomie – grafy, diagramy Fy – zpracování výsledků laboratorních cvičení	

Učební osnovy předmětu

INFORMATIKA

Charakteristika předmětu

Předmět informatika dává prostor všem žákům porozumět tomu, jak funguje počítač a informační systémy. Zabývá se automatizací, programováním, optimalizací činností, reprezentací dat v počítači, kódováním a modely popisujícími reálnou situaci nebo problém. Dává prostor pro praktické aktivní činnosti a tvořivé učení se objevováním, spoluprací, řešením problémů, projektovou činností. Pomáhá porozumět světu z pohledu informatiky jako vědní disciplíny, s jejímiž základy seznamuje.

Důraz je kladen na rozvíjení žákova informatického myšlení s jeho složkami abstrakce, algoritmizace a dalšími. Praktickou činnost s tvorbou jednotlivých typů dat a s aplikacemi vnímáme jako prostředek k získání zkušeností k tomu, aby žák mohl poznávat, jak počítač funguje, jak reprezentuje data různého typu, jak pracují informační systémy a jaké problémy informatika řeší.

Škola klade důraz na rozvíjení digitální gramotnosti ve všech předmětech, k tomu přispívá informatika svým specifickým dílem.

Časové vymezení předmětu

Předmět je určen povinně žákům 1. ročníku (kvinty), 2. ročníku (sextu) a 3. ročníku (septimy) čtyřletého (osmiletého) gymnázia v rozsahu, 2 hodiny v prvním ročníku a 1 hodina ve druhém a třetím ročníku. Žáci jsou rozděleni v případě potřeby do skupin tak, aby každý pracoval samostatně na svém počítači.

Organizace výuky

Výuka probíhá na počítačích nebo notebookech buď v počítačové učebně, nebo v robotické laboratoři. Některá témata probíhají bez počítače.

V řadě činností preferujeme práci žáků ve dvojicích u jednoho počítače, aby docházelo k diskusi a spolupráci. Žák nebo dvojice pracuje individuálním tempem.

Výuka je orientována činnostně, s aktivním žákem, který objevuje, experimentuje, ověřuje své hypotézy, diskutuje, tvoří, řeší problémy, spolupracuje, pracuje projektově, konstruuje své poznání.

Žákům je umožněno pracovat individuálním tempem odpovídajícím jejich schopnostem, je podporována práce v týmu, ve dvojici.

Téma programování i tvorba jednoduchých informačních systémů je podstatnou součástí výuky informatiky.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel:

- vede studenty k systematickému pojetí procesu zpracovávání a vyhodnocování informací
- hodnotí proces zpracování informací a vhodnost volby způsobu a prostředí, porovnává výsledky práce žáků navzájem a konfrontuje je s obecně platnými zásadami, formuluje závěry formou vlastních prezentací a tím vede žáky k samostatné práci i spolupráci

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- podněcuje v žácích snahu o samostatné nalezení řešení problémů
- provokuje intelekt žáků otázkami jdoucími za povrchní pohled na skutečnosti

Kompetence komunikativní

Učitel:

- využíváním počítače a dalších periferních zařízení zvyšuje organizaci a efektivitu práce
- předkládá skupinové aktivity s přiřazením rolí a pravidel pro komunikaci
- vyžaduje od žáků střídme, jasné a logicky strukturované vyjádření
- podporuje v žácích zájem o smysluplné využívání komunikačních prostředků včetně živé komunikace

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- nabádá žáky k zodpovědnému přístupu k předmětu, řešení úkolů i k jiným každodenním aktivitám
- předvádí žákům způsoby práce s informacemi, jejich zdroji (ověřování správnosti) a upozorňuje na obecně platné zásady práce s daty

Kompetence občanská

Učitel:

- na příkladech působení prvků z oblasti ICT na společnost odhaluje žákům základní pravidla zapojení jedince do jejího chodu
- učí žáky kriticky posuzovat jednotlivá řešení problémů z oblasti ICT ve společnosti, oceňovat ta dobrá a užitečná a motivuje žáky k aktivnímu zapojení vlastní tvorbou

Kompetence pracovní

Učitel:

- podporuje práci s technickými pomůckami – osobní počítač, kalkulátor, scanner, tiskárny, digitální fotoaparát atp. – a tak je jeho práce efektivnější a organizace činností racionálnější
- vyžaduje výsledky zpracované do tabulek, grafů, přehledů a prezentací, využívá funkce informatiky jako prostředku nejen ke zpracování informací, ale i k modelování přírodních a sociálních jevů a procesů

Kompetence digitální

Učitel:

- rozvíjí u žáků dovednost ovládat běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívat je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti
- připravuje takové aktivity, při nichž žák získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah
- vede žáka k tomu, aby vytvářel a upravoval digitální obsah, kombinoval různé formáty, vyjadřoval se za pomoci digitálních prostředků
- vede žáka k poznání, jak využívat digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce
- seznamuje žáky s novými technologiemi, vede je ke kritickému hodnocení jejich přínosu a reflexi rizik jejich využívání

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Průřezová témata, vazby a přesahy	Hodnocení, realizace a poznámky
Žák: - interpretuje získané výsledky - sestavuje dotazovací a rozhodovací stromy, hodnotí jejich úspornost - na základě dat vyslovuje tvrzení, posuzuje jejich správnost - formuluje dotazy s odpovědí ano nebo ne tak, aby odpovědi poskytly co nejvíce informací - používá metodu půlení intervalů - spočítá, kolik možností lze rozlišit pomocí daného počtu otázek a naopak - porovná zprávy podle množství informace - používá bit, byte a násobné jednotky k odhadování potřebných datových a přenosových kapacit - podle potřeby a kontextu rozliší data od informací - navrhne a porovnává různé způsoby kódování z různých hledisek - porovnává různé způsoby reprezentace čísel, textu, obrazu i zvuku, vhodně volí formáty souborů - používá různé metody komprese dat	Informace a data přenos dat, kódování a dekódování zprávy komunikační kanál kvalita informačního zdroje chyby a manipulace v interpretacích dat kritické myšlení a kognitivní zkreslení získávání, vyhledávání a ukládání dat obecně a v počítači data a jejich význam pojem informace kódování dat v počítačích obecně binární soustava, bity a bajty kódování čísel kódování textů, obrazu, zvuku, videa, principy bezeztrátové a ztrátové komprese	OSV – Rozvoj schopností poznávání; Seberegulace a sebeorganizace; Kreativita; Komunikace; Řešení problémů a rozhodovací dovednosti; Hodnoty, postoje, praktická etika - využití počítače v hodinách	diskuse, práce ve skupinách, samostatná práce, praktické činnosti, objevování, experiment

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Průřezová témata, vazby a přesahy	Hodnocení, realizace a poznámky
Žák: • analyzuje a rozdělí problém na menší části, sestaví a zapíše algoritmy pro řešení problému • vylepší algoritmus podle zvoleného hlediska, případně zobecní řešení pro širší třídu problémů • využívá různé způsoby zápisu pracovních procesů (např. přirozený jazyk, diagram, program) • různé zápisy mezi sebou převádí • hodnotí různé zápisy z hlediska přehlednosti, srozumitelnosti, jednoznačnosti • charakterizuje vstupy, pro něž daný algoritmus funguje • rozpozná problematická místa postupu nebo jeho zápisu (např. nekonečné opakování, nejednoznačné pokračování, nemožný úkon) • zapíše program pro vyřešení konkrétního problému • používá proměnné vhodných datových typů • využívá různé vstupy a výstupy • používá podprogram s parametry a návratovou hodnotou • používá větvení programu a cyklus se složenou podmínkou pro jeho ukončení • ověřuje správné fungování vytvářených programů • nalezne chybu ve svém i cizím programu a opraví ji • optimalizuje program – čitelnější kód, rychlejší, bez duplicitních činností • upraví hotový program podle dodatečných požadavků • zobecní program pro širší množinu vstupních dat	Algoritmizace a programování zadání úlohy, vstup, výstup, podmínky řešení pojem algoritmus, vlastnosti algoritmu přirozené a formální jazyky, různé zápisy algoritmů rozdělení problému na části výstup dat vstup dat syntaktické, běhové a logické chyby proměnné, datové typy návaznost příkazů a dat podprogramy bez parametrů a s parametry cyklus s pevným počtem opakování náhodný prvek ze seznamu podmínky větvení programu a vnořené větvení ladění programu	OSV – Rozvoj schopností poznávání; Seberegulace a sebeorganizace; Kreativita; Komunikace; Řešení problémů a rozhodovací dovednosti; Hodnoty, postoje, praktická etika - využití počítače v hodinách	samostatná práce, práce ve skupině, objevování, experiment

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Průřezová témata, vazby a přesahy	Hodnocení, realizace a poznámky
Žák: - na základě znalosti fungování počítače vysvětlí funkci a význam operačního systému a ukáže rozdíly v ovládání aktuálně nepoužívanějších systémů - vysvětlí princip a umí rozpoznat jednotlivé součástky počítače - umí efektivně využívat nejmodernější počítačové rozhraní - umí si vybrat pro sebe počítače podle potřeby a aktuální nabídky - vysvětlí, jak jsou digitalizována data různého typu - identifikuje a řeší hardwarové a softwarové problémy vznikající při práci s digitálními zařízeními	Digitální technologie I technické schéma současného počítače sledované parametry základních dílů a jejich vliv na rychlost, kapacitu a možného využití typy počítačů fungování operačního systému současné operační systémy a jejich využití umělá inteligence nové počítačové technologie	OSV – Rozvoj schopností poznávání; Seberegulace a sebeorganizace; Kreativita; Komunikace; Řešení problémů a rozhodovací dovednosti; Hodnoty, postoje, praktická etika - využití počítače v hodinách	výklad, samostudium žáků s následnou diskuzí, využití médií, praktické činnosti

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Průřezová témata, vazby a přesahy	Hodnocení, realizace a poznámky
Žák: - Jmenuje a zhodnotí příklady různých druhů modelů z informatiky i mimo ni - Rozpozná příklady použití grafů - Podle potřeby přechází mezi úrovněmi zjednodušení, případně dále abstrahuje od nepodstatného, či naopak modely rozšiřuje - Hodnotí, nakolik výsledek z modelu platí i v modelované realitě - Pomocí editoru vytvoří graf a využije jej pro řešení problému - Reprezentuje graf nákresem, seznamem hran a maticí sousednosti; posuzuje výhody a nevýhody těchto zápisů v různých situacích - Vytvoří stavový prostor, najde v něm řešení problému - Vytvoří simulaci ve formě buněčného automatu, formuluje pozorování, hodnotí jejich přesnost a spolehlivost ve vztahu k realitě - formuluje problém a požadavky na jeho řešení - pro řešení problému sestaví model, simulaci	Modelování model jako zjednodušení reality schéma, diagram, graf, vrcholy, hrany, orientovaný graf, ohodnocený graf, kritická cesta myšlenkové a pojmové mapy kvalita informačního zdroje, kritické myšlení a kognitivní zkreslení	OSV – Rozvoj schopností poznávání; Seberegulace a sebeorganizace; Kreativita; Komunikace; Řešení problémů a rozhodovací dovednosti; Hodnoty, postoje, praktická etika - využití počítače v hodinách	diskuse, badatelské aktivity, problémová výuka, práce ve dvojicích či skupinách

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Průřezová témata, vazby a přesahy	Hodnocení, realizace a poznámky
Žák: - popíše příklady informačních systémů a různé důsledky jejich využívání - rozliší různé součásti informačních systémů a jejich úlohu - zjišťuje potřeby budoucích uživatelů a jejich požadavky na řešení - formuluje problém a navrhuje několik možností řešení - hodnotí návrhy řešení z různých hledisek, vybírá nejvhodnější - specifikuje a vytvoří potřebné tabulky, jejich sloupce, propojení a další nastavení - specifikuje a vytvoří uživatelské rozhraní (celkovou strukturu, různě filtrované, řazené, agregované, formátované a vizualizované pohledy na data, interaktivní prvky, popisky pro uživatele) - navrhne a odladí automatizované procesy zpracování dat, zejména pomocí vzorců a interaktivních prvků - určí jednotlivé uživatelské role - nastavuje účelné zobrazení dat, filtruje a řadí data úpravou databázového dotazu - otestuje správnost a použitelnost svého řešení - rozpozná funkčně či věcně nesprávný stav, zjistí jeho příčinu a navrhne způsob jeho odstranění	Informační systémy veřejné informační systémy data, jejich struktura a vazby definované procesy, role uživatelů technické řešení informačních procesů vývoj informačního systému: postup tvorby informačního systému návrh uživatelského rozhraní, datového modelu a procesů hromadné zpracování dat: tabulka, její struktura – data, hlavička a legenda dotazy, filtrování, řazení	OSV – Rozvoj schopností poznávání; Seberegulace a sebeorganizace; Kreativita; Komunikace; Řešení problémů a rozhodovací dovednosti; Hodnoty, postoje, praktická etika - využití počítače v hodinách	samostatná práce ve dvojici, praktické činnosti, diskuse, objevování, experiment, problémová výuka

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Průřezová témata, vazby a přesahy	Hodnocení, realizace a poznámky
Žák: - zná hlavní principy práce s digitálními obrázky, zná typické vlastnosti grafických formátů a rozumí pojetí barev - otevívá existující obrázky, ukládá obrázky v různých formátech a nastavuje parametry grafických formátů - používá možnosti grafického editoru pro zvýšení produktivity, jako je zobrazení panelů nástrojů, palet a podobně - pořizuje a ukládá obrázky, používá různé nástroje pro výběr částí obrázků a manipulaci s tímto výběrem - vytváří a používá vrstvy, pracuje s textem, používá efekty, filtry a nástroje pro kreslení a malování - umí vytvářet tiskové materiály podle potřeby jako diplomy, vizitky, brožury, letáky - umí připravit dokumenty a obrázky k tisku - umí vytvořit jednoduchý 3D model a rozumí možnostem 3D tisku	Počítačová grafika koncepce digitálních obrázků pořizování obrázků použití grafického editoru práce s obrázky kreslení a malování příprava výstupu tvorba tiskových materiálů tisk obrázků a dokumentů základy 3D grafiky a tisku	OSV – Rozvoj schopností poznávání; Seberegulace a sebeorganizace; Kreativita; Komunikace; Řešení problémů a rozhodovací dovednosti; Hodnoty, postoje, praktická etika - využití počítače v hodinách	samostatná práce, praktické činnosti, objevování, experiment, diskuse

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Průřezová témata, vazby a přesahy	Hodnocení, realizace a poznámky
Žák: • nakreslí strukturu LAN a Internetu, vysvětlí paketový přenos dat a popíše komunikaci zařízení z lokální sítě do Internetu včetně WiFi a GSM sítí • popíše fungování webu a cloudových služeb, vysvětlí vzdálené ukládání dat • z principu fungování sítí a cloudu vyvodí bezpečnostní rizika jejich využívání, popíše nejčastější způsoby útoků • popíše vědomou a nevědomou digitální stopu a jejich důsledky na soukromí • vysvětlí proces a úskalí digitalizace • chrání digitální zařízení, digitální obsah i osobní údaje před poškozením či zneužitím	Digitální technologie II lokální počítačové sítě a internet vlastnosti bezdrátových sítí internet věcí web a cloudové služby bezpečné využívání cloudu bezpečnost počítačových zařízení a dat bezpečné digitální prostředí digitální identita digitální stopa	OSV – Rozvoj schopností poznávání; Seberegulace a sebeorganizace; Kreativita; Komunikace; Řešení problémů a rozhodovací dovednosti; Hodnoty, postoje, praktická etika - využití počítače v hodinách	výklad, samostudium žáků s následnou diskuzí, využití médií, praktické činnosti

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Průřezová témata, vazby a přesahy	Hodnocení, realizace a poznámky
Žák: - použije získané znalosti z informatiky a vypracuje vlastní projekt, program - vytvoří dokumentaci k projektu - zhodnotí výsledky svého projektu a dosažené cíle - vytvoří prezentaci k představení a obhajobě své práce	Vlastní projekt vývoj programu volba nástroje podle zadání projektu rozdělení problému na části testování programu a jeho optimalizace – ladění nápověda a dokumentace k programu autorství a licence k programu etika programátora	OSV – Rozvoj schopností poznávání; Seberegulace a sebeorganizace; Kreativita; Komunikace; Řešení problémů a rozhodovací dovednosti; Hodnoty, postoje, praktická etika - využití počítače v hodinách	Projektová výuka, samostatná/skupinová práce

Učební osnovy předmětu DĚJEPIS

Charakteristika předmětu

Obsah předmětu

Vyučovací předmět **Dějepis** vychází ze vzdělávacího oboru Dějepis. Je součástí vzdělávací oblasti Člověk a společnost.

Časové vymezení předmětu

Předmět je vyučován v prvním až třetím ročníku čtyřletého gymnázia a v příslušných ročnících víceletého gymnázia. V prvním ročníku v tříhodinové dotaci za týden, ve druhém a třetím ročníku v dvouhodinové dotaci za týden. Ve čtvrtém ročníku mají žáci možnost absolvovat Seminář z dějepisu s tříhodinovou dotací.

Realizovaná průřezová témata

- Osobnostní a sociální výchova
- Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
- Multikulturní výchova
- Environmentální výchova
- Mediální výchova

Organizace výuky

Žák je považován za aktivní součást procesu edukace, čemuž odpovídají také používané metody a formy práce. Nejčastěji se jedná o frontální výuku dialogickou metodou, práci s textem, skupinová práci, diskuzi, kratší referáty, krátkodobé projekty.

V průběhu prvních tří let vyššího gymnázia se dějepis soustředí zejména na klíčová období světových, zvláště pak evropských dějin. V jejich kontextu je věnována pozornost i dějinám českým, vývoj na území našeho státu je pojmán v souvislosti s vývojem světových a zejména evropských dějin. Pozornost je věnována dějinám 20. století, kdy je látka soustředěna především na objasnění těch událostí, které mají přímou vazbu na současnou podobu světa.

Záměrem výuky je podat ucelený přehled o nejdůležitějších epochách vývoje lidstva, zejména pak jako o výslednici historie předchozí, jako o východisku pro hodnocení soudobých problémů a jako o zdroji poznání pro budoucnost.

Celkové pojetí výuky vychází z historie jako ze „zázemí dneška“. Výklad se tedy nesoustředí na izolovaná fakta, ale v celkovém pojetí se snaží hledat souvislosti, srovnávání, analogie, historické zákonitosti a principy tak, aby žák pochopil problémy dnešního světa.

Do výuky mohou být dle potřeby zařazována také aktuální společenská témata.

Organizace maturitní zkoušky

Předmět Dějepis v součinnosti s navazujícím seminářem připravují žáky pro profilovou maturitní zkoušku.

Profilová maturitní zkouška je realizována ústní formou před zkušební komisí v délce 15 minut.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel:

- zadáváním referátů, projektů apod. vytváří v žácích žádoucí studijní návyky
- prostřednictvím různých pohledů na danou problematiku či používáním více informačních zdrojů vede žáky k samostatnému a kritickému uvažování o vývoji společnosti v historických souvislostech
- zadáváním samostatné práce podporuje v žácích schopnost vyhledávat a získávat informace

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- zadáváním krátkých referátů o dílčí problematice učí žáky tvořivě využívat získané poznatky, argumentovat, srovnávat, hodnotit a dospívat k samostatným závěrům.

Kompetence komunikativní

Učitel:

- skrze cílené systematické vedení žáků k slovním projevům vytváří prostor k vyjádření a interpretaci vlastních postojů
- vhodnými příklady a úkoly učí žáky klást jasné a srozumitelné dotazy, uvádět argumenty a protiargumenty

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- nastolováním celospolečenských témat jako podnětů pro diskuze vytváří prostor pro rozvoj sociální inteligence a empatie žáků
- uváděním paralel z historie a diskuzí nad nimi vede žáky k tomu, aby zaujíмали vlastní stanoviska především k současným celospolečenským problémům a nepodléhali mediálnímu tlaku

Kompetence občanská

Učitel:

- důslednou a systematickou kontrolou zadaných prací navozuje situace k získání vědomí odpovědnosti za včasné plnění zadaných úkolů a odpovědnosti za vlastní práci
- prostřednictvím diskuzí vede žáky ke kritickému pohledu na veřejné dění a k zodpovědnosti za veřejné dění

Kompetence k podnikavosti

Učitel:

- důslednou a systematickou kontrolou zadaných prací navozuje situace k získání vědomí odpovědnosti za včasné plnění zadaných úkolů, odpovědnosti za vlastní práci a průběžné korigování své činnosti
- prostřednictvím různých pohledů na danou problematiku či používáním více informačních zdrojů vede žáky k samostatnému a kritickému uvažování o společnosti
- demonstrací hospodářských přeměn v průběhu dějin lidstva vytváří v žácích schopnost kritického hodnocení ekonomické a podnikatelské aktivity

Kompetence digitální

Učitel:

- zadáváním samostatné či skupinové práce vede žáky k využívání digitálních zařízení, aplikací a služeb a zdokonalování se v práci s nimi;
- při získávání a sdílení dat, informací vede žáky ke kritickému přístupu ve zpracování a reprodukci informací z internetových zdrojů
- při využívání digitálních technologií poukazuje na nutnost bezpečného a etického využívání včetně dodržování autorských práv
- vhodným využíváním digitálních technologií při školní práci předchází jejich negativnímu dopadu na psychické a fyzické zdraví žáků

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Průřezová témata, vazby a přesahy	Hodnocení, realizace a poznámky
Žák: - zhodnotí význam studia historických událostí pro život současné společnosti - vyjmenuje zdroje informací o minulosti, vysvětlí základní pojmy související s historickou vědou (např. archeologie, archiv apod.) - orientuje se v historické mapě a grafických zobrazeních - seřadí a vymezí historické epochy v chronologickém sledu - popíše proces antropogeneze, hominizace a sapientace člověka - charakterizuje způsob života pravěkých lidí, způsob obživy, obydlí, ošacení, používané pracovní nástroje apod. - zhodnotí význam neolitické revoluce - uvede příklady archeologických kultur v době pravěku; odvodí název dané kultury	Úvod do dějepisu Historické prameny, instituce Historický prostor a čas Pravěk Vývoj předchůdců člověka Periodizace pravěku Umění a víra v životě pravěkých lidí	Bi – biologie člověka Vv – umění v pravěku FiS – počátky náboženských představ MKV – Psychosociální aspekty interkulturality	V průběhu celého školního roku je práce žáků hodnocena na základě ústního a písemného zkoušení. Do hodnocení se zahrnuje i vypracování samostatných úkolů a referátů. Učitel přihlíží také k aktivitě jednotlivých žáků v hodinách dějepisu.

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Průřezová témata, vazby a přesahy	Hodnocení, realizace a poznámky
Žák: - vysvětlí pravděpodobné příčiny vzniku náboženských představ a umění – obecně, demonstruje na příkladech - zhodnotí vyspělost Keltů v životě pravěkých lidí - vysvětlí pojem limes romanus, vzájemné prolínání římského a barbarského světa - uvede na příkladech nerovnoměrnost vývoje v různých oblastech světa s ohledem na přírodní a jiné podmínky - vysvětlí vliv přírodních podmínek na vznik prvních východních civilizací - jmenuje a vysvětlí společné znaky nejstarších starověkých států - charakterizuje nábožensko filozofické systémy vybraných států - zhodnotí kulturní přínos jednotlivých států pro budoucnost	Periodizace pravěku Umění a víra v životě pravěkých lidí Starověk Staroorientální státy (Mezopotámie, Egypt, Čína, Indie, Fénicičané a Židé ve starověku)	MKV – Základní problémy sociokulturních rozdílů VMEGS – Globální problémy, jejich příčiny a důsledky EV - Člověk a životní prostředí Čj – vznik a druhy písma, literární památky Ma – tzv. šedesátinná soustava Vv – staroorientální kultura MKV – Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí	

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Průřezová témata, vazby a přesahy	Hodnocení, realizace a poznámky
Žák: • charakterizuje přírodní podmínky Řecka v souvislosti s formováním státních útvarů • vysvětlí souvislosti mezi antickými bájemi a historickou skutečností – např. Paridův soud a Trójská válka • charakterizuje odlišnosti mezi Spartou a Athénami v archaické době • vysvětlí pojem Velká řecká kolonizace a zhodnotí její důsledky • popíše průběh řecko-perských válek a jejich nejvýznamnější bitvy • uvede příčiny a důsledky peloponéských válek • zhodnotí přínos řecké kultury a vzdělanosti pro současníky i budoucí generace • charakterizuje život starověkých Řeků	Antický svět Starověké Řecko Mínojská Kréta Mykénské Řecko Homérská doba Sparta a Athény Velká řecká kolonizace Řecko-perské války Peloponéské války Ovládnutí Řecka Makedonci, Římem Umění, kultura a náboženství starověkých Řeků	Čj – antické mýty, řecké drama Ma, Fy – významní řečtí matematikové a fyzikové Vv – kultura ZSV – formy vlády, antická filozofie EV - Člověk a životní prostředí MKV – Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí OSV – Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti; Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů	

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Průřezová témata, vazby a přesahy	Hodnocení, realizace a poznámky
Žák: • charakterizuje přírodní podmínky • objasní význam Etrusků pro historii Říma • zhodnotí boj plebejů a patricijů a jeho výsledky s ohledem na formování společnosti římské republiky • charakterizuje významné římské úřady v době republiky • popíše průběh Punských válek a zhodnotí jejich význam pro vznik Římského impéria, orientuje se na mapě • jmenuje důsledky dobováčských válek pro život v Římě • na základě Sullovy diktatury jmenuje obecné znaky totalitních systémů a zhodnotí jejich nebezpečnost • popíše průběh Spartakova povstání, vysvětlí pojmy gladiátor, aréna apod. • uvede význam gladiátorských her v životě Římanů • charakterizuje období triumvirátů, dobu vládnutí Caesara	Antický svět Starověký Řím Etruskové a doba královská Řím v době republiky Ovládnutí Středomoří – vznik impéria Sullova diktatura Spartakovo povstání Triumviráty	Čj – rétorika Vv – kultura ZSV – formy vlády, antická filozofie EV - Člověk a životní prostředí MKV – Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí OSV – Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů	

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Průřezová témata, vazby a přesahy	Hodnocení, realizace a poznámky
Žák: - jmenuje významné představitele římského císařství, charakterizuje období jejich vlády z politického a kulturního hlediska - porovná formu vlády za principátu a dominátu - charakterizuje podmínky vzniku křesťanství a zhodnotí jeho vliv na další vývoj Říma - stručně popíše stěhování národů a jeho souvislost s rozpadem Římského impéria - zhodnotí kulturní přínos Říma světu - vytyčí mezníky středověku - objasní formování středověké společnosti - popíše vývoj státních útvarů v raném středověku - demonstruje setkávání evropského a arabského světa - odůvodní vznik a zánik Sámovy říše - charakterizuje vývoj a význam Velké Moravy	Řím v době císařství Principát a dominát Vznik křesťanství Krise a zánik Říma Stěhování národů Kulturní odkaz světu Středověk Charakteristika a periodizace středověku Raně středověké říše, státní útvary (Francká říše, Byzantská říše, Arabská říše, Vikingové) Slované a jejich první státní útvary Kultura a vzdělanost raného středověku	MKV – Základní problémy sociokulturních rozdílů Čj – středověká literatura ZSV – křesťanství, středověká filozofie Vv – kultura raného středověku MKV – Základní problémy sociokulturních rozdílů VMEGS – Žijeme v Evropě	

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Průřezová témata, vazby a přesahy	Hodnocení, realizace a poznámky
Žák: - zhodnotí přínos cyrilometodějské mise - vysvětlí konstituování české státnosti za prvních Přemyslovců v kontextu vývoje Svaté říše římské - objasní účel křížových výprav a jejich dopad na středověkou Evropu - zhodnotí význam křesťanské církve pro formování společnosti, států a jejich kultury - charakterizuje románskou kulturu - popíše život středověkého města - zhodnotí přínos městské civilizace - charakterizuje školství ve středověku - vysvětlí učení o trojím lidu a z toho vyplývající společenskou hierarchii - popíše příčiny, průběh a důsledky stoleté války - charakterizuje vzestup českého státu ve 13. a 14. století - zhodnotí význam Zlaté buly sicilské pro českou státnost	Slované a jejich první státní útvary Křížové výpravy Kultura a vzdělanost raného středověku Vrcholný středověk Hospodářství Městská kolonizace Vzdělání Uspořádání společnosti Stoletá válka Český stát za posledních Přemyslovců a Lucemburků	VMEGS – Globalizační a rozvojové procesy; Globální problémy, jejich příčiny a důsledky Vv – dějiny umění Čj – středověká literatura ZSV – směna, platidla VMEGS – Globální problémy, jejich příčiny a důsledky; Vzdělávání v Evropě a ve světě	

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Průřezová témata, vazby a přesahy	Hodnocení, realizace a poznámky
Žák: - objasní boj Přemysla Otakara II. o korunu Svaté říše římské a střet s Habsburky - posoudí rozvoj českého státu za Václava II. s ohledem na dynastickou krizi v okolních státech - popíše okolnosti nástupu Lucemburků na český trůn - zhodnotí politiku Lucemburků v našich zemích v souvislosti s konstituováním evropské politiky - postihne kulturní přínos lucemburské doby - rozpozná znaky gotiky - charakterizuje vládu Václava IV. na pozadí krize církve a společnosti - posoudí odkaz Husova učení současníkům i dnešnímu člověku - popíše průběh a důsledky husitského hnutí - objasní složitost postavení českých králů v polipanské éře	Český stát za posledních Přemyslovců a Lucemburků Gotické umění <i>Doporučeno v 1. ročníku/kvintě</i> Pozdní středověk Reformační hnutí v českých zemích	Vv – dějiny umění VMEGS – Žijeme v Evropě MKV – Psychosociální aspekty interkulturality; Základní problémy sociokulturních rozdílů	

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Průřezová témata, vazby a přesahy	Hodnocení, realizace a poznámky
Žák: • charakterizuje vládu Václava IV. na pozadí krize církve a společnosti • posoudí odkaz Husova učení současníkům i dnešnímu člověku • popíše průběh a důsledky husitského hnutí • objasní složitost postavení českých králů v polipanské éře • zhodnotí vnitřní a zahraniční politiku Jiřího z Poděbrad • charakterizuje poměry stavovské monarchie za vlády Jagellonců • odůvodní příčiny podnikání šlechty a objasní jeho dopad na uspořádání společnosti	<i>Opakování z 1. ročníku/kvinty</i> Pozdní středověk Reformační hnutí v českých zemích Vláda Jiřího z Poděbrad Jagellonci na českém trůně	Čj – gramatika, středověká literatura ZSV – mezinárodní integrace Hv – husitské chorály Fy – jednoduché stroje (husitské zbraně) OSV – Morálka všedního dne; Spolupráce a soutěž	V průběhu celého školního roku je práce žáků hodnocena na základě ústního a písemného zkoušení. Do hodnocení se zahrnuje i vypracování samostatných úkolů a referátů. Učitel přihlíží také k aktivitě jednotlivých žáků v hodinách dějepisu.

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Průřezová témata, vazby a přesahy	Hodnocení, realizace a poznámky
Žák: - vymezí novověk - objasní východiska renesance a humanismu s ohledem na hospodářský rozmach italských městských států - rozpozná znaky evropské renesanční kultury - identifikuje příčiny a technické předpoklady objevných plaveb - demonstruje na mapě pronikání Evropanů na mimoevropská území - posoudí následky objevných plaveb pro Evropu i pro objevené země a jejich kulturu - vymezí směry v rámci protestantismu - zhodnotí přínos učení M. Luthera a J. Kalvína pro vývoj v Evropě - vymezí přední události francouzských náboženských válek - charakterizuje nizozemskou revoluci v evropském kontextu s ohledem na další vývoj v severních a jižních provinciích - popíše vývoj v Anglii 16. století v kontextu s náboženskými proměnami	Novověk Renesance a humanismus Zámořské objevy Reformační a protireformační hnutí v Evropě	Čj, Vv, Hv, ZSV – renesance a humanismus Bi – biologie člověka (první pitvy, anatomie lidského těla) OSV – Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti Fy – astronomie Ze – zámořské plavby, kartografie VMEGS – Humanitární pomoc a mezinárodní rozvojová spolupráce FiS - religionistika VMEGS – Žijeme v Evropě MKV – Základní problémy sociokulturních rozdílů	

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Průřezová témata, vazby a přesahy	Hodnocení, realizace a poznámky
Žák: - objasní konstituování ruského státu po tatarské nadvládě - posoudí expanzi Turků do Evropy - identifikuje příčiny mocenského vzestupu habsburského rodu v Evropě - identifikuje úsilí prvních Habsburků na českém trůně o vytvoření jednotné centralizované monarchie - rozliší charakteristické znaky a projevy české renesanční kultury s důrazem na rudolfínskou dobu - orientuje se v politických a vojenských událostech období třicetileté války - uvede závěry vestfálských mírových smluv - charakterizuje společenskou krizi v Anglii za Stuartovců a průběh revoluce včetně období republiky - vystihne zásadní momenty zrodu novodobého parlamentarismu v Anglii - vysvětlí znaky absolutismu ve Francii v souvislosti s hospodářskými změnami a zahraniční politikou	Východní Evropa České země v předbělohorském období Třicetiletá válka Evropa po roce 1648	MKV – Psychosociální aspekty interkulturality Čj, Vv – renesance MKV – Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí VMEGS – Globální problémy, jejich příčiny a důsledky ZSV – státní moc FiS – dějiny ekonomického myšlení	

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Průřezová témata, vazby a přesahy	Hodnocení, realizace a poznámky
Žák: - orientuje se ve vývoji v Rusku v 17. a 18. století se zřetelem na jeho mezinárodní ambice - popíše principy fungování pruského státu a objasní mocenský vzestup Pruska v 18. století - charakterizuje specifický vývoj Polska s důrazem na jeho mezinárodní postavení a podmínky následujícího vývoje polského národa - zhodnotí odraz pobělohorského politického, hospodářského, sociálního a kulturního klimatu v českých zemích - rozliší charakteristické znaky a projevy české barokní kultury - uveče charakteristické rysy osvěcenského absolutismu za Marie Terezie a Josefa II. jako vyústění ztráty mocenských pozic Habsburků - rozliší charakteristické znaky a projevy osvícenství - analyzuje situaci ve Francii v předvečer VFR a vymezí její příčiny - periodizuje VFR a charakterizuje její jednotlivé etapy	Evropa po roce 1648 Habsburská monarchie a české země po třicetileté válce Osvícenství, Velká francouzská revoluce, napoleonské války	MKV – Psychosociální aspekty interkulturality Čj, Vv, Hv – baroko FiS – religionistika ZSV – osvícenská filozofie, lidská práva Čj - osvícenství	

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Průřezová témata, vazby a přesahy	Hodnocení, realizace a poznámky
Žák: - posoudí význam a vliv VFR a zhodnotí význam konceptu lidských a občanských práv - charakterizuje vnitřní poměry ve Francii za vlády Napoleona - demonstruje na mapě válečná tažení Napoleona a posoudí jejich vliv na poměry a další uspořádání Evropy - analyzuje poměry v amerických osadách předcházející válce za nezávislost - popíše průběh bojů v mezinárodním kontextu - identifikuje rysy dokumentů zakládajících USA - zhodnotí význam industrializace a vědeckých a technických inovací i postupné demokratizace společnosti - rozezná charakteristické znaky a projevy klasicismu, romantismu a dalších kulturních proudů - porovná příčiny, průběh a výsledky evropských revolucí první poloviny 19. století s důrazem na rok 1848/49	Osvícenství, Velká francouzská revoluce, napoleonské války Americký boj o nezávislost Změny v ekonomice a společnosti v první polovině 19. století Revoluční hnutí v první polovině 19. století	ZSV – lidská a občanská práva VMEGS – Globální problémy, jejich příčiny a důsledky MKV – Základní problémy sociokulturních rozdílů Fy – parní stroj Čj, Hv, Vv – klasicismus, romantismus EV – Člověk a životní prostředí	

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Průřezová témata, vazby a přesahy	Hodnocení, realizace a poznámky
Žák: • popíše proces industrializace v českých zemích • uvede východiska národněobrozenských tendencí • zhodnotí význam národního obrození pro současníky i pro dnešní dobu • zhodnotí postavení Anglie ve světové politice • charakterizuje vnitřní vývoj Ruska • popíše sjednocovací procesy v Evropě v mezinárodních souvislostech • objasní příčiny, průběh a důsledky občanské války v USA • orientuje se v problematice východní otázky • charakterizuje vývoj Francie • rozliší ideové a kulturní proudy 19. století	Habsburská monarchie v první polovině 19. století <i>Doporučeno v 2. ročníku/sextě</i> Evropa a svět v letech 1848 – 1914 Viktoriánská Anglie Sjednocení Itálie Sjednocení Německa, Německé císařství Občanská válka v USA Rusko posledních Romanovců Východní otázka Francie před 1. světovou válkou	Čj – národní obrození Hv, Vv – generace Národního divadla OSV – Spolupráce a soutěž	

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Průřezová témata, vazby a přesahy	Hodnocení, realizace a poznámky
Žák: • zhodnotí postavení Anglie ve světové politice • charakterizuje vnitřní vývoj Ruska • popíše sjednocovací procesy v Evropě v mezinárodních souvislostech • objasní příčiny, průběh a důsledky občanské války v USA • orientuje se v problematice východní otázky • charakterizuje vývoj Francie • rozliší ideové a kulturní proudy 19. století • popíše proces konstituování novodobého českého národa a jeho politické reprezentace včetně vývoje české politiky v kontextu česko – německých vztahů • posoudí důsledky rakousko – uherského vyrovnání	<i>Opakování z 2. ročníku/sextu</i> Evropa a svět v letech 1848 – 1914 Viktoriánská Anglie Sjednocení Itálie Sjednocení Německa, Německé císařství Občanská válka v USA Rusko posledních Romanovců Východní otázka Francie před 1. světovou válkou Češi a habsburská monarchie v letech 1848 - 1914	Čj – vybraní autoři národních literatur ZSV – lidská a občanská práva Vv – kulturní proudy 19. století VMEGS – Globální problémy, jejich příčiny a důsledky; Globalizační a rozvojové procesy MKV – Základní problémy sociokulturních rozdílů ZSV – volby, ústavní vývoj MKV – Základní problémy sociokulturních rozdílů; Psychosociální aspekty interkulturality; Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí	V průběhu celého školního roku je práce žáků hodnocena na základě ústního a písemného zkoušení. Do hodnocení se zahrnuje i vypracování samostatných úkolů a referátů. Učitel přihlíží také k aktivitě jednotlivých žáků v hodinách dějepisu.

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Průřezová témata, vazby a přesahy	Hodnocení, realizace a poznámky
Žák: • popíše koloniální expanzi • identifikuje ohniska napětí a konfliktů • porovná postavení evropských velmocí s nastupujícími světovými velmocemi • charakterizuje průběh první světové války • zhodnotí význam ruských revolucí v kontextu s válečnými událostmi • zhodnotí význam československého odboje pro vznik samostatné ČSR • orientuje se v politických, ekonomických a sociálních poměrech v poválečné Evropě • charakterizuje versailleský systém a posoudí možnosti jeho naplnění • porovná státy demokratické a státy s totalitárními a autoritativními režimy • identifikuje projevy světové hospodářské krize, posoudí její hospodářské, sociální a politické důsledky	Mezinárodní vztahy před první světovou válkou První světová válka Evropa a svět v meziválečné době	Ze – kolonialismus Čj – protiválečná literatura Ch – bojové chemické látky OSV – Morálka všedního dne ZSV – demokracie; hospodářské systémy VMEGS – Globální problémy, jejich příčiny a důsledky	

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Průřezová témata, vazby a přesahy	Hodnocení, realizace a poznámky
Žák: • charakterizuje fašismus a zhodnotí cestu k uchopení moci nacisty • popíše vznik a uspořádání ČSR • charakterizuje politický, hospodářský, sociální a kulturní vývoj v ČSR • zhodnotí postavení ČSR v mezinárodních vztazích • posoudí důsledky mnichovské konference • porovná první a druhou republiku • charakterizuje kulturní směry v meziválečné době	Evropa a svět v meziválečné době	Čj, Vv – meziválečná kultura OSV – Sociální komunikace VMEGS – Globální problémy, jejich příčiny a důsledky; Žijeme v Evropě MV – Účinky mediální produkce a vliv médií; Role médií v moderních dějinách (propaganda)	
• orientuje se v klíčových událostech na evropských i mimoevropských bojištích včetně porážky fašistického bloku a osvobození okupovaných území • posoudí morální aspekty válečných zločinů, holocaustu	Druhá světová válka	Čj – protiválečná literatura ZSV – lidská práva Fy – atomová bomba OSV – Morálka všedního dne; Spolupráce a soutěž MKV – Základní problémy sociokulturních rozdílů; Psychosociální aspekty interkulturality MV – Účinky mediální produkce a vliv médií; Role médií v moderních dějinách (propaganda)	

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Průřezová témata, vazby a přesahy	Hodnocení, realizace a poznámky
Žák: - objasní okolnosti vzniku Protektorátu Čechy a Morava, charakterizuje toto „státní uspořádání“ - charakterizuje projevy druhého odboje - popíše průběh osvobození Československa - posoudí důsledky války a poválečné uspořádání světa - charakterizuje studenou válku a vymezí svět rozdělený na bloky - uvede vybrané válečné konflikty v historickém kontextu - na příkladech vysvětlí tzv. problémy třetího světa v kontextu dekolonizace - uvede hlavní mezníky související se zhroutilím komunistických režimů v Evropě	Druhá světová válka Poválečné světové dějiny	ZSV – lidská a občanská práva, mezinárodní integrace Ze – dekolonizace, globální problémy lidstva VMEGS – Humanitární pomoc a mezinárodní rozvojová spolupráce; Globální problémy, jejich příčiny a důsledky; Globalizační a rozvojové procesy MV – Mediální produkty a jejich významy	

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Průřezová témata, vazby a přesahy	Hodnocení, realizace a poznámky
Žák: - periodizuje poválečný vývoj - popíše vybrané události vedoucí ke změně režimu v roce 1948 - charakterizuje atmosféru doby 50. let s ohledem na morální aspekty politických procesů - popíše stěžejní události roku 1968 s ohledem na následnou normalizaci - postihne demokratizační procesy v Československu na přelomu 80. a 90. let	Československé poválečné dějiny	ZSV – lidská a občanská práva OSV – Morálka všedního dne VMEGS – Žijeme v Evropě MV – Role médií v moderních dějinách (propaganda) Čj – literatura samizdatu a exilu OSV – Morálka všedního dne MV – Média a mediální produkce; Mediální produkty a jejich významy	

Učební osnovy předmětu **ZÁKLADY SPOLEČENSKÝCH VĚD**

Charakteristika předmětu

Obsah předmětu

Vyučovací předmět *základy společenských věd* vychází ze vzdělávací oblasti Člověk a společnost ze vzdělávacího oboru Občanský a společenskovědní základ a dále ze vzdělávací oblasti Člověk a zdraví ze vzdělávacího oboru Výchova ke zdraví.

Časové vymezení předmětu

Předmět je vyučován ve druhém až čtvrtém ročníku čtyřletého gymnázia a v příslušných ročnících víceletého gymnázia. Ve druhém ročníku je výuka předmětu realizována ve dvouhodinové dotaci za týden; ve třetím ročníku dvouhodinová dotace s možností volby semináře s taktéž dvouhodinovou dotací; ve čtvrtém ročníku tříhodinová dotace a možnost semináře s tříhodinovou dotací.

Realizovaná průřezová témata

- Osobnostní a sociální výchova
- Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
- Multikulturní výchova
- Environmentální výchova
- Mediální výchova

Organizace výuky

Žák je považován za aktivní součást procesu edukace, čemuž odpovídají také používané metody a formy práce. Nejčastěji se jedná o frontální výuku dialogickou metodou, práci s textem, skupinovou práci, diskuzi, kratší referáty, krátkodobé projekty či dramatická výchova.

V předmětu si žák osvojuje základní obsah, vnitřní členění a terminologii těchto společenských věd:

- politologie, mezinárodní vztahy, právo, ekonomie ve druhém ročníku,
- psychologie a základy sociologie ve třetím ročníku,
- filozofie ve čtvrtém ročníku.

Do výuky mohou být dle potřeby zařazována také aktuální společenská témata.

V předmětu získá žák znalosti a vědomosti o podstatě lidské psychiky, o uspořádání společnosti a zákonitostech, na nichž stojí lidská seskupení, o fungování společnosti a státu, o filozofickém pohledu na život a svět, o ekonomických zákonitostech. Získá dovednosti a schopnosti, které mu umožní lépe porozumět sobě samému i druhým lidem, orientovat se ve společnosti, orientovat se na trhu práce, uplatňovat svá práva a být schopen hájit i práva druhých, zapojit se do věcí veřejných.

Organizace maturitní zkoušky

Realizace předmětu základy společenských věd v součinnosti s navazujícím seminářem ze společenských věd připravují žáky pro profilovou maturitní zkoušku.

Profilová maturitní zkouška je realizována ústní formou před zkušební komisí v délce 15 minut.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel:

- zadáváním referátů, projektů, mluvních cvičení apod. vytváří v žácích žádoucí studijní návyky,
- prostřednictvím různých pohledů na danou problematiku či používáním rozličných informačních zdrojů vede žáky k samostatnému a kritickému uvažování o společnosti.

Kompetence k řešení problému

Učitel:

- zadáváním krátkých referátů o dílčí problematice učí žáky tvořivě využívat získané poznatky, argumentovat, srovnávat a hodnotit,
- předkládáním problémových situací z každodenní praxe, z novinových článků, aktuálního společenského dění vede žáka k analyzování, k vyvozování závěrů, k obhajování vlastních postojů,
- prostřednictvím dramatizací, hraní rolí, skupinové práce či diskusí vytváří příležitosti k tomu, aby žáci promýšleli různé životní scénáře k určité modelové situaci, k jednotlivým scénářům uváděli samostatně nebo ve skupinách argumenty pro a proti jejich přijetí.

Kompetence komunikativní

Učitel:

- skrze cílené systematické vedení žáků k slovním projevům vytváří prostor k vyjádření a interpretaci vlastních myšlenek,
- navozuje problémové situace (skupinová práce, práce ve dvojicích), při nichž žák ve spolupráci s ostatními vyhledává potřebné informace, třídí je a zpracovává,
- vhodnými příklady a úkoly učí žáky klást jasné a srozumitelné otázky, uvádět argumenty a protiargumenty, vyjednávat při řešení problémových nebo konfliktních situací.

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- navozuje aktivity (dramatizace, hraní rolí, skupinová práce), během kterých žák konstruktivně řeší problémy s ostatními,

- nastolováním celospolečenských témat jako podnětů pro diskuse, stylizaci rolí apod. vytváří prostor pro rozvoj sociální inteligence a empatie žáků.

Kompetence občanská

Učitel:

- důslednou a systematickou kontrolou zadaných prací navozuje situace k získání vědomí odpovědnosti za včasné plnění zadaných úkolů a odpovědnosti za vlastní práci,
- přípravou modelových situací (dramatizace, hraní rolí, audio či video nahrávky) seznamuje žáky s různými procedurami v mezilidském styku (jednání na úřadech, soudní řízení, volby),
- vhodně zvolenými aktivitami (např. ankety na aktuální téma) vede žáky ke sledování aktuální společenské, ekonomické, sociální a politické situace v ČR i ve světě a vytváří příležitosti ke komentování či diskusi,
- prostřednictvím diskusí vede žáky ke kritickému pohledu na veřejné dění a k zodpovědnosti za veřejné dění.

Kompetence k podnikavosti

Učitel:

- vhodnými úkoly – aktivitami, dramatickou výchovou apod. podporuje tvořivost žáků a motivuje je k vlastní iniciativě,
- důslednou a systematickou kontrolou zadaných prací navozuje situace k získání vědomí odpovědnosti za včasné plnění zadaných úkolů, odpovědnosti za vlastní práci a průběžné korigování své činnosti,
- prostřednictvím různých pohledů na danou problematiku či používáním rozličných informačních zdrojů vede žáky k samostatnému a kritickému uvažování o společnosti.

Kompetence digitální

Učitel:

- vede žáky k posuzování vlivu digitalizace na život jedince a proměnu společnosti a k zodpovědnému spravování digitálních identit,
- zadáváním samostatné či skupinové práce vede žáky k využívání digitálních zařízení, aplikací a služeb a zdokonalování se v práci s nimi,
- při získávání a sdílení dat, informací vede žáky ke kritickému přístupu ve zpracování a reprodukci informací z internetových zdrojů,
- při využívání digitálních technologií poukazuje na nutnost bezpečného a etického využívání včetně dodržování autorských práv,
- vhodným využíváním digitálních technologií při školní práci předchází jejich negativnímu dopadu na psychické a fyzické zdraví žáků.

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Průřezová témata, vazby a přesahy	Hodnocení, realizace a poznámky
Žák: - vysvětlí pojem politologie a jeho vztah k politice - charakterizuje základní teorie vzniku států, uvede konkrétní příklady - jmenuje znaky státu; klasifikuje státy podle vybraných kritérií - zhodnotí výhody a nevýhody rozdělení státní moci - vysvětlí strukturu uspořádání státní moci v ČR, pojmy pravomoce a kompetence státních orgánů - uvede principy demokracie, znaky demokratického uspořádání státu - charakterizuje uspořádání přímé a nepřímé demokracie včetně jejich úskalí - zhodnotí pozitiva a úskalí demokratického zřízení státu, porovná postavení občana v demokratickém a totalitním státě	Politologie Stát – vznik, znaky, klasifikace států Státní moc Demokracie	De – vznik nejstarších států; konstituování parlamentarismu v Evropě; totalitní režimy OSV – Morálka všedního dne MV – Účinky mediální produkce a vliv médií (média jako „hlídací pes“ demokracie) MKV – Psychosociální aspekty interkulturality	V průběhu celého školního roku je práce žáků hodnocena na základě písemného, popřípadě ústního zkoušení. Do hodnocení se zahrnuje i vypracování samostatných úkolů, projektů a referátů. Učitel přihlíží také k aktivitě jednotlivých žáků v hodinách. Do výuky jsou dle potřeby zařazována také aktuální témata.

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Průřezová témata, vazby a přesahy	Hodnocení, realizace a poznámky
Žák: - charakterizuje vybrané politické ideologie a aplikuje na současnou politickou scénu v ČR - zhodnotí výhody a nevýhody různých systémů politických stran - vysvětlí pojem nátlakové organizace a jejich úlohu v občanské společnosti - jmenuje a vysvětlí volební práva občana - argumentuje pro majoritní a komparativní volební systém a proti němu - charakterizuje organizaci a průběh voleb do jednotlivých orgánů moci v ČR - zhodnotí význam voleb - vysvětlí pojmy místní samospráva a státní správa a jejich vzájemný vztah - uvede okruhy problémů, s nimiž se může občan obracet na jednotlivé státní instituce - popíše organizaci místní samosprávy, srovná ji s organizací ústřední státní moci	Struktura politického systému, politické strany Volby Obecní a krajské zřízení v ČR	OSV – Morálka všedního dne DIGK – Vyhledávání a vyhodnocování informací MV – Mediální produkty a jejich význam (volební kampaň) DIGK – Digitální marketing MKV – Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí	

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Průřezová témata, vazby a přesahy	Hodnocení, realizace a poznámky
Žák: - vymezí, jakou funkci plní ve státě ústava - zhodnotí úlohu jednotlivých složek státní moci, jejich pravomoci a možnosti - objektivně obhájí svá práva občana a člověka, respektuje práva druhých - rozlišuje práva osobní a majetková - uvádí příklady omezení lidských a občanských práv; povinností, které z práv vyplývají - vysvětlí význam vědy mezinárodní vztahy; zařadí ji do systému věd - posoudí význam evropské a světové integrace, svůj názor podpoří argumenty - rozlišuje funkce orgánů EU, uvede příklady jejich činnosti - uvede příklady dopadu evropské integrace na život běžného občana - popíše strukturu OSN; uvede příklady činnosti organizace - popíše vznik a strukturu NATO; zhodnotí členství ČR v NATO	Ústava ČR, Listina základních práv a svobod Mezinárodní vztahy Věda mezinárodní vztahy Mezinárodní organizace	VMEGS – Globální problémy, jejich příčiny a důsledky; Humanitární pomoc a mezinárodní rozvojová spolupráce; Žijeme v Evropě De – vývoj Evropy a světa po roce 1945	

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Průřezová témata, vazby a přesahy	Hodnocení, realizace a poznámky
Žák: • objasní odlišnosti mezi právními a morálními normami • vysvětlí typy a systémy práva • orientuje se v právní hierarchii českého právního řádu • charakterizuje vybrané právnické profese • vymezí podmínky vzniku a zániku manželství • odůvodní právní ochranu rodiny • rozlišuje a zhodnotí formy náhradní rodičovské péče • vyjmenuje a vysvětlí možnosti jedince při reklamaci • objasní možnosti vzniku dědického nároku • vysvětlí vybrané pojmy občanskoprávní oblasti (společné jmění manželů, věcné břemeno, autorské právo, odúmrť apod.) • charakterizuje možnosti služeb, které nabízí občanům úřady práce • uvede a vysvětlí podmínky vzniku a zániku pracovního poměru	Právo Základy právní teorie Občanské právo, rodinné právo Pracovní právo		

[illegible]

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Průřezová témata, vazby a přesahy	Hodnocení, realizace a poznámky
Žák: • charakterizuje služby poskytované bankou; zhodnotí funkci centrální banky ve fungování hospodářství státu • rozlišuje druhy cenných papírů a možnosti pro jejich držitele • vysvětlí pojem inflace, možnosti jejího vzniku a negativní důsledky na chod ekonomiky • zhodnotí možnosti vzniku nezaměstnanosti, vyvozuje možná řešení a jejich efektivnost. • objasní vybrané pojmy související s mezinárodním obchodem (kvóty, hospodářský protekcionismus, obchodní bilance apod.) • zhodnotí možnosti i úskalí mezinárodního obchodu pro chod ekonomiky státu • popíše strukturu a fungování fiskální politiky • rozliší pojmy hrubý domácí produkt a hrubý národní produkt • popíše průběh hospodářského cyklu	Peníze, bankovníctví, cenné papíry Makroekonomické ukazatele, hospodářský cyklus		

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Průřezová témata, vazby a přesahy	Hodnocení, realizace a poznámky
Žák: - vymezí předmět psychologie, základní pojmy (psychika, chování a prožívání apod.) - rozliší členění psychologických disciplín a uvede konkrétní příklady - charakterizuje historické představy o duševním životě člověka - popíše zkonstituování psychologie jako vědního oboru - jmenuje vybrané směry v psychologii 20. století a jejich představitele; charakterizuje hlavní řešené otázky těchto směrů - zhodnotí působení biologických a sociálních faktorů na lidskou psychiku - klasifikuje psychické jevy a uvede příklady - srovná cití a vnímání - jmenuje druhy představ a uvádí jejich příklady; aplikuje asociační zákony - charakterizuje rozumové poznání a vymezí jeho vztah k smyslovému poznání - na konkrétních příkladech demonstruje používání myšlenkových operací	Psychologie a sociální psychologie Věda psychologie Dějiny psychologie Obecná psychologie Biosociální determinace lidské psychiky Psychické procesy poznávací	OSV – Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti Bi – nervová soustava OSV – Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti Ma – logika DIGK – Vyhodnocování informací z internetu	V průběhu celého školního roku je práce žáků hodnocena na základě písemného, popřípadě ústního zkoušení. Do hodnocení se zahrnuje i vypracování samostatných úkolů, projektů a referátů. Učitel přihlíží také k aktivitě jednotlivých žáků v hodinách. Do výuky jsou dle potřeby zařazována také aktuální témata. Prostřednictvím zařazování psychosociálních aktivit jsou posilovány dovednosti žáků.

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Průřezová témata, vazby a přesahy	Hodnocení, realizace a poznámky
Žák:	Paměťové procesy Motivace		
• vysvětlí fungování lidské paměti, zhodnotí efektivitu různých druhů paměti • rozlišuje motivační činitele a jejich vzájemné působení • demonstruje na svém chování vlastnosti (individuální rozdíly) citů • klasifikuje emoce a vybrané příklady charakterizuje	Emoce		
• vymezí pojem osobnost, základní teorie osobnosti • charakterizuje vybrané typy temperamentu • uvede své dynamické vlastnosti	Psychologie osobnosti		
	Dynamické vlastnosti		
	Motivační vlastnosti		
• rozlišuje vědomosti, dovednosti, návyky a objasní jejich vzájemný vztah • zhodnotí význam tzv. mnohočetných inteligencí pro zvyšování výkonnosti osobnosti • vymezí charakter a jeho vztah k temperamentu osobnosti • vysvětlí faktory při utváření postojů a chyby, jichž se při jejich tvorbě jedinci dopouštějí; uvede příklady • zdravě aplikuje znalosti formování vlastností sebevztahu ve svém životě	Výkonové vlastnosti	MKV – Základní problémy sociokulturních rozdílů (formování a změna postojů)	
	Vztahově postojoyé vlastnosti	OSV – Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti	
	Postoj k sobě samému		

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Průřezová témata, vazby a přesahy	Hodnocení, realizace a poznámky
Žák: - vysvětlí zákonitosti vývoje osobnosti - periodizuje vývoj osobnosti a jednotlivé fáze charakterizuje - vymezí NŽS a uvede možné reakce na tyto situace - uplatňuje vhodné způsoby vyrovnávání se s NŽS - objasní podstatu a důležitost procesu socializace - uvede příklady základních socializačních mechanismů - vysvětlí význam činitelů socializace Žák: - uplatňuje společensky vhodné způsoby komunikace - zdravě aplikuje prostředky verbální i neverbální komunikace - rozlišuje kooperaci, kompetici a individualismus v mezilidských vztazích	Osobnost ve vývoji Náročné životní situace Socializace Sociální interakce a komunikace	OSV – Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů	

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Průřezová témata, vazby a přesahy	Hodnocení, realizace a poznámky
Žák: - klasifikuje sociální skupiny a charakterizuje jejich znaky - zhodnotí význam rodiny pro formování psychiky jedince - popíše a objasní skupinovou dynamiku, role a pozice ve skupině - vysvětlí důsledky konfliktů sociálních rolí - jmenuje typy sociální struktury a uvede příklady - vysvětlí pojmy jako stratifikace, sociální mobilita, sociální vývoj apod. - stručně charakterizuje vědu sociologii a zařadí ji do systému věd - vymezí vztah společnost – příroda - charakterizuje jednotlivé vývojové fáze vztahu společnost – příroda - vymezí pojem kultura z různých hledisek - objasní pojmy jako kulturní dědictví, enkulturace, konformita, subkultura apod. - vymezí znaky masové kultury; diskutuje o jejích pozitivích a negativích	Sociální útvary, sociální struktura Sociologie jako věda Přírodní podmínky života společnosti Kultura	OSV – Sociální komunikace; Spolupráce a soutěž VMEGS – Globalizační a rozvojové problémy EV – Člověk a životní prostředí MV – Účinky mediální produkce a vliv médií; Role médií v moderních dějinách	

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Průřezová témata, vazby a přesahy	Hodnocení, realizace a poznámky
Žák: - objasní podstatu filozofického tázání, porovná východiska filozofie, mýtu, vědy, umění a náboženství k uchopení skutečnosti a člověka - používá základní filozofické pojmy, rozlišuje filozofické disciplíny - periodizuje dějiny filozofie - charakterizuje jednotlivá vývojová období antické filozofie - srovná filozofický přístup a řešené otázky jednotlivých škol - interpretuje myšlenky představitelů - diskutuje o etickém podtextu učení Sofistů a Sókrata - interpretuje tzv. mýtus o jeskyni, vyloží nauku o idejích - propojí Platónovy názory v oblasti psychologie, etiky, politiky - srovná učení Platóna a Aristotela - vyloží učení o látce a formě - diskutuje o Aristotelových názorech v oblasti etiky, v oblasti politiky	Úvod do filozofie Antická filozofie Mílétská škola, Pythagorejci, Herakleitos, Eleaté, Atomisté Sofisté, Sókratés Platón, Aristotelés	Čj, De – řecké mýty a báje VMEGS – Žijeme v Evropě OSV – Morálka všedního dne, Spolupráce a soutěž DIGK – Vyhledávání a vyhodnocování informací	V průběhu celého školního roku je práce žáků hodnocena na základě písemného, popřípadě ústního zkoušení. Do hodnocení se zahrnuje i vypracování samostatných úkolů, projektů a referátů. Učitel přihlíží také k aktivitě jednotlivých žáků v hodinách. Do výuky jsou dle potřeby zařazována také aktuální témata.

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Průřezová témata, vazby a přesahy	Hodnocení, realizace a poznámky
Žák: - rozliší jednotlivé filozofické směry, interpretuje myšlenky představitelů - diskutuje o přínosu antické filozofie pro její další vývoj i pro současnost - charakterizuje a srovná vývojové fáze středověké filozofie; objasní kontext atmosféry doby - uvede hlavní představitele, interpretuje jejich myšlenky - vyloží tzv. spor o universalia - uvede příklady heretických učení - srovná východiska středověké a renesanční filozofie, zasadí učení filozofů do kontextu období - uvede představitele a interpretuje jejich myšlenky - diskutuje o etickém přínosu učení daných představitelů	Antická filozofie filozofické směry v pozdní antice (Epikureismus, stoicismus, skepticismus, novoplatonismus) Středověká filozofie Patristika, scholastika Filozofie v období renesance a humanismu E. Rotterdamský, M. Kusánský, G. Bruno, N. Machiavelli, T. Hobbes, T. Morus, F. Bacon	De – charakteristika doby středověku OSV – Morálka všedního dne, Spolupráce a soutěž De, Ze – zámořské objevy Fy – geocentrismus a heliocentrismus	

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Průřezová témata, vazby a přesahy	Hodnocení, realizace a poznámky
Žák: • srovná přístup k řešeným otázkám u racionalistů a empiriků • diskutuje o gnoseologických názorech daných filozofů – jejich přednostech i úskalích • srovná ontologii Descarta a Spinozy; vyloží Leibnizovu ontologii • charakterizuje směr osvícenství • uvede představitele a interpretuje jejich myšlenky • srovná Lockovy a Montesquieho názory na státní moc • uvádí u důsledků učení Rousseua pro a proti • zhodnotí význam učení Herdera pro Čechy • vyloží Kantovu ontologii a propojí ji s jeho noetikou • interpretuje Kantovy názory v oblasti etiky • vyloží Hegelovu fenomenologii ducha a uvede ji do systému • zhodnotí význam Hegelovy filozofie vzhledem k jeho pokračovatelům	Novověká filozofie – empirismus a racionalismus 17. století Novověká filozofie – osvícenství Novověká filozofie – německá klasická filozofie	De, Čj – osvícenství OSV – Morálka všedního dne, Spolupráce a soutěž De, Čj – národní obrození	

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Průřezová témata, vazby a přesahy	Hodnocení, realizace a poznámky
Žák: • srovná přístup a řešené otázky jednotlivých směrů • uvede představitele a interpretuje jejich myšlenky • diskutuje o Feuerbachových názorech na etiku náboženství • interpretuje dějinný vývoj dle marxistů; srovná postoje marxistů a tzv. frankfurtské školy neomarxistů • zhodnotí význam Comtovy a Wittgensteinovy filozofie pro vývoj vědy a filozofie • interpretuje a zhodnotí etické podněty Kierkegaarda, Schopenhauera • vyloží Schopenhauerovu ontologii a uvede ji do systému • zhodnotí přínos a úskalí Nietzscheho učení • charakterizuje tzv. krizi filozofie • srovná přístup a řešené otázky jednotlivých směrů • uvede představitele a interpretuje jejich myšlenky • zhodnotí význam jednotlivých směrů • srovná přístup filozofů v otázce filozofie existence a bytí	Filozofické směry 19. a 20. století Německý materialismus Pozitivismus Iracionalismus Filozofie života Pragmatismus Fenomenologie Existencialismus Křesťanská filozofie Hermeneutika Strukturalismus	Čj – F. Nietzsche; existencialismus OSV – Morálka všedního dne, Spolupráce a soutěž	

[illegible]

Učební osnovy předmětu **ZEMĚPIS**

Charakteristika předmětu

Obsah předmětu

Předmět *Zeměpis* je součástí vzdělávacích oblastí Člověk a příroda a Člověk a společnost z RVP GV. Vzdělávací obsah předmětu pro vyšší stupeň osmiletého gymnázia a odpovídající ročníky čtyřletého gymnázia zahrnuje celý obsah vzdělávacího oboru Geografie a integruje převážnou část obsahu vzdělávacího oboru Geologie (zejména části „Geologické procesy v litosféře“, „Voda“ a „Člověk a anorganická příroda“). Zbývající část tohoto vzdělávacího oboru je zahrnuta v předmětu Biologie.

Časové vymezení předmětu

Zeměpis se realizuje ve všech ročnících vyššího gymnázia s výjimkou maturitního ročníku, a to v hodinových dotacích: kvinta - septima (1. - 3. ročník): 2 hodiny týdně. V oktávě a 4. ročníku je podle zájmu zařazen výběrový seminář určený především pro maturanty s dotací 3 hodiny týdně.

Realizovaná průřezová témata

Zeměpis vykazuje významný integrační potenciál. Vedle zcela specifického vzdělávacího obsahu, který vychází z řady přírodních a sociálních věd, vzájemně propojuje znalosti a dovednosti nabývané v jiných předmětech. Proto významným způsobem přispívá k dosažení řady kompetencí žáka vymezených v průřezových tématech RVP GV. Předmět integruje tematické okruhy následujících průřezových témat RVP GV:

- Environmentální výchova
- Multikulturní výchova
- Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

Ostatní průřezová témata nezařazujeme do Zeměpisu zcela. Nastane-li však možnost jejich aplikace, budeme se jim věnovat.

Organizace výuky

Výuka Zeměpisu probíhá neděleně, obvykle v kmenových učebnách jednotlivých tříd, příležitostně v počítačových učebnách.

Pro výuku Zeměpisu na VG jsou doporučeny učebnice od nakladatelství Česká geografická společnost. Jedná se o tituly Příroda a lidé Země, Regionální zeměpis světadílů a Zeměpis České republiky. Kromě sady učebnic od ČGS používají žáci Atlas světa, Atlas ČR a další atlasy (např. Dnešní Svět nebo Dnešní Česko), stejně jako digitální atlasy, přístupné online.

Žáci gymnázia se účastní geografických soutěží. Hlavní důraz je kladen na geografickou olympiádu (kategorie D).

Žáci se rovněž v průběhu studia (s ohledem na aktuální situaci) mohou účastnit jednodenní geografické terénní exkurze, kde aplikují především poznatky z praktické topografie a orientace v terénu.

Výuku Zeměpisu na gymnáziu doplňuje Zeměpisný seminář, který je vyučován v oktávě a 4. ročníku. Učební osnovy tohoto semináře jsou součástí ŠVP.

Organizace maturitní zkoušky

Maturitní zkoušku tvoří jediná část, kterou je ústní zkouška před komisí (15 minut příprava, 15 minut zkoušení). Ta je zaměřena jak na teorii, tak i na orientaci v mapě. Ústní zkouška je monotematická.

Výchovné a vzdělávací strategie

Výchovné a vzdělávací strategie jsou různé postupy, metody a formy výuky, které používá vyučující Zeměpisu za účelem postupného utváření klíčových kompetencí žáků.

Získané poznatky a dovednosti žáci aktivně využijí v reálném životě a v ostatních přírodovědeckých předmětech (matematika, fyzika, chemie, biologie), v humanitních předmětech (dějepis, základy společenských věd). Vzhledem ke svému integračnímu charakteru se předmět Zeměpis prolíná s ostatními předměty průběžně.

Kompetence k učení

Učitel:

- podporuje dovednost žáků využívat zeměpisné pomůcky (atlas, globus, turistická mapa, buzola, GPS, online aplikace apod.) a odbornou literaturu (encyklopedie, statistické ročenky aj.)
- zadává žákům témata, úlohy nebo referáty, při jejichž řešení nebo tvorbě žáci vyhledávají, třídí a hodnotí informace z širších informačních zdrojů, jako například map, tabulek, grafů, knih, časopisů, denního tisku, televize či Internetu
- spojuje získané informace a poznatky se znalostmi dalších vzdělávacích oborů, tím si žák uvědomuje vzájemnou propojenost těchto oborů
- předvádí při zeměpisných vycházkách manipulaci se zeměpisnými pomůckami vhodnými do terénu (GPS, buzola, digitální mapové portály online)
- vede žáka k uvědomění si nutnosti posuzovat rozdílnou věrohodnost různých informačních zdrojů a k rozvoji schopnosti kritického přístupu k získaným informacím a tím se žák stává mediálně gramotným

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- předkládá žákům problémová témata v rámci konkrétního učiva, čímž jsou žáci vedeni k diskusím, k řešení některých zeměpisných otázek nebo k vytváření alternativ řešení
- v rámci geografické terénní exkurze či jiných exkurzí a vycházek do okolí jsou žáci vedeni k užívání teoretických znalostí v praxi, jejich získané poznatky jsou konfrontovány se skutečností a upevňovány

Kompetence komunikativní

Učitel:

- pracuje s žáky ve skupinách, kde společně komunikují a spolupracují během řešení úkolů, tím se naplňuje i kompetence sociální a personální
- konzultuje názory všech žáků a učí je vhodně argumentovat a obhajovat své stanovisko
- vyzývá žáky k prezentaci zadaných referátů před třídou ústní formou, v následné diskusi odpovídají na případné dotazy a obhajují své názory
- umožňuje žákům předkládat zpracované úlohy nebo referáty v elektronické podobě, žáci si je mohou posílat e-mailem či skrze jinou vhodnou platformu, nebo takto mohou komunikovat v rámci využívání moderních komunikačních technologií i s učitelem

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- zadáváním skupinových úkolů vede žáky k respektování zájmů skupiny, k pochopení potřeby efektivní spolupráce; při řešení těchto úkolů vede diskusi, tím se žák učí komunikovat, vystupovat, řešit problémové situace či vybírat a třídit poznatky
- vede žáky k vytváření vstřícných mezilidských vztahů a k předcházení osobním konfliktům

Kompetence občanská

Učitel:

- vysvětluje žákům na příkladech nutnost ochrany životního prostředí, žák chápe tuto skutečnost jako svou občanskou povinnost a aktivně vystupuje v jejím zájmu
- poskytuje žákům informace z oblasti demografie a aktuálního dění, na jejichž základě si žák uvědomuje a respektuje kulturní, sociální a náboženskou různorodost lidské populace a odmítá xenofobní nebo rasistické názory
- předkládá žákům informace a seznamuje je s formami pomoci lidem v oblastech postižených přírodními katastrofami, válečnými konflikty nebo jinou tíživou situací v takové míře, aby u žáků prohloubil empatii a ochotu pomoci těmto lidem
- zdůrazňuje v rámci politického zeměpisu a souvisejícího učiva principy demokracie a jejich přednosti oproti jiným formám vlády.

Kompetence digitální

Učitel:

- ovládá potřebnou sadu digitálních zařízení, aplikací a služeb, využívá je při školní práci i při zapojení do veřejného života;
- digitální technologie a způsob jejich použití nastavuje a mění podle toho, jak se vyvíjejí dostupné možnosti a jak se mění potřeby výuky a jeho žáků;
- získává, posuzuje, spravuje, sdílí a sděluje data, informace a digitální obsah v různých formátech; k tomu volí efektivní postupy, strategie a způsoby, které odpovídají konkrétní situaci a účelu;
- vytváří, vylepšuje a propojuje digitální obsah v různých formátech; pomáhá žákům vyjadřovat se za pomoci digitálních prostředků;
- navrhuje prostřednictvím digitálních technologií taková řešení, která mu pomohou vylepšit postupy či technologie; dokáže poradit s technickými problémy;
- vyrovnává se s proměnlivostí digitálních technologií a posuzuje, jak vývoj technologií ovlivňuje různé aspekty života jedince a společnosti a životní prostředí, zvažuje rizika a přínosy;
- předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím ohrožujícím tělesné a duševní zdraví; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky, s ohleduplností a respektem k druhým a vede k tomu i žáky.

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Průřezová témata, vazby a přesahy	Hodnocení, realizace a poznámky
Žák: - zařadí Zeměpis do systému věd - vymezí obsah předmětu Zeměpis - objasní vznik a vývoj zemského tělesa - charakterizuje vesmír a jeho složení - vysvětlí rozdíl mezi hvězdou a planetou - určí postavení Země ve vesmíru a v rámci Sluneční soustavy - objasní podstatu geocentrického a heliocentrického uspořádání Sluneční soustavy - uvede některé významné astronomy - porovná Zemi s ostatními planetami Sluneční soustavy - charakterizuje tvar a velikost zemského tělesa - lokalizuje a charakterizuje Měsíc jako vesmírné těleso - objasní princip zatmění Slunce a Měsíce - určuje pohyby Země - objasní pojmy rovnodennost a slunovrat - charakterizuje podstatu vzniku mořského dmuť - vysvětlí pojmy místní a pásmový čas, časová pásma, datová mez	Úvod do geografie Postavení geografie v systému věd Země jako vesmírné těleso Tvar a umístění Země ve vesmíru Pohyby Země a jejich důsledky	Fy – astrofyzika Fy – astrofyzika	Během celého školního roku se zařazuje ústní zkoušení (teorie nebo orientace na mapě) nebo písemné zkoušení ve formě kratších prací. Operativně se hodnotí skupinová práce, referát či jiná prezentace. Zvládnutí větších tematických celků je prověřováno písemnými pracemi, které píše každý žák.

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Průřezová témata, vazby a přesahy	Hodnocení, realizace a poznámky
Žák: - objasní pojmy zeměpisná šířka a délka - určuje polohu míst pomocí zeměpisných souřadnic - charakterizuje pojmy mapa a glóbus - uvede příklady jednoduchých kartografických zobrazení - definuje měřítko mapy - rozlišuje mapy podle obsahu - charakterizuje obsah map - uvede některé metody znázorňování tematického obsahu - popíše vývoj mapování - objasní podstatu lokalizace pomocí GPS - orientuje se v mapě a pomocí turistické mapy v terénu - využívá zdroje geografických dat - určí složky přírodní sféry Země, porovná jejich složení a strukturu a objasní jejich vzájemné vztahy - charakterizuje horizontální a vertikální členitost zemského povrchu - uvede příklady zonálních a azonálních jevů v přírodní sféře - charakterizuje složení a rozdělení atmosféry - objasní rozdíl mezi počasím a podnebím	Znázorňování Země na mapách Geometrická podstata map Obsah map Mapování a současné mapy, GIS Přírodní sféra Členění zemského povrchu Zemská atmosféra	Geologie	

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Průřezová témata, vazby a přesahy	Hodnocení, realizace a poznámky
Žák: - vysvětlí pojem skleníkový efekt - uvede příčiny oteplování podnebí Země - objasní vliv kontinentů a oceánů na rozložení tlaku vzduchu - charakterizuje cirkulaci atmosféry, definuje vybraná pravidelná proudění vzduchu - vysvětlí působení frontálních systémů - vymezí podnebné pásy na Zemi - analyzuje rozmístění vody na Zemi - zhodnotí využitelnost různých druhů vod a posoudí možné způsoby efektivního hospodaření s vodou v příslušném regionu - charakterizuje hydrologické oběhy vody - charakterizuje oceánské dno - uvede vlastnosti mořské vody - objasní podstatu mořského dmutí - uvede příčiny vzniku mořských proudů - analyzuje stavbu zemského tělesa - analyzuje různé druhy poruch v litosféře - objasní pohyby litosférických desek - vysvětlí vznik pevnin a oceánů - analyzuje energetickou bilanci Země a příčiny vnitřních a vnějších geologických procesů - porovnává působení vnitřních a vnějších geologických sil	Proudění vzduchu a podnebné pásy Země Rozdělení zásob vody na Zemi Voda v mořích a oceánech Zemská kůra, vývoj zemského povrchu Vliv vnitřních a vnějších sil	Bi – atmosféra Geologie Geologie Geologie	

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Průřezová témata, vazby a přesahy	Hodnocení, realizace a poznámky
Žák: - vysvětlí podstatu vlivu geologických sil na vznik pohoří - hodnotí vliv vnějších činitelů na reliéf - rozliší hlavní morfometrické typy reliéfu - uvede příklady tektonických a vulkanických tvarů - charakterizuje povrchové a podpovrchové tvary vnějších činitelů - objasní vznik a složení půd - rozliší půdní druhy a typy - objasní zonální uspořádání půd na Zemi - určí základní vlastnosti vzorku p. profilu a navrhne využitelnost a způsob efektivního hospodaření s půdou v daném regionu - uvede rostlinná a živočišná pásma Země - charakterizuje výškové vegetační stupně na Zemi - vymezí a porovná jednotlivé přírodní krajiny na základě jejich charakteristik - lokalizuje pomocí mapy jednotlivé přírodní krajiny Země - vymezí kulturní oblasti Země - charakterizuje růst počtu obyvatel ve světě a jeho rizika pro lidskou společnost, lokalizuje oblasti s extrémním přírůstkem obyvatelstva	Tvary zemského povrchu Půdy Rostlinstvo a živočišstvo Přírodní zóny Země (tropické oblasti, pouště subtropů a tropů, subtropy, mírný pás, subpolární a polární oblasti) Sociální a hospodářská sféra Populace	Geologie Bi – fauna a flóra	Geologický projekt ve spolupráci s předmětem Biologie. Forma e-learningový kurz, terénní cvičení v rozsahu 2-3 dní.

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Průřezová témata, vazby a přesahy	Hodnocení, realizace a poznámky
Žák: - objasní pojmy migrace, census, natalita, mortalita - objasní příčiny nerovnoměrného osídlení světa - vysvětlí pojmy urbanizace, ekumena, subekumena, anekumena - na příkladech zhodnotí dynamiku obyvatelstva na Zemi - charakterizuje pojem demografická revoluce - analyzuje hlavní rasová, jazyková, kulturní, etnická, náboženská a politická specifika jednotlivých regionů světa - definuje pojmy emigrace a imigrace - určí pomocí mapy hlavní proudy mezi-státní a regionální migrace - určí základní rozdíly mezi venkovskými a městskými sídly - uvede charakter a znaky a územní strukturu venkovských a městských sídel - definuje pojmy aglomerace, konurbace - vyjmenuje základní funkce města, uvede specifické funkce některých měst, objasní rozdíl mezi jádrovou a periferní oblastí - lokalizuje na mapě nejvýznamnější jádrové oblasti světa (podrobněji Evropu)	Územní rozložení obyvatelstva Vývoj světové populace, demografická revoluce Struktura populace Územní pohyb obyvatelstva Venkovská sídla Městská sídla Struktura měst Sídelní systémy Jádra a periferie	MKV – Základní problémy sociokulturních rozdílů De – vývoj světové populace ZSV - sociologie	

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Průřezová témata, vazby a přesahy	Hodnocení, realizace a poznámky
Žák: - na konkrétních příkladech zhodnotí světové hospodářství a jeho vývoj jako otevřený dynamický systém - na mapě lokalizuje oblasti s výrazným přebytkem a výrazným nedostatkem produkce potravin ve vztahu k obyvatelstvu, objasní příčiny této skutečnosti - charakterizuje světové zemědělství - uvede hlavní plodiny, jejichž pěstováním se zabývá zemědělství - určí význam chovu dobytka - objasní negativní vlivy zemědělství na životní prostředí - vyjmenuje významná průmyslová odvětví a určí lokalizační činitele pro rozvoj průmyslové výroby - pomocí mapy lokalizuje oblasti světa s vysokou koncentrací průmyslové výroby - vyjmenuje základní skupiny nerostných surovin potřebných pro průmyslovou výrobu - lokalizuje významné světové producenty palivoenergetických surovin - určí význam správného hospodaření a šetření nerostnými surovinami - charakterizuje jednotlivá odvětví těžkého průmyslu a energetiku	Vývoj hospodářství Světová produkce potravin Typy zemědělství Průmysl	EV - Člověk a životní prostředí EV – Problematika vztahů organismů a prostředí; Životní prostředí regionu a České republiky (čistota ovzduší)	

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Průřezová témata, vazby a přesahy	Hodnocení, realizace a poznámky
Žák: - vyjmenuje a analyzuje jednotlivá odvětví spotřebního průmyslu - uvede vliv průmyslu na životní prostředí a metody ekologické výroby - charakterizuje jednotlivé druhy dopravy - určí význam služeb pro hospodářství - uvede rozdíly mezi jednotlivými oblastmi světa z hlediska podílu zaměstnaných v terciéru - charakterizuje cestovní ruch jakožto významnou složku hospodářství - pomocí mapy lokalizuje hlavní oblasti cestovního ruchu - charakterizuje mezinárodní obchod a uvede jeho složky - uvede významné směry zahr. obchodu - uvede změny v politické mapě světa v průběhu 20. století - analyzuje polohu, rozlohu a lidnatost, jakožto základní charakteristiku jednotlivých zemí - uvede základní politické formy státu a charakterizuje je - objasní dělení států z hlediska správního členění a uvede typy států dle způsobu vlády	Doprava Obslužná sféra, cestovní ruch, zahraniční obchod Politické uspořádání států světa Poloha, rozloha a lidnatost Státní zřízení, správní členění, způsob vlády	EV – Problematika vztahů organismů a prostředí (čistota ovzduší) EV - Člověk a životní prostředí	

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Průřezová témata, vazby a přesahy	Hodnocení, realizace a poznámky
Žák: - rozdělí jednotlivé země světa z hlediska stupně rozvoje - vyjmenuje a charakterizuje významné mezinárodní politické organizace a seskupení - lokalizuje aktuální ohniska neklidu ve světě - určí význam konfliktních oblastí na světové hospodářství, ekonomiku, bezpečnost obyvatel - vysvětlí pojmy životní prostředí, ekosystém a ekologie - objasní vztah mezi ŽP a společností - uvede příklady vlivu člověka na ŽP - vymezení oblast přírodní a kulturní krajiny, objasní vztah mezi nimi, uvede jejich typy - analyzuje nejzávažnější celosvětové ekologické problémy - posuzuje geologickou činnost člověka z hlediska možných dopadů na ŽP - posoudí význam i ekologickou únosnost těžby a zprac. technologií v daném regionu - vyhodnotí bezpečnost ukládání odpadů a efektivitu využívání druhotných surovin regionu - objasní principy trvale udržitelného rozvoje - uvede možnosti a způsoby ochrany a rozvoje životního prostředí - objasní pojem ekologické chování	Stupeň rozvoje zemí světa Mezinárodní politické organizace a seskupení Konfliktní oblasti světa Krajina a životní prostředí Přírodní a civilizační rizika Krajina – příroda a společnost Trvale udržitelný rozvoj/život	VMEGS - Globální problémy, jejich příčiny a důsledky Geologie	

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Průřezová témata, vazby a přesahy	Hodnocení, realizace a poznámky
Žák: • uvede hlavní světové civilizační oblasti a lokalizuje je na mapě světa • vymezí Evropu a charakterizuje její přírodní poměry • charakterizuje postavení Evropy ve světě z hlediska socioekonomického • objasní vývoj a cíle evropské integrace • pomocí mapy lokalizuje země severní, západní, jižní, jihovýchodní, střední a východní Evropy, provede jejich komplexní fyzickogeografickou a socioekonomickou charakteristiku se zaměřením na aktuální situaci jednotlivých regionů • vymezí na mapě oblast Zakavkazska a charakterizuje hospodářství a příčiny konfliktů v této oblasti • lokalizuje pomocí mapy evropské Rusko, • vymezí hranici mezi Evropou a Asií, lokalizuje evropské a asijské Rusko • analyzuje hospodářství evropského Ruska • charakterizuje komplexní přírodní poměry jednotlivých regionů Asie • provede komplexní socioekonomický rozbor regionů Asie s důrazem na aktuální situaci ve vztahu ke světové ekonomice	Evropa Přírodní poměry Regiony Evropy (severní, západní, jižní, jihovýchodní, střední, východní Evropa) Země bývalého SSSR Zakavkazsko Evropské a asijské Rusko Asie Přírodní sféra Regiony Asie (východní, jihovýchodní, jižní, jihozápadní)	VMEGS - Žijeme v Evropě Nj, Aj – reálie Rjs – reálie	Během celého školního roku se zařazuje ústní zkoušení (teorie nebo orientace na mapě) nebo písemné zkoušení ve formě kratších prací. Operativně se hodnotí skupinová práce, referát či jiná prezentace. Zvládnutí větších tematických celků je prověřováno písemnými pracemi, které píše každý žák.

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Průřezová témata, vazby a přesahy	Hodnocení, realizace a poznámky
Žák: • charakterizuje přírodní poměry Afriky • objasní příčiny dezertifikace v oblasti sahelu a její důsledky na výživu obyvatelstva • uvede důvody sociálních a ekonomických problémů většiny zemí Afriky • provede komplexní socioekonomický rozbor regionů saharské a subsaharské Afriky	Afrika Přírodní sféra Sociální a ekonomické problémy zemí Afriky Islámská Afrika Černá Afrika	MKV - Základní problémy sociokulturních rozdílů VMEGS - Humanitární pomoc a mezinárodní rozvojová spolupráce	

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Průřezová témata, vazby a přesahy	Hodnocení, realizace a poznámky
Žák: - objasní přístupy k dělení Ameriky – hledisko jazykové a fyzicko-geografické - provede komplexní fyzicko-geografickou charakteristiku Severní a Jižní Ameriky - analyzuje hospodářství Kanady, USA a porovná ho s hospodářstvím západní Evropy a Japonska - charakterizuje země střední Ameriky z hlediska socioekonomického s ohledem na aktuální problémy regionu - charakterizuje jednotlivé klimatické zóny Jižní Ameriky - uvede regionální členění jižní Ameriky a charakterizuje vybrané země jižní Ameriky z hlediska socioekonomického s přihlédnutím ke vztahu k životnímu prostředí a aktuálním problémům obyvatelstva - analyzuje fyzickogeografickou a socioekonomickou sféru Austrálie s důrazem na vývoj osídlení, hospodářství a předpoklady pro cestovní ruch - lokalizuje pomocí mapy oblast Melanésie, Mikronésie a Polynésie a podrobněji tyto oblasti charakterizuje	Amerika Přírodní podmínky Kanada, USA Střední Amerika Jižní Amerika – podnebí Jižní Amerika - regiony Austrálie a Oceánie Austrálie Oceánie	MKV - Základní problémy sociokulturních rozdílů Aj – reálie EV - Člověk a životní prostředí VMEGS - Globální problémy, jejich příčiny a důsledky Aj – reálie	Během celého školního roku se zařazuje ústní zkoušení (teorie nebo orientace na mapě) nebo písemné zkoušení ve formě kratších prací. Operativně se hodnotí skupinová práce, referát či jiná prezentace. Zvládnutí větších tematických celků je prověřováno písemnými pracemi, které píše každý žák.

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Průřezová témata, vazby a přesahy	Hodnocení, realizace a poznámky
Žák: • lokalizuje na mapě Arktidu a Antarktidu • popíše přírodní podmínky těchto oblastí • uvede významné cestovatele a dobyvatele světových pólů a hovoří o prvních výpravách k pólům • objasní hospodářské využití polárních oblastí • charakterizuje dělení oceánu • definuje vlastnosti a pohyby mořské vody • objasní hospodářský potenciál světového oceánu • lokalizuje oblasti s největším znečištěním mořské vody, uvede příčiny a možnosti nápravy této skutečnosti • určí polohu a rozlohu České republiky • stručně charakterizuje historický vývoj naší země • objasní geologický vývoj povrchu ČR • provede geomorfologické členění ČR • uvede klimatické podmínky ČR • charakterizuje vodstvo ČR a pomocí mapy vymezí jednotlivá povodí a popíše je • analyzuje biosféru našeho státu, uvede a lokalizuje na našem území jednotlivé výškové vegetační stupně	Polární oblasti Arktida a Antarktida Světový oceán Česká republika Poloha, rozloha a územní vývoj státu Přírodní podmínky	EV - Člověk a životní prostředí	

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Průřezová témata, vazby a přesahy	Hodnocení, realizace a poznámky
Žák: • uvede způsoby ochrany životního prostředí a zhodnotí životní prostředí naší země • charakterizuje obyvatelstvo České republiky, určí počet obyvatel, hustotu zalidnění v jednotlivých oblastech, složení populace z hlediska věku, náboženství a národnosti • analyzuje vývoj počtu obyvatel na základě ukazatelů jako je natalita, mortalita či migrace obyvatel • objasní pojem urbanizace a uvede vývoj podílu počtu obyvatel ve městech a venkově • lokalizuje na mapách hlavní jádrové a periferní oblasti z hlediska osídlení a hospodářství • charakterizuje vývoj a aktuální strategie hospodářství České republiky • charakterizuje průmysl České republiky, určí významná odvětví a střediska průmyslové výroby • pomocí mapy lokalizuje ložiska nerostných surovin, uvede vývoj těžby jednotlivých surovin v průběhu minulého století • zhodnotí vývoj průmyslové produkce a orientace průmyslu v průběhu 20. a začátkem 21. století	Ochrana přírody Vývoj a stav životního prostředí Vývoj osídlení a zalidnění Obyvatelstvo Sídelní struktura Sídla a jejich funkce Vývoj hospodářství Transformace ekonomiky Odvětví průmyslu	EV - Životní prostředí regionu a České republiky Ch – chemický průmysl	

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Průřezová témata, vazby a přesahy	Hodnocení, realizace a poznámky
Žák: • analyzuje zemědělství naší země a jeho proměny v průběhu 20. a na začátku 21. století, uvede příčiny aktuálních problémů v zemědělství • uvede význam dopravních sítí pro ČR, zhodnotí jednotlivé druhy dopravy a uvede z různých hledisek jejich klady a zápory • vymezí hlavní silniční tahy a železniční koridory u nás • analyzuje sektor služeb, uvede vývoj podílu zaměstnaných ve službách v průběhu minulých desetiletí • určí význam cestovního ruchu a služeb pro celkové hospodářství a růst HDP naší země • vyjmenuje hlavní importní a exportní suroviny našeho státu, uvede významné partnerské země České republiky z hlediska zahraničního obchodu • uvede příklady zapojení České republiky do mezinárodních organizací a integrací • vymezí kraje ČR, lokalizuje je na mapě • komplexně charakterizuje jednotlivé kraje s důrazem na hospodářství a cestovní ruch • podrobně charakterizuje místní region a analyzuje jeho vazby k vyšším územním celkům	Transformace zemědělství Zemědělská výroba Doprava a spoje Obslužná sféra Cestovní ruch a rekreace Vnější vztahy Česko a Evropská unie Regiony ČR	VMEGS - Žijeme v Evropě	

Učební osnovy předmětu FYZIKA

Charakteristika předmětu

Obsah a časové vymezení předmětu, organizace výuky

Vyučovací předmět *Fyzika* pro vyšší stupeň osmiletého gymnázia a odpovídající ročníky čtyřletého gymnázia vychází ze vzdělávací oblasti Člověk a příroda ze vzdělávacího oboru Fyzika. V předmětu Fyzika je také integrována vzdělávací oblast Člověk a svět práce.

Fyzika je určena žákům prvního až třetího ročníku čtyřletého gymnázia a žákům pátého až sedmého ročníku osmiletého gymnázia (kvinta až septima). Je vyučována v rozsahu 2 hodin týdně a 1 dvouhodinového cvičení za tři týdny.

Na povinný vyučovací předmět *Fyzika* navazuje jednoletý tříhodinový **Seminář z fyziky** (ve čtvrtém ročníku čtyřletého a osmém ročníku osmiletého gymnázia).

Pro výuku *Fyziky* na vyšším stupni osmiletého gymnázia a v odpovídajících ročnících čtyřletého gymnázia se používají učebnice Fyzika pro gymnázia, nakladatelství Prometheus. Jednotlivé díly učebnic jsou členěny do jednotlivých tematických celků a uspořádány tak, aby je bylo možné použít při výkladu nové látky či jejím procvičování ve vyučovacích hodinách nebo v domácí přípravě žáků. K procvičování se používá FYZIKA - sbírka úloh pro střední školy (Lepil a kol., nakladatelství Prometheus).

Během studia škola nabízí žákům mimo vyučovací hodiny následující aktivity a příležitosti: Fyzikální olympiáda, Středoškolská odborná činnost, akce VŠ (spolupráce se ZČU, MFF UK, ČVUT).

V hodinách se využívají tradiční metody výuky a jsou zařazovány nové metody s využitím ICT technologií. Aktivně se používají aplikace, např: <https://www.aldebaran.cz/applets/>, <https://www.walter-fendt.de/html5/phcz/>, <http://webfyzika.fsv.cvut.cz/6aplety.htm>, <https://www.physicsclassroom.com/>, <https://www.mozaweb.com/cs/lexikon.php?cmd=getlist&let=3D&sid=FIZ>, <http://fyzweb.cz/materialy/videopokusy/> ...

Organizace maturitní zkoušky

Profilová část maturitní zkoušky je tvořena ústní zkouškou před komisí (15 minut příprava, 15 minut zkoušení). Žák smí používat matematické tabulky a neprogramovatelnou kalkulačku bez grafického displeje. Ústní zkouška před komisí je zaměřena na teorii a na výpočty. Pro gymnázium existují jednotné maturitní otázky.

Realizovaná průřezová témata

- Osobnostní a sociální výchova
- Environmentální výchova
- Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

- Mediální výchova

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel:

- pracuje s žáky tak, aby si osvojili důležité poznatky z vybraných tematických okruhů a na jejich základě poznávali význam a přínos fyziky pro život a činnosti člověka, pro rozvoj moderních technologií a ochranu životního prostředí
- zadáním samostatné práce rozvíjí v žácích schopnost vyhledávat a získávat informace z různých informačních zdrojů, samostatně pozorovat, experimentovat a měřit, získané výsledky porovnávat, zpracovávat a vyhodnocovat
- formou diskuse žáky nutí informace kriticky hodnotit a ověřovat z různých hledisek, ze získaných výsledků vyvozovat závěry
- průběžným hodnocením výsledků práce žáků jim umožní posoudit jejich pokroky při učení

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- demonstrací fyzikálního jevu nebo děje vede žáky k tomu, aby na základě pozorování a dosavadních vědomostí a zkušeností vyslovili hypotézu a vyvodili závěry
- zadáním samostatné práce, skupinové práce nebo během výkladu vytváří problémové situace, které žáky nutí o problému přemýšlet a řešit jej, vybrat z možných postupů ten nejefektivnější, zvažovat alternativy, svá tvrzení dokazovat a formulovat podložené závěry
- pomocí zkoušení a testů ověřuje, zda žáci osvědčené postupy aplikují při řešení obdobných problémových situací

Kompetence komunikativní

Učitel:

- formou diskuse na dané téma vede žáky ke schopnosti jasně a logicky formulovat svůj názor či hypotézu, vhodně argumentovat, vyslechnout názory ostatních, vést dialog
- ústním prověřováním nabytých vědomostí zjišťuje, zda se žáci vyjadřují pomocí zavedených odborných pojmů, rozumí různým typům textů, obrazových materiálů a jiných informačních a komunikačních prostředků
- vhodně volenými ukázkami číselných hodnot na hranici žákovy představivosti mu otevírá prostředí vědeckých a technických dat coby přitažlivé a zajímavé a hodné diskuse

- pomáhá žákovi osvojovat si návyk vyjadřovat se korektně, věcně a střízlivě, uvážlivě zacházet s číselnými údaji a vždy za ně ručit znalostí míry jejich přesnosti

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- zadáním skupinového úkolu vede žáky k respektování zájmů skupiny, k pochopení potřeby efektivní spolupráce pro úspěšnou práci
- oceněním schopnosti žáka alespoň elementárně se orientovat v dosud neznámém (totiž fyzikálním) myšlenkovém prostředí v něm posiluje hrdost na výsledky vlastního duševního úsilí

Kompetence občanská

Učitel:

- formou diskuse a referátů zjišťuje, zda žáci sledují aktuální dění nejen ve vědě a technice, ale i v celém světě, a tak lépe chápou potřebu využití vědeckých poznatků se současnou ochranou životního prostředí
- nácvikem číselných odhadů a výpočtů a odhadů chyby výsledku vede žáka k návyku osobního ručení za vlastní výsledek, postoj a názor

Kompetence digitální

Učitel

- podporuje žáky v dovednosti používat různorodé aplikace vhodné pro výuku nejen fyziky
- podněcuje žáky k rozvoji informatického myšlení .

Žák využívá digitální technologie, aby:

- si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti
- zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy
- zkvalitnil výsledky své práce

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Průřezová témata, vazby a přesahy	Hodnocení, realizace a poznámky
Žák: • měří vybrané fyzikální veličiny vhodnými metodami, zpracuje a vyhodnotí výsledky měření • rozliší skalární veličiny od vektorových a využívá je při řešení fyzikálních problémů • vyhledá potřebné informace o fyzikálních veličinách, jednotkách nebo konstantách v MFCHT • využívá představy hmotného bodu při popisu pohybu a klidu • užívá základní kinematické vztahy při řešení problémů a úloh o pohybech rovnoměrných, rovnoměrně zrychlených, rovnoměrně zpomalených nebo po kružnici • vyjádří písemně i graficky závislost příslušné fyzikální veličiny na čase • uvede příklady pohybových a deformačních účinků na těleso • užívá Newtonovy pohybové zákony pro předvídání nebo vysvětlení pohybu tělesa při působení sil (tíhové, tlakové, tahové, třecí) a při řešení úloh • využívá zákon zachování hybnosti při řešení úloh včetně úloh z praxe • vysvětlí na konkrétním příkladu Galileiho princip relativity • uvede příklady, kdy těleso koná a kdy nekoná práci a vypočte ji • zná souvislost změny kinetické a potenciální energie s mechanickou prací	FYZIKÁLNÍ VELIČINY A JEJICH MĚŘENÍ Soustava fyzikálních veličin a jednotek: soustava SI, metody měření Absolutní a relativní odchylka měření Skalární a vektorové veličiny POHYB TĚLES A JEJICH VZÁJEMNÉ PŮSOBNÍ Kinematika pohybu: vztažná soustava; poloha a změna polohy tělesa, jeho rychlost a zrychlení, volný pád, skládání rychlostí, pohyb po kružnici Dynamika pohybu: hmotnost a síla; pohybové zákony, inerciální soustava; hybnost tělesa; tlaková síla, tlak; třecí síla; síla pružnosti; dostředivá síla, zákony zachování hmotnosti, hybnosti Mechanická práce a energie: mechanická práce stálé síly, kinetická a potenciální tíhová energie a jejich změny, souvislost změny mechanické energie s prací; výkon, příkon, účinnost	Ma – výpočty a zpracování dat, průběžně De – významné osobnosti fyziky, průběžně OSV - Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti (rozhovory s žáky, navození vhodných fyzikálních problémů, referáty a jejich hodnocení) Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů (organizace práce vlastní nebo ve skupině při skupinové nebo laboratorní práci, rozhodování a řešení problémů při tomtéž, ohleduplnost, disciplinovanost, ochota pomoci) Sociální komunikace (týmová práce, diskuse, obhajoba vlastního názoru, schopnost kompromisu, přesná komunikace) Z - gravitační síla, příliv, odliv, Sluneční soustava; mechanické vlnění, seismika	Během celého roku se operativně s ohledem na charakter učiva prolíná hodnocení ústního a písemného zkoušení, skupinových a laboratorních prací.

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Průřezová témata, vazby a přesahy	Hodnocení, realizace a poznámky
Žák: - využívá zákona zachování mechanické energie při řešení úloh a problémů včetně úloh z praxe - řeší úlohy z praxe s použitím vztahů pro výkon a účinnost - řeší konkrétní úlohy pro výpočet gravitační síly a zakreslí síly vzájemného gravitačního působení - rozlišuje pojmy gravitační a tíhová síla, tíha - řeší jednoduché úlohy na svislý a vodorovný vrh - řeší úlohy použitím druhého a třetího Keplerova zákona - určí v konkrétních situacích síly a jejich momenty působící na těleso a určí výslednici sil ve vybraných případech poččetně i graficky - uvede základní rozdíly mezi ideální a reálnou tekutinou - používá vztahu pro výpočet tlaku a tlakové síly - řeší úlohy užitím Pascalova a Archimédova zákona - vysvětlí funkci hydraulického lisu a brzd - vysvětlí funkci barometru - stanoví chování tělesa v tekutině z hustot - řeší úlohy z praxe použitím rovnice kontinuity - vyjádří ze známé amplitudy, frekvence a počáteční fáze okamžitou výchylku, rychlost, zrychlení v čase a naopak - určí periodu oscilátoru z jeho vlastností a využije závislostí veličin při změně periody	Gravitační pole: gravitační pole, gravitační a tíhová síla, tíha, gravitační a tíhové zrychlení, pohyb těles v homogenním tíhovém a radiálním poli Mechanika tuhého tělesa: tuhé těleso, jeho posuvný a otáčivý pohyb kolem pevné osy, moment síly vzhledem k ose otáčení, výslednice momentů sil, momentová věta, skládání sil působících v různých bodech, dvojice sil; rozklad síly, těžiště tělesa, rovnovážná poloha tělesa, kinetická energie tuhého tělesa, moment setrvačnosti tělesa Mechanika kapalin a plynů: vlastnosti kapalin a plynů, tlak v kapalinách a plynech, tlak v kapalinách vyvolaný vnější silou, Pascalův zákon, tlak kapaliny a vzduchu vyvolaný tíhovou silou, vztlková síla, Archimédův zákon, proudění kapalin a plynů, proudnice, objemový tok, rovnice kontinuity, energie proudící vody, odpor prostředí MECHANICKÉ KMITÁNÍ A VLNĚNÍ: kmitání mechanického oscilátoru; jeho perioda a frekvence, kinematika kmitavého pohybu	VMEGS - Žijeme v Evropě (referáty a jejich hodnocení – význační Evropané a jejich přínos vědě a lidstvu) MV - Média a mediální produkce (příprava vlastních materiálů, referátů, využití médií pro získávání informací)	

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Průřezová témata, vazby a přesahy	Hodnocení, realizace a poznámky
Žák: - určí vlastní periodu a frekvenci oscilátoru, vysvětlí rezonanci a aplikuje v praxi - objasní procesy vzniku, šíření, odrazu a interference mechanického vlnění - využívá s porozuměním vztah mezi vlnovou délkou, frekvencí, periodou a rychlostí vlnění při řešení problémů - odliší a charakterizuje základní druhy mechanického vlnění, - objasní vznik stojatého vlnění - řeší úlohy na odraz a lom vlny - uvede příklady, kdy lze pozorovat ohyb vlnění - využívá základní principy kinetické teorie látek při objasňování vlastností látek různých skupenství a procesů v nich probíhajících a chápe vztah mezi termodynamickou a Celsiovou teplotou - využívá vztahy pro A_r, M_r, M_m, n, N, N_A při řešení úloh - aplikuje s porozuměním termodynamické zákony při řešení fyzikálních úloh - vypočítá v tepelnou kapacitu tělesa, teplo, sestaví kalorimetrickou rovnici - určí měrnou tepelnou kapacitu látky z příslušného grafu nebo experimentálně řeší úlohy z praxe na použití 1. termodynamického zákona	Opakování: kmitání mechanického oscilátoru; jeho perioda a frekvence, kinematika kmitavého pohybu Mechanické kmitání a vlnění: a dynamika kmitavého pohybu nucené kmitání, rezonance, postupné a stojaté vlnění, vlnová délka a rychlost vlnění, interference odraz a lom vlnění, stojaté vlnění, ohyb vlnění; zvuk, jeho hlasitost a intenzita MOLEKULOVÁ FYZIKA A TERMIKA Kinetická teorie látek: charakter pohybu a vzájemných interakcí částic v látkách různých skupenství, teplota a její měření, základní veličiny molekulové fyziky Vnitřní energie, práce, teplo: vnitřní energie a její změna, teplo; první termodynamický zákon; měrná tepelná kapacita, kalorimetrická rovnice; různé způsoby přenosu vnitřní energie v rozličných systémech	Bi – zvuk, infrazvuk, ultrazvuk, ochrana před nadměrným hlukem Ma – výpočty a zpracování dat De – významné osobnosti fyziky - průběžně Ch – molární veličiny Ze – vliv velké měrné kapacity vody na počasí, oteplování, tání ledovců, eroze OSV - Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti (rozhovory s žáky, navození vhodných fyzikálních problémů, referáty a jejich hodnocení) Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů (organizace práce, rozhodování a řešení problémů při tomtéž, ohleduplnost, disciplinovanost, ochota pomoci) Sociální komunikace (diskuse, obhajoba vlastního názoru, schopnost kompromisu, přesná a srozumitelná komunikace) VMEGS - Žijeme v Evropě (význační Evropané a jejich přínos vědě a lidstvu)	Během celého roku se operativně s ohledem na charakter učiva prolíná hodnocení ústního a písemného zkoušení, skupinových a laboratorních prací.

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Průřezová témata, vazby a přesahy	Hodnocení, realizace a poznámky
Žák: • uvede příklady na vedení tepla, proudění tepla a tepelné záření • umí vysvětlit pojem ideální plyn a pracovat s ním • využívá stavovou rovnici ideálního plynu stálé hmotnosti při předvídání stavových změn; plynu znázorní průběh probíraných dějů v $p - V$, $p - T$ a $V - T$ diagramu • Vypočítá práci vykonanou plynem při stálém tlaku a vyjádří ji graficky • graficky znázorní kruhový děj složený z jednoduchých tepelných dějů a určí horní mez účinnosti • popíše činnost parní turbíny a spalovacích motorů • analyzuje vznik a průběh procesu pružné deformace pevných těles • vypočítá velikost síly pružnosti, normálové napětí a relativní prodloužení při pružné deformaci tahem • s porozuměním užívá Hookova zákona • porovná zákonitosti teplotní roztažnosti pevných těles a využívá je k řešení praktických problémů • objasní chování volného povrchu kapaliny a děje s tím související	Vlastnosti látek: ideální plyn, tlak plynu, stavová rovnice ideálního plynu o stálé hmotnosti, pVT děje, adiabatický děj, práce plynu, kruhový děj, 2. zákon termodynamiky, účinnost, tepelné stroje; krystalická a amorfni látka, krystalová mřížka, deformace pevného tělesa, síla pružnosti, normálové napětí, relativní prodloužení, Hookův zákon, teplotní roztažnost pevných látek; povrchová vrstva, síla a napětí kapaliny, kapilární jevy; teplotní roztažnosti kapalin; skupenské změny, skupenské a měrné skupenské teplo, var kapaliny, sytá pára, vodní páry v atmosféře	MV - Média a mediální produkce (příprava vlastních materiálů, využití médií pro získávání informací, prezentace na PC) EV - Člověk a životní prostředí (sledování aktuálního dění ve světě z ekologického hlediska, netradiční a obnovitelné zdroje energie – zelená energie) Ch – disociace, elektrolýza, elektrolýza, její využití	

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Průřezová témata, vazby a přesahy	Hodnocení, realizace a poznámky
Žák: - objasní kvalitativně i kvantitativně změny skupenství látek - předvídá děje související se změnami stavu látek za pomoci fázového diagramu; chápe význam materiálových konstant a vyhledá je v MFCHT - porovná účinky elektrického pole na vodič a izolant - v jednoduchých případech vypočítá velikost elektrické síly, intenzitu elektrického pole, kapacitu vodiče - znázorní elektrické pole siločárovým modelem - vypočítá elektromotorické napětí, svorkové napětí - využívá Ohmův zákon při řešení praktických problémů - sestrojí VA charakteristiku spotřebiče a čte v ní - vypočítá rozvětvené elektrické obvody stejnosměrného proudu - určí práci, výkon a účinnost elektrického obvodu	ELEKTŘINA A MAGNETISMUS Elektrostatika: elektrický náboj a jeho zachování, Coulombův zákon, intenzita elektrického pole, elektrické napětí; elektrická práce, kapacita kondenzátoru, Elektrický proud v látkách: vznik elektrického proudu, proud jako veličina; Ohmův zákon pro část obvodu i uzavřený obvod; elektrický odpor, elektrická energie a výkon stejnosměrného proudu		

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Průřezová témata, vazby a přesahy	Hodnocení, realizace a poznámky
Žák: • aplikuje poznatky o mechanismech vedení elektrického proudu v polovodičích, kapalinách a plynech při analýze chování těles z těchto látek v elektrických obvodech • uvádí základní vlastnosti magnetického pole a pomocí nich řeší úlohy početně i názorným pokusem • vysvětlí funkci a použití magnetických zařízení a magnetické vlastnosti materiálu • objasní základní vlastnosti nestacionárního magnetického pole pomocí Faradayova a Lenzova zákona • využívá zákon elektromagnetické indukce při řešení problémů a k objasnění funkce elektrických zařízení. • objasní vznik střídavého proudu, popíše jeho charakteristiky • vysvětlí chování prvků R, L, C v elektrickém obvodu • popíše a objasní činnost alternátoru, dynama, trojfázového generátoru, elektromotoru, transformátoru • popíše základní principy výroby a vedení elektrického proudu v praxi. • rozlišuje fázové a sdružené napětí, zná tyto hodnoty u spotřebitelské sítě • uvede příklady elektromotorů v domácnosti, praxi	Opakování: vznik elektrického proudu, proud jako veličina; Ohmův zákon pro část obvodu i uzavřený obvod; elektrický odpor, elektrická energie a výkon stejnosměrného proudu Elektrický proud v látkách: vedení elektrického proudu v polovodičích, kapalinách a plynech Stacionární a nestacionární magnetické pole, střídavý proud, energetika: pole magnetů a vodičů s proudem, magnetická síla a indukce; magnetické pole vodičů a cívky, magnetické vlastnosti látek, elektromagnetická indukce, vlastní indukce, harmonické střídavé napětí a proud, jejich frekvence; obvody R, L, C, výkon střídavého proudu; generátor střídavého proudu; elektromotor; transformátor; Elektromagnetické kmitání a vlnění: oscilační obvod, vznik elektromagnetické vlny, spektrum elektromagnetického záření, sdělovací soustava, vysílač a přijímač	Ma – výpočty a zpracování dat, průběžně De – významné osobnosti fyziky - průběžně Ch – ionizace, radioaktivní látky, energetická bilance reakce Bi – světlo, fotosyntéza, oko, UV záření OSV - Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti (rozhovory s žáky, navození vhodných fyzikálních problémů, referáty a jejich hodnocení) Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů (organizace práce vlastní nebo ve skupině, rozhodování a řešení problémů při tomtéž, ohleduplnost, disciplinovanost, ochota pomoci) Sociální komunikace (týmová práce, diskuse, obhajoba vlastního názoru, schopnost kompromisu, přesná a srozumitelná kom.)	Během celého roku se operativně s ohledem na charakter učiva prolíná hodnocení ústního a písemného zkoušení, skupinových a laboratorních prací, referátů a jiných prezentací.

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Průřezová témata, vazby a přesahy	Hodnocení, realizace a poznámky
Žák: • Vysvětlí jevy oscilačním obvodu • popíše elektromagnetické kmitání, vlnění a jejich vznik vysvětlí princip činnosti mikrofону a reproduktoru • popíše blokové schéma vysílače a rozhlasového přijímače • porovná šíření různých druhů elektromagnetického vlnění v rozličných prostředích a jejich vlnové délky • vypočítá index lomu daného optického prostředí z rychlosti světla v tomto prostředí a naopak • využívá s porozuměním zákona odrazu a lomu a úplného odrazu • používá principy paprskové optiky a chodu význačných paprsků ke konstrukci obrazu vzniklého zobrazením rovinným a kulovým zrcadlem, tenkou spojkou a tenkou rozptylkou a k popisu jeho vlastností • řeší úlohy pomocí zobrazovací rovnice kulového zrcadla a čočky • popíše oko jako optickou soustavu • předvídá chování světelného vlnění na základě jeho charakteristik a uvede příklady • pozná jevy způsobené interferencí světla	OPTIKA Světlo: šíření a rychlost světla v různých prostředích; stálost rychlosti světla v inerciálních soustavách a některé důsledky této zákonitosti; zákony odrazu a lomu světla, index lomu; zobrazení odrazem na rovinném a kulovém zrcadle; zobrazení lomem na tenkých čočkách; zorný úhel, oko, lupa; interference světla, ohyb, polarizace; přehled elektromagnetického záření, spektra	VMEGS - Žijeme v Evropě (význační Evropané a jejich přínos vědě a lidstvu) MV - Média a mediální produkce (příprava vlastních materiálů, referáty, využití médií pro získávání informací, prezentace na PC) EV - Člověk a životní prostředí (sledování aktuálního dění ve světě z ekologického hlediska, netradiční a obnovitelné zdroje energie – zelená energie; využití nebo likvidace jaderného odpadu)	

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Průřezová témata, vazby a přesahy	Hodnocení, realizace a poznámky
Žák: - vysvětlí způsob polarizace světla a podstatu i použití polarizačního filtru - vypočítá vazebnou energii a hmotnostní schodek částice - popíše vnější fotoelektrický jev a řeší úlohy na rovnici pro fotoefekt - využívá poznatky o kvantování energie záření a mikročástic pro řešení problémů - uvede vztahy mezi spektrálními zákonitostmi a stavbou atomu - zná význam kvantových čísel a jejich souvislost s fyzikálními veličinami popisujícími atom - rozlišuje různé druhy radioaktivního záření - využívá zákon radioaktivní přeměny k předvídání chování radioaktivních látek - posoudí jadernou přeměnu z hlediska částic i energetické bilance - navrhne možné způsoby ochrany člověka před nebezpečnými druhy záření - vytvoří si představu o systému částic a jejich zkoumání - vyhledá v informačních zdrojích podklady, jež mu pomohou splnit daný úkol	FYZIKA MIKROSVĚTA Mikrosvět – kvanta a vlny: hmotnostní schodek, vazebná energie, foton a jeho energie; fotoelektrický jev, korpuskulárně vlnová povaha záření a mikročástic, kvantování energie elektronů v atomu, periodická soustava prvků; spontánní a stimulovaná emise, laser; atomové jádro, radioaktivní záření, jaderná energie; syntéza a štěpení jader atomů; řetězová reakce, jaderný reaktor; experimentální metody výzkumu částic, systém částic		

Učební osnovy předmětu **CHEMIE**

Charakteristika předmětu

Obsah předmětu

Vyučovací předmět **Chemie** vychází ze vzdělávací oblasti *Člověk a příroda* (stanovené RVP G) vzdělávacího oboru *Chemie*. Dále integruje část vzdělávací oblasti *Člověk a svět práce* a zahrnuje obsah vzdělávacího oboru *Geologie*.

Chemie je koncipována jako předmět, který má umožnit žákům nahlédnout do základů chemie a biochemie. Poznatky jsou rozšířením znalostí z předcházejících let studia chemie (základní vzdělávání, nižší stupeň gymnázia). Žáci se učí hledat souvislosti mezi chemickými ději probíhajícími v přírodě. Takto nabyté znalosti by měli umět uplatnit v běžném životě, což je umocněno též osvojením praktických dovedností v laboratorních cvičeních.

Studium chemie zahrnuje obecnou chemii, anorganickou chemii, organickou chemii a je završeno osvojením základů biochemie.

Časové vymezení předmětu

Chemie je určena žákům prvního až třetího ročníku čtyřletého gymnázia a žákům pátého až sedmého ročníku osmiletého gymnázia (kvinta až septima). Je vyučována v rozsahu 2 hodin týdně a 1 dvouhodinového cvičení za tři týdny.

Organizace výuky

Základní formou výuky je výklad často doplňovaný demonstračními pokusy. To vše je zpřesňováno videem, ukázkami z internetu, referáty a prezentacemi s případnými exkurzemi.

Výuka je vedena ve specializované učebně. V laboratorních cvičeních žáci ověřují a dokazují teoretické vědomosti především na základě pozorování, měření a experimentování. Dodržují pravidla bezpečné práce a ochrany životního prostředí. Zpracují protokol o cíli, průběhu a výsledcích své experimentální práce a zapíší závěry, k nimž dospěli.

Žáci se účastní chemické olympiády (kategorie C, B a A). Žáci jsou upozorňováni na akce, které jsou organizované vysokými školami – korespondenční kurzy, soutěže, dny otevřených dveří apod.

Realizovaná průřezová témata

Do vyučovacího předmětu Chemie jsou začleněna tato průřezová témata:

- Osobnostní a sociální výchova
- Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
- Environmentální výchova
- Mediální výchova

Organizace maturitní zkoušky

Profilová část maturitní zkoušky bude realizována formou ústní zkoušky před komisí (15 minut příprava, 15 minut zkoušení). Žák smí používat Matematické, fyzikální a chemické tabulky pro střední školy. Maturitní zkouška je monotematická a pro gymnázium existují jednotné maturitní okruhy.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel

- vede žáky k používání správné terminologie a symboliky
- směřuje žáky v rámci referátu k vyhledávání vhodně zvolených informačních zdrojů a jejich citaci
- doporučuje žákům vhodnou chemickou literaturu k probírané problematice pro další studium
- zadává problematické úlohy vycházející z každodenní praxe a motivuje tak žáky pro další učení
- konzultuje se žáky problémy vzniklé při zpracování vybraného tématu nebo laboratorní úlohy

Kompetence k řešení problémů

Učitel

- demonstrací chemického děje vede žáky k tomu, aby vyslovili hypotézu, vymezili pravidla pro její ověření, sami sestavili experiment, zpracovali získané údaje a vyvodili závěry
- formou skupinové práce vštěpuje žákům schopnost nabyté poznatky a dovednosti využívat při řešení chemických problémů a úloh
- pomocí orientačního zkoušení a testů ověřuje, zda žáci osvědčené postupy aplikují při řešení obdobných problémových situací
- podporuje řešení problémů s mezioborovým přesahem

Kompetence komunikativní

Učitel

- formou diskuse na dané téma vede žáky ke schopnosti jasně a logicky formulovat svůj názor či hypotézu, vhodně argumentovat, vyslechnout názory ostatních, vést dialog
- ústním zkoušením zjišťuje, zda se žáci vyjadřují pomocí zavedených odborných pojmů
- hodnocením projevu a vystupování podporuje u žáka žádoucí komunikační návyky

Kompetence sociální a personální

Učitel

- zadává i skupinové laboratorní práce, referáty, při kterých si žáci rozdělují pracovní činnosti a společně plánují vhodný postup k vyřešení úlohy
- vede žáky k samostatnosti při plnění zadaných úkolů
- při práci s nebezpečnými chemickými látkami vede žáky k ochraně zdraví
- oceněním dobrých výkonů učí žáky vážit si své práce, práce učitele a práce ostatních žáků

Kompetence občanská

Učitel

- vede žáky k ekologickému myšlení (např. třídění odpadu)
- zdůrazňuje nutnost ochrany životního prostředí
- opakovaně upozorňuje žáky na pravidla bezpečnosti při zacházení s chemickými látkami

Kompetence k podnikavosti

Učitel

- vede žáky k využívání získaných znalostí a zkušeností v zájmu přípravy na budoucí studium (resp. povolání)

Kompetence digitální

Učitel:

- podporuje žáky v dovednosti používat různorodé aplikace vhodné pro výuku chemie (vyhledávání vlastností látek a materiálů, tabulky)
- podněcuje žáky k rozvoji informatického myšlení

Žáci využívají digitální technologie, aby

- si usnadnili práci, zautomatizovali rutinní činnosti
- zefektivnili či zjednodušili své pracovní postupy
- zkvalitnili výsledky své práce

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Průřezová témata, vazby a přesahy	Hodnocení, realizace a poznámky
Žák: - zařadí chemii mezi přírodní vědy - uvede význam chemie v průmyslu - využívá odbornou terminologii při popisu látek a vysvětlování chemických dějů - vysvětlí rozdíl mezi chemicky čistou látkou a směsí - určí rozdíly mezi pojmy nuklid, izotop, prvek a doloží příklady - zapiše symboly jednotlivých veličin a jejich jednotky - řeší příklady s použitím definičních vztahů veličin - provádí chemické výpočty a uplatňuje je při řešení praktických problémů - připraví roztok o potřebném složení.	OBECNÁ CHEMIE Chemie jako přírodní věda Látky a soustavy látek Atom, molekula, ion Chemicky čistá látka, směs Prvek, izotop, nuklid, sloučenina Veličiny a výpočty v chemii Hmotnost atomu a molekuly Látkové množství Molární hmotnost Molární objem Složení roztoku (hmotnostní zlomek, objemový zlomek, látková konc., směšovací rovnice)	OSV – Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti (rozhovory s žáky, referáty a jejich hodnocení) Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů (organizace práce vlastní nebo ve skupině při laboratorním cvičení, rozhodování, ohleduplnost, disciplinovanost, ochota pomoci) Sociální komunikace (diskuse, obhajoba vlastního názoru, schopnost kompromisu, přesná a srozumitelná komunikace) MV – Média a mediální produkce (kritické čtení a vnímání mediálních sdělení, příprava vlastních materiálů, referáty, nástěnky) Fy - 1. ročník – fyzikální veličiny, 3. ročník – molekulová fyzika	Během celého školního roku se prolíná hodnocení ústní s písemným. Testy se píší po uzavření určitého tematického celku. Po laboratorním cvičení žák vypracuje laboratorní protokol. V rámci chemie je možné plnit portfolio dle zvláštního dokumentu. Laboratorní cvičení (1) - laboratorní řád - bezpečnost práce v chemii - chemické sklo a pomůcky - výstražné značky - technika experimentální práce Laboratorní cvičení (2) - chemické výpočty (složení roztoku) Laboratorní cvičení (3) - příprava a ředění roztoků

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Průřezová témata, vazby a přesahy	Hodnocení, realizace a poznámky
Žák: - sestaví aparaturu pro filtraci a destilaci - uvede praktické využití filtrace, krystalizace, destilace, sublimace, chromatografie - popíše složení atomu - využívá poznatky o protonovém a nukleonovém č. ke stanovení počtu protonů, elektronů a neutronů v atomech - vysvětlí souvislost základních charakteristik AO s hodnotami kvantových čísel a pravidly pro obsazování orbitalů elektrony - popíše elektronovou konfiguraci atomů a iontů různých prvků - vysvětlí vztah elektronové konfigurace a postavení prvku v PSP - předvídá vlastnosti prvků a jejich chování v chemických procesech na základě poznatků o PSP - vysvětlí rozdíl mezi přirozenou a umělou radioaktivitou	Dělení směsí Stavba atomu Jádru atomu Elektronový obal atomu Atomový orbital Kvantová čísla Pravidla o zaplňování orbitalů Elektronové konfigurace atomů a iontů Periodická soustava prvků Periodický zákon PSP a elektronové konfigurace atomů a iontů Skupiny a periody Valenční elektrony Radioaktivita Přirozená radioaktivita Umělá radioaktivita	Fy - 3. ročník – mikrosvět VMEGS – Žijeme v Evropě (referáty a jejich hodnocení – význační Evropané a jejich přínos vědě a lidstvu) EV – Člověk a životní prostředí (ochrana člověka a životního prostředí před škodlivými účinky jaderného záření) Fy - 3. ročník – mikrosvět	Laboratorní cvičení (4) - dělení směsí (filtrace, destilace, krystalizace, sublimace, chromatografie) Laboratorní cvičení (5) - dělení směsí (filtrace, destilace, krystalizace, sublimace, chromatografie)

• uvede příklady užití radioizotopů v praxi			
Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Průřezová témata, vazby a přesahy	Hodnocení, realizace a poznámky
Žák: • objasní vznik chemické vazby na jednoduchých molekulách • porovná charakter kovalentní, koordinačně kovalentní a iontové vazby • určí vaznost atomů v molekulách a porovná ji s vazebnými možnostmi atomů v základním a excitovaném stavu • využívá znalostí o chem. vazbách k předvídání některých fyzikálně-chemických vlastností látek a jejich chování v chemických reakcích • rozliší jednotlivé typy vzorců • popíše základní principy pro tvorbu chemických vzorců • rozliší typ chemické sloučeniny • pojmenuje a napíše vzorec chemické sloučeniny • popíše rozdíl mezi jednotlivými typy chemických reakcí	Chemická vazba Kovalentní vazba Vazba σ a π Koordinačně kovalentní vazba Polarita chemické vazby Iontová vazba Vazba v kovech Slabé vazebné interakce Názvosloví anorganických sloučenin Oxidační číslo Oxidy, hydroxidy, halogenidy, sulfidy, kyseliny, soli, hydrogensoli, hydráty Chemické reakce Klasifikace chemických reakcí		Laboratorní cvičení (6) • názvosloví anorganických sloučenin Laboratorní cvičení (7) • názvosloví anorganických sloučenin

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Průřezová témata, vazby a přesahy	Hodnocení, realizace a poznámky
Žák:			
• vysvětlí pojem oxidace, redukce • vysvětlí pojem oxidační a redukční činidlo • vyčíslí jednoduché redoxní reakce • vysvětlí děje probíhající na elektrodách při elektrolyze • vysvětlí průběh reakce kovů s kyselinami • uvede příklady redoxních dějů v přírodě a technice	Redoxní reakce Oxidace a redukce Oxidační a redukční činidlo Vyčíslování redoxních rovnic Elektrolýza Beketovova řada kovů	Fy - 3. ročník – vedení el. pr. v kapalinách	Laboratorní cvičení (8) • vyčíslování redoxních rovnic
	Reakční kinetika Reakční rychlost Srážková teorie, teorie aktivovaného komplexu Faktory ovlivňující rychlost chem. reakce Katalyzátory Enzymy		Laboratorní cvičení (9) • reakční kinetika
• popisuje kinetiku chemických reakcí • uvede příklady využití katalyzátorů a enzymů v chem. a potravinářských výrobcích a při průběhu metabolických dějů	Termochemie Reakční teplo Reakce endotermické a exotermické Termochemické zákony Výpočet reakčního tepla	Fy - 3. ročník – mikrosvět	Laboratorní cvičení (10) • chemická rovnováha a termochemie
• aplikuje termochemické zákony při výpočtu reakčního tepla z termochemické rovnice			

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Průřezová témata, vazby a přesahy	Hodnocení, realizace a poznámky
Žák: • zapíše a vypočítá vztah pro rovnovážnou konstantu z hodnot rovnovážných koncentrací látek • posoudí a zdůvodní ovlivnění složení rovnovážné směsi: změnou teplot, tlaku, koncentrace reagujících látek • zapíše vztah pro disociační konstantu kyselina a zásad • vypočítá pH roztoků silných kyselin a zásad • využívá poznatky o hydrolýze k rozdělení roztoků solí na kyselé, neutrální a zásadité • provádí chemické výpočty a uplatňuje je při řešení praktických chemických problémů	Chemická rovnováha Guldberg – Waagův zákon Rovnovážná konstanta Faktory ovlivňující rovn. konstantu Le Chatelierův princip akce a reakce Acidobazické reakce Teorie kyselin a zásad Neutralizace Autoprotolýza pH Acidobazické indikátory Hydrolýza solí Výpočty z chemických rovnic	Bi - 3. ročník – děje v živých soustavách Fy - 3. ročník – mikrosvět	Laboratorní cvičení (11) • neutralizační titrace Laboratorní cvičení (12) • výpočty z chemických rovnic

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Průřezová témata, vazby a přesahy	Hodnocení, realizace a poznámky
Žák: - využívá názvosloví anorganické chemie při popisu sloučenin - zapiše chem. reakcemi přípravu a výrobu vodíku - zapiše a vysvětlí důležité reakce vodíku - zapiše chem. reakcemi přípravu a výrobu kyslíku - zapiše a vysvětlí důležité reakce kyslíku - vysvětlí rozdíly mezi oxidy kyselinotvornými, zásadotvornými, amfoterními a netečnými - vysvětlí, které ionty způsobují přechodnou a trvalou tvrdost vody, jak se dá odstranit - popíše příklady znečištění vody	ANORGANICKÁ CHEMIE Vodík Elektronová konfigurace Výskyt, příprava a výroba, vlastnosti, užití Reakce Hydridy Kyslík Elektronová konfigurace Výskyt, příprava a výroba, vlastnosti, užití Reakce Oxidy Sloučeniny vodíku a kyslíku Voda (struktura molekuly, vlastnosti, tvrdost vody, hydráty) Peroxid vodíku (struktura molekuly, vlastnosti, peroxidy)	MV - Média a mediální produkce (příprava vlastních materiálů, referáty, tematické nástěnky, využití médií pro získávání informací) Ze - 1. ročník – atmosféra, hydrosféra Geologie – minerály – oxidy a hydroxidy EV - Člověk a životní prostředí (voda jako základní podmínka života, lidské aktivity a problémy se znečištěním vody, nebezpečí kyselých dešťů v souvislosti s oxidy síry a dusíku)	Během celého školního roku se prolíná hodnocení ústní s písemným. Testy se píší po uzavření určitého tematického celku. Po laboratorním cvičení žák vypracuje laboratorní protokol. V rámci chemie je možné plnit portfolio dle zvláštního dokumentu. Laboratorní cvičení (1) - laboratorní řád - bezpečnost práce v chemii - výstražné značky Laboratorní cvičení (2) - příprava a důkaz vodíku a kyslíku

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Průřezová témata, vazby a přesahy	Hodnocení, realizace a poznámky
Žák: - odvodí chemické vlastnosti halogenů podle elektronové konfigurace - charakterizuje významné zástupce halogenů a jejich sloučenin, zhodnotí jejich surovinové zdroje, využití v praxi a vliv na životní prostředí - využívá poznatky o složení a struktuře k určení fyzikálních a chemických vlastností síry - popíše způsob přípravy sulfanu, sulfidů, výrobu a použití kyseliny sírové - charakterizuje významné sloučeniny dusíku, využití v praxi a vliv na životní prostředí - Zapíše a vysvětlí typické reakce dusíku a jeho sloučenin.	Halogeny Elektronová konfigurace Výskyt, příprava a výroba, vlastnosti, užití Halogenvodíky Halogenidy Sloučeniny halogenů s kyslíkem Síra Elektronová konfigurace Výskyt, vlastnosti, užití Sloučeniny síry s kyslíkem Sloučeniny síry s vodíkem Dusík Elektronová konfigurace Výskyt, příprava a výroba, vlastnosti, užití Sloučeniny	OSV - Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti (rozhovory s žáky, navození vhodných chemických problémů) Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů (organizace práce vlastní nebo ve skupině při laboratorním cvičení, rozhodování a řešení problémů, ohleduplnost, disciplinovanost, ochota pomoci) Sociální komunikace (týmová práce, diskuse, obhajoba vlastního názoru, schopnost kompromisu, přesná a srozumitelná komunikace) Geologie – minerály (halogenidy, sulfidy, sírany)	Laboratorní cvičení (3) - důkaz halogenidových iontů - fyzikální a chemické vlastnosti halogenů Laboratorní cvičení (4) - vlastnosti a chemické reakce síry - oxidy dusíku, amoniaku

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Průřezová témata, vazby a přesahy	Hodnocení, realizace a poznámky
Žák: • charakterizuje významné sloučeniny fosforu, využití v praxi a vliv na životní prostředí • zapíše a vysvětlí typické reakce uhlíku a jeho sloučenin • zapíše chemickými reakcemi přípravu a výrobu oxidu uhličitého • vysvětlí krasové jevy • uvede využití silikonů v praxi • popíše výrobu skla • vysvětlí chemické vlastnosti kovů vyplývající z Beketovovy řady kovů • zapíše chemické reakce výroby cínu, olova, hliníku • dokáže chemickými reakcemi amfoterní povahu hliníku, oxidu hlinitého	Fosfor Výskyt, vlastnosti, užití Sloučeniny Uhlík Elektronová konfigurace Výskyt, vlastnosti, užití Sloučeniny Křemík Výskyt, výroba, vlastnosti, užití Sloučeniny Výroba skla Cín, olovo Výskyt, výroba, vlastnosti, užití Sloučeniny Hliník Výskyt, výroba, vlastnosti, užití Reakce Sloučenin	Geologie – minerály (fosforečnany, křemičitany)	Laboratorní cvičení (5) • příprava, vlastnosti a důkaz oxidu uhličitého

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Průřezová témata, vazby a přesahy	Hodnocení, realizace a poznámky
Žák: • charakterizuje významné zástupce alkalických kovů a jejich sloučenin • zhodnotí surovinové zdroje alkalických kovů a využití v praxi • charakterizuje významné zástupce kovů alkalických zemin a jejich sloučenin • zhodnotí surovinové zdroje kovů alkalických zemin a jejich sloučenin, využití v praxi • zapíše chemickými vzorci významné sloučeniny d-prvků a koordinační sloučeniny • zhodnotí surovinové zdroje a využití v praxi • zapíše výrobu kovů chem. reakcemi	Prvky 1. skupiny (alkalické kovy) Výskyt, výroba, vlastnosti, užití Reakce Sloučeniny hydroxidy dusičnan sodný a draselný uhličitan sodný a draselný Prvky 2. skupiny (kovy alkalických zemin) Výskyt, výroba, vlastnosti, užití Reakce Sloučeniny Přechodné kovy Společné vlastnosti d prvků, výskyt Výroba železa, mědi, stříbra, manganu, rtuti, zinku Použití významných kovů		Laboratorní cvičení (6) • vlastnosti a chemické reakce alkalických kovů a kovů alkalických zemin Laboratorní cvičení (7) • určování fyzikálních a chemických vlastností minerálů Laboratorní cvičení (8) • názvosloví koordinačních sloučenin Laboratorní cvičení (9) • příprava komplexních sloučenin

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Průřezová témata, vazby a přesahy	Hodnocení, realizace a poznámky
Žák: - zhodnotí vlastnosti atomu uhlíku významné pro strukturu org. sloučenin - klasifikuje org. reakce podle změny struktury reaktantů - aplikuje pravidla systematického názvosloví org. chemie při popisu sloučenin s možností využití triviálního nebo dvousložkového názvosloví - aplikuje znalosti o průběhu organických reakcí na konkrétní příklady - vysvětlí podstatu radikálové substituce - zapiše a vysvětlí důležité reakce alkanů - analyzuje strukturu alkenů. - rozliší geometrické izomery alkenů - zapiše a vysvětlí důležité reakce alkenů	ORGANICKÁ CHEMIE Vývoj organické chemie a její význam Struktura organických sloučenin (typy vazeb, typy vzorců, klasifikace organických sloučenin, organické reakce, způsoby štěpení vazeb, činidla) Uhlovodíky Rozdělení podle typu vazeb a typu řetězce Alkany a cykloalkany Názvosloví Fyzikální a chemické vlastnosti, Konformace Příprava alkanů a cykloalkanů Alkeny Názvosloví, geometrická izomerie Chemické vlastnosti, důkaz Příprava alkenů		Laboratorní cvičení (10) - názvosloví uhlovodíků Laboratorní cvičení (11) - práce s modely alkanů, alkenů, alkynů a cykloalkanů

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Průřezová témata, vazby a přesahy	Hodnocení, realizace a poznámky
Žák: • analyzuje strukturu alkynů • zapíše a vysvětlí důležité reakce alkynů • charakterizuje využití acetyleny v praxi • vysvětlí aromatický charakter • popíše vlastnosti arenů a jejich praktické využití • praktikuje znalosti základních mechanismů organických reakcí na konkrétních příkladech	Alkyny Názvosloví Chemické vlastnosti Příprava a výroba acetyleny Acetylidy Areny Názvosloví a klasifikace arenů Chemické vlastnosti Průmyslové využití	EV - Člověk a životní prostředí (negativní působení uhlovodíků na životní prostředí – ropné havárie, ekologický aspekt spalování uhlovodíků, toxické působení arenů na lidský organismus)	Laboratorní cvičení (12) • příprava a reakce methanu, ethanu a acetyleny

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Průřezová témata, vazby a přesahy	Hodnocení, realizace a poznámky
Žák: - vysvětlí aromatický charakter - popíše vlastnosti arenů a jejich praktické využití - praktikuje znalosti základních mechanismů organických reakcí na konkrétních příkladech - rozčlení organické sloučeniny do základních skupin podle charakteristické funkční skupiny - aplikuje pravidla systematického názvosloví - používá triviální a dvousložkové názvosloví - charakterizuje významné sloučeniny halogenderivátů, zhodnotí jejich využití v praxi a vliv na životní prostředí - aplikuje pravidla systematického názvosloví - používá triviální a dvousložkové názvosloví - zapiše reakce přípravy dusíkatých derivátů a reakce, které souvisí s jejich využitím	Alkyny Názvosloví Chemické vlastnosti Příprava a výroba acetylenu Acetylidy Areny Názvosloví a klasifikace arenů Chemické vlastnosti Průmyslové využití Deriváty uhlovodíků Klasifikace Halogenderiváty Názvosloví, fyz. a chem. vlastnosti Příprava Důkaz halogenu v org. sloučeninách Užití, výroba plastů Organokovové sloučeniny Dusíkaté deriváty Klasifikace Nitrosloučeniny Názvosloví, vlastnosti Příprava a použití Aminy Názvosloví, vlastnosti Příprava Použití	OSV - Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti (rozhovory s žáky, navození vhodných chemických problémů, referáty a jejich hodnocení) Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů (organizace práce vlastní nebo ve skupině při laboratorním cvičení, rozhodování a řešení problémů, ohleduplnost, disciplinovanost, ochota pomoci) Sociální komunikace (týmová práce, diskuse, obhajoba vlastního názoru, schopnost kompromisu, přesná a srozumitelná komunikace) EV - Člověk a životní prostředí (toxické působení halogenderivátů, znečišťování životního prostředí – DDT, freony, polychlorované bifenyly)	Během celého školního roku se prolíná hodnocení ústní s písemným. Testy se píší po uzavření určitého tematického celku. Po laboratorním cvičení žák vypracuje laboratorní protokol. V rámci chemie je možné plnit portfolio dle zvláštního dokumentu. Laboratorní cvičení (1) - laboratorní řád - bezpečnost práce v chemii - výstražné značky Laboratorní cvičení (2) - práce s modely derivátů uhlovodíků - důkaz C, H, N a halogenů v organických sloučeninách Laboratorní cvičení (3) - syntéza barviv

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Průřezová témata, vazby a přesahy	Hodnocení, realizace a poznámky
Žák: • aplikuje pravidla systematického názvosloví • používá triviální a dvousložkové názvosloví • zapíše reakce přípravy hydroxysloučenin a reakce charakterizující vlastnosti těchto sloučenin • charakterizuje základní zástupce a jejich využití v praxi • aplikuje pravidla systematického názvosloví • používá triviální a dvousložkové názvosloví • charakterizuje základní zástupce a jejich využití v praxi • pojmenuje a zapíše vzorce základních karboxylových kyselin • popíše typické reakce • zhodnotí využití kyselin v praxi	Kyslíkaté deriváty Klasifikace Alkoholy a fenoly Názvosloví, vlastnosti Příprava a výroba Použití Ethery Karboxylové sloučeniny – aldehydy a ketony Názvosloví, vlastnosti Příprava Použití Karboxylové kyseliny • klasifikace • názvosloví, vlastnosti • příprava a výroba	VMEGS - Žijeme v Evropě (referáty a jejich hodnocení – význační Evropané a jejich přínos vědě a lidstvu) MV - Média a mediální produkce (příprava vlastních materiálů, referáty, využití médií pro získávání informací)	Laboratorní cvičení (4) • reakce alkoholů • důkaz fenolů Laboratorní cvičení (5) • esterifikace

	použití		
Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Průřezová témata, vazby a přesahy	Hodnocení, realizace a poznámky
Žák: - charakterizuje základní skupiny derivátů karboxylových kyselin - zapiše typické reakce jejich přípravy - zhodnotí jejich využití v praxi - charakterizuje základní zástupce této skupiny - zhodnotí význam pyrrolu, pyridinu a jejich derivátů - rozliší dusíkaté báze v nukleových kyselinách - vysvětlí princip polymerace, polyadice a polykondenzace - zapiše vznik plastů a kaučuků z monomerních jednotek - zhodnotí využití makromolekulárních sloučenin v praxi	Deriváty karboxylových kyselin Klasifikace Funkční deriváty karb. kyselin Soli, estery, anhydridy, halogenidy, amidy Substituční deriváty karb. kyselin Halogenkyseliny, oxokyseliny, aminokyseliny, hydroxykyseliny Heterocyklické sloučeniny Charakteristika, rozdělení, výskyt Pětičlenné heterocykly Šestičlenné heterocykly Syntetické makromolekulární látky Charakteristika, klasifikace Polymerace Polyadice Polykondenzace		Laboratorní cvičení (6) - alkaloidy – izolace a důkaz kofeinu Laboratorní cvičení (7) - syntetické makromolekulární látky

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Průřezová témata, vazby a přesahy	Hodnocení, realizace a poznámky
Žák: - objasní strukturu a funkci lipidů - zapiše vznik jednoduchého tuku - vysvětlí proces zmýdelnění a prací účinky mýdla - uvede příklady vosků a zhodnotí jejich význam - popíše základní metabolické procesy - objasní strukturu a funkci sacharidů - rozliší základní monosacharidy - používá cyklické vzorce k vysvětlení typických chemických vlastností sacharidů - vysvětlí podstatu redukujících a neredukujících cukrů - zhodnotí význam sacharidů - popíše anaerobní a aerobní glykolýzu - rozliší neutrální, kyselou a zásaditou AA - vytvoří konkrétní dipeptid, tripeptid	BIOCHEMIE Lipidy Charakteristika, vlastnosti, význam Acylglyceroly Vosky Hydrolyza tuků Výroba mýdla Metabolismus tuků Sacharidy Klasifikace, význam Lineární a cyklické formy základních monosacharidů Monosacharidy Disacharidy Polysacharidy Metabolismus sacharidů Bílkoviny Charakteristika, biologický význam Aminokyseliny, peptidy Struktura bílkovin	Bi - 3. ročník - biologie člověka Bi – 1. ročník – fotosyntéza	Laboratorní cvičení (8) - výroba mýdla Laboratorní cvičení (9) - redukční schopnosti sacharidů Laboratorní cvičení (10) - důkazové reakce bílkovin

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Průřezová témata, vazby a přesahy	Hodnocení, realizace a poznámky
Žák: • popíše funkci a strukturu bílkovin • vysvětlí podstatu denaturace bílkovin • popíše složení nukleotidu • rozliší složení DNA a RNA • vysvětlí princip replikace, transkripce a translace • objasní strukturu a funkci enzymů, vitaminů a hormonů • uvede význam enzymů, hormonů, vitaminů pro chemické procesy v živých organismech	Denaturace bílkovin Metabolismus bílkovin Nukleové kyseliny Charakteristika, biologický význam Nukleotid, ATP Struktura DNA Druhy RNA a jejich funkce Proteosyntéza Enzymy, vitaminy a hormony	Bi – 3. ročník – biologie člověka	Laboratorní cvičení (11) • nukleové kyseliny Laboratorní cvičení (12) • enzymy a vitamíny

Učební osnovy předmětu **BIOLOGIE**

Charakteristika předmětu

V předmětu Biologie se žáci zabývají studiem živých soustav, zkoumají struktury a životní projevy organismů, jejich vzájemné vztahy i vztahy mezi živou a neživou přírodou. Biologické poznatky mají velký význam pro lidskou společnost především v oblasti výživy, zdravotnictví a ochrany přírody. Biologie přispívá k pochopení přírodních zákonitostí. Má úzký vztah k dalším přírodním vědám – chemii, fyzice, matematice a zeměpisu.

Obsah předmětu

Vyučovací předmět **Biologie** vychází ze vzdělávací oblasti Člověk a příroda, vzdělávacího oboru Biologie. Integruje část vzdělávací oblasti Výchova ke zdraví a vzdělávací oblasti Člověk a svět práce.

Časové vymezení předmětu

Biologie je určena žákům prvního až třetího ročníku čtyřletého gymnázia a žákům pátého až sedmého ročníku osmiletého gymnázia (kvinta až septima).

Je vyučována v rozsahu dvou výukových hodin týdně a dvou hodin laboratorních cvičení jednou za tři týdny. Výuka laboratorních prací probíhá ve specializované učebně. Je doplňována exkurzemi a tematicky zaměřenými vycházkami. Učivo geologie je zařazeno do prvního ročníku (kvinta) v rámci obecné biologie, jelikož souvisí s vývojem a vznikem organismů.

Na povinný vyučovací předmět Biologie navazuje specializovaný blok přírodovědných seminářů maturitní přípravy po dvou hodinách ve třetím ročníku (septimě) a po třech hodinách ve čtvrtém ročníku (oktávě). Učební osnovy tohoto semináře jsou součástí ŠVP.

Realizovaná průřezová témata

- Osobnostní a sociální výchova
- Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
- Environmentální výchova
- Mediální výchova

Organizace výuky

V hodinách Biologie se využívají tradiční metody výuky, laboratorní práce a jsou zařazovány také nové metody s využitím ICT.

Žáci gymnázia se účastní biologických soutěží (biologické olympiády, ekologické olympiády a Středoškolské odborné činnosti a případně dalších biologických soutěží).

Organizace maturitní zkoušky

Profilová část maturitní zkoušky se koná formou ústní zkoušky před komisí (15 minut příprava, 15 minut zkoušení). Tato zkouška je monotematická a pro gymnázium existují jednotné maturitní otázky.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel:

- zadáním samostatné práce z biologie rozvíjí schopnost žáků vyhledávat, třídit a vybírat informace
- v rámci laboratorních cvičení směřuje žáky k samostatnému pozorování, zpracovávání výsledků a jejich vyhodnocování, k schopnosti organizovat si pracovní činnost
- zadáním problematických úloh a doporučováním biologické literatury motivuje žáky k dalšímu studiu
- průběžným hodnocením výsledků práce žáků jim umožňuje posoudit jejich pokroky při učení a vlastní přípravě

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- zadáním laboratorního cvičení vytváří situaci, kdy žáci problém analyzují, vytvoří možné řešení, na základě pozorování a dosavadních vědomostí zpracují údaje a vyvodí závěry
- prací s přírodninami vede žáky k porovnání znaků přírodniny, určení a zařazení do systému
- zadáním samostatné práce a během výkladu vede žáky k přemýšlení o problémech a otázkách, k dokazování a formulování závěrů

Kompetence komunikativní

Učitel:

- formou diskuse o daném problému rozvíjí schopnost žáků formulovat myšlenky, vhodně argumentovat, vyslechnout jiné názory, reagovat na hodnocení druhých
- zadáním samostatné práce podporuje žáky ve využívání multimédií pro studium
- vyžadováním slovního komentáře upevňuje znalost odborných pojmů

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- zadáním skupinové práce vede žáky k respektování zájmu skupiny, ke spolupráci, k spoluzodpovědnosti

Kompetence občanská

Učitel:

- organizací výuky i mimoškolních akcí vede žáky k dodržování pravidel slušného chování, k zodpovědnosti za zdraví své i zdraví ostatních, k ochraně životního prostředí a přírody
- důslednou kontrolou zadaných úkolů vede žáky ke zodpovědnosti při plnění povinností

Kompetence digitální

Učitel:

- podporuje žáky v dovednosti používat různorodé aplikace vhodné pro výuku nejen biologie
- podněcuje žáky k rozvoji informatického myšlení

Žák využívá digitální technologie, aby:

- si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti
- zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy
- zkvalitnil výsledky své práce

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Průřezová témata, vazby a přesahy	Hodnocení, realizace a poznámky
Žák: - odliší soustavy živé od neživých, charakterizuje základní vlastnosti živých soustav - porovná významné hypotézy vzniku a vývoji života - popíše jednotlivá geologická období a popíše na nich evoluci bioty - popíše stavbu a funkci buněčných struktur prokaryotní a eukaryotní buňky - odvodí hierarchii recentních organismů ze znalostí o jejich evoluci - porovná buňku bakterií, rostlin, živočichů a hub - mikroskopuje - charakterizuje bakterie a sinice – stavbu jejich buňky, jejich význam z hlediska ekologického, zdravotnického a hospodářského - uvede příklady bakterií a sinic - zhodnotí způsoby ochrany proti bakteriálním onemocněním a metody jejich léčby - porovná základní vlastnosti virů a buněčných organismů	OBEČNÁ BIOLOGIE, GEOLOGIE Charakteristika života Vznik a vývoj živých soustav Geologická historie Země Buňka – stavba a funkce Mikroskopování Prokaryotní organismy - bakterie a sinice - viry	Ze - geologie OSV – Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů (organizace práce vlastní nebo ve skupině při skupinové nebo laboratorní práci, rozhodování a řešení problémů při tomtéž, ohleduplnost, disciplinovanost, ochota pomoci) Sociální komunikace (týmová práce, diskuse, obhajoba vlastního názoru, schopnost kompromisu, přesná a srozumitelná komunikace)	Během celého roku se prolíná hodnocení ústního a písemného zkoušení, skupinových a laboratorních prací a jiných prezentací. V rámci biologie je možné plnit portfolio dle zvláštního dokumentu. Níže uvedené laboratorní práce jsou zařazovány do výuky v době, kdy je dostatek příslušného biologického materiálu. 1. LP – Základy mikroskopování 2. LP – Mikrobiologie 3. LP – Buňka

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Průřezová témata, vazby a přesahy	Hodnocení, realizace a poznámky
- charakterizuje viry a objasní průběh životního cyklu viru Žák: - uvede příklady virových onemocnění, možnosti prevence a léčby - zhodnotí pozitivní a negativní význam virů - porovná znaky hub, rostlin a živočichů - vysvětlí význam diferenciací a specializace buněk pro mnohobuněčné organismy - uvede základní typy pletiv a jejich funkce - popíše stavbu a funkci vegetativních a generativních orgánů rostlin, jejich přeměny - objasní způsoby výživy u rostlin - vysvětlí princip fotosyntézy, její význam Žák: - charakterizuje příjem, vedení a výdej látek rostlinou - charakterizuje ontogenezi rostlin – její fáze, faktory ovlivňující růst a vývin rostlin - objasní princip nepohlavního a pohlavního rozmnožování - uvede příklady rozšiřování semen a plodů - charakterizuje pohyby rostlin	BIOLOGIE ROSTLIN Anatomie a morfologie Fyziologie: výživa, fotosyntéza, vodní režim, ontogeneze, rozmnožování, pohyby	MV – Média a mediální produkce (příprava vlastních materiálů, referáty, využití médií pro získávání informací)	4. LP – Sinice, plastidy 5. LP – Pletiva 6. LP – Rostlinné orgány 7. LP – Fyziologie rostlin 8. LP – Řasy 9. LP – Mechorosty, kaprad'orosty 10. LP – Nahosemenné rostliny 11. LP – Krytosemenné rostliny 12. LP – Houby

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Průřezová témata, vazby a přesahy	Hodnocení, realizace a poznámky
- zhodnotí rostliny jako primární producenty biomasy a možnosti jejich využití člověkem - charakterizuje znaky řas, významné skupiny, jejich využití, porovná vlastnosti „nižších“ a „vyšších“ rostlin - popíše stavbu těla, způsob rozmnožování a význam mechorostů, plavuní, přesliček, kapradin - zhodnotí fylogenetický význam rhyniofyt - popíše stavbu těla, rozmnožování a významné druhy nahosemenných rostlin - pozná a pojmenuje významné druhy z uvedených skupin rostlin - charakterizuje stavbu, rozmnožování a systém krytosemenných Žák: - porovná znaky dvouděložných a jednoděložných rostlin - charakterizuje významné druhy dvouděložných a jednoděložných rostlin - pozná a pojmenuje významné druhy této skupiny	Systém a evoluce rostlin Nižší rostliny Mechorosty Plavuně, přesličky, kapradiny, Rhyniofyty Nahosemenné Krytosemenné	EV – Životní prostředí regionu a České republiky	

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Průřezová témata, vazby a přesahy	Hodnocení, realizace a poznámky
- posoudí vliv abiotických faktorů prostředí na stavbu a funkci rostlin - zhodnotí problematiku ohrožených druhů rostlin a možnosti jejich ochrany Žák: - charakterizuje stavbu těla, způsob výživy a rozmnožování hub - opíše stavbu těla lišejníků - rozpozná významné zástupce hub a lišejníků podle obrázků, posoudí jejich význam ekologický, zdravotnický a hospodářský - rozpozná naše běžné jedovaté houby, příznaky otravy houbami a prokáže znalost první pomoci při otravě houbami	EKOLOGIE ROSTLIN Abiotické faktory prostředí Ochrana rostlin BIOLOGIE HUB Stavba a funkce, výživa Zástupci Lišejníky – stavba a funkce	EV – Člověk a životní prostředí (význam organismů pro člověka, příčiny vzniku a zániku organismů, formy ochrany organismů) Problematika vztahů organismů a prostředí (vliv prostředí na organismy, působení abiotických a biotických vlivů na organismy)	

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Průřezová témata, vazby a přesahy	Hodnocení, realizace a poznámky
Žák: • pozná a vysvětlí funkce organel živočišné buňky • charakterizuje prvky, pozná jejich významné zástupce, posoudí jejich význam • popíše hierarchické uspořádání těla mnohobuněčných živočichů • popíše stavbu a funkci jednotlivých orgánů a orgánových soustav i jejich vývoj • vysvětlí význam diferenciací a specializace buněk pro mnohobuněčné organismy • uvede principy základních způsobů rozmnožování – nepohlavního a pohlavního • porovná vnitřní a vnější oplození • porovná přímý a nepřímý vývoj, proměnu dokonalou a nedokonalou • objasní zárodečný vývoj jedince • popíše ontogenezi obratlovců	BIOLOGIE ŽIVOČICHŮ Živočišná buňka Prvoci Mnohobuněční Orgány a orgánové soustavy Rozmnožování a ontogeneze	OSV - Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů (organizace práce vlastní nebo ve skupině a rozhodování a řešení problémů při skupinové nebo laboratorní práci, ohleduplnost, disciplinovanost, ochota pomoci) Sociální komunikace (týmová práce, diskuse, obhajoba vlastního názoru, schopnost kompromisu, přesná a srozumitelná komunikace) MV – Média a mediální produkce (příprava vlastních materiálů, referáty, využití médií pro získávání informací)	Během celého roku se prolíná hodnocení ústního a písemného zkoušení, skupinových a laboratorních prací a jiných prezentací. V rámci biologie je možné plnit portfolio dle zvláštního dokumentu. Níže uvedené laboratorní práce jsou zařazovány do výuky v době, kdy je dostatek příslušného biologického materiálu. 1. LP – Prvoci

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Průřezová témata, vazby a přesahy	Hodnocení, realizace a poznámky
Žák: - charakterizuje hlavní taxonomické jednotky živočichů a jejich významné zástupce - pozná a pojmenuje významné živočišné druhy a uvede jejich ekologické nároky - posoudí význam živočichů v přírodě a v různých odvětvích lidské činnosti - charakterizuje pozitivní a negativní vlivy živočichů na lidskou populaci - zhodnotí problematiku ohrožených druhů a navrhuje možnosti jejich ochrany - charakterizuje základní typy chování živočichů - vysvětlí základní ekologické pojmy - objasňuje základní ekologické vztahy - charakterizuje ekosystém, jeho vývoj - uvede příklady potravních řetězců v ekosystémech - objasní pojem globální změny - seznámí se s globálními problémy lidské populace, s trvale udržitelným rozvojem	Systém a evoluce živočichů Biologie bezobratlých Systematika, morfologie, fyziologie a ekologie skupin bezobratlých (živočišné houby, žahavci, žebernatky, ploštěnci, hlísti, vířníci, kroužkovci, měkkýši, členovci, ostnokožci, polostrunatci) Biologie strunatců Systematika, morfologie, fyziologie a ekologie skupin strunatců (pláštěnci, bezlebeční, obratlovci – paryby, ryby, obojživelníci, plazi, ptáci a savci) Etologie živočichů Základní typy chování živočichů Ekologie - živočichové a prostředí Základní pojmy ekologie a základní ekologické vztahy organismů v ekosystémech	EV – Problematika vztahů organismů a prostředí EV – Životní prostředí regionu a České republiky (charakteristika vzájemných vztahů organismů, jak probíhá tok energie a látek v biosféře a v ekosystému)	2. LP – Žahavci, ploštěnci, hlísti 3. LP – Zooplankton 4. LP – Kroužkovci 5. LP – Měkkýši 6. LP – Členovci 7. LP – Členovci 8. LP – Anatomie obratlovců 9. LP – Ryby 10. LP – Ptáci 11. – 12. LP – pozorování, odchyt a determinace v terénu (v případě dostatečného množství vyučovacích hodin)

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Průřezová témata, vazby a přesahy	Hodnocení, realizace a poznámky
Žák: - podle předloženého schématu popíše a vysvětlí fylogenetický vývoj člověka - popíše stavbu kostí, typy a typy spojení - popíše kostru člověka a její funkce - popíše stavbu kosterní, hladké a srdeční svaloviny, porovná jejich význam a funkci - určí polohu významných kosterních svalů	BIOLOGIE ČLOVĚKA Fylogeneze člověka Opěrná a pohybová soustava Kostra Svalstvo	EV – Člověk a životní prostředí (jaké jsou příčiny a důsledky globálních ekologických problémů, které základní principy se pojí s myšlenkou trvale udržitelného rozvoje) VMEGS - Žijeme v Evropě (referáty a jejich hodnocení – význační Evropané a jejich přínos biologickým vědám a lidstvu)	Během celého roku se prolíná hodnocení ústního a písemného zkoušení, skupinových a laboratorních prací a jiných prezentací. V rámci biologie je možné plnit portfolio dle zvláštního dokumentu. 1. LP – První pomoc 2. LP – Anatomie kosterní soustavy 3. LP – Anatomie svalové soustavy

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Průřezová témata, vazby a přesahy	Hodnocení, realizace a poznámky
Žák: - popíše funkci a stavbu krevních buněk - vysvětlí důležitost krve - objasní pojem transfuze, prevence před chorobami - popíše první pomoc při krvácení - popíše velký tělní a malý plicní oběh - vysvětlí pojmy arteriola, kapilára, venula, vena - popíše srdeční cyklus - dokáže změřit krevní tlak, použít tonometr a fonendoskop - aplikuje teoretické poznatky v praxi – resuscitace, první pomoc při úrazu elektrickým proudem - vysvětlí pojmy mízní cévy, mízovod, lymfatické uzliny - popíše dýchací soustavu - porovná dýchací soustavu a její vývoj u ostatních živočichů - popíše adekvátní první pomoc v daném případě	Tělní tekutiny Krev a složení krve Tkáňový mok Míza Onemocnění krve Specifická a nespecifická imunita Oběhová soustava Základní schéma oběhu krve Činnost srdce, srdeční cyklus Stavba a vlastnosti cév Proudění krve v cévách Regulace krevního tlaku Onemocnění oběhové soustavy Mízní soustava Funkce mízní soustavy Slezina Dýchací soustava Dýchací orgány – plíce, jejich struktura a funkce Vnější a vnitřní dýchání Plicní ventilace	OSV – Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů (organizace práce vlastní nebo ve skupinách, rozhodování a řešení problémů, ohleduplnost, disciplinovanost, ochota pomoci) OSV – Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti (pozitivní přístupy, chování ve třídě, asertivní jednání – rozvoj formou diskuse) EV – Člověk a životní prostředí (negativní dopady znečištěného ovzduší na lidský organismus, kuřáctví – diskuse)	4. LP – Tělní tekutiny 5. LP – Oběhová soustava 6. LP – Mízní soustava 7. LP – Dýchací soustava

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Průřezová témata, vazby a přesahy	Hodnocení, realizace a poznámky
Žák: - vyhledá údaje o problematice zdravého životního stylu, vysvětlí škodlivost kouření - dokáže popsat jednotlivé části trávicí trubice - vysvětlí pojmy mechanické a chemické trávení; žaludeční šťávy - vysvětlí význam výživy a souvislost způsobu stravování s rozvojem civilizačních chorob - uplatní v rámci možností zdravé stravovací návyky - objasní rozdíly při vylučování kůží a ledvinami - popíše ledvinu a děje v ní probíhající - rozliší jednotlivé vrstvy kůže - dokáže poskytnout první pomoc při popáleninách	Kontrola plicního dýchání Nerespirační funkce dýchací soustavy Onemocnění dýchací soustavy Trávicí soustava Stavba a funkce trávicí soustavy Onemocnění žaludku a střev Játra – stavba a funkce Metabolismus sacharidů, tuků a bílkovin Výživa Poruchy příjmu potravy Vylučovací soustava Ledvina – její stavba a funkce Základní pochody tvorby moči Močovody, moč, močová trubice, močový měchýř Onemocnění vylučovací soustavy Kůže a její funkce při vylučování Stavba kůže Onemocnění kůže Nervová soustava Stavba a funkce neuronu	EV – Člověk a životní prostředí (diskuse na téma zdravý životní styl, bioprodukty, ekologické zemědělství) OSV - Morálka všedního dne (výchova ke zdraví) VMEGS – Žijeme v Evropě (referáty na téma význační Evropané a jejich přínos vědě a lidstvu)	8. LP – Trávicí soustava 9. LP – Vylučovací soustava 10. LP – Nervová soustava (smysly)

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Průřezová témata, vazby a přesahy	Hodnocení, realizace a poznámky
Žák: - popíše stavbu a funkci jednotlivých částí nervové soustavy - vysvětlí pojmy neuron, synapse - charakterizuje typy reflexů - vysvětlí zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek - vysvětlí na příkladech přímé souvislosti mezi tělesným, duševním a sociálním zdravím - popíše strukturu a funkci důležitých smyslových orgánů Žák: - rozliší stavbu a funkci rozmnožovací soustavy muže a ženy - popíše ovulaci, menstruační cyklus ženy, proces oplození, těhotenství - charakterizuje stručně jednotlivá období vývoje člověka - uvede příčiny pohlavně přenosných chorob a možnosti prevence - uplatňuje odpovědné a etické přístupy k sexualitě	Nervová soustava Stavba a funkce neuronu Synapse a akční potenciál Členění a funkce jednotlivých částí nervové soustavy Somatická a vegetativní NS Onemocnění nervové soustavy Smyslové orgány Receptory a jejich rozdělení Mechanoreceptory Fotoreceptory Chemoreceptory Termoreceptory Soustava rozmnožovací Pohlavní chromozómy a určení pohlaví člověka Pohlavní orgány ženy a muže Druhotné pohlavní znaky Sexualita člověka Oplození a vývoj vajíčka Antikoncepce Genetické a pohlavní choroby Základy genetiky	Evropané a jejich přínos vědě a lidstvu) OSV – Sociální komunikace (týmová práce, diskuse, obhajoba vlastního názoru, schopnost kompromisu – na téma závislosti) OSV – Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti (rozumí vlastnímu tělesnému, psychickému a sociálnímu vývoji, utváří si vztah k vlastnímu tělu a chápe vlastní psychiku) MV – Mediální produkty a jejich významy (využití internetu) OSV – Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti	11. LP – Návykové látky 12. LP – Pohlavní soustava

Učební osnovy předmětu **VÝTVARNÁ VÝCHOVA**

Charakteristika předmětu

Obsah předmětu

Povinně volitelný vyučovací předmět je vytvořen z Výtvarného oboru vymezeného v rámci vzdělávací oblasti Umění a kultura v RVP GV. Žáci si volí mezi Hudební a Výtvarnou výchovou. Výtvarná výchova osmiletého gymnázia na vyšším stupni navazuje na Výtvarnou výchovu nižšího stupně. Výtvarná výchova čtyřletého gymnázia navazuje na Výtvarnou výchovu základní školy. Vede žáka k uvědomělému užívání vizuálně obrazných prostředků na úrovni smyslových dispozic a úrovni subjektivně osobnostní a sociální.

Výtvarná výchova pracuje s vizuálně obraznými znakovými systémy (s obrazem, sochou, designem, architekturou, novými médii apod.), které jsou nezastupitelným nástrojem poznávání a prožívání lidské existence. Vizuálně obrazné znakové systémy zahrnují jak znakové systémy výtvarného umění různých etap a stylů, tak i ostatní produkty vizuální kultury. Pojetí vizuálně obrazných znaků je z principu pojetím tvořivým a předpokládajícím experimentální fázi vzniku těchto znaků a jejich ověřování poznáváním a komunikací. Žák má možnost si uvědomit, které prostředky mu vyhovují a které by chtěl dále rozvíjet. Nabízena je kresba, malba, prostorová tvorba, práce v grafických editorech, v rámci možností se studenti seznamují s technologiemi a postupy v současném výtvarném umění. Důraz je kladem na provázanost vnímání a tvorby s interpretací.

Vzdělávací obsah Výtvarné výchovy je vnitřně členěn do dvou základních okruhů, pojímaných v kontextech sociokulturních a historických, v jejich vývoji a proměnách. První okruh představují obrazové znakové systémy umožňující vytváření aktivních postojů žáka k obsahům obrazové komunikace. Při jejich tvorbě využívá vizuálně obrazných vyjádření vlastních i uměleckých. Obrazové znakové systémy umožňují reflektování osobního místa žáka ve světě vizuální kultury jako vnímatele, interpreta a tvůrce. Druhý okruh představují znakové systémy výtvarného umění umožňující žákovi osobně vstupovat do výtvarného uměleckého procesu uvědoměním si vlastních prožitků a postojů. Na tomto základě si buduje přehled o vizuálně obrazných vyjádřeních jednotlivých směrů výtvarného umění.

Časové vymezení předmětu a organizace výuky

1. ročník, kvinta – 2 hodiny

2. ročník, sexta – 2 hodiny

Žáci si volí jeden ze dvou předmětů oblasti Umění a kultura (Hudební výchova a Výtvarná výchova) jako povinný, proto je třída dělena na skupiny.

Forma realizace výuky: vyučovací hodiny, exkurze, účast na významných kulturních akcích, vlastní prezentace, projekty.

Výuka probíhá ve specializované učebně VV, v exteriéru, galeriích, muzeích, počítačové učebně.

Nadstavbová část: studentům je nabízen výtvarný kroužek a studenti se účastní projektu v rámci oborových dnů.

Realizovaná průřezová témata

Osobnostní a sociální výchova

- rozvíjí schopnost poznání vlastního smyslového vnímání, pozornost a soustředění, *kreativitu* - originalitu, schopnost vidět věci jinak
- žák je veden k chápání *mezilidských vztahů* dobrých i špatných, učí se těm dobrým, učí se respektovat druhé a pomáhat jim
- rozvíjí schopnost umění jako *prostředku komunikace*
- prostřednictvím řešení problémů a nutnosti rozhodovat se rozvíjí předmět Výtvarná výchova *morální postoje* žáka

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

- rozvíjí se při srovnávání projevů kultury v evropském a globálním kontextu, nalézání společných znaků a odlišností a hodnocení v širších souvislostech

Multikulturní výchova

- žákům napomáhá uvědomit si vlastní identitu, učí žáky žít ve skupině s příslušníky odlišných sociokulturních skupin, uplatňovat svá práva a respektovat práva druhých, tolerovat odlišné zájmy či schopnosti. Multikulturalita je příležitostí k obohacení, ne konfliktu.

Environmentální výchova

- se zaměřuje na vnímavý a citlivý přístup k přírodě, na uvědomování si základních podmínek života, vzájemné provázanosti jednotlivých ekosystémů a působení člověka na životní prostředí, negativního vlivu odpadového hospodářství

Mediální výchova

- přispívá ke kritické schopnosti interpretace vztahu mediálního sdělení a reality, k uvědomování si možnosti svobodného vyjádření vlastních postupů, ale i přizpůsobení se potřebám týmu

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel:

- rozvíjí u žáků schopnost vcítění, porozumění a prožívání, tvořivost a citlivost a podporuje poznání, že základem učení není jen získávání poznatků racionálním způsobem
- zadává žákům získávání a zpracování informací z různých informačních zdrojů (knihy, tiskoviny, encyklopedie, internet), umožňuje jim přímý kontakt s uměleckými artefakty ve výstavních síních a tím vede žáky k utváření databáze informací a k uvědomování si různého vlivu těchto informací
- využívá nabídky edukačních programů vzdělávacích a kulturních institucí

- vede žáka k seznamování a orientaci v kulturním dění a k cílenému sledování, zaznamenávání a akceptování nových trendů v umění (besedy, výstavy, exkurze)

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- vede žáka k využití jeho individuálních schopností a nalézání originálních způsobů řešení s využitím vlastních zkušeností, prožitků, získaných vědomostí, fantazie a představivosti i netradičních postupů
- podporuje samostatně, ale i ve skupině různý charakter činností ve výtvarné výchově
- motivuje žáky k tomu, aby se snažili najít pro své myšlenky, pocity, vjemy a představy různé varianty řešení a z nich vybírali ty nejvíce schopné výpovědi a nalézali vhodnou formu prezentace
- vede žáka k využívání mezipředmětových vztahů a provázanosti jednotlivých druhů umění

Kompetence komunikativní

Učitel:

- problémy řeší hlavně formou dialogu a diskuse, kde žáci používají i odborné terminologie a snaží se vyslovit svůj názor a hodnocení děl svých i ostatních žáků
- seznamuje žáka se specifickým působením umění jako jiným způsobem dorozumívání a uplatňování neverbální komunikace

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- vede žáky ke spolupráci s ostatními, k práci ve skupinách a k tomu, aby se učili respektovat jeden druhého, ale tím zároveň obohacovat i sama sebe
- učí žáky uvědomovat si svou roli ve skupině a odpovědnost, respektování individuality i společenství
- poskytuje žákům možnost osobitě a svobodně se vyjadřovat a tím podporuje kompetenci žít zdravě ve smyslu duševní hygieny

Kompetence občanská

Učitel:

- zajišťuje interakci s uměleckou produkcí a konfrontaci uměleckého díla a subjektivních vjemů studentů, vnímání a uvědomování si kulturních a duchovních hodnot, významu kulturního dědictví, tolerantního přístupu k různým kulturním hodnotám
- zadává žákům různorodé náměty, které žáci tvořivě zpracovávají při vlastní výtvarné činnosti, a tím umožňuje zamýšlení se nad globálními problémy lidstva a zároveň uvědomování si odlišnosti zpracování různých témat v různých kulturách nejrozmanitějšími prostředky. Tak jsou žáci vedeni

k toleranci a nezbytnosti chránit je, rovněž jako ochraňovat životní prostředí, přírodu a kulturní památky

- vytváří příležitosti k prezentaci na veřejnosti
- zapojuje žáka aktivně do kulturního dění
- při kulturních akcích vede žáky k dodržování společenských norem

Kompetence digitální

Učitel:

- vede žáky k informační a datové gramotnosti
- vede k tvorbě digitálního obsahu
- vede k bezpečné komunikaci a kolaboraci

Kompetence k podnikavosti

Učitel:

- vede žáky k realizaci výtvarného záměru různými technikami, a tak žáci získávají odvahu k vyzkoušení ne zcela běžných, dokonce i neznámých způsobů tvorby
- vede žáky k bezpečnému používání nástrojů a materiálů tak, aby chránili své zdraví i zdraví ostatních

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Průřezová témata, vazby a přesahy	Hodnocení, realizace a poznámky
Žák: - na příkladech uvádí příčiny vzniku a proměn uměleckých směrů a objasní širší společenské a filozofické okolnosti vzniku uměleckého díla; vysvětlí, jak působí v rovině smyslové, subjektivní i sociální - vytváří si přehled VOV podle vlastních kritérií, na příkladech objasní vliv procesu komunikace na přijetí a interpretaci VOV - pojmenuje účinky VOV na smyslové vnímání, vědomě s nimi pracuje a rozšiřuje vlastní citlivost - nalézá, vybírá a uplatňuje odpovídající prostředky při vlastní tvorbě, uplatňuje osobní prožitky, zkušenosti a znalosti - využívá při vlastní tvorbě nejen klasické prostředky, ale i dostupné digitální technologie, uplatňuje aplikační software	Umělecké směry a slohy: počátky umění – 18. století, osobnosti výtvarného umění, umělecká díla (ukázky VOV v jednotlivých obdobích, sledování proměny VOV, proměny znaku a forem - čas a prostor) Databáze informací, dokumentace slohů a směrů podle zvolených kritérií Typy a prostředky VOV – linie, plochy, barvy, tvary, kompozice, materiály, plošné a prostorové vyjadřování, kresba, malba, grafika, kombinované techniky, prostorová tvorba, experimenty s materiály, nová média (PC, foto, video, animace) Vlastní tvorba VOV, role publika, účast na uměleckém procesu, formy prezentace VOV, postavení umění ve společnosti, subjektivní chápání uměleckých hodnot x společensky uznávané hodnoty	VMEGS - Žijeme v Evropě (příklady ukázek uměleckých děl, odborné publikace, časopisy, encyklopedie, internet) MKV - Psychosociální aspekty interkulturality EV - Problematika vztahů organismů a prostředí Inf - informační a komunikační technologie VMEGS - Globalizační a rozvojové procesy	Žák odevzdá nejméně 80 % dokončených výtvarných děl; vytvoří ve skupině prezentaci na vybrané téma z dějin umění a odprezentuje ji; úspěšně napíše testy z vybraných kapitol z dějin umění (zahrnuje i poznávací úlohy); projevuje se výtvarně samostatně a je schopen své dílo obhájit; aktivně reaguje při návštěvě výstav, animačních programů. Časové rozvržení nelze přesně stanovit, učivo je voleno variabilně, uplatňuje se práce individuální, párová, skupinová, některá témata se řeší formou výtvarné řady nebo projektu.

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Průřezová témata, vazby a přesahy	Hodnocení, realizace a poznámky
Žák: - rozliší působení různých barev - vycítí smyslové účinky barev a variuje je v rovině sociálně utvářeného symbolického obsahu - vysvětlí pojmy abstrakce, realita - užívá pro vyjádření zamýšleného námětu prvky výtvarné v kombinaci s prvky jiných uměleckých druhů - uplatňuje při vlastní tvorbě a její interpretaci své představy, prožitky a vjemy a variuje je do jiných druhů umění - hodnotí, zdůvodňuje vlastní výpovědi, porovnává - interpretuje, toleruje tvorbu ostatních - seznamuje se s různými uměleckými směry a pojmenovává je, učí se je vnímat, srovnávat - hledá kritický postoj - hledá vztah ke kulturním hodnotám - sleduje, dokumentuje a prezentuje proměny vlastního výtvarného vývoje - hledá vhodnou formu pro reprezentaci, využívá některé prostředky současného umění	Nauka o barvách, účinek kontrastu, smyslové účinky barev, vyjádření emocí, nálad, fantazie, reality i osobních zkušeností Reflexe a vztahy vnímání zrakem i ostatními smysly Reflexe ostatních uměleckých druhů a podnětů z okolí (hudebních a dramatických, literárních, multimediálních) Vytváření osobního postoje, diskuse, debaty nad tvorbou vlastní i jiných žáků Vybrané kapitoly z dějin umění od klasicismu do současnosti ve vztahu k vlastní tvorbě Podstata tradičních pojmů (realistické zobrazení, abstraktní) Práce s uměleckým dílem - interpretace, vlastní tvůrčí přepracování, využití návštěvy výstav galerií, muzeí výchova ke kulturněhistorickému dědictví Hledání sama sebe	EV – Člověk a životní prostředí OSV – Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti; Sociální komunikace VMEGS – Žijeme v Evropě MV – Média a mediální produkce (tvorba mediálního sdělení)	

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Průřezová témata, vazby a přesahy	Hodnocení, realizace a poznámky
Žák: • porovnává různé znakové systémy, rozpoznává jejich specifičnosti a zároveň vědomě uplatňuje jejich prostředky k vytváření obsahu při vlastní tvorbě a interpretaci • používá vizuálně obrazných vyjádření smyslového vnímání, vědomě s nimi pracuje při vlastní tvorbě za účelem rozšíření citlivosti svého smyslového vnímání • využívá znalostí aktuálních způsobů vyjadřování a technických možností zvoleného média pro vyjádření vlastní představy • vysvětlí na konkrétních příkladech, jak umělecká vizuálně obrazná vyjádření působí v rovině smyslové, subjektivní i sociální a jaký vliv má toto působení na utváření postojů a hodnot, s nimi pracuje při vlastní tvorbě za účelem rozšíření citlivosti svého smyslového vnímání	Linie, plochy, barvy, tvary, kompozice, materiály, pohyb x klid, vertikála a horizontála, prostor a plocha, hmota a volný prostor, konstrukce a povrchy Požadavek a meze obecné srozumitelnosti, vliv reklamy, masovost projevu, citace a metaznak, struktury, pop-art, televize, PC, video Reklama, moderní i tradiční architektura, veřejný prostor, pomník, umělecký průmysl, televize, vliv na vědomí a podvědomí	OSV - Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti; Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů MV - Mediální produkty a jejich významy	Žák odevzdá nejméně 80 % dokončených výtvarných děl; vytvoří ve skupině prezentaci na vybrané téma z dějin umění a odprezentuje ji; úspěšně napíše testy z vybraných kapitol z dějin umění (zahrnuje i poznávací úlohy) Časové rozvržení nelze přesně stanovit, učivo je voleno variabilně, uplatňuje se práce individuální, párová, skupinová, některá témata se řeší formou výtvarné řady nebo projektu.

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Průřezová témata, vazby a přesahy	Hodnocení, realizace a poznámky
Žák: - rozlišuje umělecké slohy a směry s důrazem na umění od začátku 19. stol. do současnosti z hlediska podstatných změn vidění a stavby uměleckých děl a dalších VOV - objasní roli autora, příjemce a interpreta při utváření obsahu a komunikačního účinku VOV - uvádí příčiny vzniku a proměn uměleckých směrů na příkladech a objasní širší společenské a filozofické okolnosti vzniku uměleckých děl, vyhledává informace a využívá je pro potřeby vlastního vzdělávání, vytváří si přehled uměleckých VOV - samostatně experimentuje s různými vizuálně obraznými prostředky, uplatňuje také umělecké vyjadřovací prostředky současného VU	Kasicismus a empír – rozumový řád, romantismus, realismus a generace Národního divadla, historizující slohy 19. století, impresionismus, symbolismus, a secese, moderní směry – kubismus, fauvismus futurismus – proměnlivost obrazu v čase, expresionismus – síla výrazu, surrealismus – síla podvědomí, vztahy s neevropskými kulturami, akční tvorba (zapojení těla a gest do procesu tvorby), body art, happening, performance (účast v sociálním prostoru), informel a taktilní a haptické kvality, gesta, konceptuální tvorba, land art (stopy v krajině), nová realita, srozumitelnost umění, vliv techniky, umění nových médií	VMEGS – Žijeme v Evropě ZSV - psychologie, ekonomie MKV - Psychosociální aspekty interkulturality Fy - optika EV - Člověk a životní prostředí	Žák se projevuje výtvarně samostatně a je schopen své dílo obhájit; zajímá se o výtvarnou kulturu, sám nebo ve skupině zpracuje vybrané téma za použití multimediální technologie; prokáže celkový přehled při testech; aktivně reaguje při návštěvě výstav, animačních programů. Časové rozvržení nelze přesně stanovit, učivo je voleno variabilně, uplatňuje se práce individuální, párová, skupinová, některá témata se řeší formou výtvarné řady nebo projektu.

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Průřezová témata, vazby a přesahy	Hodnocení, realizace a poznámky
Žák: - objasní roli autora, příjemce a interpreta při utváření obsahu a komunikačního účinku VOV - na konkrétních příkladech VOV objasní, zda a jak se umělecké vyjadřovací prostředky promítají do aktuálně obrazové komunikace	Nestandardní postupy, vývoj uměleckých prostředků podstatných pro porozumění aktuální obrazové komunikace: reklama, televize, nová média	ZSV - psychologie OSV - Sociální komunikace VMEGS - Globální problémy, jejich příčiny a důsledky Inf - používání animačních programů, video, digitální fotografie MV - Účinky mediální produkce a vliv médií	

Učební osnovy předmětu HUDEBNÍ VÝCHOVA

Charakteristika předmětu

Hudební výchova vede žáka k porozumění hudebnímu umění prostřednictvím vokálních, instrumentálních, hudebně-pohybových, poslechových a naukových činností.

Obsah a organizace výuky

Předmět **Hudební výchova** vychází z RVP G ze vzdělávací oblasti Člověk a umění z Hudebního oboru.

Obsahem vokálních činností (vokální produkce) je práce s hlasem, při níž dochází k rozšiřování hlasového rozsahu, k základnímu intonačnímu výcviku a k celkové kultivaci pěveckého i mluveného projevu metodou posilování správných pěveckých návyků.

Obsahem instrumentálních činností (instrumentální produkce) je hra na hudební nástroje a tvorba jednoduchých instrumentálních doprovodů.

Obsahem poslechových činností je aktivní vnímání (percepce) znějící hudby, při níž žák poznává hudbu ve všech jejích žánrových a stylových podobách a učí se hudbu analyzovat.

Obsahem hudebně-pohybových činností (hudebně-pohybové produkce) je ztvárnění hudby a reagování na ni pomocí pohybu a gest.

Obsahem naukových činností je osvojování si hudebně-teoretických poznatků a poznatků o historických epochách, hudebních slozích a jejich představitelích.

Časové vymezení předmětu

Časová dotace pro tento předmět je v kvintě a 1. ročníku gymnázia 2 hodiny týdně, v sextě a 2. ročníku též 2 hodiny týdně.

Předmět se vyučuje v prvním a druhém ročníku čtyřletého gymnázia a kvintě a sextě osmiletého gymnázia.

Realizovaná průřezová témata

- Multikulturní výchova
- Mediální výchova
- Osobnostní a sociální výchova
- Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
- Environmentální výchova

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel:

- rozhovorem vede žáky k tomu, aby si osvojili důležité poznatky a na jejich základě poznávali význam a přínos hudební výchovy pro život a činnosti člověka
- formou samostatných referátů rozvíjí v žácích schopnost vyhledávat a získávat informace z různých informačních zdrojů a samostatně rozebírat hudební ukázky na základě předchozích znalostí získaných při výuce
- nabízí žákům různé způsoby pro osvojování učiva, hodnotí jejich úspěšnost a napomáhá žákům v případě neúspěchu hledat vhodné způsoby, metody a strategie pro efektivní učení
- při rozboru hudebního díla a při osvojování nových informací učitel směřuje žáky k využívání obecně užívaných termínů, stejně jako k aplikování již dříve získaných informací a k jejich propojování
- při hudebně-pohybových, vokálních a instrumentálních činnostech dává učitel žákům příležitost aktivně tvořit, experimentovat, pozorovat i vyvozovat kritické závěry

Kompetence komunikativní

Učitel:

- formou diskuse na dané téma učí žáky srozumitelně a jasně formulovat svůj názor, používat odborné výrazy vycházející z hudební teorie a vést dialog
- aktivně zapojuje žáky při interpretaci písní a skladeb
- průběžně ověřuje schopnost žáků užívat zavedené pojmy, vyjadřovat se písemně i ústně k probíraným tématům i hudebním dílům.

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- formou dialogu utváří u žáků toleranci vůči názorům ostatních a vede je k respektování jejich hudebního zaměření
- s využitím exkurzí, přednášek, návštěv koncertů či divadel ukazuje žákům pravidla společenské etikety
- vytváří prostor pro společnou práci, pro práci v týmu, kde si žák hledá a nachází své pozice, umí pomoci nebo o pomoc požádat a tím ovlivňovat kvalitu společné práce a současně vytvářet a upevňovat dobré mezilidské vztahy

Kompetence občanská

Učitel:

- formou referátů vybízí žáky ke sledování aktuálního dění ve světě hudby a v oblastech, které s hudbou úzce souvisí

- při výchovných koncertech a při návštěvách divadelních představení uvádí nejen do povědomí žáků, ale dle možností i do jejich životní praxe pravidla chování a společenské etikety
- vysvětluje žákům význam našich národních tradic, kulturního a historického dědictví a zapojuje žáky do kulturního dění

Kompetence digitální

Učitel:

- vede žáky k práci s hudebním digitálním obsahem ve formě audionahrávek, audiovizuálních materiálů či tištěných souborů notových i textových
- zadává vytváření prezentací a jiných digitálních výstupů s cílem zpracovat určité hudební téma
- věnuje pozornost dodržování autorských práv a licencí při zpracování digitálního obsahu
- podporuje spolupráci žáků sdílením vytvořených hudebních materiálů.

Kompetence k podnikavosti

Učitel:

- používá hudební ukázky a následně vede diskusi, při které žák poznává hudbu ve všech jejích žánrových i funkčních podobách
- analyzuje s žáky dané hudební ukázky
- rozvíjí v hodinách činnosti k vytvoření podmínek pro uspořádání žákovského koncertu nebo samostatného vystoupení

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Průřezová témata, vazby a přesahy	Hodnocení, realizace a poznámky
Žák: - orientuje se v notovém záznamu jednoduchých vokálních písní a instrumentálních skladeb - na základě svých individuálních i získaných schopností zazpívá a provede jednoduché vokální skladby - správně používá pojmy tónina, stupnice, intervaly, akordy, rytmus, melodie - charakterizuje hudbu od jejích počátků až k hudbě renesanční a barokní - rozpozná ukázky různých hudebních slohů, dokáže je správně zařadit do hudebních období a vyjádří svůj názor na danou hudební ukázkou	Instrumentální činnosti Sonáta, symfonie, koncert, partitura Historický vývoj notace Vokální činnosti Intonační a rytmický a pěvecký výcvik Jednoduchá improvizace lidových i umělých písní Záznam hudby Staré církevní a moderní stupnice Intervaly a akordy Vznik a vývoj hudby Od zrodu hudby k harmonii Poslechové činnosti Hudební dílo jako možné poselství Výběr ze skladeb od počátků hudby až po ukázky hudby barokní	OSV - Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti („Já“ sám o sobě, mé chování, myšlení a prožívání) Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů (reflexe, sebeovládání a relaxace) VMEGS – Žijeme v Evropě (významní Evropané) MKV – Základní problémy sociokulturních rozdílů EV – Člověk a životní prostředí MV – Mediální produkty a jejich význam	Žák je hodnocen 2x za pololetí z teoretických znalostí. Dále je přihlíženo k žákovým aktivitám během hodin hud. výchovy (individu. příprava referátů, hud. aktualit, hra na hud. nástroje v hod. Hv). Výchovné koncerty. Návštěva divadelního představení.

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Průřezová témata, vazby a přesahy	Hodnocení, realizace a poznámky
Žák: - orientuje se v notovém zápisu a uvědomuje si hudební souvislosti u složitějších vokálních i instrumentálních skladeb - realizuje na základě svých schopností provedení písní a využívá svůj pěvecký, instrumentální i taneční potenciál - osvojuje si další hudebně-teoretické poznatky, které mu umožní hudební zápis co nejlépe dešifrovat - charakterizuje hudbu klasickou, romantickou, impresionistickou a orientuje se ve vývoji hudebního umění - rozpozná ukázky různých hudebních slohů, dokáže je správně zařadit do hudebních období a umí vyjádřit svůj názor na danou hudební ukázkou	Vokální činnosti: Lidský hlas, sluch a hlasová hygiena Akustika Hlasový, dechový, rytmický a intonační výcvik Instrumentální činnosti: Kultivace pěveckého, hlasového, instrumentálního i tanečního provedení Záznam hudby: Stupnice diatonické, chromatické, exotické, akordy a septakordy Vznik a vývoj hudby: Charakteristické znaky jednotlivých druhů hudby Poslechové činnosti: Joseph Haydn, Wolfgang Amadeus Mozart, Ludwig van Beethoven Výběr ze skladeb romantických a impresionistických skladatelů až po současnou hudbu	OSV - Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti (co skutečně dělám, co mohu a chci udělat pro svůj osobní rozvoj) VMEGS – Žijeme v Evropě (významní Evropané) MKV – Základní problémy sociokulturních rozdílů (poslech a zpěv písní jiných etnik) MV – Mediální produkty a jejich význam (rozhlasové a televizní vysílání, internetové stránky, poslech hudby využit v reklamách)	Žák je hodnocen 2x za pololetí z teoretických znalostí. Dále je přihlíženo k žakovým aktivitám během hodin hud. výchovy (individ. příprava referátů, hud. aktualit, hra na hud. nástroje v hodinách Hv). Výchovné koncerty Návštěva divadelního představení

Učební osnovy předmětu **TĚLESNÁ VÝCHOVA**

Charakteristika předmětu

Obsah předmětu

Vyučovací předmět *Tělesná výchova* vychází ze vzdělávací oblasti Člověk a zdraví ze vzdělávacího oboru Tělesná výchova. Je určen žákům prvního až čtvrtého ročníku čtyřletého gymnázia a studentům pátého až osmého ročníku osmiletého gymnázia (kvinta až oktáva).

Časové vymezení předmětu, organizace výuky

V každém ročníku je předmět vyučován v rozsahu 2 hodin týdně zpravidla v oddělených skupinách hoši – dívky. Dále výuku tělesné výchovy doplňují jednorázové sportovní akce školní až republikové úrovně, do kterých jsou žáci vybíráni s ohledem na své zájmy, schopnosti a prokázanou výkonnost.

Organizace výuky

Hodiny probíhají převážně v tělocvičně, která je součástí budovy školy, a na atletickém hřišti vzdáleném 10 min od školy. Náplň hodin je ovlivňována ročním obdobím, prostorovými možnostmi, rozdílnou dovednostní úrovní jednotlivých skupin, aktuální přípravou na sportovní soutěže okresní či krajské úrovně a v neposlední řadě i zájmy žáků. Řídí se ročním vyučovacím plánem pro gymnázium, který sestavuje PK TEV v návaznosti na termínový kalendář soutěží AŠSK.

Součástí výuky jsou i akce pobytové - turistického charakteru.

- Adaptační kurz nově příchozích žáků 1. ročníků gymnázia (září - 2 dny)
- Kurz lyžování pro 1. ročníky gymnázia a kvintu (základy lyžování a snowboardingu, leden až březen, 5 – 7 dnů)
- Výběrový kurz lyžování pro 2. ročníky gymnázia a sextu (zdokonalování pokročilých snowboardistů a lyžařů, leden až březen, 5 – 7 dnů)
- Výběrový turisticko-sportovní kurz pro 3. ročníky gymnázia a septimu (základy pěší, vodní a cykloturistiky, sporty v přírodě, září, 5 – 10 dnů)

Realizovaná průřezová témata

- Osobnostní a sociální výchova

Výchovné a vzdělávací strategie

Tělesná výchova je součástí komplexního vzdělávání žáků v problematice zdraví a v poznání vlastních pohybových možností a zájmů. Jejím smyslem je samostatně hodnotit úroveň své zdatnosti, řadit pohybovou aktivitu do denního režimu tak, aby uspokojovala vlastní pohybové potřeby i zájmy a zároveň rozvíjela

výkonnost žáka, sloužila k regeneraci i kompenzaci dalších zatížení. Tělesnou výchovu komplexně doplňují další možnosti pohybového vyžití v prostorách školy – sportovní hry zvolené podle zájmu studentů.

Kompetence k učení

Učitel:

- přispívá k rozšíření dovednostního a schopnostního rámce žáka jako spoluhráč, protihráč, rozhodčí, spolucvičící, pomocník, organizátor, vedoucí, záchránce, partner ve hře a při cvičení apod.
- vede žáky k získávání poznatků s pomocí učitele či spolužáků o tělesné fyziologii (fungování) na základě ověřování účinnosti kondičních programů pro rozvoj zdravotně orientované zdatnosti (ZOZ) - sledování, zaznamenávání, vyhodnocování
- umožňuje zažít úspěch každému žákovi v rámci týmu i samostatně
- motivuje učení směřováním k pěkné postavě a zdravému životnímu stylu a poukázáním na možnost kdykoliv se bez problémů zapojit do skupiny lidí hrajících volejbal (fotbal, basketbal, florbal...) ve volném čase s možností navázání nových kontaktů a uváděním příkladů z oblasti sportu
- umožňuje žákům organizovat a řídit vlastní učení se novým pohybovým dovednostem a rozvoj pohybových schopností podle osobních předpokladů
- hodnotí žáky důsledně podle individuálního zlepšení
- povzbuzuje žáky ke sledování sportovních soutěží

Kompetence k řešení problémů

Učitel

- formou nácviku herních a cvičebních strategií nutí žáky objevovat logické postupy, které vedou k úspěchu a k vyřešení problémových situací
- zapojuje žáky do soutěží, turnajů, prezentací a organizace sportovních akcí
- vede žáky k získávání informací o vhodné sportovní výzbroji a výstroji, o zásadách hygieny při sportování a po něm
- rozvíjí schopnost odhalovat vlastní chyby, používat odborné názvosloví, gesta, signály
- povzbuzuje k zavádění alternativních řešení ve výběru náčiní, losování, délky hrací doby, úpravy pravidel podle aktuálních podmínek atd.

Kompetence komunikativní

Učitel:

- provádí s žáky rozmanitou škálu činností ve skupinových formách a tím přispívá k rozvoji komunikace, spolupráce a tolerance k ostatním
- směřuje žáky k využívání dostupných prostředků komunikace (internet, televize, noviny, časopisy) k vyhledávání novinek ve sportovních odvětvích (nová pravidla, novinky ve výstroji apod.)
- vede žáky k používání jasného a stručného vyjadřování zvláště v herních situacích, ke vhodné komunikaci mezi sebou, s rozhodčím na hřišti a při vedení družstva
- pomáhá žákům při rozvíjení vztahů se sportovci z jiných škol

- okamžitě řeší otázky šikany nebo netolerance, neodpovědného přístupu k osobnímu a školnímu majetku

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- vytváří u žáků svým vlastním příkladem, autoritou získaných zkušeností a osobnostními rysy pozitivní vztah k pohybu
- povzbuzuje u žáků chování v duchu tolerance, hru fair play a schopnost empatie
- informuje o negativech sportu (doping, korupce)
- do hodnotového řebříčku žáků zařazuje snahu o zdravý životní styl s velkou mírou pohybu
- vede ke spolupráci při dosahování společných cílů ve prospěch skupiny či sportovního družstva a k respektování pravidel soutěží a her
- pomáhá nacházet vlastní místo ve skupině a odhadovat důsledky vlastního jednání a chování
- staví žáky při sportu do zodpovědných rolí (kapitán, rozhodčí, organizátor, časoměřič, komentátor)

Kompetence občanská

Učitel:

- vede žáky ke stanovení krátkodobých a dlouhodobých cílů v rámci získávání pohybových dovedností a rozvíjení pohybových schopností ve volném čase

Kompetence pracovní

Učitel

- vede žáky k poznání a dodržování zásad bezpečnosti při pohybové činnosti
- učí žáky připravit sportovní náčiní a sportoviště před různými druhy cvičení a uklidit ho po ukončení činnosti

Kompetence digitální

Učitel:

- ovládá potřebnou sadu digitálních zařízení, aplikací a služeb, využívá je při školní práci i při zapojení do veřejného života;
- digitální technologie a způsob jejich použití nastavuje a mění podle toho, jak se vyvíjejí dostupné možnosti a jak se mění potřeby výuky a jeho žáků

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Průřezová témata, vazby a přesahy	Hodnocení, realizace a poznámky
Žák: - reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci - zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti, usiluje o jejich zlepšení - předvede jednoduché gymnastické prvky na koberci a na nářadí, rozvíjí své rytmické cítění pohybu - průběžně zlepšuje svoji zdatnost a výkony v prováděných atletických disciplínách a dílčích dovednostech - dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje, respektuje soupeře vč. soupeře opačného pohlaví - spolupracuje při jednotlivých týmových pohybových činnostech a soutěžích - zvládá s ohledem na své předpoklady HČJ a HK v procvičovaných sportovních hrách, dokáže tyto dovednosti uplatnit ve hře	Týmové soutěže, štafety Rozvoj pohybových schopností Sportovní gymnastika (prostná, hrazda, šplh) Atletika (běhy, skoky) Průpravné hry Iniciativní a kooperativní hry Sportovní hry – Kopaná Sportovní hry – Volejbal Sportovní hry – Košíková Sportovní hry – Florbal Netradiční hry – Stolní tenis Netradiční hry – Ringo (HČJ + HK + HS jednotlivých her dle úrovně schopností a dovedností žáků)	OSV – Morálka všedního dne; Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti; Spolupráce a soutěž	Průběžně Průběžně Průběžně 10 % Průběžně 30 % Kontrolní cviky, výkony Měřené disciplíny Průběžně Průběžně 40 % Kontrolní cviky, herní výkony, slovní hodnocení

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Průřezová témata, vazby a přesahy	Hodnocení, realizace a poznámky
Žák: - vyloží základní pravidla sportovních i netradičních her - ovládá základní plavecké dovednosti, rozliší plavecké styly a pracuje na jejich zvládnutí - ovládá základy běžecké a sjezdové techniky, zná zásady bezpečného pohybu po sjezdovkách a na horách obecně - poskytne první pomoc při drobných poraněních - ovládá zásady pro pobyt v přírodě, umí se orientovat dle mapy a ostatních značek - bezpečně manipuluje s výzbrojí - podle konkrétní situace zasáhne při závažných poraněních a život ohrožujících stavech - zařazuje do svého denního režimu osvojené způsoby relaxace a regenerace, v zátěžových situacích uplatňuje osvojené způsoby regenerace - dokáže bezpečně nastoupit a vystoupit z různých druhů lanovek a vleků	Plavání (prsa, kraul, znak) Lyžování a snowboarding Turistika a pobyt v přírodě	Ze – práce s mapou, orientace v terénu Bi – zásady první pomoci Výchova ke zdraví integrace OSV – Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů (plánování vlastního času dle nabídky školních aktivit – sportovní nástěnka)	Průběžně 10 % Lyžařský a snowboardový kurs, 5 – 7 dní, 10 %

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Průřezová témata, vazby a přesahy	Hodnocení, realizace a poznámky
Žák: - uvědoměle dbá na zásady správného držení těla a správný životní styl - vyjádří vlastní názor k problematice zdravého životního stylu - usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví - uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost - orientuje se v informačních zdrojích o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště; samostatně získá potřebné informace - částečně se orientuje v historii OH (kdy, kde, účast české reprezentace) - ovládá jednoduché gymnastické prvky na koberci a na jednotlivých nářadích	Překážkové dráhy, týmové soutěže Testování tělesné zdatnosti (kondiční a motorické testy) Sportovní gymnastika (kruhy, přeskok) Atletika (běhy, skoky, hody, vrhy) Průpravné hry Iniciativní a kooperativní hry Sportovní hry – Kopaná Sportovní hry – Házená Sportovní hry – Košíková Sportovní hry – Florbal Netradiční hry – Bedminton Netradiční hry – Softball (HČJ + HK + HS jednotlivých her dle úrovně schopností a dovedností žáků)	OSV – Morálka všedního dne; Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů; Spolupráce a soutěž (v průběhu výuky: jednání v duchu fair play: dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje, respektuje soupeře i soupeře opačného pohlaví)	Průběžně Průběžně Průběžně 10 % Průběžně 30 % Kontrolní cviky, výkony Měřené disciplíny Průběžně Průběžně 40 % Kontrolní cviky, herní výkony, slovní hodnocení

[illegible]

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Průřezová témata, vazby a přesahy	Hodnocení, realizace a poznámky
Žák: • zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti, usiluje o jejich zlepšení • ovládá jednoduché gymnastické prvky na koberci a na nářadí, rozvíjí své rytmické cítění pohybu • průběžně zlepšuje svoji zdatnost a výkony prováděných atletických disciplín a dílčích dovednostech • spolupracuje při jednotlivých týmových pohybových činnostech a soutěžích • využívá s ohledem na své předpoklady HČJ a HK v procvičovaných sportovních hrách, dokáže tyto dovednosti uplatnit ve hře • vybere a používá vhodnou výstroj a výzbroj k provádění hře • vyloží základní pravidla sportovních i netradičních her • ovládá technicky míč, ovládá herní činnosti jednotlivce a herní kombinace • orientuje se v historii olympijských her a vyjmenuje české vítěze	Týmové soutěže, štafety Rozvoj pohybových dovedností Sportovní gymnastika (akrobacie, hrazda) Atletika (překážky, oštěp, běhy, skoky) Průpravné hry Iniciativní a kooperativní hry Sportovní hry – Kopaná Sportovní hry – Volejbal Sportovní hry – Košíková Sportovní hry – Florbal Netradiční hry – Squash Netradiční hry – Baseball (HČJ + HK+HS jednotlivých her dle úrovně schopností a dovedností žáků)	Bi – zásady první pomoci Výchova ke zdraví integrace OSV – Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů (plánování vlastního času dle nabídky školních aktivit – sportovní nástěnka)	Průběžně Průběžně Průběžně 10 % Průběžně 30 % Kontrolní cviky, výkony Měřené disciplíny Průběžně Průběžně 40 % Kontrolní cviky, herní výkony, slovní hodnocení

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Průřezová témata, vazby a přesahy	Hodnocení, realizace a poznámky
Žák:			
• ovládá základy jistící techniky a dokáže se bezpečně pohybovat na různých překážkách, umělé stěně • využívá základní sebeobranu v různých krizových situacích • správně používá naučené techniky • uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí; adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka • dokáže se pohybovat v horském prostředí a je si vědom všech nebezpečí • chová se v přírodě ekologicky • respektuje příkazy ochránců přírody • využívá mobilní aplikace při orientaci v terénu • pomocí digitálních map a GPS souřadnic se dokáže orientovat v neznámém prostředí	Základy lezení Úpoly (pády a základní sebeobrana) Turistika a sporty v přírodě (základy vodní, pěší, horské turistiky)	Ze – práce s mapou, orientace v terénu Bi – zásady první pomoci Výchova ke zdraví integrace	Průběžně 10 % Průběžně 10 % Výběrový turisticko-sportovní kurs, 5 – 7 dní

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Průřezová témata, vazby a přesahy	Hodnocení, realizace a poznámky
Žák: - reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci - prokáže úroveň své tělesné zdatnosti pomocí standardizovaných motorických testů - předvede jednoduché gymnastické prvky na koberci a na nářadí, rozvíjí své rytmické cítění pohybu - průběžně zlepšuje svoji zdatnost a výkony v prováděných atletických disciplínách a dílčích dovednostech - dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje, respektuje soupeře i soupeře opačného pohlaví - spolupracuje při jednotlivých týmových pohybových činnostech a soutěžích - zvládá s ohledem na své předpoklady HČJ a HK v procvičovaných sportovních hrách, dokáže tyto dovednosti uplatnit ve hře	Týmové soutěže Testování tělesné zdatnosti (kondiční a motorické testy) Sportovní gymnastika (sestavy na nářadích) Atletika (atletické víceboje)) Průpravné hry Iniciativní a kooperativní hry Sportovní hry – Kopaná Sportovní hry – Volejbal Sportovní hry – Košíková Sportovní hry – Florbal Netradiční hry – Tenis Netradiční hry – Nohejbal (HČJ + HK+HS jednotlivých her dle úrovně schopností a dovedností žáků)	Bi – zásady první pomoci Výchova ke zdraví integrace OSV – Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů (plánování vlastního času dle nabídky školních aktivit – sportovní nástěnka)	Průběžně Průběžně Průběžně 10 % Průběžně 20% Kontrolní cviky, výkony Měřené disciplíny Průběžně Průběžně 40 % Kontrolní cviky, herní výkony, slovní hodnocení

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Průřezová témata, vazby a přesahy	Hodnocení, realizace a poznámky
Žák: • zvládá základy bruslení a ledního hokeje • rozliší a vysvětlí pojmy zátěž, únava, odpočinek a relaxace • vysvětlí významu přípravy organismu na pohybovou zátěž • ochrání sám sebe v nebezpečných situacích • posuzuje vhodnost úrovně sebeobrany v různých krizových situacích • dbá na zdravý životní styl a na svou životosprávu • uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí; adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka • vysvětlí pravidla netradičních her a sportů • ovládá pravidla orientačního běhu a je schopen absolvovat závod v daném terénu • vyhledává i mimoškolní sportovní aktivity	Bruslení a lední hokej	OSV – Spolupráce a soutěž (v průběhu výuky: jednání v duchu fair play: dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje, respektuje soupeře i opačné pohlaví)	Průběžně 10 %
	Úpolové sporty	Bi - stavba a funkce pohybové soustavy	Průběžně 10 %
	Společenské hry a sporty (petanque, kriket, frisbee)	FiS - zásady společenského chování	Průběžně 5 %
	Orientační běh		Průběžně 5%

Učební osnovy předmětu **SEMINÁRNÍ PRÁCE**

Charakteristika předmětu

Obsah předmětu

Vzdělávací obsah předmětu *Seminární práce* pro septimy osmiletého gymnázia a třetí ročníky čtyřletého gymnázia je součástí volitelných vzdělávacích aktivit, které umožňuje RVP G.

Škola tento předmět zařazuje z důvodu zvýšení kvality seminární práce a jejího hodnocení.

Časové vymezení předmětu

Předmět seminární práce se realizuje ve třetím ročníku studia (septima a 3. ročník), a to v průměrné hodinové dotaci jedné hodiny týdně.

Realizovaná průřezová témata

- Osobnostní a sociální výchova
- Mediální výchova

Další průřezová témata jsou realizována podle zvoleného oboru, ze kterého žák píše seminární práci, a podle zvoleného tématu seminární práce.

Organizace výuky

Předmět seminární práce je vyučován průběžně během školního roku. Žák je povinen napsat seminární práci, součástí výuky jsou i povinné individuální konzultace s vedoucím seminární práce. Předmět paralelně vyučuje více vyučujících, kteří mají v aprobaci danou problematiku, tzn. vyučující českého jazyka a literatury, informatiky, mediální výchovy a základů administrativních prací.

Téma a předmět seminární práce si žák zvolí nejdéle do poloviny října (konkrétní datum zveřejněno dle harmonogramu aktuálního školního roku). Výběr předmětu a vedoucího práce není limitován předměty vyučovanými v daném ročníku. Termín odevzdání seminární práce je stanoven dle aktuálního školního roku cca v polovině března. V měsících duben–červen je práce vyhodnocena a probíhají obhajoby a prezentace seminárních prací.

Zadání seminární práce je písemné a signované vedoucím seminární práce. Zadání má jednotnou formu pro všechny žáky. Pokud si žák do daného termínu nezvolí a nedomluví téma seminární práce, bude mu na základě losování přiděleno ředitelem školy. Jeden vyučující může být vedoucím maximálně pěti seminárních prací.

Obhajoba probíhá v hodinách předmětu seminární práce, vedoucí práce je k obhajobě přizván.

Termíny, které se vztahují k psaní seminární práce, jsou součástí harmonogramu každého školního roku.

Výchovné a vzdělávací strategie

Předmět seminární práce na gymnáziu významně přispívá k utváření a rozvoji klíčových kompetencí žáků. Předmět zdokonaluje schopnost žáků napsat kvalitně a podle všech pravidel seminární práci.

Získané poznatky a dovednosti žáci aktivně využijí v dalším studiu, např. při psaní bakalářské nebo diplomové práce.

Kompetence k učení

Učitel:

- rozvíjí u žáků logické myšlení správným užíváním odborné terminologie, definováním a charakterizováním pojmů různými způsoby, popř. tříděním pojmů a nalézáním vztahů mezi nimi,
- průběžným hodnocením výsledků práce žáků umožní posoudit jejich pokroky při učení, ujasnit si obtíže a rezervy jejich přípravy,
- prostřednictvím různých pohledů na danou problematiku či používáním rozličných informačních zdrojů vede žáky k samostatnému a kritickému uvažování.

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- zadáním samostatné práce rozvíjí v žácích schopnost získávat informace z různých informačních zdrojů a tyto informace podle potřeby zpracovávat a vyhodnocovat,
- formou diskuse žáky nutí kriticky hodnotit informace a ověřovat je z různých hledisek, ze získaných výsledků vyvozovat závěry,
- předkládáním různých problémových situací vede žáka k analyzování, k vyvozování závěrů, k obhajování vlastních postojů.

Kompetence komunikativní

Učitel:

- používá odbornou terminologii a trvá na jejím používání žáky,
- dbá na to, aby se žáci vyjadřovali stručně a jasně, srozumitelně a fundovaně,
- podporuje komunikaci žáků při řešení problémů,
- vyžaduje komentář, zdůvodňování při řešení problémů,
- skrze cílené systematické vedení žáků k slovním projevům vytváří prostor k vyjádření a interpretaci vlastních myšlenek.

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- komunikuje s žáky formou dialogu, během kterého je žák schopen reflexe,
- vede žáky tak, aby byli schopni odhadnout své možnosti,
- oceněním dobrých výkonů učí žáky vážit si své práce, práce učitele a práce ostatních žáků.

Kompetence občanská

Učitel:

- vzdělání chápe jako občanskou povinnost všech zúčastněných (učitel, žák a rodič) a aktivně se angažuje v tomto procesu,
- motivuje svou důsledností žáky k zodpovědnému plnění zadaných úkolů,
- podává představu o využití nabytých znalostí a dovedností ve své budoucí studijní či profesní dráze,
- respektuje práva žáka, ale důsledně vyžaduje plnění žákových povinností.

Kompetence k podnikavosti

Učitel

- využívá iniciativu a tvořivost žáků, podporuje inovace,
- usiluje s žáky o dosažení stanovených cílů, průběžně hodnotí výsledky,
- zásadně dokončuje zahájené aktivity,
- prostřednictvím různých pohledů na danou problematiku či používáním více informačních zdrojů vede žáky k samostatnému a kritickému uvažování.

Kompetence digitální

Učitel

- ovládá potřebnou sadu digitálních zařízení, aplikací a služeb, využívá je při školní práci,
- digitální technologie a způsob jejich použití nastavuje a mění podle toho, jak se vyvíjejí dostupné možnosti a jak se mění potřeby výuky a jeho žáků,
- vytváří, vylepšuje a propojuje digitální obsah v různých formátech; pomáhá žákům vyjadřovat se za pomoci digitálních prostředků,
- navrhuje prostřednictvím digitálních technologií taková řešení, která mu pomohou vylepšit postupy či technologie; dokáže poradit s technickými problémy,
- předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat,
- při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky, s ohleduplností a respektem k druhým a vede k tomu i žáky.

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Průřezová témata, vazby a přesahy	Hodnocení, realizace a poznámky
Žák: - akceptuje formu seminární práce a dodržuje všechna pravidla, podle kterých práce vzniká - ctí duševní vlastnictví a při psaní práce dodržuje autorská práva, přesně cituje a uvádí bibliografie použitých zdrojů - získává informace z vícero zdrojů, vyhodnotí jejich věrohodnost a relevantnost - vytvoří dotazník, anketu s relevantními otázkami a tyto dotazníky vhodně vyhodnotí - dodržuje jednotnost autorského stylu - volí jazykové prostředky vhodné pro odborný styl - srozumitelně formuluje myšlenky - dbá na logickou návaznost informací, eventuálně i kapitol, za účelem dosažení výsledné soudržnosti textu - používá textový editor a využívá všech jeho možností, které nabízí - aktivně používá styly nadpisů, vygeneruje obsah práce	Forma seminární práce Obsah seminární práce Citace a bibliografické údaje Autorská práva, licence Otevřené fotogalerie Relevantnost zdrojů Jazyková stránka Stylistika textu Odborný styl Typografická pravidla Používání mezerníku, tabulátoru... Číslování kapitol a podkapitol – používání stylů Vygenerování obsahu	OSV – Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti (rozhovor s žáky,) Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů (organizace vlastní práce, dodržování časového harmonogramu) Sociální komunikace Spolupráce a soutěž (obhajoba vlastního názoru, schopnost kompromisu při obhajobě) MV – Média a mediální produkce (příprava vlastních materiálů, využití médií pro získávání informací, hodnocení věrohodnosti a relevantnosti informačních zdrojů, prezentace na PC)	Klasifikace za první pololetí vychází ze znalostí pravidel psaní seminární práce – forma, citace, zdroje, typografická pravidla. Klasifikace za druhé pololetí vyplývá z hodnocení a obhajoby seminární práce. Každá seminární práce je hodnocena čtyřmi známkami: - obsah a věcná správnost práce (váha známky 100 %), - formální stránka práce (váha známky 100 %), - bibliografické údaje a citace (váha známky 100 %), - obhajoba a prezentace práce (váha známky 50 % za ústní obhajobu, 50 % za digitální prezentaci práce).

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Průřezová témata, vazby a přesahy	Hodnocení, realizace a poznámky
Žák: • využívá různé formy výzkumu dle zvoleného tématu • vytváří dotazníky a ankety s vhodně formulovanými otázkami • statisticky zpracovává zjištěná data a ke zpracování využívá možností tabulkového editoru např. Excelu • • aktivně používá software (např. PowerPoint) k přípravě prezentace vlastní práce • akceptuje pravidla prezentování a aktivně je používá • chápe elektronickou prezentaci jako podpůrný prostředek pro vlastní ústní projev (obhajobu, prezentaci) • hovoří souvisle několik minut o vlastní práci, adekvátně reaguje na dotazy a podněty z řad posluchačů • používá prezentační techniku (dataprojektor, prezentér apod.)	Statistika a výzkum Různé formy výzkumu Dotazníkové šetření Základy statistiky, zpracování dat, možnosti grafů Prezentace PowerPoint Pravidla prezentování Ústní projev při prezentaci a obhajobě vlastní práce		Obhajobu koná žák pouze v případě, že hodnocení v oblasti obsahu, formální stránky a citací je alespoň dostatečné. Seminární práce je hodnocena nedostatečně, pokud nejsou splněna kritéria specifikovaná v zadání seminární práce. Jedná se o následující nedostatky: a) nedodržení tématu, b) nedodržení stanoveného termínu odevzdání seminární práce , c) stanovený rozsah daný počtem normostran není dodržen z 50 a více %, d) práce je plagiátem.

Učební osnovy předmětu **SEMINÁŘ Z MEDIÁLNÍ VÝCHOVY**

Charakteristika předmětu

Obsah předmětu

Vyučovací předmět *Seminář z mediální výchovy* vychází z průřezového tématu Mediální výchova RVP G. Seminář naplňuje jednu z možností realizace a začlenění průřezového tématu Mediální výchova a tou je samostatný předmět.

Potřeba realizovat a začleňovat do výuky toto průřezové téma vychází z medializované podoby naší společnosti. Poznávání světa a rozhodování v určitých situacích se děje pod vlivem sdělení, která zprostředkovávají masová média. Proto se od příjemců těchto sdělení vyžaduje schopnost orientovat se v mediální nabídce. Soustavná příprava na „život s médii“ se tak stává samozřejmou a běžnou součástí vzdělávání ve společnosti.

Jedním z cílů mediální výchovy je vychovat mediálně gramotné jedince, tedy takové, kteří jsou vybaveni souborem poznatků a dovedností, které člověku umožňují nakládat s médii účelně a poučeně, tzn. využívat média ve svůj prospěch a zároveň odhalit jejich manipulativní strategie.

Mediální výchova doplňuje výuku Českého jazyka a literatury v sextě (ve 2. ročníku) gymnázia. Předmět zahrnuje dvě základní oblasti, tj. vědomostní a dovednostní. Tyto složky se vzájemně doplňují, prolínají a tvoří jeden celek. Oblast vědomostní nabízí poznatky o roli médií ve společnosti a jejich dějinách, také nabízí informace o médiích samotných, o jejich chování a poskytuje postupy pro kritický přístup k mediální produkci. Oblast dovednostní umožňuje vlastní mediální produkci, jejímž přínosem je, že žáci vlastní prací poznají, jak fungují média.

V rámci předmětu se podle RVP G mohou naplňovat tematické okruhy Média a mediální produkce, Mediální produkty a jejich významy, Uživatelé a účinky mediální produkce a vliv médií a Role médií v moderních dějinách.

Časové vymezení předmětu

Seminář z mediální výchovy je volitelným seminářem určeným pro žáky sexty vyššího gymnázia a 2. ročníku čtyřletého gymnázia a vyučuje se v hodinové dotaci 2 hodiny týdně.

Vazby na vzdělávací oblasti

- Jazyk a jazyková komunikace – Český jazyk a literatura
- Člověk a společnost – Občanský a společenskovední základ, Dějepis
- Člověk a svět práce
- Umění a kultura
- Informatika a informační a komunikační technologie

Realizovaná průřezová témata

- Osobnostní a sociální výchova
- Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
- Multikulturní výchova
- Environmentální výchova
- Mediální výchova

Organizace výuky

K dosažení cílů mediální výchovy se využívá různých moderních pedagogických principů – kritického myšlení, spontánního učení, kooperativního a projektového vyučování. Metody používané při výuce mediální výchovy vycházejí z kombinace výše uvedených principů s interaktivním výkladem. Žákům jsou nabízeny metody jako kritická analýza textu, skupinová práce, diskuse, brainstorming, hraní rolí, volné psaní.

Nezbytnou součástí realizace předmětu je využívání ICT technologií. Výuka se tak realizuje v učebně, která je vybavena interaktivní tabulí a notebookem s připojením na internet. Využívá se také jiná audiovizuální technika – videokamera, digitální fotoaparát.

Základními materiály, které jsou používány pro výuku, jsou metodické příručky Rozumět médiím (PartnersCzech), Média tvořivě (Aisis), Interkulturní vzdělávání (Člověk v tísni), Dovedu to pochopit (Člověk v tísni) a knižní publikace Zpravodajství v médiích (Karolinum) a Mediální výchova v Čechách (Tutor).

Podle možností je výuka doplňována tematicky zaměřenými exkurzemi a příležitostnou prací v terénu, popř. prezentacemi studentských prací v regionálních médiích či komunikací s institucemi v regionu.

Výchovné a vzdělávací strategie

V hodinách *Semináře z mediální výchovy* jsou pro rozvíjení a utváření klíčových kompetencí využívány následující postupy

Kompetence k učení

Učitel:

- nabízí žákům různé strategie, díky kterým můžou ověřit hodnověrnost informací
- umožňuje žákovi, aby vědomosti a poznatky z jiných vzdělávacích oblastí použil pro zvolení vhodné formy prezentace svých názorů
- trvá na tom, aby žákova sdělení dodržovala daná obsahová a formální kritéria
- vyžaduje od žáka používání audiovizuálních pomůcek a ICT
- předkládá témata, která žáka motivují k tvorbě vlastních publicistických textů

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- poskytuje dostatek informačních zdrojů, aby žák mohl změnit své rozhodnutí na základě nových informací nebo změněných podmínek
- výběrem vhodných mediálních sdělení umožňuje žákům porovnávat a hodnotit, jakým způsobem je zpracována tatáž událost v různých médiích
- předkládá mediální sdělení a provokuje žáka k ověřování hypotéz a tvrzení
- spolu s žákem kriticky nahlíží na různá mediální sdělení a produkty a interpretuje jejich obsahy
- vede žáka k nahlížení problémů z různých úhlů, pozic a rolí

Kompetence komunikativní

Učitel:

- umožňuje žákovi veřejně vystoupit a spolu se spolužáky mu poskytuje zpětnou vazbu k obsahu a formě jeho projevu
- dbá na to, aby žák odlišoval informace od hodnocení a vybral z informace to podstatné
- vede žáka k tomu, aby svá hodnocení a svoje postoje podkládal argumenty a rozlišoval mezi věcnými a manipulujícími argumenty

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- předkládá modelové situace a nabízí role, které žák přijímá, reflektuje své chování v roli a dává to do souvislosti s tím, co sám zažil
- umožňuje žákům na základě vlastních zkušeností odkrývat zájmy určitých skupin v médiích
- přispívá k vytvoření atmosféry v rámci pracovní skupiny tak, aby žák využíval vlastních schopností a dovedností pro práci v týmu
- simuluje problémové situace a úkoly, tak aby žák zaujal stanovisko a respektoval i názory ostatních

Kompetence občanská

Učitel:

- vytváří představu o roli médií v každodenním životě v regionu
- umožňuje získat představu o roli médií v klíčových společenských situacích
- požaduje, aby žák dokázal přijmout odpovědnost za dopady vlastního sdělení
- rozvíjí u žáků citlivost vůči stereotypům, genderovým stereotypům, předsudkům, zjednodušujícím soudům o společnosti a kulturním rozdílu v obsahu médií i způsobu zpracování mediálních sdělení

Kompetence k podnikavosti

Učitel:

- motivuje žáka, aby používal ve svých sděleních publicistických a uměleckých prostředků a formoval tak svůj osobitý styl vyjadřování

- klade důraz na to, aby žák zvažoval různé možnosti, než přijme nějaké stanovisko k problému
- požaduje, aby žák navrhoval vlastní řešení situací a problémových úkolů
- dává žákovi možnost vytvářet vlastní mediální sdělení tak, aby uplatnil své tvůrčí způsoby zpracování a kreativitu
- vyžaduje, aby žák odevzdával svou práci ve stanoveném termínu a v požadované kvalitě

Digitální kompetence

Učitel:

- ovládá potřebnou sadu digitálních zařízení, aplikací a služeb, využívá je při školní práci;
- získává, posuzuje, spravuje, sdílí a sděluje data, informace a digitální obsah v různých formátech; k tomu volí efektivní postupy, strategie a způsoby, které odpovídají konkrétní situaci a účelu;
- umožňuje žákům vyjadřovat se vhodným způsobem za pomoci digitálních prostředků;
- vyrovnává se s proměnlivostí digitálních technologií a posuzuje, jak vývoj technologií ovlivňuje různé aspekty života jedince a společnosti a životní prostředí, zvažuje rizika a přínosy i s ohledem na daný předmět;
- při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky, s ohleduplností a respektem k žákům.

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Průřezová témata, vazby a přesahy	Hodnocení, realizace a poznámky
Žák: - hledá a interpretuje osobní a společenský dopad mediálních vynálezů - vyjadřuje svůj vztah a postoj k médiím - popíše, jak se organizuje práce v médiích - hledá pozitiva a negativa konzumování médií - identifikuje prvky, které signalizují přítomnost hodnocení - posuzuje komunikační záměr textu - rozpoznává manipulativní komunikaci a zaujímá k ní kritický postoj - posoudí článek z etického hlediska - popíše základní hodnoty novinářské etiky - provede rozbor aktuálního zpravodajství - odliší tvorbu zpráv komerčních a veřejnoprávních televizí - vytvoří titulek a uvědomuje si, jak může titulek manipulovat se čtenářem - charakterizuje média zaměřená na určitou společenskou skupinu - rozlišuje smyslové potěšení či okouzlení slov od logiky argumentace	Vývoj médií Masová média Zpravodajství a publicistika Etika Styl publicistický Média a kýč Média a zábava	OSV – Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti MV – Média a mediální produkce Čj – čtení s porozuměním OSV – Sociální komunikace; Morálka všedního dne VMEGS – Globální problémy, jejich příčiny a důsledky; Humanitární pomoc a mezinárodní rozvojová spolupráce; Žijeme v Evropě EV – Člověk a životní prostředí MV – Uživatelé Čj – fakta a hodnocení ZSV, De – politický pluralismus, mezinárodní vztahy MKV – Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí MV – Mediální produkty a jejich významy	V průběhu celého školního roku jsou zařazovány vědomostní i tvůrčí aktivity, jejichž realizací žák prokazuje zvládnutí učiva a trvalý zájem o mediální výchovu. Je vyžadována systematická a dlouhodobá práce s tradičními a novými médii. Tvorba prezentací. Účast na soutěži v prezentování. Psaní vlastních publicistických textů na různá témata. Samostatná školní i domácí práce.

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Průřezová témata, vazby a přesahy	Hodnocení, realizace a poznámky
Žák: - doloží, že při konzumaci médií vznikají návyky identifikuje autora a příjemce mediálního sdělení a produktu - napiše vlastní názor na pořad určí prvky zábavy v mediálních sděleních nezábavného charakteru - popíše, jaké celospolečenské a kulturní vlivy způsobuje mediální produkce - seznámí se s důvody vzniku reality show - pojmenuje vlastní důvody, které ho vedou ke sledování reality show - vyjmenuje rozdíly mezi komunikací internetovou a tváří v tvář - formuluje základní pravidla pro bezpečnou komunikaci na internetu - odhaluje rasistické a xenofobní názory a postoje v mezilidské styku - na příkladech doloží, k jakým důsledkům mohou vést předsudky - respektuje kulturní odlišnosti v rámci společnosti, ve které žije rozvíjí schopnost diskutovat o veřejných záležitostech	Reality show Internet a zábava Stereotypy v médiích	OSV – Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů Vv – vizuálně obrazná vyjádření a jejich účinek a vliv Čj – manipulativní komunikace OSV – Sociální komunikace MV – Uživatelé Inf – zdroje a vyhledávání informací OSV – Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti VMEGS – Globální problémy, jejich příčiny a důsledky MKV – Psychosociální aspekty interkulturality MV – Role médií v moderních dějinách Čj – užívání neutrálního jazyka, funkce a záměr textu ZSV – lidská práva De – důsledky xenofobie	Řízená diskuse. Volné psaní. Argumentační esej. Skupinová práce. Mluvené vystoupení. Prezentace na veřejnosti. Práce pro školu. Příležitostně publikování v regionálních médiích a tematicky zaměřené exkurze podle možností školy a zájmu žáků.

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Průřezová témata, vazby a přesahy	Hodnocení, realizace a poznámky
Žák: • uvědomí si různé pohledy na reklamu • popíše základní typy reklamy • popíše, jak vzniká reklama a kdo se podílí na její přípravě • posoudí vhodnost/nevhodnost reklamy z hlediska použité strategie • identifikuje přesvědčovací a manipulativní techniky reklamy • popíše vliv reklamního sloganu na zapamatování si reklamy a produktu	Reklama, marketing a public relations	OSV – Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů; Sociální komunikace EV – Člověk a životní prostředí MV – Mediální produkty a jejich významy Čj – tvůrčí psaní De – propaganda Vv – různé znakové systémy, umění a kultura – umělecká tvorba a komunikace Inf – zpracování a prezentace	Práce s různými zdroji. Kreativní činnost slohová i výtvarná. Ovládání techniky – počítač (MS Word, MS Excel, PowerPoint, foto editor...), digitální fotoaparát, videokamera.
Žák: • rozliší formy kyberšikany • formuluje možné nebezpečí používání informačních technologií • charakterizuje uživatele internetu • popíše možnosti prevence	Kyberšikana		

Učební osnovy předmětu **SEMINÁŘ** **ZE SPOLEČENSKÝCH VĚD**

Charakteristika předmětu

Obsah předmětu

Vyučovací předmět *Seminář ze společenských věd* vychází ze vzdělávacího oboru Občanský a společenskovědní základ. Rozšiřuje vědomosti a dovednosti vyučovacího předmětu Základy společenských věd. Integruje část vzdělávacího obsahu oblastí Člověk a svět práce a Výchovy ke zdraví a průřezového tématu Osobnostní a sociální výchova.

Časové vymezení předmětu

Předmět je vyučován jako povinně volitelný seminář v posledních dvou ročnících studia, a to v následujících hodinových dotacích: septima a třetí ročník čtyřletého gymnázia 2 hodiny týdně, oktáva a čtvrtý ročník víceletého gymnázia tři hodiny týdně. Žáci si volí seminář ve třetím ročníku a septimě jako jednoletý s možností pokračovat druhým rokem ve čtvrtém ročníku. Volba semináře ve čtvrtém ročníku a oktávě není podmíněna absolvováním semináře v ročníku třetím/septimě.

Realizovaná průřezová témata

- Osobnostní a sociální výchova
- Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
- Multikulturní výchova
- Environmentální výchova
- Mediální výchova

Organizace výuky

Žák je považován za aktivní součást procesu edukace, tomu odpovídají také používané metody a formy práce. Nejčastěji se jedná o frontální výuku dialogickou metodou, skupinovou práci, práci s textem, diskuse, kratší referáty, krátkodobé projekty, psychologické a sociální hry či dramatickou výchovu. Zařazovány jsou také přednášky a exkurze související s probíraným učivem.

V předmětu získá žák znalosti, dovednosti a schopnosti, které mu umožní lépe porozumět sobě samému i druhým lidem, pochopit pluralitu mezilidských vztahů, orientovat se lépe ve společnosti a jejích proměnách, uplatňovat svá práva, být schopen hájit i práva druhých a správně argumentovat.

Do rámce výuky semináře je zařazeno rozšiřování učiva předmětu Základy společenských věd, sledování a komentování aktuálních společenských témat. Obsah učiva třetího ročníku/septimy je zaměřen na psychologickou problematiku, osobnostní rozvoj a výchovu ke zdraví. Ve čtvrtém ročníku/oktávě si žák osvojuje obsah, vnitřní členění a terminologii religionistiky a etiky. Do rámce výuky semináře je zařazeno průběžné a soustavné opakování a příprava k maturitní zkoušce.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel:

- zadáváním referátů, projektů, mluvních cvičení, dílčích úkolů a individuálních aktivit vytváří v žácích žádoucí studijní návyky,
- vede žáky ke sběru informací z různých zdrojů a učí je správně interpretovat a kriticky srovnávat data,
- prostřednictvím různých pohledů na danou problematiku či používáním více informačních zdrojů vede žáky k samostatnému a kritickému uvažování o společnosti,
- motivuje žáky k samovzdělávání pomocí sledování aktuální společenské situace,
- pracuje se žáky různými metodami (skupinová práce, individuální práce, sociální a psychologické hry, dialogická forma výuky).

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- předkládáním problémových situací z každodenní praxe, z novinových článků, aktuálního společenského dění vede žáka k analyzování, k vyvozování závěrů, k obhajování vlastních postojů,
- prostřednictvím dramatizací, hraní rolí, skupinové práce či diskusí vytváří příležitosti k tomu, aby žáci promýšleli různé životní scénáře k určité modelové situaci, k jednotlivým scénářům uváděli samostatně nebo ve skupinách argumenty pro jejich přijetí a proti němu,
- nabízí žákům dostatek námětů k samostatnému řešení problémů v různých životních situacích,
- zadáváním krátkých referátů o dílčí problematice učí žáky tvořivě využívat získané poznatky, argumentovat, srovnávat a hodnotit.

Kompetence komunikativní

Učitel:

- skrze cílené systematické vedení žáků k slovním projevům vytváří prostor k vyjádření a interpretaci vlastních myšlenek,
- navozuje problémové situace (skupinová práce, práce ve dvojicích), při nichž žák ve spolupráci s ostatními vyhledává potřebné informace, třídí je a zpracovává,
- vhodnými příklady a úkoly učí žáky klást jasné a srozumitelné dotazy, uvádět argumenty a protiargumenty, vyjednávat při řešení problémových nebo konfliktních situací,
- vytváří prostor pro diskusi tak, aby si žáci osvojili pravidla zdravé komunikace,
- nabízí žákům možnosti k porozumění různým formám komunikace (verbální, neverbální, psané texty, grafy, tabulky atd.).

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- volí aktivity (dramatizace, hraní rolí, skupinová práce), během kterých žák konstruktivně řeší problémy s ostatními,
- za pomoci různých metod vytváří prostor pro rozvoj sociální inteligence a empatie žáků a pro reflexi vlastních prožitků,
- navozuje situace, které vedou k posílení sebevědomí a uvědomění si vlastních schopností a osobních vlastností žáků,
- seznamuje žáky s různými možnostmi sebepoznání (psychologické testy, zpětná vazba atd.).

Kompetence občanská

Učitel:

- důslednou a systematickou kontrolou zadaných prací navozuje situace k získání vědomí odpovědnosti za včasné plnění zadaných úkolů a odpovědnosti za vlastní práci,
- přípravou modelových situací (dramatizace, hraní rolí, audio či video nahrávky), seznamuje žáky s různými procedurami v mezilidském styku,
- vhodně zvolenými aktivitami (např. ankety na aktuální téma) vede žáky ke sledování aktuální společenské situace v ČR i ve světě a vytváří příležitosti ke komentování či diskusi,
- prostřednictvím diskusí vede žáky ke kritickému pohledu na veřejné dění a k zodpovědnosti za veřejné dění.

Kompetence k podnikavosti

Učitel:

- vhodnými úkoly – aktivitami, dramatickou výchovou apod. podporuje tvořivost žáků a motivuje je k vlastní iniciativě,
- důslednou a systematickou kontrolou zadaných prací navozuje situace k získání vědomí odpovědnosti za včasné plnění zadaných úkolů, odpovědnosti za vlastní práci a průběžné korigování své činnosti,
- prostřednictvím různých pohledů na danou problematiku či používáním více informačních zdrojů vede žáky k samostatnému a kritickému uvažování o společnosti.

Kompetence digitální

Učitel:

- vede žáky k posuzování vlivu digitalizace na život jedince a proměnu společnosti a k zodpovědnému spravování digitálních identit,
- zadáváním samostatné či skupinové práce vede žáky k využívání digitálních zařízení, aplikací a služeb a zdokonalování se v práci s nimi,
- při získávání a sdílení dat, informací vede žáky ke kritickému přístupu ve zpracování a reprodukci informací z internetových zdrojů,
- při využívání digitálních technologií poukazuje na nutnost bezpečného a etického využívání včetně dodržování autorských práv,
- vhodným využíváním digitálních technologií při školní práci předchází jejich negativnímu dopadu na psychické a fyzické zdraví žáků.

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Průřezová témata, vazby a přesahy	Hodnocení, realizace a poznámky
Žák: • charakterizuje psychodiagnostiku jako psychologickou disciplínu • rozliší metody psychologického výzkumu a metody diagnostické • vysvětlí podstatu jednotlivých testových metod a dokladuje na příkladech • uvede psychologické myslitele s českými kořeny • objasní význam spánku pro lidský organizmus • popíše fáze spánku • porovná historicky různé přístupy k výkladu snů • zhodnotí Freudův přínos pro práci se sny • vymezí typy učebních stylů; uvede vhodnou formu učení s přihlédnutím k vlastnímu učebnímu stylu • jmenuje činitele vedoucí k efektivnímu učení • definuje vlastnosti vnímání • vysvětlí princip vjemových klamů, dokladuje na příkladech • uvede typy mimosmyslového vnímání	Psychologie Psychodiagnostické metody Kapitoly z psychologických směrů a přístupů Spánek, sny, Freud Učení a poznávání okolního světa Učební styly, činitelé podmiňující učení Vnímání, vjemové klamy	VMEGS – Žijeme v Evropě OSV – Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti	Žáci jsou hodnoceni především na základě jejich aktivní participace na výuce, plnění zadaných úkolů, prezentace vlastních názorů. Faktografické znalosti jsou ověřovány testovou formou. Žáci vlastní aktivitou ovlivňují výslednou podobu semináře. Do výuky jsou dle potřeby zařazována aktuální témata. K poznání sebe sama i druhých přispívají psychologické testy a sociálně-psychologické hry.

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Průřezová témata, vazby a přesahy	Hodnocení, realizace a poznámky
Žák: - rozlišuje jednotlivé druhy myšlení. - vyjmenuje vlastnosti pozornosti, popíše její druhy. - objasní principy fungování pravé a levé hemisféry. - vymezí specifika činnosti hemisfér u mužů a žen - popíše strukturu inteligenčních testů - porovná výhody a nevýhody jednotlivých typů IQ testů - zhodnotí význam sociální interakce a komunikace pro vývoj mezilidských vztahů - aplikuje asertivní techniky vedoucí ke zdravému sebeprosazení - uplatňuje principy úspěšné komunikace odmítnutím manipulativních strategií - na konkrétních příkladech demonstruje chyby při sociálním vnímání - objasní podstatu jednotlivých institucí v rámci psychologického poradenství - zhodnotí význam duševní hygieny pro zdraví a mezilidské vztahy - vymezí stresory vedoucí k narušení duševní rovnováhy - používá vybrané relaxační techniky k udržení duševního zdraví	Myšlení, pozornost Činnost hemisfér IQ trénink Interpersonální vztahy Interakce, komunikace, percepce Psychologické poradenství Duševní hygiena	Bi – biologie člověka OSV – Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti OSV – Sociální komunikace OSV – Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů Výchova ke zdraví – integrace	

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Průřezová témata, vazby a přesahy	Hodnocení, realizace a poznámky
Žák: - objasní termín duševní choroba, uvede příčiny vzniku a možnosti léčby - rozliší oligofrenii, onemocnění psychická a nervová; uvede základní projevy - rozbořem vlastního způsobu trávení - volného času se přiřadí k určitému typu lidí, jednotlivé typy charakterizuje - porovná výhody a nevýhody různých modelů životního stylu - zhodnotí význam médií pro život jedince i společnosti - analyzuje návyky při užívání médií v rodině i skupině vrstevníků - předkládá argumenty pro rodinnému soužití a proti němu - klasifikuje nové formy soužití nahrazující rodinu	Psychická onemocnění Proměny hodnot, kulturních vzorců a volného času Volný čas, životní styl Masová komunikace a média Člověk v rodině Krize rodiny Nové formy soužití	EV – Člověk a životní prostředí OSV – Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů OSV – Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti; Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů; Morálka všedního dne MV – Uživatelé; Účinky mediální produkce a vliv médií OSV – Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti	Přednáška pracovníků Domova Pramen v Mnichově a následná exkurze (žáci se mohou zapojit do dobrovolnického projektu Otevřené dveře, který zmírňuje izolaci žen s mentálním postižením pomocí navázaného přátelství).

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Průřezová témata, vazby a přesahy	Hodnocení, realizace a poznámky
Žák: - vymezí specifické významy jednotlivých fází životního a rodinného cyklu - charakterizuje principy partnerské sexuality - objasní podstatu některých současných společenských problémů. - popíše dopady sociálně-patologického chování na společnost i jedince - jmenuje různé přístupy k prevenci a trestání kriminality - respektuje odlišnosti příslušníků různých sociálních a kulturních skupin	Životní a rodinný cyklus Sexualita v partnerství Sociální kontrola a sociální deviace Sociální patologie a kriminalita Prevence, způsoby řešení Netolerance k odlišným skupinám	OSV – Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti VMEGS – Globální problémy, jejich příčiny a důsledky MKV – Psychosociální aspekty interkulturality; Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí	

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Průřezová témata, vazby a přesahy	Hodnocení, realizace a poznámky
Žák: • charakterizuje předmět vědy religionistiky • rozlišuje mezi religionistikou, náboženstvím a církví • diskutuje o významu víry v běžném životě člověka • rozlišuje jednotlivé formy nejstarších náboženství; uvádí příklady jejich projevů v životě současné společnosti • srovná západní a východní přístup k životu a světu • uvede příklady východních směrů a jejich představitele • vyloží základy konfuciánství, taoismu • srovná hinduismus a buddhismus • dokladuje na příkladech inspiraci evropských filozofů východními učením • zhodnotí význam východních učením pro současného člověka • vysvětlí pojmy jako čakry, jóga, kasty, karma, jin a jang apod. • stručně vyloží dějiny židovského národa • objasní důvody pronásledování Židů • srovná antisemitismus a sionismus uvede příklady významných židovských svátků a tradic	Religionistika Věda religionistika Nejstarší formy náboženství Nábožensko-filozofická východní učení Judaismus	De – vznik křesťanství, islámu, židovstva Ze – náboženské systémy ve světě Tvá – jóga OSV – Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů VMEGS – Globalizační a rozvojové procesy; Žijeme v Evropě	Žáci jsou hodnoceni především na základě jejich aktivní participace na výuce, plnění zadaných úkolů; prezentace a obhajoba úkolů před třídou. Písemné zkoušení (s výjimkou maturitního opakování) je zařazováno spíše ojediněle. Do výuky jsou dle potřeby zařazována také aktuální témata.

[illegible]

Žák: - rozlišuje eticky vhodnou a logicky správnou argumentaci při vedení rozhovoru - charakterizuje problematiku profesní etiky na vybraných profesích (např. politik, novinář, učitel, lékař apod.) - interpretuje kodex ČLK a Práva pacienta; objasní pojmy syndrom vyhoření, mobbing apod. - zhodnotí pozitivní a negativní důsledky moderních technologií na mezilidskou komunikaci a vztahy - diskutuje o přístupu člověka a společnosti k životnímu prostředí - diskutuje o problematice lidské reprodukce a sexuality vzhledem k historickému kontextu i současnosti - uvádí argumenty pro eutanazii a proti ní - uvádí názory vybraných filozofů na sebevraždu; diskutuje o problematice sebevraždy - argumenty se vymezí v otázce obnovy trestu smrti - zhodnotí problematiku paliativní a terminální péče, navrhne řešení problematiky	Profesní etiky Specifické etické otázky, vybrané problémy řešené současnou etikou	OSV – Sociální komunikace; Spolupráce a soutěž; Morálka všedního dne MV – Média a mediální produkce EV – Člověk a životní prostředí Bi – biologie člověka OSV – Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti	

Učební osnovy předmětu **ANGLICKÁ KONVERZACE**

Charakteristika předmětu

Obsah a časové vymezení předmětu, organizace výuky

Seminář *Anglická konverzace* doplňuje a rozšiřuje učební osnovy anglického jazyka v posledních ročnících čtyřletého a osmiletého studia na gymnáziu. Tomuto volitelnému předmětu jsou věnovány 3 vyučovací hodiny týdně.

Seminář napomáhá rozvíjet receptivní, produktivní a interaktivní řečové dovednosti žáků prostřednictvím diskusí a aktivit rozličných druhů připravených na základě témat probíraných v hodinách. Výuka tohoto předmětu je důsledně vedena v cizím jazyce, kdy učitel volí a kombinuje optimální výukový materiál pro danou skupinu žáků tak, aby bylo co nejefektivněji dosaženo požadovaných výstupů.

Rozvoj komunikativní kompetence je obsažen v samé podstatě předmětu. V rámci časté konverzace učitel podporuje a kultivuje u žáků schopnost vyjádření vlastního názoru a jeho obhájení, stejně tak jako umění naslouchat názorům druhých a tolerovat odlišnosti. Párové a skupinové řešení úkolů v hodinách napomáhá u žáků rozvíjet schopnost spolupráce. Výuka je propojena i s dramatickou výchovou, z které přebírá některé techniky, např. hraní rolí, dramatizaci, improvizaci apod., jejichž prostřednictvím se vhodně rozvíjí komunikace verbální i neverbální. Při práci s jazykovým materiálem jsou žáci vedeni k přesnosti, k identifikaci podstatných informací a rozvíjejí jejich interpretační schopnosti.

Jedním z cílů vyučovacího předmětu je poskytnout žákům také poměrně intenzivní přípravu na písemnou část státní maturitní zkoušky prostřednictvím testů procvičujících poslech, práce s textem a cvičení založených na jazykové kompetenci.

Žáci jsou také vedeni k řešení prací většího rozsahu a komplexnějšího charakteru (např. zpracování informací z cizojazyčné literatury a prezentace výsledků před třídou).

Předmět se vyučuje ve skupinách čítajících asi 11 – 14 žáků a je vhodný pro motivované jedince, kteří si chtějí upevnit a prohloubit komunikační dovednosti v jazyce anglickém, případně uvažují o pozdějším studiu anglického jazyka.

Realizovaná průřezová témata

V předmětu jsou realizována následující průřezová témata:

- Osobnostní a sociální výchova
- Multikulturní výchova
- Mediální výchova
- Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
- Environmentální výchova

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel:

- pravidelně do hodin zařazuje práci samostatnou, ve dvojicích a skupinách s různými výstupy
- zadává žákům úkoly, aby samostatně vyhledávali a třídili informace z různých zdrojů (učebnice, Internet, literatura, mapa)
- hodnotí práci žáků a učí žáka pracovat s chybou a různými aktivitami napomáhá žákům učit se hodnotit druhé
- napomáhá žákovi chápat návaznost učení anglického jazyka na ostatní cizí jazyky
- látku uvádí jasně a srozumitelně, jazykové dovednosti procvičuje ve smysluplném kontextu, který je žákům blízký

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- navozením různých modelových situací stimuluje žáka k využívání získaných znalostí, fantazie, intuice a představivosti při jejich řešení zejména pomocí metody hraní rolí s přihlédnutím k sociokulturním rozdílům v anglicky mluvících zemích
- upevňuje sebevědomí žáka a víru ve vlastní schopnosti

Kompetence komunikativní

Učitel:

- rozvíjí schopnosti žáka prezentovat a publikovat své názory a myšlenky v anglickém jazyce
- zadáváním skupinové práce a práce ve dvojicích vede žáky ke spolupráci a vzájemné komunikaci mezi vrstevníky, která napomáhá snížit jazykové bariéry
- užívá různé audio a video materiály a učí žáky porozumět i ne zcela jasnému a zřetelnému projevu
- učí žáka improvizovat v situacích, kdy má nedostatečnou slovní zásobu
- vede žáky k získání schopnosti plynulého ústního projevu

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- zařazuje do hodin kooperativní vyučování a týmovou práci, při které žáci procvičují osvojené jazykové prostředky a nacvičují hraní rolí
- podporuje skupinovou práci, při které se žák učí přijímat svou roli ve skupině a pomáhat ostatním žákům
- komunikuje s žáky formou dialogu, během kterého je žák schopen reflexe
- oceněním dobrých výkonů učí žáky vážit si své práce, práce učitele a práce ostatních žáků; usiluje o vytváření dobrých vztahů v žakovském kolektivu

Kompetence občanská

Učitel:

- zadává mluvní i písemné projevy, aby žáci museli formulovat vlastní postoje, hájit svá práva a práva ostatních
- motivuje svou důsledností žáky k zodpovědnému plnění zadaných úkolů
- vybízí žáky ke sledování aktuálního dění doma, ale i ve světě, a tak lépe chápat některé souvislosti teoretické jazykové přípravy života v anglicky mluvících zemích

Kompetence k podnikavosti

Učitel:

- využívá iniciativu a tvořivost žáků
- kontroluje plnění závazků a povinností
- usiluje s žáky o dosažení stanovených cílů, průběžně hodnotí výsledky
- podporuje žáky k uvědomění si důležitosti znalosti anglického jazyka a pomáhá jim získat představu o jeho uplatnění v různých oborech lidské činnosti

Digitální kompetence

Učitel:

- využívá iniciativu a tvořivost žáků
- ovládá potřebnou sadu digitálních zařízení, aplikací a služeb, využívá je při školní práci i při zapojení do veřejného života;
- digitální technologie a způsob jejich použití nastavuje a mění podle toho, jak se
- vyvíjejí dostupné možnosti a jak se mění potřeby výuky a jeho žáků;
- získává, posuzuje, spravuje, sdílí a sděluje data, informace a digitální obsah v různých formátech; k tomu volí efektivní postupy, strategie a způsoby, které odpovídají konkrétní situaci a účelu;
- vytváří, vylepšuje a propojuje digitální obsah v různých formátech; pomáhá žákům vyjadřovat se za pomoci digitálních prostředků;
- navrhuje prostřednictvím digitálních technologií taková řešení, která mu pomohou vylepšit postupy či technologie; dokáže poradit s technickými problémy;
- vyrovnává se s proměnlivostí digitálních technologií a posuzuje, jak vývoj technologií ovlivňuje různé aspekty života jedince a společnosti a životní prostředí, zvažuje rizika a přínosy;
- předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím ohrožujícím tělesné a duševní zdraví; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky, s ohleduplností a respektem k druhým a vede k tomu i žáky.

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Průřezová témata, vazby a přesahy	Hodnocení, realizace a poznámky
Žák: Poslech • rozumí i delšímu souvislému projevu • zachytí specifické informace i v nespisovném projevu • rozliší citové zabarvení • identifikuje různé styly jazykového projevu • vyslechne text písně a diskutuje o jejím obsahu • zachytí hlavní dějovou linii filmu v původní znění bez titulků • během sledování cizojazyčného filmu písemně zaznamená odpovědi na otázky týkající se děje filmu Ústní a písemný projev • srozumitelně reprodukuje přečtený nebo vyslechnutý text • plynule formuluje vlastní názory a myšlenky • předává nebo získává informace • reaguje v běžných komunikačních situacích	Cestování / prázdniny / imaginární ideální prázdninové centrum / cestovní agentury, průvodci / volný čas / opuštěný ostrov Televize / televizní reklamy, reklamní slogany / jejich vliv na život společnosti i jednotlivce Svět filmu / herci, herečky / popularita / interview se slavnou osobností Drogy, drogově závislí Přátelství / vztahy / láska / dětství Sny a spánek / snění – plnění snů Hudba / zpěváci, skupiny / texty písní – poslech, tvorba Zvířata / ohrožené druhy / mazlíčci / záchranné stanice / zoologické zahrady / cirkusy Poezie / básně / psaní básní / dramatizace textu básně	VMEGS – Žijeme v Evropě; Vzdělávání v Evropě a ve světě Ze – země světa MV – Účinky mediální produkce a vliv médií (vliv TV a reklamy) OSV – Morálka všedního dne ZSV, Bi – problematika závislosti, příčiny, následky, drogy ve společnosti OSV – Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti ZSV – mezilidské vztahy Hv – poslech písně EV – Člověk a životní prostředí Bi – ohrožené druhy Čj – literatura - poezie	Během celého školního roku se zařazují písemné testy, domácí úkoly. Operativně se hodnotí ústní projev v hodinách, aktivita při hodinách a jiná prezentace. Zvládnutí větších tematických celků je prověřováno písemnými testy procvičujícími poslech, práci s textem a jazykovou kompetenci. Píše je každý žák.

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Průřezová témata, vazby a přesahy	Hodnocení, realizace a poznámky
Žák: • sestaví písemný projev na aktuální téma, ve kterém se snaží o logické uspořádání informací • připraví prezentaci • zúčastní se diskuse a odůvodní svůj názor. • pronese monolog na dané téma s vyjádřením vlastního názoru • napíše příběh	Pohádky – četba, poslech, vyprávění, psaní, sledování / bajky Historie a reálie USA Prezentace žáků na vybraná témata Život v anglicky mluvících zemích	Čj – pohádky, bajky MKV- Základní problémy sociokulturních rozdílů (Skotové) Ze – geografie USA De – historie USA OSV – Sociální komunikace (rozvíjení komunikačních dovedností – schopností beze strachu, jasně a srozumitelně formulovat své názory – průběžně v rámci výuky) Spolupráce a soutěž (skupinová práce v hodinách – soutěže v hodinách – průběžně v rámci výuky)	

Učební osnovy předmětu **SEMINÁŘ Z DĚJEPISU**

Charakteristika předmětu

Obsah předmětu

Vyučovací předmět *Seminář z dějepisu* vychází ze vzdělávacího oboru Dějepis. Je součástí vzdělávací oblasti Člověk a společnost, navazuje na a rozšiřuje vědomosti a dovednosti vyučovacího předmětu Dějepis.

Časové vymezení předmětu

Předmět je vyučován jako povinně volitelný seminář ve čtvrtém ročníku čtyřletého gymnázia a v příslušném ročníku víceletého gymnázia. Výuka předmětu je realizována v tříhodinové dotaci za týden.

Realizovaná průřezová témata

- Osobnostní a sociální výchova
- Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
- Mediální výchova

Organizace výuky

Žák je považován za aktivní součást procesu edukace, čemuž odpovídají také používané metody a formy práce. Nejčastěji se jedná o frontální výuku dialogickou metodou, práci s textem, skupinovou práci, diskuzi, kratší referáty, krátkodobé projekty.

Realizace výuky spočívá ve snaze o prohloubení historického vědomí a myšlení, o rozvoj samostatnosti a kritického přístupu při zpracování témat. Konkretizované učivo je formulováno v obecné rovině vzhledem k tomu, že nelze pevně stanovit konkrétní realizovaná témata, neboť jejich výběr probíhá v součinnosti s žáky.

Do rámce výuky semináře je zařazeno průběžné a soustavné opakování, upevňování znalostí a příprava k maturitní zkoušce, dále pak rozšiřování učiva předmětu Dějepis.

Realizace Semináře z dějepisu se podílí na přípravě žáků ke společné části maturitní zkoušky na základě katalogu požadavků zkoušek společné části maturitní zkoušky pro Dějepis.

Celkové pojetí výuky vychází z historie jako ze „zázemí dneška“. Zpracování témat se tedy nesoustředí na izolovaná fakta, ale v celkovém pojetí se snaží hledat souvislosti, srovnávání, analogie, historické zákonitosti a principy tak, aby žák pochopil problémy dnešního světa, v tomto ohledu je kladena zvláštní pozornost dějinám 20. století.

Do výuky mohou být dle potřeby zařazována také aktuální společenská témata.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel:

- zadáváním referátů, projektů apod. vytváří v žácích žádoucí studijní návyky
- prostřednictvím různých pohledů na danou problematiku či používáním více informačních zdrojů vede žáky k samostatnému a kritickému uvažování o vývoji společnosti v historických souvislostech
- zadáváním samostatné práce podporuje v žácích schopnost vyhledávat a získávat informace

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- zadáváním krátkých referátů o dílčí problematice učí žáky tvořivě využívat získané poznatky, argumentovat, srovnávat, hodnotit a dospívat k samostatným závěrům.

Kompetence komunikativní

Učitel:

- skrze cílené systematické vedení žáků k slovním projevům vytváří prostor k vyjádření a interpretaci vlastních postojů
- vhodnými příklady a úkoly učí žáky klást jasné a srozumitelné dotazy, uvádět argumenty a protiargumenty

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- nastolováním celospolečenských témat jako podnětů pro diskuse vytváří prostor pro rozvoj sociální inteligence a empatie žáků
- uváděním paralel z historie a diskuzí nad nimi vede žáky k tomu, aby zaujíмали vlastní stanoviska především k současným celospolečenským problémům a nepodléhali mediálnímu tlaku

Kompetence občanská

Učitel:

- kontrolou zadaných prací navozuje situace k získání vědomí odpovědnosti za včasné plnění zadaných úkolů a odpovědnosti za vlastní práci
- prostřednictvím diskuzí vede žáky ke kritickému pohledu na veřejné dění a k zodpovědnosti za veřejné dění

Kompetence k podnikavosti

Učitel:

- kontrolou zadaných prací navozuje situace k získání vědomí odpovědnosti za včasné plnění zadaných úkolů, odpovědnosti za vlastní práci a průběžné korigování své činnosti
- prostřednictvím různých pohledů na danou problematiku či používáním více informačních zdrojů vede žáky k samostatnému a kritickému uvažování o společnosti

Kompetence digitální

Učitel:

- zadáváním samostatné či skupinové práce vede žáky k využívání digitálních zařízení, aplikací a služeb a zdokonalování se v práci s nimi;
- při získávání a sdílení dat, informací vede žáky ke kritickému přístupu ve zpracování a reprodukci informací z internetových zdrojů
- při využívání digitálních technologií poukazuje na nutnost bezpečného a etického využívání včetně dodržování autorských práv
- vhodným využíváním digitálních technologií při školní práci předchází jejich negativnímu dopadu na psychické a fyzické zdraví žáků

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Průřezová témata, vazby a přesahy	Hodnocení, realizace a poznámky
Žák: - posoudí důsledky Druhé světové války a poválečné uspořádání světa - charakterizuje studenou válku a vymezí svět rozdělený na bloky - jmenuje a popíše vybrané válečné konflikty, zařadí je do kontextu uspořádání tehdejšího světa - orientuje se v politickém vývoji velmocí - objasní okolnosti dekolonizace, vytýčí mezníky jejího průběhu a charakterizuje politické, hospodářské a sociální problémy třetího světa - objasní příčiny a důsledky zhroucení komunistických režimů v Evropě - periodizuje poválečný vývoj - analyzuje poválečný vývoj v letech 1945-48 s ohledem na vnitřní změny a mezinárodní situaci - charakterizuje atmosféru doby 50. let a zhodnotí morální aspekty politických procesů i rezistence - posoudí ekonomické, politické a kulturní proměny 60. let s kulminací v roce 1968 - uveče stěžejní události procesu	Poválečné světové dějiny Československé poválečné dějiny	ZSV – lidská a občanská práva, mezinárodní integrace Ze – dekolonizace, globální problémy lidstva VMEGS – Humanitární pomoc a mezinárodní rozvojová spolupráce; Globální problémy, jejich příčiny a důsledky; Globalizační a rozvojové procesy MV – Mediální produkty a jejich významy ZSV – lidská a občanská práva Čj – literatura samizdatu a exilu OSV – Morálka všedního dne VMEGS – Žijeme v Evropě MV – Role médií v moderních dějinách (propaganda); Média a mediální produkce; Mediální produkty a jejich významy	

normalizace a charakterizuje 3. odboj			
Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Průřezová témata, vazby a přesahy	Hodnocení, realizace a poznámky
Žák: • popíše demokratizační procesy v Československu na přelomu 80. a 90. let a okolnosti vzniku samostatné ČR • jmenuje PVH, charakterizuje jejich náplň • využívá znalosti PVH pro tvorbu konkrétních materiálů • analyzuje a kriticky hodnotí historické dokumenty – prameny • vyloží vybrané metody historické práce • vytváří historické prameny – dokumenty (např. výpověď pamětníka) • charakterizuje život a působení vybrané osobnosti • zhodnotí historický význam vybrané osobnosti • srovnává pojetí vybrané osobnosti v různých zdrojích • zpracuje a prezentuje vybranou událost národních, světových či regionálních dějin	Československé poválečné dějiny Pomocné vědy historické Metody historické práce (např. metody archeologického výzkumu, archivnictví, orální historie, etnohistorie, mikrohistorie apod.) Historické osobnosti Vybrané kapitoly z národních a světových dějin Regionální dějiny		V průběhu celého školního roku je práce žáků hodnocena na základě písemného zkoušení. Do hodnocení se zahrnuje i vypracování samostatných úkolů a referátů včetně jejich prezentace. Učitel hodnotí také aktivitu jednotlivých žáků při výuce.

Učební osnovy předmětu **SEMINÁŘ Z FILOZOFIE**

Charakteristika předmětu

Obsah předmětu

Vyučovací předmět *Seminář z filozofie* vychází ze vzdělávacího oboru Občanský a společenskovědní základ, navazuje na vědomosti a dovednosti vyučovacího předmětu Základy společenských věd a rozšiřuje je. Integruje vzdělávací obsah oblasti Člověk a svět práce a část vzdělávacího obsahu Výchovy ke zdraví.

Časové vymezení předmětu

Předmět je vyučován jako povinně volitelný seminář ve čtvrtém ročníku čtyřletého gymnázia a v příslušném ročníku víceletého gymnázia. Výuka předmětu je realizována v tříhodinové dotaci za týden.

Realizovaná průřezová témata

- Osobnostní a sociální výchova
- Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
- Multikulturní výchova
- Environmentální výchova
- Mediální výchova

Organizace výuky

Žák je považován za aktivní součást procesu edukace a tomu odpovídají také používané metody a formy práce. Nejčastěji se jedná o frontální výuku dialogickou metodou, práci s textem, skupinovou práci, diskusi, kratší referáty, krátkodobé projekty či dramatickou výchovu.

V předmětu si žák osvojuje obsah, vnitřní členění a terminologii těchto společenských věd:

- Religionistika
- Etika

Do výuky mohou být dle potřeby zařazována také aktuální společenská témata.

V předmětu získá žák znalosti, dovednosti a schopnosti, které mu umožní lépe porozumět sobě samému i druhým lidem, orientovat se lépe ve společnosti a jejích proměnách, uplatňovat svá práva a být schopen hájit i práva druhých, správně argumentovat, zapojit se do věcí veřejných.

Do rámce výuky semináře je zařazeno průběžné a soustavné opakování a příprava k maturitní zkoušce, dále pak rozšiřování učiva předmětu *Základy společenských věd*.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel:

- zadáváním referátů, projektů, mluvních cvičení apod. vytváří v žácích žádoucí studijní návyky
- prostřednictvím různých pohledů na danou problematiku či používáním více informačních zdrojů vede žáky k samostatnému a kritickému uvažování o společnosti

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- zadáváním krátkých referátů o dílčí problematice učí žáky tvořivě využívat získané poznatky, argumentovat, srovnávat a hodnotit
- předkládáním problémových situací z každodenní praxe, z novinových článků, aktuálního společenského dění vede žáka k analyzování, k vyvozování závěrů, k obhajování vlastních postojů
- prostřednictvím dramatizací, hraní rolí, skupinové práce či diskusí vytváří příležitosti k tomu, aby žáci promýšleli různé životní scénáře k určité modelové situaci, k jednotlivým scénářům uváděli samostatně nebo ve skupinách argumenty pro jejich přijetí a proti němu

Kompetence komunikativní

Učitel:

- skrze cílené systematické vedení žáků k slovním projevům vytváří prostor k vyjádření a interpretaci vlastních myšlenek
- navozuje problémové situace (skupinová práce, práce ve dvojicích), při nichž žák ve spolupráci s ostatními vyhledává potřebné informace, třídí je a zpracovává
- vhodnými příklady a úkoly učí žáky klást jasné a srozumitelné dotazy, uvádět argumenty a protiargumenty, vyjednávat při řešení problémových nebo konfliktních situací

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- navozuje aktivity (dramatizace, hraní rolí, skupinová práce), během kterých žák konstruktivně řeší problémy s ostatními
- nastolováním celospolečenských témat jako podnětů pro diskuse, stylizaci rolí apod. vytváří prostor pro rozvoj sociální inteligence a empatie žáků

Kompetence občanská

Učitel:

- důslednou a systematickou kontrolou zadaných prací navozuje situace k získání vědomí odpovědnosti za včasné plnění zadaných úkolů a odpovědnosti za vlastní práci
- přípravou modelových situací (dramatizace, hraní rolí, audio či video nahrávky), seznamuje žáky s různými procedurami v mezilidském styku
- vhodně zvolenými aktivitami (např. ankety na aktuální téma) vede žáky ke sledování aktuální společenské, ekonomické, sociální a politické situace v ČR i ve světě a vytváří příležitosti ke komentování či diskusi
- prostřednictvím diskusí vede žáky ke kritickému pohledu na veřejné dění a k zodpovědnosti za veřejné dění

Kompetence k podnikavosti

Učitel:

- vhodnými úkoly – aktivitami, dramatickou výchovou apod. podporuje tvořivost žáků a motivuje je k vlastní iniciativě
- důslednou a systematickou kontrolou zadaných prací navozuje situace k získání vědomí odpovědnosti za včasné plnění zadaných úkolů, odpovědnosti za vlastní práci a průběžné korigování své činnosti
- prostřednictvím různých pohledů na danou problematiku či používáním více informačních zdrojů vede žáky k samostatnému a kritickému uvažování o společnosti

Kompetence digitální

Učitel:

- zadáváním samostatné či skupinové práce vede žáky k využívání digitálních zařízení, aplikací a služeb a zdokonalování se v práci s nimi;
- při získávání a sdílení dat, informací vede žáky ke kritickému přístupu ve zpracování a reprodukci informací z internetových zdrojů
- při využívání digitálních technologií poukazuje na nutnost bezpečného a etického využívání včetně dodržování autorských práv
- vhodným využíváním digitálních technologií při školní práci předchází jejich negativnímu dopadu na psychické a fyzické zdraví žáků

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Průřezová témata, vazby a přesahy	Hodnocení, realizace a poznámky
Žák: • charakterizuje předmět vědy religionistiky • rozlišuje mezi religionistikou, náboženstvím a církví • diskutuje o významu víry v běžném životě člověka • rozlišuje jednotlivé formy nejstarších náboženství; uvádí příklady jejich projevů v životě současné společnosti • srovná západní a východní přístup k životu a světu • uvede příklady východních směrů a jejich představitele • vyloží základy konfuciánství, taoismu • srovná hinduismus a buddhismus • dokladuje na příkladech inspiraci evropských filozofů východními učením • zhodnotí význam východních učení pro současného člověka • vysvětlí pojmy jako čakry, jóga, kasty, karma, jin a jang apod.	Religionistika Věda religionistika Nejstarší formy náboženství Nábožensko-filozofická východní učení	De – vznik křesťanství, islámu, židovstva Ze – náboženské systémy ve světě Tv – jóga OSV – Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů VMEGS – Globalizační a rozvojové procesy; Žijeme v Evropě	Žáci jsou hodnoceni především na základě jejich aktivní participace na výuce, plnění zadaných úkolů; prezentace a obhajoba úkolů před třídou. Písemné zkoušení (s výjimkou maturitního opakování) je zařazováno spíše ojediněle. Do výuky jsou dle potřeby zařazována také aktuální témata.

[illegible]

[illegible]

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Průřezová témata, vazby a přesahy	Hodnocení, realizace a poznámky
Žák: • zhodnotí pozitivní a negativní důsledky moderních technologií na mezilidskou komunikaci a vztahy • diskutuje o přístupu člověka a společnosti k životnímu prostředí • diskutuje o problematice lidské reprodukce a sexuality vzhledem k historickému kontextu i současnosti • uvádí argumenty pro eutanazii a proti ní • uvádí názory vybraných filozofů na sebevraždu; diskutuje o problematice sebevražednosti • argumenty se vymezí v otázce obnovy trestu smrti • zhodnotí problematiku paliativní a terminální péče, navrhne řešení problematiky	Specifické etické otázky, vybrané problémy řešené současnou etikou	Bi – biologie člověka OSV – Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti	

Učební osnovy předmětu **SEMINÁŘ ZE ZEMĚPISU**

Charakteristika předmětu

Obsah předmětu

Předmět *Seminář ze zeměpisu* navazuje na předmět Zeměpis, který je součástí vzdělávacích oblastí Člověk a příroda a Člověk a společnost z RVP G. Vzdělávací obsah předmětu se na základě domluvy vyučujícího a studentů zaměřuje na konkrétní část nebo více částí obsahu vzdělávacího oboru Geografie. Je určen pro maturitní ročníky osmiletého a čtyřletého gymnázia a obecně prohlubuje poznatky získané v předmětu Zeměpis, tím připravuje žáky na maturitní zkoušku ze Zeměpisu a eventuální studium Geografie na vysoké škole.

Konkrétní obsah předmětu je určen na základě dohody žáků a učitele. Obecně platí, že je seminář zaměřen na prohloubení již získaných znalostí a dovedností v průběhu studia v nižších ročnících. Avšak v případě zájmu ze strany žáků může být celý seminář zaměřen na jeden či více konkrétních geografických celků.

Časové vymezení předmětu

Zeměpisný seminář se realizuje v maturitních ročnících vyššího gymnázia s týdenní hodinovou dotací 3 hodiny.

Realizovaná průřezová témata

Předmět integruje tematické okruhy následujících průřezových témat RVP G:

- Environmentální výchova
- Multikulturní výchova
- Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

Ostatní průřezová témata nejsou zařazena zcela. Nastane-li však možnost jejich aplikace, budeme se v semináři věnovat i jim.

Organizace výuky

Výuka Zeměpisného semináře probíhá vždy v učebně zeměpisu. Odborná učebna je vybavena dataprojektorem s notebookem a internetovým připojením, nechybí ani televizor s videopřehrávačem. Tato multimédia jsou využívána při projekci naučných filmů, CD s geografickou tematikou, powerpointových prezentací, prezentací různých geografických projektů aj.

Výuka Zeměpisného semináře neprobíhá striktně dle konkrétních učebnic. Žákům je dán prostor při získávání informací. Žák používá učebnice různých nakladatelů, doplňkem mohou být skripta „Zeměpis v kostce I, II“. Nezbytným zdrojem informací je žákům především Internet.

Žákům je na začátku školního roku předložen návrh témat seminárních prací, ze kterých si mohou libovolně vybrat. Žák může podat návrh na jím zvolené téma

seminární práce, vedoucí semináře toto téma může následně schválit a zadat ke zpracování.

Organizace maturitní zkoušky

Předpokladem je, že žák navštěvující Seminář ze zeměpisu bude vykonávat maturitní zkoušku ze Zeměpisu. Podrobná organizace maturitní zkoušky je uvedena v rámci předmětu Zeměpis.

Výchovné a vzdělávací strategie

Výchovné a vzdělávací strategie jsou různé postupy, metody a formy výuky, které používá vyučující za účelem postupného utváření klíčových kompetencí žáků.

Získané poznatky a dovednosti žáci aktivně využijí v reálném životě a v ostatních přírodovědeckých předmětech (matematika, fyzika, chemie, biologie) a v humanitních předmětech (dějepis, základy společenských věd).

Kompetence k učení

Učitel:

- podporuje dovednost žáků využívat zeměpisné pomůcky (atlas, globus, turistická mapa, buzola, GPS apod.) a odbornou literaturu (encyklopedie, statistické ročenky aj.)
- zadává žákům témata, úlohy nebo referáty, při jejichž řešení nebo tvorbě žáci vyhledávají, třídí a hodnotí informace z širších informačních zdrojů, jako například map, tabulek, grafů, knih, časopisů, denního tisku, televize či Internetu
- spojuje získané informace a poznatky se znalostmi dalších vzdělávacích oborů a tím si žák uvědomuje jejich vzájemnou propojenost
- předvádí při zeměpisných vycházkách manipulaci se zeměpisnými pomůckami vhodnými do terénu (GPS, buzola)
- seznamuje žáky s moderními výpočetními systémy využitelnými při výuce zeměpisu (GIS)
- vede žáka k uvědomění si nutnosti posuzovat rozdílnou věrohodnost různých informačních zdrojů a k rozvoji schopnosti kritického přístupu k získaným informacím a tím se žák stává mediálně gramotným

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- předkládá žákům problémová témata v rámci konkrétního učiva, žáci jsou vedeni k diskusím, k řešení některých zeměpisných otázek nebo k vytváření alternativ řešení
- v rámci geografické terénní exkurze či jiných exkurzí a vycházek do okolí jsou žáci vedeni k užívání teoretických znalostí v praxi, jejich získané poznatky jsou konfrontovány se skutečností a upevňovány

Kompetence komunikativní

Učitel:

- pracuje s žáky ve skupinách, kde společně komunikují a spolupracují během řešení úkolů, tím se naplňuje i kompetence sociální a personální
- konzultuje názory všech žáků a učí je vhodně argumentovat a obhajovat své stanovisko
- vyzývá žáky k prezentaci zadaných referátů před třídou ústní formou, v následné diskusi odpovídají na případné dotazy a obhajují své názory
- umožňuje žákům předkládat zpracované úlohy nebo referáty v elektronické podobě, žáci si je mohou posílat e-mailem nebo takto mohou komunikovat v rámci využívání moderních komunikačních technologií i s učitelem

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- zadáváním skupinových úkolů vede žáky k respektování zájmů skupiny, k pochopení potřeby efektivní spolupráce; při řešení těchto úkolů vede diskusi, tím se žák učí komunikovat, vystupovat, řešit problémové situace či vybírat a třídit poznatky
- vede žáky k vytváření vstřícných mezilidských vztahů a k předcházení osobním konfliktům

Kompetence občanská

Učitel:

- vysvětluje žákům na příkladech nutnost ochrany životního prostředí, žák chápe tuto skutečnost jako svou občanskou povinnost a aktivně vystupuje v jejím zájmu
- poskytuje žákům informace z oblasti demografie a aktuálního dění, na jejichž základě si žák uvědomuje a respektuje kulturní, sociální a náboženskou různorodost lidské populace a odmítá xenofobní nebo rasistické názory
- předkládá žákům informace a seznamuje je s formami pomoci lidem v oblastech postižených přírodními katastrofami, válečnými konflikty nebo jinou tíživou situací v takové míře, aby u žáků prohloubil empatii a ochotu pomoci těmto lidem
- zdůrazňuje v rámci politického zeměpisu a souvisejícího učiva principy demokracie a jejich přednosti oproti jiným formám vlády

Kompetence digitální

Učitel:

- ovládá potřebnou sadu digitálních zařízení, aplikací a služeb, využívá je při školní práci i při zapojení do veřejného života;
- digitální technologie a způsob jejich použití nastavuje a mění podle toho, jak se vyvíjejí dostupné možnosti a jak se mění potřeby výuky a jeho žáků;
- získává, posuzuje, spravuje, sdílí a sděluje data, informace a digitální obsah v různých formátech; k tomu volí efektivní postupy, strategie a způsoby, které odpovídají konkrétní situaci a účelu;

- vytváří, vylepšuje a propojuje digitální obsah v různých formátech; pomáhá žákům vyjadřovat se za pomoci digitálních prostředků;
- navrhuje prostřednictvím digitálních technologií taková řešení, která mu pomohou vylepšit postupy či technologie; dokáže poradit s technickými problémy;
- vyrovnává se s proměnlivostí digitálních technologií a posuzuje, jak vývoj technologií ovlivňuje různé aspekty života jedince a společnosti a životní prostředí, zvažuje rizika a přínosy;
- předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím ohrožujícím tělesné a duševní zdraví; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky, s ohleduplností a respektem k druhým a vede k tomu i žáky.

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Průřezová témata, vazby a přesahy	Hodnocení, realizace a poznámky
Žák: • porovná postavení Země ve vesmíru a podstatné vlastnosti Země s ostatními tělesy Sluneční soustavy • používá dostupné kartografické produkty a další geografické zdroje dat a informací v tištěné i digitální podobě pro řešení geografických problémů a pomocí map se orientuje v terénu • rozliší složky a prvky fyzicko-geografické sféry, podrobně je charakterizuje a rozpozná vztahy mezi nimi • charakterizuje vztahy mezi přírodní sférou a člověkem, objasní vliv přírodní sféry na rozmístění obyvatelstva na Zemi • posuzuje činnost člověka a jeho vliv na jednotlivé složky fyzicko-geografické sféry • zhodnotí na příkladech světové hospodářství jako otevřený dynamický systém s určitými složkami, strukturou a funkcemi a zohlední faktory územního rozmístění hospodářských aktivit, vymezí jádrové a periferní oblasti světa • rozliší typy zemědělské výroby a průmyslová odvětví a lokalizuje významné zemědělské a průmyslové oblasti světa • zhodnotí světový dopravní systém • lokalizuje světové oblasti cest. ruchu	Planetární geografie a kartografie Fyzicko-geografická sféra Humánně-geografická sféra	EV - Člověk a životní prostředí VMEGS - Globální problémy, jejich příčiny a důsledky	V průběhu školního roku jsou znalosti žáků ověřovány písemnými pracemi zpravidla dvě práce za pololetí, vždy dle počtu tematických celků. Dále se hodnotí prezentace referátů a geografických projektů, které zpracovávají žáci ve skupinách.

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Průřezová témata, vazby a přesahy	Hodnocení, realizace a poznámky
Žák: - zhodnotí na příkladech dynamiku vývoje obyvatelstva na Zemi, geografické, demografické a hospodářské aspekty působící na chování, pohyb, rozmístění a zaměstnanost obyvatelstva - analyzuje hlavní rasová, etnická, jazyková, náboženská, kulturní a politická specifika s ohledem na způsob života a životní úroveň v kulturních regionech světa - rozliší a porovnává státy světa a jejich mezinárodní integrační uskupení a organizace podle kritérií vzájemné podobnosti a odlišnosti - lokalizuje na mapách hlavní konfliktní oblasti světa a objasní příčiny konfliktů - objasní negativní působení člověka na životní prostředí a uvede důsledky této činnosti - vyhodnotí bezpečnost ukládání odpadů a efektivitu využívání druhotných surovin - uvede možnosti regulace negativního vlivu lidstva na životní prostředí a možnosti obnovy zdravého životního prostředí	Životní prostředí	MKV - Základní problémy sociokulturních rozdílů EV - Člověk a životní prostředí (Základní podmínky života) VMEGS - Globální problémy, jejich příčiny a důsledky	

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Průřezová témata, vazby a přesahy	Hodnocení, realizace a poznámky
Žák: • lokalizuje na mapách makroregiony světa, vymezí jejich hranice, zhodnotí jejich přírodní, kulturní, politické a hospodářské poměry a jednotlivé makroregiony vzájemně porovná • charakterizuje a porovná jednotlivé regiony Evropy, Asie, Afriky, Ameriky a Austrálie; určí význam světového oceánu • charakterizuje významná světová hospodářská a politická seskupení, objasní jejich význam a vliv na politickou a ekonomickou situaci ve světě • provede komplexní fyzickogeografickou a socioekonomickou analýzu ČR, vymezí regiony ČR a porovná vztahy mezi nimi • vymezí místní region (dle bydliště, školy) na mapě podle zvolených kritérií, zhodnotí přírodní, hospodářské a kulturní poměry mikroregionu a jeho vazby k vyšším územním celkům a regionům • pomocí tištěných a digitálních zdrojů vyhledá geografické informace, třídí je a zpracovává • prezentuje výsledky své práce s využitím Internetu	Regionální geografie Česká republika Práce se zdroji informací a jejich zpracování a prezentace	VMEGS - Žijeme v Evropě; Humanitární pomoc a mezinárodní rozvojová spolupráce MKV - Základní problémy sociokulturních rozdílů EV - Životní prostředí regionu a České republiky	

Učební osnovy předmětu SEMINÁŘ Z FYZIKY

Charakteristika předmětu

Obsah a časové vymezení předmětu, organizace výuky

Jednoletý tříhodinový volitelný *Seminář z fyziky* (ve čtvrtém ročníku čtyřletého a v osmém ročníku osmiletého gymnázia) navazuje na povinný vyučovací předmět *Fyzika*.

Pro výuku se používají stejně jako při hodinách *Fyziky* učebnice Fyzika pro gymnázia, nakladatelství Prometheus. Jednotlivé díly učebnic jsou členěny do jednotlivých tematických celků a uspořádány tak, aby je bylo možné použít při výkladu nové látky či jejím procvičování ve vyučovacích hodinách nebo v domácí přípravě žáků. K procvičování se používá FYZIKA - sbírka úloh pro střední školy (Lepil a kol., nakladatelství Prometheus).

V hodinách se využívají tradiční metody výuky a jsou zařazovány nové metody s využitím ITC technologií. Aktivně se používají aplikace, např.:
<https://www.aldebaran.cz/applets/>, <https://www.walter-fendt.de/html5/phcz/>,
<http://webfyzika.fsv.cvut.cz/6aplety.htm>, <https://www.physicsclassroom.com/>,
<https://www.mozaweb.com/cs/lexikon.php?cmd=getlist&let=3D&sid=FIZ>,
<http://fyzweb.cz/materialy/>, <https://edu.ceskatelevize.cz/video/5396-teorie-relativity-vysvetlena-v-praxi>, https://fyzweb.cz/materialy/relativita_7x_ne/, ...

Realizovaná průřezová témata

- Osobnostní a sociální výchova
- Mediální výchova

Výchovné a vzdělávací strategie

Učitel

- vede žáky k tomu, aby kvalitně prezentovali své znalosti – kompetence komunikativní
- dbá na bezpečnost práce, vede žáky k zodpovědnosti za své zdraví i zdraví ostatních, zdůrazňuje zásady předlékařské pomoci v případě úrazu – kompetence občanská
- vede žáky k tomu, aby řešili fyzikální úlohy jak samostatně, tak ve spolupráci ve skupině – kompetence k řešení problémů
- podněcuje a řídí diskuse nad řešeními, hledání řešení, vede žáky k prezentacím vlastních postupů řešení – kompetence komunikativní, kompetence sociální a personální, kompetence občanská
- zadává úkoly formou skupinové práce – kompetence sociální a personální, kompetence občanská

- nabízí možnost zpracovat seminární práci s fyzikální tematikou. Téma zpracují žáci a vlastní výsledky prezentují a obhajují – kompetence komunikativní, kompetence k řešení problémů, kompetence k podnikavosti.
- klade důraz na mezipředmětové vztahy – kompetence k učení, kompetence k řešení problémů

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Průřezová témata, vazby a přesahy	Hodnocení, realizace a poznámky
Žák: - prohlubuje své poznatky a řeší složitější úkoly - užívá základní kinematické vztahy při řešení problémů a úloh o pohybech inerciálních soustav - vyjádří písemně i graficky závislost příslušné fyzikální veličiny na čase - vyhledá v dostupných informačních zdrojích podklady, jež mu pomohou splnit daný úkol - užívá základní dynamické vztahy při řešení problémů a úloh o pohybech inerciálních soustav - využívá zákony zachování některých důležitých fyzikálních veličin při řešení problémů a úloh - vyhledá v dostupných informačních zdrojích podklady, jež mu pomohou splnit daný úkol - užívá základy fyzikální terminologie, frazeologie a symboliky - analyzuje text úloh, postihuje v nich fyzikální problém a uplatňuje fyzikální modelování při řešení praktických příkladů - odhaduje výsledek a posuzuje reálnost získaného řešení	JADERNÁ A ČÁSTICOVÁ FYZIKA - OPAKOVÁNÍ atomové jádro, radioaktivní záření, jaderná energie; syntéza a štěpení jader atomů; řetězová reakce, jaderný reaktor; experimentální metody výzkumu částic, systém částic SPECIÁLNÍ TEORIE RELATIVITY Kinematika: prostor a čas v klasické mechanice, vznik speciální teorie relativity, základní principy teorie relativity, relativnost současnosti, dilatace času, kontrakce délek, skládání rychlostí ve speciální teorii relativity SPECIÁLNÍ TEORIE RELATIVITY Dynamika: základní pojmy relativistické dynamiky, vztah mezi energií a hmotností elektromagnetické jevy, světlo, mikrosvět	Ma – výpočty a zpracování dat, průběžně De – významné osobnosti fyziky, průběžně OSV - Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti (rozhovory s žáky, navození vhodných fyzikálních problémů) Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů (organizace práce vlastní nebo ve skupině při skupinové práci, rozhodování a řešení problémů při tomtéž, ohleduplnost, disciplinovanost, ochota pomoci) Sociální komunikace (týmová práce, diskuse, obhajoba vlastního názoru, schopnost kompromisu, přesná a srozumitelná komunikace) MV - Média a mediální produkce (příprava vlastních materiálů, využití médií pro získávání informací)	Během celého roku se operativně s ohledem na charakter učiva prolíná hodnocení ústního a písemného zkoušení, skupinových prací, referátů a jiných prezentací.

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Průřezová témata, vazby a přesahy	Hodnocení, realizace a poznámky
	OPAKOVÁNÍ A DOPLNĚNÍ UČIVA K MATURITĚ Opakování učiva fyziky: fyzikální veličiny a jejich měření, pohyb těles a jejich vzájemné působení, kmitavé děje a vlnění, stavba a vlastnosti látek, elektrické a magnetické jevy, optické jevy, mikrosvět	VMEGS - Žijeme v Evropě (referáty a jejich hodnocení – význační Evropané a jejich přínos vědě a lidstvu) EV - Člověk a životní prostředí (sledování aktuálního dění ve světě z ekologického hlediska, netradiční a obnovitelné zdroje energie – zelená energie)	

Učební osnovy předmětu **SEMINÁŘ Z EKONOMICKÉ A FINANČNÍ GRAMOTNOSTI**

Charakteristika předmětu

Obsah předmětu

Vzdělávací obsah předmětu *Seminář z ekonomické a finanční gramotnosti* vychází ze vzdělávací oblasti Člověk a společnost ze vzdělávacího oboru Občanský a společenský základ a ze vzdělávací oblasti Člověk a svět práce ze vzdělávacího oboru Člověk a svět práce.

Časové vymezení předmětu

Seminář z ekonomické a finanční gramotnosti je vyučován ve druhém ročníku čtyřletého gymnázia a v sextě víceletého gymnázia. Výuka předmětu je realizována v dvouhodinové dotaci za týden.

Realizovaná průřezová témata

- Osobnostní a sociální výchova
- Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

Organizace výuky

Seminář z ekonomické a finanční gramotnosti patří do skupiny povinně volitelných předmětů, které si žáci volí podle svého zájmu a potřeb.

V hodinách se využívají tradiční metody – frontální výuka i aktivizující metody - praktická cvičení, vytváření a řešení problémových případů a konfliktních situací, brainstorming, diskuse. Při výuce jsou žákům předkládány příklady z praxe, jsou diskutovány a komentovány aktuální ekonomické události, dle možností jsou organizovány besedy a přednášky s lidmi z praxe a odborné exkurze.

Jednotlivá témata předmětu Seminář z ekonomické a finanční gramotnosti navazují na učivo předmětu Základy společenských věd, vhodně ho doplňují.

Při konkrétních výpočtech žáci využijí poznatky z matematiky a znalosti z informatiky.

Učivo předmětu Seminář z ekonomické a finanční gramotnosti je tvořeno základními tematickými celky:

- finanční trh - peníze, cenné papíry, banky a bankovní operace, pojišťovny
- hospodaření domácnosti
- práva spotřebitele

Všechny části jsou pro žáka stejně významné, společně tvoří celek, který mu pomůže kvalitně se rozhodovat ve finančních otázkách běžného života.

Výchovné a vzdělávací strategie

Seminář z ekonomické a finanční gramotnosti přispívá významně k utváření a rozvoji klíčových kompetencí žáků. Seminář žáky zdokonaluje po odborné stránce tak, aby získané poznatky využili u maturitní zkoušky pro Občanský a společenskovědní základ a u přijímacích zkoušek na vysoké školy.

Výuka se zaměřuje především na rozvíjení samostatného zodpovědného rozhodování ve finanční oblasti, žák si uvědomuje, že znalost finanční problematiky mu pomáhá při řešení běžných životních situací.

Kompetence k učení

Učitel:

- vede žáky ke zpracování informací v podobě referátů, prezentací
- svojí důsledností vede žáky k žádoucím studijním návykům

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- zadáváním krátkých referátů na aktuální ekonomickou problematiku vede žáky k analyzování, vyvozování závěrů, k obhajování vlastního názoru
- učí žáky tvořivě využívat získané poznatky, argumentovat, srovnávat a hodnotit
- prostřednictvím skupinové práce, hraní rolí či diskusí vytváří příležitosti k tomu, aby žáci promýšleli různé životní scénáře k určité modelové situaci, uváděli argumenty pro a proti jejich přijetí

Kompetence komunikativní

Učitel:

- vede žáky k vyjadřování se přiměřeně účelu jednání a komunikační situaci
- vytváří prostor pro jednotlivé žáky k formulaci otázek, k interpretaci vlastních myšlenek
- navozuje situace, ve kterých se žáci aktivně účastní diskusí, formulují a obhajují své názory a postoje, zároveň respektují názory druhých

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- komunikuje s žáky formou dialogu, během kterého je žák schopen reflexe
- vede žáky tak, aby byli schopni odhadnout své možnosti
- zadáváním skupinové práce vede žáky ke spolupráci, vzájemné komunikaci
- oceněním dobrých výkonů učí žáky vážit si své práce, práce učitele a práce ostatních žáků

Kompetence občanská

Učitel:

- vzdělání chápe jako občanskou povinnost všech zúčastněných (učitel, žák a rodič) a aktivně se angažuje v tomto procesu
- motivuje svou důsledností žáky k zodpovědnému plnění zadaných úkolů
- podává představu o využití nabytých znalostí a dovedností v běžných životních situacích
- respektuje práva žáka, ale důsledně vyžaduje plnění jeho povinností
- prostřednictvím diskusí vede žáky ke kritickému pohledu na veřejné dění a ke spoluzodpovědnosti za veřejné dění

Kompetence k podnikavosti

Učitel

- využívá iniciativu a tvořivost žáků, podporuje inovace
- usiluje s žáky o dosažení stanovených cílů, průběžně hodnotí výsledky
- zásadně dokončuje zahájené aktivity
- prostřednictvím různých pohledů na danou problematiku vede žáky k samostatnému a kritickému uvažování o společnosti

Kompetence digitální

Učitel

- podporuje žáky v dovednosti používat různorodé aplikace, finanční kalkulačky a jiné nástroje pro výuku financí

Žák využívá digitální technologie, aby:

- si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti
- zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy
- zkvalitnil výsledky své práce

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Průřezová témata, vazby a přesahy	Hodnocení, realizace a poznámky
Žák: - vysvětlí princip fungování finančního trhu - vysvětlí funkce peněz v tržní ekonomice, jejich formy, na příkladu ukáže ochranné prvky bankovek - charakterizuje podstatu cenných papírů, odliší jejich základní druhy - na příkladech vysvětlí využití cenných papírů a obchodování s nimi - odliší úlohy centrální banky a obchodních bank - ovládá zpracování vybraných dokladů při styku s bankou, komunikuje s bankou pomocí přímého bankovníctví - používá nejběžnější platební nástroje, smění peníze podle kursovního lístku - vysvětlí způsoby stanovení úrokových sazeb a rozdíl mezi úrokovou sazbou a RPSN - orientuje se v problematice získání úvěru - orientuje se v nabídce pojistných produktů, vybere nejvýhodnější pojistný produkt s ohledem na své potřeby - vysvětlí význam stavebního spoření a penzijního připojištění	Finanční trh úloha finančního trhu peníze, funkce peněz, inflace cenné papíry, obchody s cennými papíry, burza bankovní soustava ČR platební styk v národní a zahraniční měně centrální banka komerční banky a jejich služby bankovní operace, úrokování a diskontování Pojišťovny a další subjekty FT pojištění - pojmy pojišťovny, Česká asociace pojišťoven druhy pojištění pojistná smlouva stavební spoření, penzijní připojištění		Žáci jsou hodnoceni ústně i písemně. Kromě znalostí a dovedností je u ústního zkoušení hodnocena souvislost projevu, srozumitelnost, pohotovost, rychlost reagování, schopnost aplikovat teoretické poznatky na konkrétních příkladech z praxe. Při závěrečné klasifikaci se berou v úvahu podněty a týmová spolupráce žáka, efektivnost jeho činností, je zohledněna aktivita žáka v hodině a jeho zájem o problematiku. Do výuky jsou dle potřeby zařazována i aktuální témata.

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Průřezová témata, vazby a přesahy	Hodnocení, realizace a poznámky
Žák: - roztřídí pravidelné a nepravidelné příjmy a výdaje - sestaví rozpočet a vytvoří schéma rozpočtu - rozhodne o nejlepším řešení schodku nebo přebytku rodinného rozpočtu - obhájí svá navržená řešení při sestavování rozpočtu - navrhne, jak postupovat při předlužení - navrhne, jak postupovat při využití volných finančních prostředků - vyjmenuje základní práva spotřebitele - popíše postup při reklamaci - orientuje se v obsahu vybraných smluv - vyjmenuje povinnosti kupujícího a prodávajícího	Hospodaření domácnosti rozpočet majetek a závazky zajištění rizik osobní aktiva a pasiva finanční plán domácnosti krize domácích financí Práva spotřebitele předpisy na ochranu spotřebitele základní typy závazkových vztahů – Občanský a Obchodní zákoník kupní smlouva		

Učební osnovy předmětu **SEMINÁŘ Z PROGRAMOVÁNÍ**

Charakteristika předmětu

Cílem je naučit žáka vytvářet algoritmy a pomocí programovacího jazyka zapsat zdrojový kód programu. Žák porozumí základním pojmům strukturovaného a objektově orientovaného programování, dále se naučí používat zápis algoritmu, datové typy, řídicí struktury programu a jednoduché objekty. Podstatnou část vzdělávání v programování a vývoji aplikací představuje samostatná tvorba jednoduchých aplikací.

Obsah a časové vymezení předmětu, organizace výuky

Jednoletý dvouhodinový volitelný *Seminář z programování* (ve druhém ročníku čtyřletého a v šestém ročníku osmiletého gymnázia).

V návaznosti na dosavadní znalosti z oblasti informačních technologií budou žáci uvedeni do problematiky programování počítačů: poznají základní pojmy související s programováním, naučí se řešit jednoduché algoritmické úlohy, psát, ladit a překládat programy ve vybraném programovacím jazyce pomocí nástrojů integrovaného vývojového prostředí. S využitím principů strukturovaného a objektového programování budou schopni získané znalosti a dovednosti prakticky aplikovat při tvorbě samostatných programů a vlastní hotové programy prezentovat.

Realizovaná průřezová témata

- Osobnostní a sociální výchova
- Mediální výchova

Výchovné a vzdělávací strategie

Učitel

- vede žáky k tomu, aby kvalitně prezentovali své znalosti – kompetence komunikativní
- dbá na bezpečnost práce, vede žáky k zodpovědnosti za své zdraví i zdraví ostatních, zdůrazňuje zásady předlékařské pomoci v případě úrazu – kompetence občanská
- vede žáky k tomu, aby řešili úlohy pomocí vlastně vytvořeného programu na počítači jak samostatně, tak ve spolupráci ve skupině – kompetence k řešení problémů
- podněcuje a řídí diskuse nad řešeními, hledání řešení, vede žáky k prezentacím vlastních postupů řešení – kompetence komunikativní, kompetence sociální a personální, kompetence občanská
- zadává úkoly formou skupinové práce – kompetence sociální a personální, kompetence občanská
- klade důraz na mezipředmětové vztahy – kompetence k učení, kompetence k řešení problémů

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Průřezová témata, vazby a přesahy	Hodnocení, realizace a poznámky
Žák: • sestaví hardware zapojením obvodu • vytvoří program pro desku, nahraje jej a otestuje funkčnost • najde chybu v programu nebo zapojení a opraví ji • používá světelné, zvukové nebo mechanické výstupy • připojí do obvodu senzor a vytvoří program, který zpracuje informace ze senzoru • použije proměnné pro uchování a zpracování dat ze senzoru • vyřeší problém sestavením zapojení desky a vytvořením programu, zpracovávajícího informace ze senzorů k výstupům	Robotika – Arduino popis a nastavení programovacího rozhraní zapojení desky do obvodu s dalšími součástkami vývoj programu, nahrání na desku testování programu, ladění programu digitální vstup a výstup vlastní funkce, jejich deklarace definice polí v Arduinu cyklus for mechanické prvky, ovládání programovým kódem analogový vstup a výstup podmínky, příkaz if pulzně šířková modulace senzory, měření fyzikálních veličin cyklus while	OSV – Rozvoj schopností poznávání; Seberegulace a sebeorganizace; Kreativita; Komunikace; Řešení problémů a rozhodovací dovednosti; Hodnoty, postoje, praktická etika - využití počítače v hodinách	samostatná práce, práce ve skupině, objevování, experiment

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Průřezová témata, vazby a přesahy	Hodnocení, realizace a poznámky
Žák: - tvoří, překládá, opravuje a ladí zdrojový kód v IDE programovacího jazyka. - vhodně deklaruje konstanty a proměnné - používá ve svých programech standartní uživatelský vstup a výstup - vyhodnocuje číselné výrazy; sestavuje logické výrazy - tvoří vlastně definované funkce a člení program do menších celků - umí zapisovat a číst data z textových souborů - umí zachycovat a reagovat na výjimky za běhu programu - vytvoří vlastní třídu a použije objekty vytvořené dle jejího vzoru - umí vytvářet další třídy pomocí dědičnosti a kompozice - umí navrhnout třídy pro použití v programu podle zadané úlohy - umí navrhnout a vytvořit jednoduché uživatelské rozhraní k programu	Programování – jazyk C# struktura programu datové typy, proměnné vstupy a výstupy práce se soubory větvení programu cykly metody a funkce ladění programu pole, seznamy výjimky objektově orientované programování třídy a objekty dědičnost kompozice návrh a tvorba uživatelského rozhraní	Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů (organizace práce vlastní nebo ve skupině při skupinové práci, rozhodování a řešení problémů při tomtéž, ohleduplnost, disciplinovanost, ochota pomoci) Sociální komunikace (týmová práce, diskuse, obhajoba vlastního názoru, schopnost kompromisu, přesná a srozumitelná komunikace)	samostatná práce, práce ve skupině, objevování, experiment

Učební osnovy předmětu SEMINÁŘ Z LATINY

Charakteristika předmětu

Obsah předmětu

Vyučovací předmět *Seminář z latiny* je zařazen do výuky ve druhém a třetím ročníku vyššího stupně gymnázia. Vychází z obsahu vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace a vznikl rozpracováním vzdělávacího oboru Cizí jazyk bez návaznosti na RVP ZV a RVP G.

Latina se vyučuje jako cizí jazyk bez návaznosti na ZŠ nebo nižší stupeň gymnázia a po dvou letech výuky je žádoucí dosažení jazykových znalostí a komunikativních dovedností odpovídajících úrovni B1 podle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky, vyjímaje kompetenci mluvení. Žáci si volí seminář pro druhý ročník jako jednoletý s možností pokračovat druhým rokem ve třetím ročníku.

Cílem vyučovacího předmětu je osvojování si jazykových prostředků a funkcí, rozšiřování slovní zásoby a rozvíjení schopnosti žáků porozumět se tímto jazykem v běžných situacích. Tento předmět chce také prohlubovat faktografické znalosti žáků týkající se antiky a ukazuje na propojení s dalšími jazyky latinou ovlivněnými.

Žáci mají možnost si výběrově zvolit téma seminární práce a samostatně ji zpracovat.

Časové vymezení předmětu

Sexta, 2. ročník: 2 vyučovací hodiny týdně

Septima, 3. ročník: 2 vyučovací hodiny týdně

Realizovaná průřezová témata

- Osobnostní a sociální výchova
- Multikulturní výchova
- Mediální výchova
- Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

Organizace výuky

Latina se vyučuje jako dvouhodinový seminář ve skupinách v běžné třídě. Do výuky jsou zařazovány i různé tištěné a audiovizuální autentické materiály.

Výchovné a vzdělávací strategie:

Kompetence k učení

Učitel:

- pravidelně do hodin zařazuje práci samostatnou, ve dvojicích a skupinách s různými výstupy
- zadává žákům úkoly, aby samostatně vyhledávali a třídili informace z různých zdrojů (učebnice, internet, literatura, mapa)
- hodnotí práci žáků a učí žáka pracovat s chybou a různými aktivitami napomáhá žákům učit se hodnotit druhé

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- vytváří praktické problémové úlohy a situace a učí žáky problémy řešit pomocí metody hraní rolí
- motivuje žáky k využívání mezipředmětových vztahů

Kompetence komunikativní

Učitel:

- rozvíjí schopnosti žáka prezentovat a publikovat své názory a myšlenky
- zadáváním skupinové práce a práce ve dvojicích vede žáky ke spolupráci a vzájemné komunikaci mezi vrstevníky, která napomáhá snížit jazykové bariéry

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- zařazuje do hodin kooperativní vyučování a týmovou práci, při které žáci procvičují osvojené jazykové prostředky a nacvičují hraní rolí
- podporuje skupinovou práci, při které se žák učí přijímat svou roli ve skupině a pomáhat ostatním žákům
- komunikuje s žáky formou dialogu, během kterého je žák schopen reflexe
- oceněním dobrých výkonů učí žáky vážit si své práce, práce učitele a práce ostatních žáků

Kompetence občanská

Učitel:

- motivuje svou důsledností žáky k zodpovědnému plnění zadaných úkolů
- vytváří v povědomí žáků tolerantní přístup k různorodým jazykovým a kulturním zvláštěnostem dané jazykové oblasti

Kompetence k podnikavosti

Učitel:

- napomáhá žákům používat při práci vhodné pomůcky a technologie (různé druhy slovníků a jejich specifika apod.)

- zadáváním domácích úkolů vytváří u žáka pravidelné studijní a pracovní návyky
- pomáhá žákovi s výběrem vhodného způsobu zaznamenávání a učení slovní zásoby
- kontroluje plnění závazků a povinností

Kompetence digitální

Učitel:

- vede žáky k poznání skrze vícezdrojové poznání a k aplikaci těchto výsledků
- vede žáky k aplikaci získaných informací v jiných předmětech
- motivuje žáky k užívání moderních technologií a k jejich aplikaci v předmětu

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Průřezová témata, vazby a přesahy	Hodnocení, realizace a poznámky
Žák: Hláskosloví a morfologie - určuje slovní druhy - ovládá latinskou výslovnost - orientuje se v latinském slovníku - pracuje s jazykovými příručkami ve kterých vyhledává zvláštnosti latinské gramatiky - ovládá základní tvary deklinací - ovládá základní tvary latinských konjugací Syntax - překládá jednoduché latinské věty a sousloví - určuje základní vztahy v latinské větě - sestavuje jednoduché věty a souvětí Slovní zásoba a slovtvorba - užívá základní slovní zásobu a její význam umí gramaticky použít - aplikuje znalost tvorby slov v syntaxe - vysvětluje přejatá slova	- zvuková a grafická stránka jazyka - lingvistická terminologie 1. – 5. deklinace substantiv 1. – 3. deklinace adjektiv 1. – 3. deklinace adverbii - frekventovaná zájmena a jejich tvary 1. – 4. konjugace sloves ve tvaru: přítomném, imperfektním, futuru I a perfekta aktiva - stupňování zájmen a adverbii - předložky - složeniny sloves - numeralia - nepravidelné sloveso „esse“, „posse“, „volo“, „do“, „fio“, „fero“, „eo“ - věta jednoduchá, souvětí, rozkazovací věta, otázka, záporná věta - vybrané tvary vedlejších vět - vybrané sufixy a prefixy latinských slov	OSV – Sociální komunikace; Spolupráce a soutěž VMEGS – Žijeme v Evropě MKV – Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí MV - Mediální produkty a jejich význam (reklama, internet) Čj/Aj/Nj – průběžně – porovnání La a Čj/Aj/Nj Ma – průběžně – numeralia	Během celého školního roku je se zařazuje ústní zkoušení, krátké a jednoduché diktáty a domácí úkoly. Operativně se hodnotí ústní projev v hodinách, skupinová práce, aktivita při hodinách.

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Průřezová témata, vazby a přesahy	Hodnocení, realizace a poznámky
Žák: Práce s textem - přeloží s pomocí slovníku jednoduchý text - interpretuje jednoduchý latinský text - vyhledá v textu stěžejní slova pro pochopení obsahu - pracuje s rozličnými typy slovníků k tomu, aby mohl přeložit různé texty Ústní projev - umí použít základní latinské citáty - vytvoří jednoduchý dialog	- techniky překladu - techniky tvorby dialogu - četba a překlad citátů		

Učební osnovy předmětu **SEMINÁŘ Z PRÁVA**

Charakteristika předmětu

Obsah předmětu

Vyučovací předmět *Seminář z práva* vychází ze vzdělávací oblasti Člověk a společnost - ze vzdělávacího oboru Občanský a společenskovědní základ. Dále ještě vychází ze vzdělávací oblasti Člověk a svět práce. Navazuje na vyučovací předmět Základy společenských věd.

Časové vymezení předmětu

Předmět je vyučován jako povinně volitelný seminář v septimě víceletého gymnázia a ve třetím ročníku čtyřletého gymnázia v dotaci 2 týdenní vyučovací hodiny.

Realizovaná průřezová témata

- Osobnostní a sociální výchova
- Mediální výchova

Organizace výuky

Těžištěm vyučování předmětu Seminář z práva není získání nových vědomostí, ale upevňování, procvičování a rozšiřování vědomostí získaných v předmětu Základy společenských věd. Při výuce se vychází z teoretických základů získaných v Základech společenských věd, z poznání českého právního řádu.

Předmět Seminář z práva se vyučuje na počítačích s využitím softwaru ZÁKON, učebnice Právo pro každého, videoprogramu Občan a jeho obec a učebních textů vypracovaných vyučujícími.

Učivo je rozděleno do jednotlivých tematických celků podle právních odvětví. Obsahem předmětu Seminář z práva je samostatné řešení zadaných úkolů, příkladů a problémů z nejdůležitějších odvětví právního řádu České republiky: práva ústavního, občanského, živnostenského, pracovního a trestního. Do semináře je zařazeno také sledování a komentování aktuálních témat z oblasti práva.

Vyučující používá takových postupů, metod a forem práce, které rozvíjejí samostanou a iniciativní práci žáků. Důraz je kladen na práci s právními předpisy. Výuka Semináře z práva má formu praktických cvičení.

Realizace Semináře z práva se podílí na přípravě žáků pro společnou část maturitní zkoušky na základě Katalogu požadavků zkoušek společné části maturitní zkoušky pro Občanský a společenskovědní základ.

Výchovné a vzdělávací strategie

Předmět Seminář z práva přispívá významně k utváření a rozvoji klíčových kompetencí žáků.

Získané poznatky a dovednosti žáci aktivně využijí v reálném životě, spojování s praktickými otázkami vede k utváření právního vědomí žáka.

Kompetence k učení

Učitel:

- zadáváním samostatné práce s právními předpisy podporuje schopnost vyhledávat a získávat informace
- charakterizováním pojmů různými způsoby a nalézáním vztahů mezi nimi rozvíjí u žáků logické myšlení
- průběžným hodnocením výsledků práce žáků umožní posoudit jejich pokroky při učení
- zadáváním referátů – aktualit vytváří u žáků žádoucí studijní návyky
- prostřednictvím různých pohledů na danou problematiku vede žáky k samostatnému a kritickému uvažování

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- formou diskuse a skupinové práce vede žáky ke kritickému hodnocení informací a jejich ověřování z různých hledisek
- předkládáním různých problémových příkladů vede žáka k uplatňování dříve získaných vědomostí

Kompetence komunikativní

Učitel:

- používá odbornou terminologii a trvá na jejím používání
- dbá na to, aby se žáci vyjadřovali přiměřeně komunikační situaci a aby se vhodně prezentovali
- podporuje žáky, aby své myšlenky formulovali srozumitelně, v písemné podobě přehledně a jazykově správně
- vyžaduje komentář, zdůvodňování při řešení problémů
- podporuje efektivní využívání moderní informační a komunikační technologie

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- vede žáky k tomu, aby přijímali a odpovědně plnili svěřené úkoly
- vede žáky tak, aby byli schopni pracovat v týmu a podílet se na realizaci společných činností
- vyžaduje efektivní práci
- motivuje žáky k dalšímu vzdělávání

Kompetence občanská

Učitel:

- podporuje odpovědné, samostatné, aktivní a iniciativní jednání
- vede žáky k dodržování zákonů a pravidel chování
- motivuje k jednání v souladu s morálními principy
- prostřednictvím diskusí podporuje zájem žáků o společenské a politické dění u nás i ve světě

Kompetence k podnikavosti

Učitel

- podporuje iniciativu a tvořivost žáků, podporuje inovace
- rozvíjí osobní i odborný potenciál žáků
- usiluje s žáky o dosažení stanovených cílů, průběžně hodnotí výsledky
- dokončuje zahájené aktivity
- vede žáky k tomu, aby posuzovali a kriticky hodnotili rizika související s rozhodováním v reálných životních situacích
- seznamuje žáky s podstatou a principy podnikání, upozorňuje na jeho možná rizika

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Průřezová témata, vazby a přesahy	Hodnocení, realizace a poznámky
Žák: - zařadí konkrétní právní předpis do právního řádu - uvede, které státní orgány vydávají právní předpisy a kde je uveřejňují - určí na konkrétních příkladech druhy právních norem - rozliší na konkrétních příkladech platnost, účinnost a působnost právních předpisů - pracuje s konkrétními právními předpisy - určí na konkrétním aktu aplikace práva jeho části - aktivně používá právní software - objasní, proč je státní moc v ČR rozdělena na tři nezávislé složky - rozlišuje a porovnává funkce a úkoly státní moci ČR - vyhledá v Ústavě ČR příslušnou právní úpravu	Základní právní pojmy Právní řád Právní normy, druhy Platnost, účinnost a působnost právních předpisů Aplikace práva Program ZÁKON Ústavní právo Ústava České republiky Legislativní proces Listina základních práv a svobod	OSV – Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů (organizace vlastní práce, dodržování časového harmonogramu) Sociální komunikace Morálka všedního dne Spolupráce a soutěž (obhajoba vlastního názoru) Zsv – Základy právní teorie MV – Mediální produkty a jejich význam (využití médií pro získávání informací)	Žáci jsou hodnoceni podle pohotovosti a správnosti projevených právních názorů na řešení konkrétních příkladů a situací, podle schopnosti aplikovat vědomosti získané v předmětu Základy společenských věd při řešení praktických úloh. Do hodnocení se zahrnuje i vypracování samostatných referátů - aktualit. Učitel přihlíží také k aktivitě jednotlivých žáků v hodinách.

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Průřezová témata, vazby a přesahy	Hodnocení, realizace a poznámky
Žák: - rozlišuje fyzickou a právnickou osobu, uvede jejich příklady - u konkrétního příkladu řeší, zda bylo porušeno právo na ochranu osobnosti - vyhledá v občanském zákoníku příslušnou úpravu - vyhledá v zákoně o obchodních korporacích příslušnou právní úpravu - u jednotlivých druhů obchodních společností řeší majetkové otázky společníků - vymezí podmínky vzniku manželství - rozlišuje formy náhradní rodinné výchovy - doporučí u konkrétní situace vhodnou náhradní rodinnou péči - použije své znalosti při řešení situace z praxe - odliší jednotlivá absolutní majetková práva - u konkrétního příkladu navrhne vypořádání dědictví - odliší dědické tituly - orientuje se v obsahu vybraných smluv - rozliší podstatné a nepodstatné náležitosti smluv - posoudí, kdy je možné odstoupit od smlouvy	Občanské právo Osoby Ochrana osobnosti Typy právnických osob podle občanského zákoníku Typy právnických osob podle zákona o obchodních korporacích: obchodní společnost, družstvo Rodinné právo: manželství, manželské majetkové právo, náhradní rodinná péče, vyživovací povinnost Absolutní majetková práva Dědické právo Relativní majetková práva	MV – Mediální produkty a jejich význam (ochrana osobnosti) Zsv – Občanské právo Inf – Právo a zákony Informační etika, legislativa	

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Průřezová témata, vazby a přesahy	Hodnocení, realizace a poznámky
Žák: - vyhledá v zákoně o živnostenském podnikání příslušnou právní úpravu - u konkrétního příkladu určí s pomocí právního předpisu druh živnosti - uvede postup, jak uzavřít pracovní smlouvu - určí, zda je pracovní smlouva platná - uvede postup, jak podat výpověď - na příkladech posoudí oprávněnost důvodů výpovědi a okamžitého zrušení pracovního poměru - na konkrétním příkladu určí délku dovolené zaměstnance - vyhledá příslušnou právní úpravu v zákoníku práce	Živnostenské právo Podmínky provozování živnosti Druhy živností Pracovní právo Vznik pracovního poměru Skončení pracovního poměru Pracovní doba, dovolená Mzda, náhrada mzdy Odpovědnost zaměstnance a zaměstnavatele za škodu	Zsv – Pracovní právo	

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Průřezová témata, vazby a přesahy	Hodnocení, realizace a poznámky
Žák: - vyhledá v trestním zákoně příslušnou právní úpravu - rozlišuje trestný čin a přestupek - s pomocí právního předpisu zařadí konkrétní trestný čin do hlavy trestního zákona - určí druh trestu a ochranného opatření	Trestní právo Trestní odpovědnost Trestné činy Tresty a ochranná opatření	Zsv – Trestní právo	

Učební osnovy předmětu **SEMINÁŘ Z RUSKÉHO JAZYKA**

Charakteristika předmětu

Obsah předmětu

Vyučovací předmět *Seminář z ruského jazyka* vychází z obsahu vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace a vznikl rozpracováním vzdělávacího oboru cizí jazyk bez návaznosti na RVP ZV a RVP G.

Ruský jazyk se vyučuje jako cizí jazyk bez návaznosti na ZŠ a po dvou letech výuky je žádoucí dosažení jazykových znalostí a komunikačních dovedností odpovídajícím úrovni A1 podle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky. Žáci si volí seminář pro druhý ročník jako jednoletý s možností pokračovat druhým rokem ve třetím ročníku.

Cílem vyučovacího předmětu je osvojování si jazykových prostředků a funkcí, rozšiřování slovní zásoby a rozvíjení schopnosti žáků porozumět se tímto jazykem v běžných situacích. Tento předmět chce také prohlubovat faktografické znalosti žáků týkající se Ruské federace a upevňovat vědomí existence rozličných kultur.

Žáci mají možnost si výběrově zvolit téma seminární práce a samostatně ji zpracovat.

Organizace výuky

Seminář z ruského jazyka se vyučuje jako dvouhodinový volitelný seminář. Výuka probíhá v běžné třídě.

Učebnice: Klass! 1. a 2. díl Ruština pro střední školy, nakladatelství Klett
autorky N. Orlova, M. Vágnerová, M. Kožušková

Časové vymezení předmětu

Sexta, 2. ročník: 2 hodiny týdně
Septima, 3. ročník: 2 hodiny týdně

Realizovaná průřezová témata

- Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
- Multikulturní výchova
- Mediální výchova

Výchovné a vzdělávací strategie

- Jsou zaměřené na rozvíjení těchto klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

Učitel:

- učí žáky orientovat se v nabídce informačních zdrojů (tisk, internet), samostatně vyhledávat a zpracovávat potřebné informace pro svoji práci (referáty, samostatné práce, projekty)

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- vede žáka k samostatnému hledání a uplatňování různých variant řešení daného problému, přičemž využívá získaných vědomostí
- motivuje žáky k využívání mezipředmětových vztahů

Kompetence komunikativní

Učitel:

- zadáváním samostatné domácí práce stimuluje žáky k práci s různými informačními zdroji (tisk, internet), k jejich zpracovávání, třídění a využívání získaných informací pro svoji práci (referáty, samostatné práce, seminární práce)
- simuluje situace, do nichž se mohou žáci v rusky mluvícím prostředí dostat (běžné situace: v obchodě, při cestování, na úřadě, v restauraci apod.), rozvíjí jejich komunikační schopnosti v páru nebo ve skupině
- spolu s žáky pracuje s poslechovými a psanými texty, rozvíjí schopnost texty reprodukovat pro ostatní a informace v nich obsažené předávat, v ústním, ale i písemném projevu sdělovat informace, zážitky, své názory

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- vede žáky ke spolupráci s ostatními a k tomu, aby se učili respektovat jeden druhého, ale tím zároveň obohacovat i sama sebe
- učí žáky uvědomovat si svou roli ve skupině a odpovědnost

Kompetence občanská

Učitel:

- vytváří v povědomí žáků tolerantní přístup k různorodým jazykovým a kulturním zvláštostem dané jazykové oblasti

Kompetence digitální:

Učitel:

- napomáhá žákům používat při práci vhodná digitální zařízení, aplikace a služby
- napomáhá žákům s výběrem technologií vhodných pro určitou činnost nebo řešený problém
- napomáhá žákům vyhledávat, získávat a kriticky posuzovat data, informace a digitální obsah
- zadává takové úkoly, kdy žáci mohou vytvářet a upravovat vlastní digitální obsahy za pomoci vhodných digitálních prostředků
- doporučuje žákům takové digitální technologie, které jim pomohou zautomatizovat rutinní činnosti, zefektivnit pracovní postupy a zkvalitnit výsledky jejich práce
- upozorňuje na nevhodné digitální technologie a seznamuje s negativním dopadem na tělesné a duševní zdraví žáků
- jedná eticky při komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí mezi všemi účastníky vzdělávacího procesu v daném vzdělávacím předmětu

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Průřezová témata, vazby a přesahy	Hodnocení, realizace a poznámky
Žák: Poslech: - pojmenovává různé prvky vizuálně - porozumí jednoduchému mluvenému problému na běžné téma přednesenému pomalu, zřetelně a spisovně Čtení: - čte s porozuměním krátké, jednoduché upravené texty obsahující slovní zásobu užívanou v každodenním životě Písemný projev: - jednoduše a poměrně plynule popíše své okolí, zájmy a činnosti s nimi související - napíše jednoduchý text, diktát Ústní projev a interaktivní dovednosti: - jednoduše vyjádří svůj názor, souhlas, nesouhlas - zeptá se na cestu, na ubytování - pozdraví, rozloučí se	1. Moje třída - azbuka, poučení o přízvuku, intonace vět - ruština ve světě - přízvučné a nepřízvučné slabiky, pohyblivý přízvuk - pozdravy, oslovení, představování 1. pád podstatných jmen - sloveso být - základní číslovky 2. Rodina - názvy profesí - představování se - vyjádření mám, máš rád - domácí zvířata - podstatná jména po číslovkách, v 6. pádě - přívlastňovací zájmena, časování sloves - pohyblivý přízvuk sloves - skupina hlásek -ova, -eva, -evo - zvrtná slovesa - nejrozšířenější jména	VMEGS - Žijeme v Evropě (nacházíme shody a rozdíly v životě u nás a v Rusku u probíraných témat) MV - Mediální produkty a jejich významy (vyhledávání informací)	Během celého roku se zkouší čtení, zařazují se krátké diktáty, překladové věty a samostatné práce. Hodnotí se domácí úkoly. Operativně se hodnotí ústní projev při hodině a aktivita v hodinách.

• interpretuje hlavní myšlenky jednoduchého ruského projevu vysloveného spisovně a pomalu • překládá základní slova a fráze z okruhu osoby, rodiny, kamarádů • popíše rodinné vztahy • představí se, užívá správně fráze při setkávání, loučení, telefonování • poděkuje, omluví se, vyjádří radost, zájem, údiv, jazyková nedorozumění • informuje o sobě a jiných • umí vyjádřit názor na téma škola a školní předměty • umí objednat jídlo, pochválit ho • hovoří o cenách • hovoří o plánech na léto • umí upozornit na zajímavou věc • pojmenuje a nakoupí potraviny, oblečení	3. Naše nová spolužačka/spolužák – informace o sobě i jiných národnostech, – nepřízvučné samohlásky – pohyblivý přízvuk sloves měkké a tvrdé i,y – adresy, seznamovací inzerát – intonace otázek – slovesa žít, hovořit a učit se 4. Vzdělávání – dny v týdnu, školní předměty – číslovky 0 – 20 – sloveso mít, psát – výslovnost š, šť, lʹ, – vzdělávací systém v Rusku 5. Opakování I. – přejatá slova – jméno po otci – opakování gramatiky a fonetiky 1. – 4. lekce 6. Roční období, měsíce v roce – číslovky 30 – 100 – infinitiv – slovesa 1. a 2. časování – 3. pád zájmen on a ona – sloveso darovat – minulý čas sloves		

Jazykové prostředky: • rozlišuje základní zvukové prostředky jazyka • vyslovuje se správným přízvukem a intonací věty • ovládá azbuku a vztahy mezi fonémy a grafémy • má přiměřenou slovní zásobu včetně základní frazeologie daných tematických celků • používá správně gramatické struktury	– výslovnost tvrdého y, dʹ, tʹ, nʹ – pohlednice k narozeninám z ruského internetu 7. Nakupování – obchody, zboží, – řádové číslovky, – sloveso koupit, – 3. pád některých podstatných jmen – výslovnost l, lʹ 8. Stravování – jídlo a nápoje – číslovky 200 – 1000 – spojení číslovek s podstatnými jmény – výslovnost b, n, m – výslovnost přejatých slov – má oblíbená kavárna a restaurace 9. Opakování II. – sportovní potřeby – slovesa jít, jet – zájmena jaký, ten – přídavná jména – opakování gramatiky a fonetiky 6. – 8. lekce – Petrohrad – informace z internetu		

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Průřezová témata, vazby a přesahy	Hodnocení, realizace a poznámky
Žák: Poslech: - rozpozná téma a pochopí hlavní myšlenku - porozumí jednoduchému mluvenému problému na běžné téma pochopí záměr mluvčího, postihne hlavní body - porozumí orientačním pokynům Čtení: - čte s porozuměním složitější texty obsahující slovní zásobu užívanou v každodenním životě, pochopí hlavní myšlenku textu, záměr autora - rozpozná hlavní body - porozumí popisu událostí - shromáždí specifické informace z různých částí textu - poskytne informace z textu za použití správných gramatických konstrukcí - odhaduje význam neznámých výrazů - používá dvojjazyčný slovník Písemný projev: - popíše své okolí, zájmy a činnosti s nimi související	1. Můj přítel, popis a charakteristika osoby - povahové vlastnosti člověka a jeho vzhled 4. pád j. č. přídavných jmen mužského a ženského rodu, 7. pád j. č. podstatných jmen mužského a ženského rodu - fonetika – tvrdé y, výslovnost koncovek 2. Popis průběhu dne - denní režim - ideální den 1., 2., a 3. osoba jednotného čísla sloves - zvrtná částice u 1., 2., 3. osoby j. č. u sloves - výslovnost předložek 3. Volný čas a svátky - svátky a trávení volného času - ruské a české svátky - trávení volného času v létě a zimě 1., 2., a 3. osoba množ. čísla u sloves - zvrtné částice u sloves - vyjádření data - slabiky že, še, ce – výslovnost koncovek	VMEGS - Žijeme v Evropě (nacházíme shody a rozdíly v životě u nás a v Rusku u probíraných témat) MV - Mediální produkty a jejich významy (vyhledávání informací) MKV - Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí	Během celého roku se zkouší čtení, zařazují se krátké diktáty a samostatné práce. Hodnotí se domácí úkoly. Operativně se hodnotí ústní projev při hodině a aktivita v hodinách.

• napíše složitější text, diktát, • zvládne přeložit věty z ČJ do RJ • dodržuje základní pravopisné normy Ústní projev a interaktivní dovednosti: • zjistí, předá, ověří si nekomplikované informace • zahájí, udržuje a ukončí rozhovor • má dostatečnou slovní zásobu včetně frazeologie v rozsahu daných tematických okruhů • dodržuje základní pravopisné normy • popíše své okolí, věci, osoby, události, zájmy a činnosti s nimi související • představí sebe i druhé • shrne informace • vyjádří pocity, myšlenky, názory, podstatu problému • vyjádří souhlas a nesouhlas • vysvětlí své reakce a plány • vyzve partnera, aby vyjádřil svůj názor • reaguje na vyjádřené pocity • zodpoví běžné dotazy • požádá o objasnění toho, co bylo řečeno • požádá o ujištění, že užil správný výraz • interpretuje hlavní myšlenky • překládá základní fráze z oblasti osoby,	řadové číslovky 4. Orientace ve městě – názvy budov a míst ve městě – orientace ve městě – popis cesty – dotaz na dopravní prostředky – gramatika – předložky u, na, v, do, naproti – 2. a 6. pád j. č. vybraných podstatných jmen – tvoření rozkazovacího způsobu sloves včetně zvrtných – tvrdá výslovnost měkkého i, z a s – historické a jiné budovy v našem městě 5. Opakování I. – opakování slovní zásoby, frází i gramatiky lekce 1. – 4. zdokonalení dovedností: poslechu, čtení, mluvení a psaní 6. Zdraví – zdravý životní styl – názvy nemocí a léků – rozkazovací způsob dalších sloves – vyjádření „nemáš, nesmíš“ – tvorba vět se spojkami – gramatika ги, ки, хи 7. Oblékání a móda – styly oblékání, móda, barvy		

rodiny a svého okolí • zeptá se na cestu, vysvětlí cestu, orientuje se ve městě, dopravních prostředcích • používá správnou frazeologii při nakupování • vede ruskou konverzaci • napíše jednoduchý dopis, pohlednici • umí popsat svůj den, popsat průběh dne ostatních osob • pojmenuje české a ruské svátky • popíše a zeptá se na cestu, popř. dopravní prostředky • pojmenuje části těla, nemoci, léky • pojmenuje oblečení a barvy • vypráví o svých koníčcích, zálibách • popíše svůj oblíbený hudební žánr, film či knihu Jazykové prostředky • rozlišuje základní zvukové prostředky jazyka, vztahy mezi fonémy a grafémy • vytváří si návyky správné výslovnosti se zdůrazněním na přízvuk, intonaci, redukci slabik a slov • má dostatečnou slovní zásobu v rozsahu daných tematických okruhů	– časování slovesa oblékat se – fonetika – výslovnost č, šč, – vyjádření názoru jak se oblečení líbí – jaké barvy se líbí 8. Koníčky a kultura – koníčky – hudební a filmové žánry – hudební nástroje – gramatika – vedlejší věty se spojkami – 6. a 7. pád mn. č. vybraných podstatných jmen mužského a ženského rodu – 6. a 7. pád mn. č. vybraných přídavných jmen mužského a ženského rodu – ruské hudební skupiny a hitparády 9. Opakování II. – opakování slovíček, frází i gramatiky předchozích lekcí – zdokonalení dovedností: poslechu, psaní, čtení a mluvení		

Učební osnovy předmětu **ZÁKLADY ADMINISTRATIVNÍCH PRACÍ**

Pojetí vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Základy administrativních prací patří do volitelných předmětů, je nabízen žákům na základě jejich zájmu ve 2. ročníku čtyřletého a v sextě osmiletého gymnázia. Žáci si volí seminář pro druhý ročník (sextu) jako jednoletý.

Účelem předmětu Seminář ze základů administrativy je zprostředkovat žákům počítačovou gramotnost, psaní na počítači hmatovou metodou s minimálním počtem chyb. Zároveň je cílem snaha usnadnit žákům úspěšnost na trhu práce i studium na vysoké škole.

Výuka se také zaměřuje na seznámení se základy úpravy písemností podle ČSN 01 6910. Žáci si osvojí zásady formální korespondence využívané v obchodním i občanském styku s důrazem na různé formální úpravy písemností a osvojí si zásady efektivní komunikace a společenského styku.

Nácvik dovednosti ovládat klávesnici počítače hmatovou metodou probíhá s využitím počítačového programu za současné kontroly a korekce vyučujícím. Žáci mají možnost zajistit si program i pro domácí výuku.

Organizace výuky

Seminář ze základů administrativy se vyučuje jako dvouhodinový volitelný seminář. Výuka probíhá v pracovních výpočetní techniky.

Časové vymezení předmětu

Sexta, 2. ročník: 2 hodiny týdně

Realizovaná průřezová témata

- Mediální výchova
- Osobnostní a sociální výchova

Přínos k rozvoji klíčových kompetencí a průřezových témat

Kompetence

Vzdělávání v písemné a elektronické komunikaci směřuje k tomu, aby si žáci vytvořili tyto občanské a klíčové kompetence:

- jednat odpovědně, samostatně, aktivně a iniciativně ve vlastním zájmu, zájmu organizace i v zájmu veřejném,
- dbát na dodržování zákonů a pravidel chování,
- přijímat a odpovědně plnit svěřené úkoly,
- osvojit si zásady bezpečnosti a hygieny práce,

- využívat kompenzačních cvičení k regeneraci tělesných a duševních sil a uplatňovat vhodné způsoby relaxace,
- vyjadřovat se přiměřeně účelu jednání a komunikační situaci v projevech mluvených i psaných a přiměřeně se prezentovat,
- zpracovávat administrativní písemnosti a pracovní dokumenty,
- dodržovat jazykové a stylistické normy i odbornou terminologii,
- formulovat své myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně,
- vyjadřovat se a vystupovat v souladu se zásadami kultury projevu a chování,
- efektivně se učit a pracovat,
- sledovat a hodnotit pokrok při dosahování cílů svého učení,
- přijímat hodnocení výsledků své práce ze strany jiných lidí, přiměřeně na ně reagovat, přijímat radu i kritiku,
- mít přehled o možnostech uplatnění na trhu práce v daném oboru, cílevědomě a zodpovědně rozhodovat o své budoucí profesní a vzdělávací dráze,
- mít reálnou představu o pracovních, platových a jiných podmínkách v oboru a o požadavcích zaměstnavatelů na pracovníky a umět je srovnávat se svými představami a předpoklady,
- aktivně rozhodovat o vlastní profesní kariéře,
- vhodně komunikovat s potenciálními zaměstnavateli, prezentovat svůj odborný potenciál a své profesní cíle,
- využívat vhodné zdroje informací a efektivně s informacemi pracovat,
- pracovat s osobním počítačem a dalšími prostředky informačních a komunikačních technologií,
- pracovat s běžným základním a aplikačním programovým vybavením,
- komunikovat elektronickou poštou a využívat další prostředky online a offline komunikace,
- získávat informace z otevřených zdrojů, zejména z Internetu.

Digitální kompetence

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli schopni se orientovat v digitálním prostředí a využívat digitální technologie bezpečně, sebejistě, kriticky a tvořivě při práci, při učení, ve volném čase i při svém zapojení do společenského života, tzn. že absolvent:

- ovládá potřebnou sadu digitálních zařízení, aplikací a služeb, včetně nástrojů z oblasti umělé inteligence, využívá je ve školním a pracovním prostředí i při zapojení do veřejného života; digitální technologie a způsob jejich použití nastavuje a mění podle toho, jak se vyvíjejí dostupné možnosti a jak se mění jeho vlastní potřeby nebo pracovní prostředí a nástroje;
- získává, posuzuje, spravuje, sdílí a sděluje data, informace a digitální obsah různých formátů osobní či profesní komunitě; k tomu volí efektivní postupy, strategie a způsoby, které odpovídají situaci a účelu;
- vytváří, vylepšuje a propojuje digitální obsah v různých formách; vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků;

- navrhuje prostřednictvím digitálních technologií taková řešení, která mu pomohou vylepšit postupy či technologie či jejich části; dokáže poradit ostatním s běžnými technickými problémy;
- vyrovnává se spoměnlivostí digitálních technologií a posuzuje, jak vývoj technologií ovlivňuje společenský, osobní a pracovní život jedince a životní prostředí, zvažuje rizika a přínosy;
- předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím ohrožujícím jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních, při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky, s ohleduplností a respektem k druhým.

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Průřezová témata, vazby a přesahy	Hodnocení, realizace a poznámky
Žák - píše na klávesnici desetiprstovou hmatovou metodou - prokáže znalost psaní malých a velkých písmen, diakritických a interpunkčních znamének, číslic a značek - zvyšuje přesnost a rychlost psaní - prokazuje schopnost psaní s maximální přesností a rychlostí - používá zásady a návyky bezpečné a zdraví neohrožující pracovní činnosti včetně zásad ochrany zdraví	1. Základy psaní na klávesnici - nácvik kompenzačních cvičení a vhodný způsob relaxace - zásady bezpečnosti a hygieny práce - nácvik psaní malých, velkých písmen, diakritický znamének, číslic, značek ve výukovém programu - zvyšování přesnosti a rychlosti - opis textu na rychlost a přesnost	OSV – Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti, seberegulace	Hodnocení: Písemné čtvrtletní práce – desetiminutové opisy neznámého textu v programu ZAV – psaní na klávesnici – váha 100 % Klasifikace Z/R, L/P, L/U, B/D, K/C – na přelomu měsíce – váha 50 % Plnění programu psaní na PC – na konci čtvrtletí – váha 100 %
Žák - píše datum, číslice a značky podle ČSN - vypracuje adresy na obálky a dopisy - upraví podnikový dopis do šablony podle normy	2. Normalizovaná úprava podnikového dopisu do předtisku - grafická úprava písemností podle ČSN 01 6910 - psaní adres na obálkách a dopisních papírech - úprava podnikového dopisu do šablony		Hodnocení: Písemný test – úprava dopisu do předtisku – váha 50 %
Žák stylizuje a podle normy vyhotovuje různé druhy dopisů občanů	3. Dopisy občanů stylizace a úprava dopisů občanů na listech bez předtisku		Hodnocení: Písemný test – stylizace a úprava dopisu občana – váha 50 %

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Průřezová témata, vazby a přesahy	Hodnocení, realizace a poznámky
Žák - vhodným způsobem se prezentuje při přijímacím pohovoru - dokáže vyhledat pracovní nabídky a analyzovat jejich požadavky - vypracuje motivační dopis a životopis	4. Personální písemnosti - Trh práce - Přijímací řízení - Motivační dopis - Životopis	OSV – Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti (připravenost na změnu sociální role)	Hodnocení: Způsob a váha v kompetenci vyučujícího
Žák - posílá jednoduchá sdělení a dokumenty v příloze elektronickou poštou - rozlišuje vhodné a nevhodné formy elektronické komunikace v pracovním styku - používá vhodný styl a formát při psaní formálních a neformálních písemností	5. Elektronická komunikace E-mail	OSV – Spolupráce a soutěž	Hodnocení: Způsob a váha v kompetenci vyučujícího
Žák - uplatňuje zásady efektivní a kultivované komunikace v běžném i formálním styku - zná a respektuje pravidla společenského styku - rozpozná význam interpersonální komunikace pro osobní i profesní život - rozlišuje a vhodně využívá verbální i neverbální prostředky komunikace	6. Komunikační dovednosti - Efektivní komunikace - Zásady společenského styku - Interpersonální komunikace - Verbální a neverbální komunikace	OSV – Spolupráce a soutěž	Hodnocení: Způsob a váha v kompetenci vyučujícího

Učební osnovy předmětu **NĚMECKÁ KONVERZACE**

Charakteristika předmětu

Obsah a časové vymezení předmětu, organizace výuky

Seminář *Německá konverzace* doplňuje a rozšiřuje učební osnovy německého jazyka v posledních dvou ročnících čtyřletého a osmiletého studia na gymnáziu. Tomuto volitelnému předmětu jsou věnovány 2 vyučovací hodiny týdně ve třetím ročníku čtyřletého gymnázia (septima) a 3 vyučovací hodiny týdně ve čtvrtém ročníku (oktáva). Žáci si volí seminář pro třetí ročník (septimu) jako jednoletý s možností pokračovat druhým rokem ve čtvrtém ročníku (v oktávě).

Seminář napomáhá rozvíjet receptivní, produktivní a interaktivní řečové dovednosti žáků prostřednictvím diskusí a aktivit rozličných druhů připravených na základě témat probíraných v hodinách. Výuka tohoto předmětu je důsledně vedena v cizím jazyce, kdy učitel volí a kombinuje optimální výukový materiál pro danou skupinu žáků tak, aby bylo co nejefektivněji dosaženo požadovaných výstupů.

Rozvoj komunikativní kompetence je obsažen v samé podstatě předmětu. V rámci časté konverzace učitel podporuje a kultivuje u žáků schopnost vyjádření vlastního názoru a jeho obhájení, stejně tak jako umění naslouchat názorům druhých a tolerovat odlišnosti. Párové a skupinové řešení úkolů v hodinách napomáhá u žáků rozvíjet schopnost spolupráce. Výuka je propojena i s dramatickou výchovou, z které přebírá některé techniky, např. hraní rolí, dramatizaci, improvizaci apod., jejichž prostřednictvím se vhodně rozvíjí komunikace verbální i neverbální. Při práci s jazykovým materiálem jsou žáci vedeni k přesnosti, k identifikaci podstatných informací a rozvíjejí jejich interpretačních schopností.

Jedním z cílů vyučovacího předmětu je poskytnout žákům také poměrně intenzivní přípravu na písemnou část státní maturitní zkoušky prostřednictvím testů procvičujících poslech, práci s textem a cvičení založená na jazykové kompetenci.

Žáci jsou také vedeni k řešení prací většího rozsahu a komplexnějšího charakteru (např. zpracování informací z cizojazyčné literatury a prezentace výsledků před třídou). Seminář vede žáky podle Společného evropského referenčního rámce na úroveň B1.

Předmět se vyučuje ve skupinách čítajících asi 11 – 14 žáků a je vhodný pro motivované jedince, kteří si chtějí upevnit a prohloubit komunikační dovednosti v jazyce německém, případně uvažují o pozdějším studiu německého jazyka. Výuka je vedena podle učebnic K (nové) maturitě bez obav, nakl. Klett. Dále jsou využívány různorodé studijní materiály podle výběru učitele a zájmu žáků.

Realizovaná průřezová témata

V předmětu jsou realizována následující průřezová témata:

- Osobnostní a sociální výchova
- Multikulturní výchova
- Mediální výchova

- Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
- Environmentální výchova

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel:

- pravidelně do hodin zařazuje práci samostatnou, ve dvojicích a skupinách s různými výstupy
- zadává žákům úkoly, aby samostatně vyhledávali a třídili informace z různých zdrojů (učebnice, Internet, literatura, mapa)
- hodnotí práci žáků a učí žáka pracovat s chybou a různými aktivitami napomáhá žákům učit se hodnotit druhé
- napomáhá žákovi chápat návaznost učení německého jazyka na ostatní cizí jazyky
- látku uvádí jasně a srozumitelně, jazykové dovednosti procvičuje ve smysluplném kontextu, který je žákům blízký

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- navozením různých modelových situací stimuluje žáka k využívání získaných znalostí, fantazie, intuice a představivosti při jejich řešení, zejména pomocí metody hraní rolí s přihlédnutím k sociokulturním rozdílům v německy mluvících zemích
- upevňuje sebevědomí žáka a víru ve vlastní schopnosti

Kompetence komunikativní

Učitel:

- rozvíjí schopnosti žáka prezentovat a publikovat své názory a myšlenky v německém jazyce
- zadáváním skupinové práce a práce ve dvojicích vede žáky ke spolupráci a vzájemné komunikaci mezi vrstevníky, která napomáhá snížit jazykové bariéry
- užívá různé audio a video materiály a učí žáky porozumět i ne zcela jasnému a zřetelnému projevu
- učí žáka improvizovat v situacích, kdy má nedostatečnou slovní zásobu
- vede žáky k získání schopnosti plynulého ústního projevu

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- zařazuje do hodin kooperativní vyučování a týmovou práci, při které žáci procvičují osvojené jazykové prostředky a nacvičují hraní rolí
- podporuje skupinovou práci, při které se žák učí přijímat svou roli ve skupině a pomáhat ostatním žákům
- komunikuje s žáky formou dialogu, během kterého je žák schopen reflexe

- oceněním dobrých výkonů učí žáky vážit si své práce, práce učitele a práce ostatních žáků; usiluje o vytváření dobrých vztahů v žákovském kolektivu

Kompetence občanská

Učitel:

- zadává mluvní i písemné projevy, aby žáci museli formulovat vlastní postoje, hájit svá práva a práva ostatních
- motivuje svou důsledností žáky k zodpovědnému plnění zadaných úkolů
- vybízí žáky ke sledování aktuálního dění doma, ale i ve světě, a tak je učí lépe chápat některé souvislosti teoretické jazykové přípravy života v německy mluvících zemích

Kompetence k podnikavosti

- využívá iniciativu a tvořivost žáků
- kontroluje plnění závazků a povinností
- usiluje s žáky o dosažení stanovených cílů, průběžně hodnotí výsledky
- podporuje žáky k uvědomění si důležitosti znalosti německého jazyka a pomáhá jim získat představu o jeho uplatnění v různých oborech lidské činnosti

Kompetence digitální

Učitel:

- ovládá potřebnou sadu digitálních zařízení, aplikací a služeb, využívá je při školní práci i při zapojení do veřejného života;
- digitální technologie a způsob jejich použití nastavuje a mění podle toho, jak se vyvíjejí dostupné možnosti a jak se mění potřeby výuky a jeho žáků;
- získává, posuzuje, spravuje, sdílí a sděluje data, informace a digitální obsah v různých formátech; k tomu volí efektivní postupy, strategie a způsoby, které odpovídají konkrétní situaci a účelu;
- vytváří, vylepšuje a propojuje digitální obsah v různých formátech; pomáhá žákům vyjadřovat se za pomoci digitálních prostředků;
- navrhuje prostřednictvím digitálních technologií taková řešení, která mu pomohou vylepšit postupy či technologie; dokáže poradit s technickými problémy;
- vyrovnává se s proměnlivostí digitálních technologií a posuzuje, jak vývoj technologií ovlivňuje různé aspekty života jedince a společnosti a životní prostředí, zvažuje rizika a přínosy;
- předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím ohrožujícím tělesné a duševní zdraví; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky, s ohleduplností a respektem k druhým a vede k tomu i žáky.

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Průřezová témata, vazby a přesahy	Hodnocení, realizace a poznámky
Žák: - popíše vlastní bydlení - pojmenuje veškeré vybavení - porozumí inzerátům a odpoví na ně - sestaví vlastní inzerát - aktivně používá zkratky v inzerátech - umí napsat krátkou objednávku vybavení bytu - pohovoří o problémech spojených s bydlením/ stěhováním/ hledáním bytu - popíše svůj ideální byt/ dům - srovná výhody a nevýhody bydlení ve městě a na venkově - dokáže se ptát na podmínky pronájmu - charakterizuje členy své rodiny - popíše svůj typický den - zhodnotí vývoj rodiny v průběhu let - srovnává různé modely v rodinách - pojmenuje důvody generačních problémů	Bydlení a pomoc v domácnosti Typy domů Části domu Místnosti a zařízení Náš dům, náš byt Pomoc v domácnosti, domácí práce Bydlení ve městě vs. bydlení na venkově Můj vysněný dům/ byt Hledání bytu/ubytování, podmínky pronájmu Rodina a příbuzní Moje rodina, moji příbuzní Všední den Rodina dříve vs. dnes, proměna rodiny v průběhu let (tradiční rodina, nevlastní rodina) Generační problémy Má budoucí rodina	OSV – Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti Čj - stylistika Bi, Ze – ochrana životního prostředí OSV – Sociální komunikace; Morálka všedního dne; Spolupráce a soutěž ZSV – mezilidské vztahy ZSV – rodina, životní cyklus	Během celého školního roku se zařazují písemné testy, domácí úkoly. Operativně se hodnotí ústní projev v hodinách, aktivita při hodinách a jiná prezentace. Zvládnutí větších tematických celků je prověřováno písemnými testy procvičujícími poslech, práci s textem a jazykovou kompetenci. Píše je každý žák.

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Průřezová témata, vazby a přesahy	Hodnocení, realizace a poznámky
Žák: - vyjmenuje a charakterizuje typy škol v ČR a něm. mluv. zemích - orientuje se v českém šk. systému a umí pojmenovat odlišnosti od systému v něm. mluv. zemích - zdůvodní, kterou školu by chtěl navštěvovat - vyjmenuje školní předměty - popíše typický studentský život se všemi povinnostmi - obhájí důležitost učení se cizím jazykům - dokáže popsat své plány do budoucna týkající se studia a povolání - představí možnosti kulturního života - charakterizuje postoje lidí ke kultuře - popíše druhy kulturních možností a zařízení - vyjádří svůj postoj ke kultuře - okomentuje svůj vztah k literatuře - pohovoří o svém oblíbeném literárním autorovi - popíše děj své oblíbené knihy	Škola, studium, vzdělání Školský systém v ČR a v německy mluvících zemích Školní předměty Moje škola, mé studium Školní den Význam studia cizích jazyků Studium v zahraničí Plány do budoucna (studium, povolání,...) Kultura a literatura Kulturní akce Vztah ke kultuře Kino a divadlo Film Hudba Tanec Umění Literatura – vztah k literatuře, oblíbená kniha	OSV – Sociální komunikace VMEGS – Žijeme v Evropě; Vzdělání v Evropě a ve světě; Globalizační a rozvojové procesy MKV – Základní problémy sociokulturních rozdílů; Psychosociální aspekty interkulturality Ze - Německo ZSV – sociální skupiny OSV – Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti; Sociální komunikace OSV – Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti; Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů; Spolupráce a soutěž; Sociální komunikace	

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Průřezová témata, vazby a přesahy	Hodnocení, realizace a poznámky
Žák: • umí sestavit svůj životopis • hovoří o svých plánech do budoucna a studiu • pohovoří o možnostech zahraničního pobytu • formuluje argumenty pro své ideální zaměstnání • charakterizuje různá zaměstnání a vyplývající povinnosti • představí své schopnosti a dovednosti nutné v konkurenčním boji na trhu práce • zeptá se na pracovní podmínky a dokáže se aktivně účastnit v přijímacím pohovoru • umí napsat formálně správný dopis – odpověď na nabídku zaměstnání • popíše formality nutné pro práci v zahraničí • zhodnotí výhody a nevýhody práce pro teenagery • hovoří o vlastní brigádě	Životopis, volba povolání, plány do budoucna Můj životopis Mé plány do budoucna, další studium Zahraniční pobyt Vysněné zaměstnání Předpoklady pro zaměstnání Žádost o zaměstnání Pohovor v práci Práce v zahraničí Práce pro teenagery	Čj - životopis	

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Průřezová témata, vazby a přesahy	Hodnocení, realizace a poznámky
Žák: - pojmenuje potraviny a nápoje - popíše svá stravovací návyky - charakterizuje stravovací zvyklosti v domácnostech - hovoří o zdravém životním stylu - vyvozuje přednosti a zápory vegetariánství - popíše svůj postoj k vaření - sestaví recept - vyjmenuje druhy stravovacích zařízení - umí si objednat v restauraci - stěžuje si na nevyhovující jídlo - srovná českou a německou kuchyni - hovoří o geografických a demografických podmínkách České republiky - vyjmenuje a popíše známé přírodní úkazy ČR - představí známá česká města a pamětihodnosti - zhodnotí průmysl ČR - pohovoří o Praze - představí svůj vztah k hlavnímu městu ČR	Jídlo Potraviny, nápoje; tvé oblíbené potraviny a nápoje Stravovací zvyklosti, stravování v domácnosti Zdravý životní styl, vegetariánství Vaření, tvé vaření a speciality Stravovací zařízení Restaurace, jídelní lístek Německá a česká kuchyně, typická jídla Česká republika a Praha Poloha, geografie, sousední země Vodstvo a pohoří Demografie, jazyk Přírodní krásy Pamětihodnosti a známá města Průmysl a výrobky Praha – geografie, kultura, památky, sport	Bi – zdravá výživa ZSV - psychohygiena OSV - Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti; Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů OSV - Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti; Morálka všedního dne Ze – Česká republika	

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Průřezová témata, vazby a přesahy	Hodnocení, realizace a poznámky
Žák: • charakterizuje druhy médií • popíše využívání internetu • vyvozuje výhody a nevýhody sociálních sítí a internetu • hovoří o roli tištěných médiích, televizi a rádiu • zhodnotí verbální a neverbální komunikaci • okomentuje svůj postoj k médiím • pojmenuje volnočasové aktivity • popíše náplň svého volného času • charakterizuje volný čas v rodině • popíše činnosti vykonávané během dne • představí svůj denní program • vyjmenuje druhy oblečení a doplňků • okomentuje postoj člověka k módě • zhodnotí význam značkového oblečení a módních trendů • umí si koupit oblečení v obchodě • formuluje návrhy pro oblékání podle příležitosti a ročního období	Média a komunikace Média Internet a Sociální sítě Tištěná média (noviny, časopisy) Rádio a televize Masmédia Verbální a neverbální komunikace Volný čas, denní režim Volný čas, záliby Rodina a volný čas Denní program Móda a oblečení Móda, vztah k módě Značkové oblečení, módní trendy, krása Módní obchody Oblékání podle příležitosti a ročního období	MV – Média a mediální produkce; Mediální produkty a jejich významy	

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Průřezová témata, vazby a přesahy	Hodnocení, realizace a poznámky
Žák: • srovná výhody a nevýhody různých dopravních prostředků • popíše průběh získání řidičského průkazu v autošcole • pohovoří o autonehodách • charakterizuje typy městské hromadné dopravy • představí a srovná možnosti cestování vlakem a letadlem • popíše jednotlivé kroky přípravy na cestu • uvede druhy cestovních cílů a možností • navrhne organizaci výletu • představí svůj vztah k cestování • pohovoří o své ideální dovolené • umí napsat stížnost • reklamuje dovolenou • objedná si dovolenou a ubytování • charakterizuje jednotlivá roční období • dle aktuálního počasí doporučí vhodné oblečení a činnosti • prezentuje předpověď počasí	Cestování a doprava Dopravní prostředky Auto, autoškola, řidičský průkaz, nehody Městská hromadná doprava Cestování vlakem a letadlem Přípravy na cestu Cestovní cíle a možnosti (cestovní kancelář, vlastní organizace) Jazykové prostředky pro udávání směru Ideální dovolená a destinace V cestovní kanceláři, zařizování dovolené Počasí a roční období Roční období – příroda, činnosti, odívání, počasí Vztah k ročním obdobím Předpověď počasí		

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Průřezová témata, vazby a přesahy	Hodnocení, realizace a poznámky
Žák: - okomentuje důležitost sportu pro člověka - charakterizuje druhy sportů - představí sportovní zařízení - pohovoří o možnostech sportování - srovná běžné a adrenalinové sporty - zhodnotí postavení sportu ve škole - představí svůj postoj ke sportu - pohovoří o Olympijských hrách - okomentuje možnosti sportování v místě bydliště - hovoří o geografických a demografických podmínkách Švýcarska - vyjmenuje a popíše známé přírodní úkazy Švýcarska - představí známá švýcarská města a pamětihodnosti - zhodnotí průmysl ve Švýcarsku - pohovoří o sídlech významných evropských institucí ve Švýcarsku	Sport, olympijské hry Význam sportu pro člověka Druhy sportů Sportovní zařízení a možnosti sportování Adrenalinové a extrémní druhy sportů Sport ve škole Vztah ke sportu Olympijské hry Sportovní podmínky v místě bydliště Švýcarsko Poloha, sousední země, geografické podmínky, kantony Demografie, jazykové oblasti Historie Švýcarska Průmysl a výrobky Znamá města a pamětihodnosti Významné instituce, jejichž sídlo se nachází ve Švýcarsku	Ze - Švýcarsko	

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Průřezová témata, vazby a přesahy	Hodnocení, realizace a poznámky
Žák: - popíše proces znečišťování životního prostředí - představí příčiny a možné řešení znečištěného životního prostředí - zhodnotí význam třídění odpadu - okomentuje svůj postoj k životnímu prostředí - představí ohrožené druhy zvířat a rostlin - porovná výhody a nevýhody zoologických zahrad - hovoří o geografických a demografických podmínkách Rakouska - vyjmenuje a popíše známé přírodní úkazy v Rakousku - představí rakouské pamětihodnosti a turistické cíle - zhodnotí rakouský průmysl - pohovoří o Vídni	Životní prostředí Znečištění životního prostředí Příčiny, řešení Třídění odpadu Ohrožené druhy zvířat a rostlin Zoologické zahrady Rakousko a Vídeň Poloha, sousední země, geografické podmínky, spolkové země Demografie, jazykové oblasti Průmysl a výroby Pamětihodnosti a turistické cíle Rakouska Přírodní úkazy Vídeň	EV – Člověk a životní prostředí	

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Průřezová témata, vazby a přesahy	Hodnocení, realizace a poznámky
Žák: • představí svátky a zvyky v jednotlivých ročních obdobích • porovná svátky a zvyky v České republice a německy mluvících zemích • okomentuje svůj postoj ke svátkům a tradicím • uvede příklady dalších slavnostních dnů • hovoří o geografických a demografických podmínkách Německa • vyjmenuje a popíše známé přírodní úkazy Německa • představí německé pamětihodnosti, zná města a turistické cíle • zhodnotí průmysl v Německu • pohovoří o Berlínu a jeho poválečném vývoji • uvede známé berlínské pamětihodnosti	Svátky a zvyky Svátky a zvyky v ročních obdobích Svátky v německy mluvících zemích (masopust, letnice) Vztah ke zvykům a tradicím Osobní slavnostní dny Německo a Berlín Poloha, sousední země, geografické podmínky, spolkové země, německá města Demografie, jazykové oblasti Průmysl a výroby Pamětihodnosti a turistické cíle Německa Přírodní úkazy Německa Berlín – základní informace, pamětihodnosti Poválečný Berlín	Ze – Německo De – Sjednocení Německa	

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Průřezová témata, vazby a přesahy	Hodnocení, realizace a poznámky
Žák: • představí hlavní problémy soudobé společnosti • popíše proces znečišťování životního prostředí • okomentuje roli kriminality a závislostí • zhodnotí trend dokonalého člověka a jeho rizik • uvede rodinné problémy ve společnosti • popíše výhody techniky a médií • charakterizuje klasické nemoci • hovoří o civilizačních a dětských nemocích • představí nebezpečí vzniku závislostí a jejich příčiny • představí zásady zdravého životního stylu • umí popsat svůj zdravotní stav a potíže lékaři • umí si koupit a objednat léky	Společnost a její problémy Chudoba, přelidnění, nelegální migrace, uprchlíci Terorismus, náboženství Přírodní katastrofy, nedostatek pitné vody, globální oteplování Kriminalita, drogy a prostituce, kouření a alkohol Perfekcionismus, stres, deprese, civilizační nemoci Rodinná krize, rozvody Technika, média a jejich výhody Nemoci a zdravý životní styl Nemoci, civilizační nemoci Závislosti Dětská onemocnění Zdravý životní styl a výživa Návštěva lékaře V lékárně	EV – Člověk a životní prostředí ZSV – kultura ZSV – sociální skupiny Bi – zdravá výživa ZSV - psychohygiena	

Učební osnovy předmětu **SEMINÁŘ Z BIOLOGIE**

Charakteristika předmětu

Seminář z biologie je koncipován pro cílovou skupinu žáků, kteří mají hlubší zájem o biologii a budou se tomuto oboru věnovat po absolvování střední školy.

Obsah předmětu

Volitelný předmět *Seminář z biologie* obsahuje vzdělávací obsah oboru Biologie ze vzdělávací oblasti Člověk a příroda. Dále volitelný předmět Seminář z biologie realizuje vybrané tématické okruhy průřezového tématu Environmentální výchova.

Časové vymezení předmětu

Je vyučován v rozsahu dvou hodin ve třetím ročníku (septimě) a v rozsahu tří hodin ve čtvrtém ročníku (oktávě). Žáci si volí seminář pro třetí ročník (septimu) jako jednoletý s možností pokračovat druhým rokem ve čtvrtém ročníku (v oktávě).

Realizovaná průřezová témata

- Osobnostní a sociální výchova
- Mediální výchova
- Environmentální výchova

Organizace výuky

Ve výuce se používají následující formy: výkladové hodiny propojené diskusí, exkurze, projekty, seminární práce, laboratorní práce, využívají se nové IC technologie (internet, e-learning).

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

- během výkladu žáci uvádějí vlastní příklady přírodnin a biologických problémů, s pomocí učitele posuzují jejich správnost
- žáci vyhledávají biologické informace v různých informačních zdrojích (internet, časopisy, knihy, ...) a formou referátů s nimi seznamují ostatní
- na exkurzích žáci aplikují poznatky z výkladu

Kompetence k řešení problémů

- žáci na přírodninách vyhledávají společné a rozdílné znaky, zařazují přírodniny do systémů a vytváří si tak vlastní představu o jejich správném třídění
- řeší problémová biologická témata předkládaná vyučujícím v podobě úkolů nebo formou projektů
- na biologických vycházkách nebo exkurzích prakticky využívá teoretické

poznatky k řešení problémů

- žáci vyhledávají tvrzení z různých informačních zdrojů s biologickou tematikou, během diskuse je obhajují nebo popírají a posuzují jejich pravdivost a kvalitu

Kompetence komunikativní

- komunikativnost žáci procvičují během svých referátů a ústního zkoušení, při nichž reagují na dotazy učitele, popřípadě ostatních žáků
- žáci seznamují své spolužáky s informacemi, které získali během samostatných prací s literaturou zabývající se biologickou tematikou
- žáci jsou nuceni používat moderní informační technologie (prezentace, e-mail, e-learning) při práci v hodině nebo při komunikaci s učitelem

Kompetence sociální a personální

- žáci pracují ve skupinách, kde si sami rozdělují dílčí úkoly
- žáci se vyjadřují k otázkám vztahu lidské společnosti k přírodnímu prostředí
- žáci si na základě výuky vytvoří povědomí o základních lidských hodnotách (zdraví, čisté životní prostředí ...)

Kompetence občanská

- na základě předložených informací z oblasti biologie člověka si žáci uvědomují a respektují biologickou různorodost lidské populace a odmítají xenofobní nebo rasistické názory
- na základě předložených informací z oblasti ekologie si žáci uvědomují environmentální problémy v globálním i lokálním měřítku, účastní se ekologických soutěží a aktivit na půdě školy nebo mimo ni

Kompetence digitální

Učitel

- podporuje žáky v dovednosti používat různorodé aplikace vhodné pro výuku nejen biologie
- podněcuje žáky k rozvoji informatického myšlení.

Žák využívá digitální technologie, aby:

- si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti
 - zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy
- zkvalitnil výsledky své práce

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Průřezová témata, vazby a přesahy	Hodnocení, realizace a poznámky
Žák: - odliší živé soustavy od neživých na základě jejich charakteristických vlastností - porovná významné hypotézy o vzniku a vývoji živých soustav na Zemi - objasní strukturu a funkci organel prokaryotních a eukaryotních buněk a jejich životní projevy - vysvětlí význam diferenciací a specializace buněk pro mnohobuněčné organismy - odvodí hierarchii recentních organismů ze znalostí o jejich evoluci - charakterizuje viry jako nebuněčné soustavy - zhodnotí způsoby ochrany proti virovým onemocněním a metody jejich léčby - zhodnotí pozitivní a negativní význam virů - charakterizuje bakterie a sinice z ekologického, zdravotnického a hospodářského hlediska - zhodnotí způsoby ochrany proti bakteriálním onemocněním a metody jejich léčby	OBEČNÁ BIOLOGIE Vznik a vývoj živých soustav evoluce Buňka – stavba a funkce BIOLOGIE VIRŮ Stavba a funkce virů Přehled významných zástupců BIOLOGIE BAKTERIÍ A SINIC Stavba a funkce bakterií a sinic Přehled významných zástupců	OSV – Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů (Organizace práce vlastní nebo ve skupině při skupinové nebo laboratorní práci, rozhodování a řešení problémů při tomtéž, ohleduplnost, disciplinovanost, ochota pomoci) Sociální komunikace (Týmová práce, diskuse, obhajoba vlastního názoru, schopnost kompromisu, přesná a srozumitelná komunikace) MV – Média a mediální produkce (Příprava vlastních materiálů, referáty, využití médií pro získávání informací)	Během pololetí je každý žák třikrát písemně a jednou ústně zkoušen.

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Průřezová témata, vazby a přesahy	Hodnocení, realizace a poznámky
Žák: - popíše stavbu a funkci buněčných struktur eukaryotní buňky - charakterizuje buněčný cyklus - popíše stavbu a funkci nukleových kyselin - objasní základní genetické pojmy – gen, genotyp, karyotyp, karyogram - objasní princip proteosyntézy - objasní Mendelovy zákony - popíše typy chromozómového určení pohlaví - vysvětlí podstatu dědičných znaků vázaných na pohlaví - uvede základní metody výzkumu genetiky člověka	EUKARYOTICKÁ BUŇKA Buňka – stavba a funkce Dělení buněk GENETIKA Molekulární základy dědičnosti Dědičnost a proměnlivost Genetika člověka Genetika populací	EV – Člověk a životní prostředí (Význam organismů pro člověka, příčiny vzniku a zániku organismů, formy ochrany organismů) Problematika vztahů organismu a prostředí (vliv prostředí na organismy, působení abiotických a biotických vlivů na organismy)	

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Průřezová témata, vazby a přesahy	Hodnocení, realizace a poznámky
Žák: - používá správně ekologické pojmy - objasňuje základní ekologické vztahy - charakterizuje základní formy a principy ochrany přírody v ČR	ZÁKLADY EKOLOGIE Abiotické a biotické faktory prostředí Populace a vztahy mezi nimi Společenstva Ekosystémy Ochrana přírody v ČR	EV – Člověk a životní prostředí (Význam organismů pro člověka, příčiny vzniku a zániku organismů, formy ochrany organismů) Problematika vztahů organismu a prostředí (vliv prostředí na organismy, působení abiotických a biotických vlivů na organismy) OSV – Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů (Organizace práce vlastní nebo ve skupině při skupinové nebo laboratorní práci, rozhodování a řešení problémů při tomtéž, ohleduplnost, disciplinovanost, ochota pomoci) Sociální komunikace (Týmová práce, diskuse, obhajoba vlastního názoru, schopnost kompromisu, přesná a srozumitelná komunikace)	

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Průřezová témata, vazby a přesahy	Hodnocení, realizace a poznámky
Žák: • formuluje problémové otázky • spolupracuje se spolužáky a vyučujícím při opakování maturitních okruhů	OPAKOVÁNÍ MATURITNÍCH OKRUHŮ, PŘÍPRAVA NA VŠ	MV – Média a mediální produkce (Příprava vlastních materiálů, referáty, využití médií pro získávání informací)	Během pololetí je každý žák třikrát písemně a jednou ústně zkoušen.

Učební osnovy předmětu **SEMINÁŘ Z CHEMIE**

Charakteristika předmětu

Obsah předmětu

Vyučovací předmět *Seminář z chemie* prohlubuje a doplňuje poznatky z předmětu Chemie, který je realizován v prvním až třetím ročníku čtyřletého gymnázia a v kvintě až septimě osmiletého gymnázia. Navazuje na předmět Chemie, který zahrnuje celý vzdělávací obsah oboru Chemie ze vzdělávací oblasti Člověk a příroda (stanovené RVP G).

Je určen především žákům, kteří se budou v dalším studiu zabývat chemií a obory, jež vyžadují podrobnější znalosti a dovednosti z chemie.

Časové vymezení předmětu

Seminář z chemie je učen žákům třetího a čtvrtého ročníku čtyřletého gymnázia a žákům sedmého a osmého ročníku osmiletého gymnázia (septima, oktáva).

třetí ročník čtyřletého gymnázia (**septima** osmiletého gymnázia) – **2 hodiny týdně**

čtvrtý ročník čtyřletého gymnázia (**oktáva** osmiletého gymnázia) – **3 hodiny týdně**

Žáci si volí seminář pro třetí ročník (septimu) jako jednoletý s možností pokračovat druhým rokem ve čtvrtém ročníku (v oktávě).

Organizace výuky

Základní formou výuky je výklad, který je zpřesňován videem, ukázkami z internetu, referáty a prezentacemi, případně exkurzemi. Výuka je vedena ve specializované učebně. Do semináře je zařazeno několik laboratorních prací.

Realizovaná průřezová témata

V rámci výuky semináře budou průřezová témata realizována operativně dle kontextu vyučovaných témat, pokud je bude možné aplikovat na konkrétní příklady, proto je nelze předem specifikovat.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel

- vede žáky k používání správné terminologie a symboliky
- směřuje žáky v rámci referátu k vyhledávání vhodně zvolených informačních zdrojů a jejich citaci
- doporučuje žákům vhodnou chemickou literaturu k probírané problematice pro další studium

- zadává problémové úlohy vycházející z každodenní praxe a motivuje tak žáky pro další učení
- konzultuje se žáky problémy vzniklé při zpracování vybraného tématu nebo laboratorní úlohy

Kompetence k řešení problémů

Učitel

- demonstrací chemického děje vede žáky k tomu, aby vyslovili hypotézu, vymezili pravidla pro její ověření, sami sestavili experiment, zpracovali získané údaje a vyvodili závěry
- formou skupinové práce vštěpuje žákům schopnost nabyté poznatky a dovednosti využívat při řešení chemických problémů a úloh
- pomocí orientačního zkoušení a testů ověřuje, zda žáci osvědčené postupy aplikují při řešení obdobných problémových situací
- podporuje řešení problémů s mezioborovým přesahem

Kompetence komunikativní

Učitel

- formou diskuse na dané téma vede žáky ke schopnosti jasně a logicky formulovat svůj názor či hypotézu, vhodně argumentovat, vyslechnout názory ostatních, vést dialog
- ústním zkoušením zjišťuje, zda se žáci vyjadřují pomocí zavedených odborných pojmů
- hodnocením projevu a vystupování podporuje u žáka žádoucí komunikační návyky

Kompetence sociální a personální

Učitel

- vede žáky k samostatnosti při plnění zadaných úkolů
- při práci s nebezpečnými chemickými látkami vede žáky k ochraně zdraví
- oceněním dobrých výkonů učí žáky vážit si své práce, práce učitele a práce ostatních žáků

Kompetence občanská

Učitel

- vede žáky k ekologickému myšlení (např. třídění odpadu)
- zdůrazňuje nutnost ochrany životního prostředí
- opakovaně upozorňuje žáky na pravidla bezpečnosti při zacházení s chemickými látkami

Kompetence k podnikavosti

Učitel

- vede žáky k využívání získaných znalostí a zkušeností v zájmu přípravy na budoucí studium (resp. povolání)

Kompetence digitální

Učitel

- podporuje žáky v dovednosti používat různorodé aplikace vhodné pro výuku nejen biologie
- podněcuje žáky k rozvoji informatického myšlení .

Žák využívá digitální technologie, aby:

- si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti
- zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy
- zkvalitnil výsledky své práce

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Průřezová témata, vazby a přesahy	Hodnocení, realizace a poznámky
Žák: - rozliší jednotlivé typy vzorců - popíše základní principy pro tvorbu chemických vzorců - rozliší typ chemické sloučeniny - pojmenuje a napíše vzorec chemické sloučeniny - popíše děje probíhající při elektrolyze - popíše děje probíhající v galvanickém článku a akumulátoru - zapiše symboly jednotlivých veličin a jejich jednotky - řeší příklady s použitím definičních vztahů veličin - provádí chemické výpočty a uplatňuje je při řešení praktických problémů - navrhne a chemickou rovnicí popíše důkaz některých kationtů a aniontů - titrací stanoví obsah určité složky ve vzorku - využívá znalosti základů kvalitativní a kvantitativní analýzy k pochopení jejich praktického významu v anorganické chemii	Chemické názvosloví Názvosloví anorganických sloučenin Názvosloví komplexních sloučenin Názvosloví organických sloučenin Elektrochemie Elektrochemie Elektrolyza Galvanické články, akumulátory Chemické výpočty Hmotnost atomu a molekul Látkové množství Koncentrace roztoku Výpočty z chem. vzorců a rovnic Výpočty pH Analytická chemie Kvalitativní důkaz některých kationtů a aniontů Titrace	Fy - 3. ročník – vedení el. pr. v kapalinách Fy - 2. ročník – molekulová fyzika	Během celého školního roku se prolíná hodnocení ústní s písemným. Testy se píší po uzavření určitého tematického celku. Laboratorní cvičení (1) - laboratorní řád - bezpečnost práce v chemii Laboratorní cvičení (2) - odměrná analýza - titrace

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Průřezová témata, vazby a přesahy	Hodnocení, realizace a poznámky
Žák: - popíše kovovou vazbu - uvede a vysvětlí základní vlastnosti kovů - popíše základní metody používající se při výrobě kovů - charakterizuje vlastnosti, výrobu a sloučeniny prvků bloku d - charakterizuje základní metabolické procesy a jejich význam - vysvětlí procesy probíhající při fotosyntéze - využívá odbornou terminologii při popisu látek a vysvětlování chemických dějů - předvídá vlastnosti prvků a jejich chování v chem. procesech na základě poznatků o periodické soustavě	Kovy Vlastnosti kovů Výroba kovů Kovy d bloku Měď, stříbro, zlato, zinek, rtuť, železo, kobalt, nikl, mangan, chrom Biochemie Citrátový cyklus Dýchací řetězec Metabolismus sacharidů Fotosyntéza Metabolismus lipidů Metabolismus bílkovin Obecná chemie (prohloubení učiva) Částicové složení látek, stavba atomu Chemická vazba Reakce redoxní, acidobazické, srážecí a komplexotvorné Termochemie, reakční kinetika, chemické rovnováhy	Bi - 3. ročník - biologie člověka Fy - 2. ročník - kinetická teorie látek, 3. ročník - mikrosvět	Laboratorní cvičení (3) - vlastnosti kovů Laboratorní cvičení (4) - enzymy

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Průřezová témata, vazby a přesahy	Hodnocení, realizace a poznámky
Žák: • charakterizuje významné zástupce prvků a jejich sloučeniny, zhodnotí jejich surovinové zdroje, využití v praxi a vliv na životní prostředí • předvídá průběh typických reakcí anorganických sloučenin • zapíše názvem a vzorcem vybrané organické sloučeniny, pomocí reakčních center zhodnotí jejich chemické vlastnosti • charakterizuje základní skupiny organických sloučenin a jejich významné zástupce, zhodnotí jejich surovinové zdroje, využití v praxi a vliv na životní prostředí • aplikuje znalosti o průběhu organických reakcí na konkrétních příkladech.	Anorganická chemie (prohloubení učiva) Vodík, kyslík, vzácné plyny Prvky 1. a 2. skupiny Prvky 13. a 14. skupiny Prvky 15. a 16. skupiny Prvky 17. skupiny Organická chemie (prohloubení učiva) Atom uhlíku v organických sloučeninách Uhlovodíky Halogenderiváty, dusíkaté deriváty, organokovové sloučeniny Hydroxideriváty uhlovodíků Oxidační produkty alkoholů Deriváty karboxylových kyselin Isoprenoidy, terpenoidy, steroidy, alkaloidy Léčiva, pesticidy, barviva a detergenty	Bi - biologie člověka	

Učební osnovy předmětu **SEMINÁŘ Z LITERATURY**

Charakteristika předmětu

Obsah předmětu

Vzdělávací obsah předmětu *Seminář z literatury* pro vyšší stupeň osmiletého gymnázia a odpovídající ročníky čtyřletého gymnázia vychází z oboru Český jazyk a literatura RVP G, který zaujímá stěžejní postavení ve výchovně vzdělávacím procesu.

Časové vymezení předmětu

Seminář z literatury se realizuje v těchto ročnících v následujících hodinových dotacích: septima (3. ročník) 2 hodiny a oktáva (4. ročník) 3 hodiny.

Realizovaná průřezová témata

- Osobnostní a sociální výchova
- Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
- Multikulturní výchova
- Mediální výchova

Organizace výuky

V hodinách Semináře z literatury se omezeně využívají tradiční metody výuky a hlavně jsou zařazovány nové metody, včetně metod s využitím IC technologií. Podstatou je týmová a skupinová práce, využívá se projektové vyučování. Podporuje se zapojování žáků do různých soutěží. Výuka je příležitostně doplňována návštěvou filmových a divadelních představení.

Žáci gymnázia se účastní soutěží, dále jsou upozorňováni na akce, které jsou organizované vysokými školami – korespondenční kurzy, soutěže, dny otevřených dveří, prázdninové akce různých fakult.

Seminář doplňuje výuku předmětu Český jazyk a literatura.

Výchovné a vzdělávací strategie

Seminář z literatury na gymnáziu přispívá významně k utváření a rozvoji klíčových kompetencí žáků. Seminář podporuje samostatnost, ale i nutnost spolupráce při řešení problémů. Pomáhá učit žáky formulovat myšlenky a obhájit je.

Kompetence k učení

Učitel:

- předkládá dostatek informačních zdrojů, uvádí různé strategie učení k získání a zpracování poznatků a informací

- systematizuje poznatky z jazyka, slohu a literatury a vede žáky ke strukturované interpretaci textu
- vede k tvořivému zpracovávání informací, podporuje aktivní čtenářství

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- zadává úkoly k posílení schopnosti využívat vlastní zkušenosti a vlastního úsudku
- vede žáky k hlubší a cílenější interpretaci uměleckého textu
- klade důraz na analytické a kritické myšlení s použitím představivosti a intuice
- cíleným rozбором učí žáky zpracovávat text tak, aby mohl být využit jako východisko pro žákovu argumentaci

Kompetence komunikativní

Učitel:

- používá odbornou terminologii a trvá na jejím používání
- upozorňuje na vhodné využívání jazykových prostředků s ohledem na komunikační záměr
- podporuje komunikaci žáků při řešení problémů

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- komunikuje s žáky formou dialogu, během kterého je žák schopen reflexe
- vede žáky tak, aby byli schopni odhadnout své možnosti
- zadáváním skupinové práce vede žáky ke spolupráci, vzájemné komunikaci, kooperaci

Kompetence občanská

Učitel:

- motivuje svou důsledností žáky k zodpovědnému plnění zadaných úkolů
- respektuje práva žáka, ale důsledně vyžaduje plnění jeho povinností
- podporuje projevování pozitivních postojů k uměleckým dílům, k ochraně kulturního dědictví a k ocenění našich tradic

Kompetence k podnikavosti

Učitel:

- využívá iniciativu a tvořivost žáků, podporuje inovace
- průběžně hodnotí výsledky
- zásadně dokončuje zahájené aktivity

Kompetence digitální

Učitel

- zadáváním vhodně volených úkolů zvyšuje digitální gramotnost žáků

- vede žáky k vyhledávání informací v různých digitálních zdrojích a akcentuje důležitost posuzování jejich důvěryhodnosti
- klade důraz na funkční použití jazykových prostředků vzhledem k webovému komunikačnímu prostředí
- používáním digitálních platforem vede žáky k práci se sdílenými učebními materiály, elektronickými formuláři či digitálními šablonami
- pomocí společných digitálních projektů posiluje vzájemnou kooperaci žáků
- prostřednictvím komunikačních i literárních úkolů upevňuje schopnost žáků vytvářet digitální obsahy v textových editorech či prezentačních aplikacích s důrazem na respektování citační etiky.

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Průřezová témata, vazby a přesahy	Hodnocení, realizace a poznámky
Žák: - orientuje se v lingvistické a literárně vědní terminologii - dovede využít informací získaných v odborném textu - rozliší text literárněteoretický, literárněhistorický, literárně-kritický - dovede využít při práci s uměleckým textem poznatků z jiných disciplín podstatných při porozumění danému textu - prokáže porozumění celému textu i částem - postihne autorskou strategii - porovná rozdíly v recepci textu v době jeho vzniku a v současnosti - analyzuje výstavbu textu - orientuje se v oblasti literárních druhů a žánrů	Styl publicistický a umělecký Literární historie Vybraná díla světové literatury Vybraná díla české literatury Vybraná díla zlatého fondu světové a české kinematografie s ohledem na existenci literární předlohy Témata Humanismus a demokracie v literatuře Vývoj literárních žánrů Moderní směry 20.století v poezii Diskriminace, předsudky Sexuální orientace Pásmo vypravěče a pásmo postavy	OSV – Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů (Myšlenkové postupy řešení problémů, interakce s druhými, aktivní naslouchání, zaměření na přesnost sdělení, přesvědčování, argumentaci) MKV – Psychosociální aspekty interkulturality (Respektování specifických rysů etnik, prokazování ochoty ke spolupráci) MV - Média a mediální produkce Mediální produkty a jejich významy (Udržování kritického odstupu od předkládaných modelů, rozkódování stereotypů, kritické zpracování mediálních produktů) VMEGS – Žijeme v Evropě; Globální problémy, jejich příčiny a důsledky (Evropské kulturní kořeny, rozvíjení vnímavosti ke kulturním rozmanitostem, gender problematika)	Vytvoření vlastního uceleného, strukturovaného a koherentního textu - osobní záznamy, - portfolio žáka, - anotace, - recenze, - polemika. Prezentace vlastního kulturního zážitku. Práce s odborným textem Práce se zvukovým materiálem. Filmové ukázky. Operativně se hodnotí ústní projev, skupinová práce a jiná prezentace.

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Průřezová témata, vazby a přesahy	Hodnocení, realizace a poznámky
Žák: - posoudí text z hlediska naratologických kategorií - rozpozná specifické prostředky básnického jazyka - rozpozná v textu využití jiného textu - orientuje se ve vývoji české a světové literatury - postihne kontext doby a umění - vystihne podstatu filmové adaptace literárního díla - rozpozná specifičnost filmového zpracování - samostatně interpretuje dramatické, filmové a televizní zpracování literárních děl - vystihne specifičnost překladu a originálu	Literární historie Vybraná díla světové literatury Vybraná díla české literatury Vybraná díla zlatého fondu světové a české kinematografie s ohledem na existenci literární předlohy Vývoj žánrů Dílčí témata (volitelná s ohledem na zájem žáků) - Neorealismus a realismus - Magický realismus: etnická rozmanitost - ŠOA: historická zkušenost Evropy - Životní styl: konzumní, konformní společnost, literatura jako protest - Postmoderna: osobní identita - Sociálně patologické jevy - Terorismus, válka, problematika uprchlíků - Antiutopie	OSV – Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů; Sociální komunikace (Asertivita, respektující komunikace, prezentace hodnotových žebříčků, vyjádření vlastní originality, respektování sociálního dilematu doby) MKV – Základní problémy sociokulturních rozdílů (Odlišnosti sociokulturních vzorců, vlastní kulturní identita, amoralita, intolerance, rasismus, xenofobie a diskriminace) MV – Mediální produkty a jejich významy; Uživatelé (Posílení vědomí vlastní jedinečnosti, postižení stereotypů a mýtů, kritické analyzování přisuzování rysů) VMEGS – Globalizační a rozvojové procesy; Žijeme v Evropě (Vnímání, respektování a ochrana hodnot světového a evropského kulturního dědictví, rozvíjení duchovních a etických hodnot)	Vytvoření vlastního portfolia. Práce se zvukovým materiálem. Filmové ukázky. Polemika. Diskuse. Skupinová práce. Prezentace vlastní čtenářské zkušenosti. Vytvoření vlastního uceleného, strukturovaného a koherentního textu - recenze, - esej. Tvůrčí psaní - povídka, - báseň. - Pokus o vlastní překlad.

Učební osnovy předmětu **SEMINÁŘ Z MATEMATIKY**

Charakteristika předmětu

Obsah předmětu

Vzdělávací obsah předmětu *Seminář z matematiky* pro septimy a oktávy osmiletého gymnázia a odpovídající ročníky čtyřletého gymnázia vychází z oboru Matematika a její aplikace RVP G.

Časové vymezení předmětu

Seminář z matematiky se realizuje v posledních dvou ročnících studia, a to v následujících hodinových dotacích: septima (3. ročník) 2 hodiny, oktáva (4. ročník) 3 hodiny. Žáci si volí seminář pro třetí ročník (septimu) jako jednoletý s možností pokračovat druhým rokem ve čtvrtém ročníku (v oktávě).

Realizovaná průřezová témata

- Osobnostní a sociální výchova
- Mediální výchova

Organizace výuky

Seminář z matematiky patří do skupiny povinně volitelných předmětů, které si žáci volí podle svého zájmu a potřeb s ohledem na další studium, popř. maturitní zkoušku.

V hodinách Semináře z matematiky se využívají tradiční metody výuky a jsou zařazovány nové metody s využitím IC technologií. K tomu slouží učebna s interaktivní tabulí a s počítačem připojeným na internet. Aktivně využíváme matematický software Cabri geometrie II, Geogebra, Derive 6 (vytvořené materiály), PhotoMath.

K výuce Semináře z matematiky se používají učebnice Matematika pro gymnázia, nakladatelství Prometheus. Jedná se o díly: Diferenciální a integrální počet, Komplexní čísla a Analytická geometrie.

Výuka v semináři navazuje na výuku matematiky na gymnáziu. Věnuje se novým oblastem matematiky a dále opakuje a rozšiřuje učivo probírané v matematice. Opakování a přípravě na maturitní zkoušku je vyhrazena jedna vyučovací hodina týdně ve 4. ročníku (v oktávě).

Organizace maturitní zkoušky

Maturitní zkouška je popsána v učebních osnovách vyučovacího předmětu Matematika.

Učivo probírané v matematickém semináři je obsahem profilové části maturitní zkoušky z matematiky.

Výchovné a vzdělávací strategie

Seminář z matematiky na gymnáziu přispívá významně k utváření a rozvoji klíčových kompetencí žáků. Seminář také žáky zdokonaluje po odborné stránce tak, aby získané poznatky využili u přijímacích zkoušek, popř. v 1. ročnících vysokoškolského studia.

Získané poznatky a dovednosti žáci aktivně využijí v reálném životě, v ostatních přírodovědných předmětech (fyzika, chemie, zeměpis, ekonomie, technika...) a okrajově v humanitních předmětech (výtvarná výchova, dějepis). Moderní technologie žáci chápou jako užitečné pomocníky při studiu matematiky.

Kompetence k učení

Učitel:

- rozvíjí u žáků logické myšlení správným užíváním matematických pojmů, definováním a charakterizováním pojmů různými způsoby, tříděním pojmů a nalézáním vztahů mezi nimi
- modelováním situací, kreslením náčrtků (používáním vhodného softwaru) v geometrii rozvíjí u žáků geometrickou a prostorovou představivost
- zařazuje vhodné slovní úlohy z běžného života, učí žáky odhadovat výsledek a na jejich základě prohlubuje význam matematiky pro praxi
- formou diskuse žáky nutí informace kriticky hodnotit a ověřovat z různých hledisek, ze získaných výsledků vyvozovat závěry
- zadáním samostatné práce rozvíjí v žácích schopnost získávat informace z různých informačních zdrojů (internet, učebnice, encyklopedie) a tyto informace podle potřeby zpracovávat a vyhodnocovat s využitím různých strategií k učení
- průběžným hodnocením výsledků práce žáků umožní posoudit jejich pokroky při učení, ujasnit si obtíže a rezervy jejich přípravy
- rozvíjí paměť žáků prostřednictvím zadávání numerických výpočtů a podporuje osvojování nezbytných matematických vztahů a algoritmů

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- dbá na to, aby žáci prováděli rozborů a zápisy algoritmů, při zápisu využívá matematický jazyk a symboliku
- podporuje logické postupy při řešení úloh
- vysvětluje matematizaci řešení slovních úloh
- důslednou spoluprací vede žáka ke správnému vyhodnocení výsledků řešení a zpracování výsledků do tabulek, grafů a přehledů
- řeší úlohy od jednodušších k složitějším
- zařazuje problémové úlohy, např. z matematických olympiád
- zařazuje problémové úlohy, které žák řeší z různých hledisek

Kompetence komunikativní

Učitel:

- používá odbornou terminologii a trvá na jejím používání
- dbá na to, aby se žáci vyjadřovali stručně a jasně s použitím matematického jazyka
- podporuje komunikaci žáků při řešení problémů
- vyžaduje komentář při řešení problémů
- vhodnými otázkami zjišťuje, zda žáci rozumí různým typům textů a obrazových materiálů
- ukazuje a zdůrazňuje postup při řešení úloh
 - společné čtení úlohy a její rozbor
 - matematizace problému
 - matematické řešení problému
 - posouzení reálnosti výsledku
 - zapsání slovní odpovědi

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- komunikuje s žáky formou dialogu, během kterého je žák schopen reflexe
- vede žáky tak, aby byli schopni odhadnout své možnosti
- zadáváním skupinové práce vede žáky ke spolupráci, vzájemné komunikaci. Žák se učí přijímat svou roli ve skupině a pomáhat ostatním žákům tím, že uplatňuje své individuální schopnosti, vědomosti a dovednosti
- oceněním dobrých výkonů učí žáky vážit si své práce, práce učitele a práce ostatních žáků

Kompetence občanská

Učitel:

- vzdělání chápe jako občanskou povinnost všech zúčastněných (učitel, žák a rodič) a aktivně se angažuje v tomto procesu
- motivuje svou důsledností žáky k zodpovědnému plnění zadaných úkolů
- podává představu o využití nabytých znalostí a dovedností v různých oborech lidské činnosti
- respektuje práva žáka, ale důsledně vyžaduje plnění jeho povinností
- podle možností zařazuje matematiku do problematiky veřejného života

Kompetence k podnikavosti

Učitel

- využívá iniciativu a tvořivost žáků, podporuje inovace
- usiluje s žáky o dosažení stanovených cílů, průběžně hodnotí výsledky
- zásadně dokončuje zahájené aktivity
- zařazuje matematiku do kontextu podnikání – daně, ekonomické problémy, statistická data apod.

Kompetence digitální

Učitel

- podporuje žáky v dovednosti používat různorodé aplikace vhodné pro výuku nejen matematiky
- podněcuje žáky k rozvoji informatického myšlení (dekompozice, vzory a sekvence, algoritmizace, abstrakce, generalizace, optimalizace a evaluace)

Žák využívá digitální technologie, aby:

- si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti
- zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy
- zkvalitnil výsledky své práce

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Průřezová témata, vazby a přesahy	Hodnocení, realizace a poznámky
Žák: - užívá pojem okolí bodu a prstencové okolí bodu - definuje vlastní i nevlastní limity funkce ve vlastním i v nevlastním bodě - zapiše definice limit symbolickým matematickým zápisem - vypočítá různé druhy limit - určí asymptoty se směrnicí i bez směrnice ke grafu funkce - určí rovnici tečny grafu funkce v bodě - definuje derivaci funkce - používá derivaci elementárních funkcí k derivacím složených funkcí - spočítá hodnotu derivace v bodě - užívá derivací k určení monotonie funkce a k určení lokálních a globálních extrémů - užívá vyšších derivací k určení inflexních bodů, konvexnosti a konkávnosti - vyšetří průběh funkce - řeší s užitím dif. počtu příklady z praxe	<u>Učebnice: Diferenciální a integrální počet, Prometheus</u> Limita a spojitost funkce Okolí bodu Přírůstek funkce, přírůstek argumentu Limita a spojitost funkce v bodě Definice limity funkce Výpočet limit funkce Limita funkce v nevlastním bodě Jednostranné limity Užití limity funkce Asymptoty Tečna grafu funkce Derivace funkce Definice derivace funkce v bodě Derivace elementárních funkcí Derivace složených funkcí Derivace vyšších řádů Průběh funkce Užití diferenciálního počtu	OSV – Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti (rozhovor s žáky, vhodné matematické problémy) Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů (organizace vlastní práce, řešení matematických problémů) Sociální komunikace Spolupráce a soutěž (týmová práce, obhajoba vlastního názoru, schopnost kompromisu) MV – Média a mediální produkce (příprava vlastních materiálů, využití médií pro získávání informací, prezentace na PC) Fy – nalezení extrémních hodnot veličin, sledování časových změn	Během celého školního roku se hodnotí: Dílčí opakovací práce (váha známky 100 %). Obsah a forma je v kompetenci vyučujícího. Ústní zkoušení. Obsah, četnost, váha a forma jsou v kompetenci vyučujícího. Vyučující dále hodnotí aktivitu v hodinách, domácí přípravu apod. Váha těchto známek je v kompetenci vyučujícího. Během výuky se používá vhodný SW – Derive, Cabri Geometry, PhotoMath apod.

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Průřezová témata, vazby a přesahy	Hodnocení, realizace a poznámky
Žák: • rozumí pojmu primitivní funkce • vypočítá pomocí základních vzorců pro primitivní funkce a pomocí integračních metod primitivní funkce • definuje určitý integrál • spočítá z primitivní funkce určitý integrál (Newtonův určitý integrál) • spočítá obsah útvaru ohraničeného grafy funkcí • spočítá objem rotačního tělesa, které vzniklo rotací grafu funkce kolem osy	Primitivní funkce Pojem primitivní funkce (neurčitý integrál) Základní vzorce pro primitivní funkce Integrační metody Metoda per partes Substituční metoda Určitý integrál Pojem určitý integrál Výpočet určitých integrálů Užití integrálního počtu Povrch rovinných útvarů Objem rotačních těles		

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Průřezová témata, vazby a přesahy	Hodnocení, realizace a poznámky
Žák: - definuje komplexní číslo - zobrazí komplexní číslo v Gaussově rovině - vypočítá absolutní hodnotu a argument komplexního čísla a chápe jejich geometrický význam - sčítá, odčítá, násobí a dělí komplexní čísla v algebraickém tvaru - řeší rovnice v oboru komplexních čísel - převede algebraický tvar kompl. čísla na tvar goniometrický - násobí a dělí kompl. čísla v gon. tvaru - umocňuje a odmocňuje komplexní čísla v goniometrickém tvaru užitím Moivreovy věty - graficky sčítá a násobí komplexní čísla jako vektory	<u>Učebnice: Komplexní čísla, Prometheus</u> Zavedení a základní vlastnosti komplexních čísel Zavedení komplexních čísel Imaginární jednotka Algebraický tvar kompl. č. Početní operace s kompl. čísly Absolutní hodnota kompl. čísla Komplexní jednotka Kompl. č. sdružená Rovnice v oboru kompl. čísel Geometrické znázornění kompl. č. Kompl. číslo jako bod Gaussovy roviny Goniometrický tvar kompl. čísla Součin a podíl kompl. čísel v goniometrickém tvaru Moiverova věta Komplexní čísla jako vektory v Gaussově rovině	OSV – Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti (rozhovor s žáky, vhodné matematické problémy) Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů (organizace vlastní práce, řešení matematických problémů) Sociální komunikace Spolupráce a soutěž (týmová práce, obhajoba vlastního názoru, schopnost kompromisu) MV – Média a mediální produkce (příprava vlastních materiálů, využití médií pro získávání informací, prezentace na PC)	Během celého školního roku se hodnotí: Dílčí opakovací práce (váha známky 100 %). Obsah a forma je v kompetenci vyučujícího. Ústní zkoušení. Obsah, četnost, váha a forma jsou v kompetenci vyučujícího. Oakovací práce maturitních témat (váha známky 100 %). Obsah a forma je v kompetenci vyučujícího. Během výuky se používá matematický SW Derive, Geogebra, PhotoMath a Cabri Geometry. Hodina týdně je věnována opakování a prohlubování učiva, které je dáno učebními osnovami předmětu Matematika.

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Průřezová témata, vazby a přesahy	Hodnocení, realizace a poznámky
Žák: - řeší kvadratickou rovnici se záporným diskriminantem - řeší binomickou rovnici - vysvětlí geometrický význam kořenů binomické rovnice - řeší kvadratickou rovnici s komplexními koeficienty	Rovnice v oboru kompl. čísel Kvadratická rovnice s reálnými koeficienty Binomická rovnice Kvadratická rovnice s komplexními koeficienty		

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Průřezová témata, vazby a přesahy	Hodnocení, realizace a poznámky
Žák: - vyjádří rovnici v prostoru, používá význam parametrů v rovnici - určí vzájemnou polohu dvou přímek v prostoru - určí vzdálenost dvou rovnoběžek - vyjádří roviny pomocí parametrických rovnic a pomocí obecné roviny - určí vzájemnou polohu dvou rovin, rovnici průsečnice dvou různoběžných rovin - určí vzájemnou polohu roviny a přímky, určí jejich průsečík - vypočítá odchylku dvou přímek v prostoru - vypočítá odchylku dvou rovin v prostoru	<u>Učebnice: Analytická geometrie, Prometheus</u> Geometrie v prostoru Parametrické vyjádření přímky Parametrické vyjádření roviny Obecná rovnice roviny Polohové úlohy v prostoru Metrické úlohy v prostoru Vzdálenosti dvou útvarů Odchylky dvou útvarů		